DORU DAVIDOVICI

intrarea ACTORILOR

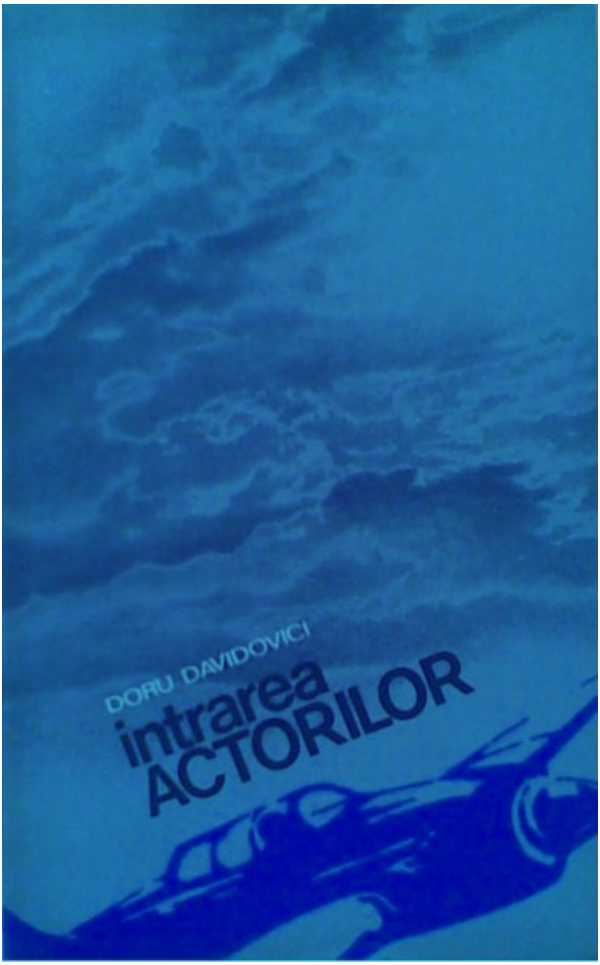

Doru Davidovici

Intrarea Actorilor

Versiune ebook: [2.0]

PARTEA ÎNTÂI

Pe Lena am cunoscut-o în vara în care am dat examen la şcoala militară de aviaţie, de fapt după ce m-am întors acasă cu examenul luat, şi puştii din cartier m-au decretat idolul lor. A fost o vară grozav de fierbinte, chiar şi pentru Bucureşti, iar pentru mine, care abia aşteptam să îmbrac uniforma cu cuci de aur şi petliţe azurii, s-a transformat într-un coşmar vâscos şi incandescent, prelungit la nesfârşire. Nu ştiu precis cum am ajuns în strada Dr. Staicovici ; nu mai ştiu nici ce m-a îndemnat, poate umbra, s-o iau agale pe trotuarul vechi, cu dale strâmbate de rădăcinile castanilor groşi ; ţin minte însă cele două firme spălăcite, una invitându-mă să joc tenis pe „Progresul”, cealaltă — să fac o baie la „Bragadiru”. Am preferat baia, adică firma ştrandului, era o idee mai albastră decât cea a terenului de tenis, şi asta a fost hotărâtor. Am urcat scările de beton cu trepte late ; în dosul ghişeului de bilete se vedea un anunţ : „Închiriem cabine, umbrele şi saltele gonflabile”, iar sub anunţ dormita acru o fată bătrână cu ochelari. Aveam bani, ai mei au fost foarte darnici după ce i-am anunţat că în mod cert voi deveni pilot de vânătoare, mama plângea în dormitor seara, înainte de culcare, îl auzeam prin peretele subţire pe taică-meu încercând s-o liniştească, iar dimineaţa amândoi, voit nepăsători şi ferindu-se unul de celălalt, îmi ofereau — în treacăt şi absolut întâmplător — prinosul fără miros al dragostei lor părinteşti : „Ia, distrează-te...”. „Distrează-te cât mai ai timp”, tălmăceam în privirile lor îngrijorate. Băgăm bancnotele făcute ghem în buzunar şi ridicam din umeri : era atât de cald, încât n-aveam chef de nimic. Au fost

vremuri de aur pe care le-am regretat mai târziu, după ce s-au obişnuit cu ideea şi după ce au băgat de seamă că mă întorc acasă, în fiecare concediu, cel puţin la fel de întreg cum am plecat. Mă rog, în ziua aceea, dacă preferam tenisul, probabil nu s-ar fi întâmplat nimic şi toată povestea s-ar fi încheiat pe terasa stadionului, la un pahar de pepsi cu vreun partener ocazional, roşu şi asudat. Eu însă am intrat la ştrand, am închiriat o cabină, o umbrelă şi o saltea gonflabilă, m-am schimbat în cabină, am deschis umbrela pe pajiştea de lângă bazin, nu în partea aceea unde terenul urcă, ci jos, spre trambulina mare, şi m-am instalat la umbră pe salteaua de cauciuc roşu. Aveam impresia că plutesc la o palmă de suprafaţa pământului, asta până când salteaua a început să transpire sub mine, ar fi trebuit să merg să mă arunc în bazin sau să fac un duş, dar mi-era prea lene să mă mişc. Difuzorul hârâia finala concursului de muzică uşoară de la Dresda, întâi a cântat o rusoaică, pe nemţeşte, apoi un ceh, tot în germană, la urmă Dida Drăgan, de asemenea în limba ţării gazdă, mein Gott, era o plăcere să-i asculţi, locurile întâi, doi şi trei.

M-am răsucit pe salteaua mea umezită, vroiam să dorm puţin, noaptea nu puteam închide ochii din pricina zădufului, cred că şi aţipisem, aşa că mi-a trebuit ceva vreme până să deschid un ochi, când m-am auzit strigat. Gigi, uite unde mă întâlnesc cu colegi de liceu după ce ne-am despărţit pe vecie acum vreo două luni, la banchetul de absolvire. Căţărat pe picioarele-i lungi, nesfârşit de lungi cum le vedeam eu de jos, rostogolindu-şi ochii rotunzi, mă împroşca cu gloanţe dintr-un Colt închipuit — „Puf, puf. Salut, bă, aviatorule !”

Gigi intrase la regie de film şi arbora nişte chiloţi de baie lungi până la jumătatea coapsei, împodobiţi cu palmieri şi scene de groază din viaţa maimuţelor şi a vânătorilor de tigri, consumate în junglă. A întins mâna slabă pe încheietura căreia juca zornăind un lanţ gros,

dar lanţul n-avea nici o legătură cu regia, făcea parte din Gigi, îl avea de mult şi pătimise destul din cauza lui de la toţi diriginţii care se perindaseră prin clasa noastră. Colegul meu n-a renunţat însă la lanţ, nici diriginţii la ameninţări, aveau ei ce aveau cu brăţara aia nenorocită — n-am reuşit să-i înţeleg, chestie de maturitate, maică-mea pretindea că...

— Hai cu mine, a spus Gigi, sunt cu nişte amici.

N-ar fi trebuit să mă duc. Mi-am adunat picioarele sub mine şi m-am răsucit pe o coastă :

— Fete sunt ?

Gigi a ridicat din umeri : „soră-mea”... Mi se mai oferea o şansă, dar nu m-am folosit de ea. Am sărit în picioare, „să mergem”. Mi-am lăţit pieptul, mi-am umflat umerii şi am pornit după Gigi, pe drum mi-am compus cu grijă expresia de „pilot nimerit la ştrand întâmplător, venind direct de la aerodrom”.

Amicii jucau șeptic sub un tufiş, acolo unde pajiştea ştrandului se transformă în povârniş. Erau strânşi în jurul cărţilor de joc încă doi regizori noi-nouţi, un actor proaspăt de tot, şi din primul moment m-am simţit stingher în acel mediu artistic. Ne-am strâns mâinile, nu prea convinşi, oamenii de artă aveau palmele moi şi un aer suferind, creaţia doare, eu eram dedat unei profesiuni incerte pentru toată adunarea, dar în care — hotărât — fizicul joacă un rol important, aşa că nu ştiu ce fluid ostil circula pulsând între noi, voalând până şi lava incandescentă revărsată de sus peste umerii noştri prăjiţi. M-am aşezat pe iarbă, în afara cercului lor, începusem să regret umbrela, salteaua gonflabilă şi cabina închiriată pe toată ziua. Ce-ar fi dacă m-aş ridica, şi... ah, avioanele, ce ştiţi voi, prăpădiţilor. Am schiţat o mişcare, mi se mai oferea o posibilitate, ultima.

— Unde-i puştoaica ?

Puştoaica, sora lui Gigi. M-am uitat în direcţia aproximativ indicată de braţul aruncat neglijent peste

umăr şi am sărit în picioare. Mai bine aş fi rămas aşezat pe iarbă pentru că, oricum, în clipa următoare mi s-a părut că nu exist decât de la genunchi în sus, aşteptând să mă prăvălesc sau să mă afund în pământ. Se ridicase din spatele tufişului, puţin nedumerită, mutându-şi privirile de la mutra mea uluită la spinarea costelivă a fratelui ei...

— Cunoaşteţi-vă, a mormăit Gigi, fără să se întoarcă.

...Mult timp n-am putut să mă uit la Lena ; îmi simţea privirea, se răsucea întrebătoare şi ochii mei începeau să alerge în toate părţile — aşa că imaginea care mi-a rămas şi m-a însoţit multă vreme — Lena mea — e de fapt o reconstituire din goana acelor priviri furişate. Prima impresie a fost de ceva nespus de zvelt şi auriu, aşa, o lamă de lumină suplă vibrând reţinut, prăpăstiile întunecate ale ochilor cu sclipiri repezite de alamă fierbinte şi părul — tone de metal scump prăvălite sălbatic pe umeri şi pe spate ; cum nu se frângea gâtul lung sub coama aceea compactă ?! M-am cutremurat, nu se putea ca împletitura asta de bronz fragil, alamă topită şi aur vechi, adusă aici să nu sucească minţile lucide ale viitorilor elevi aviatori. Am închis ochii, am strâns pleoapele, mă ardeau roşu pleoapele strânse sub lumina soarelui copleşitor — şi sub cealaltă — bine, era deja prea târziu, i-am deschis iar, o vedeam tot acolo, în faţa mea, arcul buzelor destins într-un zâmbet nesigur, eram numai noi, zburaseră vâjâind avioanele, Gigi, artiştii, salteaua gonflabilă şi ştrandul — rămăsese numai soarele peste noi doi, deschis arzător spre un început de lume — strălfulgerarea bănuită a dinţilor albi, puternici, silabele rostogolite lin şi distinct, ca bile masive de fontă lustruită într-un jgheab de marmură rece :

— I-lea-na.

...şi încă, ceva ascuns, la pândă, strâns ca un arc gata să plesnească şi tăinuit cu grijă.

Şi-a scuturat coama, întinzându-mi mâna. Am apucat degetele subţiri, puternice, le-am simţit fremătând în palma asudată :

— Doru.

...numele meu de viţel docil, de copil cu strai de catifea ori de fotbalist divizionar.

Doru, am repetat cu voce albă. Fără nici o glumă. Şi, deodată, mi s-a făcut frică. Frică pentru şcoala mea de aviaţie care aştepta undeva, la umbra dealurilor şi la încă două ore bune de mers cu trenul de la Bucureşti ; frică pentru umbrela uitată dincolo de bazin, sub pasarela spânzurată de peretele clădirii prelungi, adăpostind cabinele şi vestiarul ; frică pentru fata de lângă mine nedumerită şi vag plictisită ; şi, mai cu seamă, frică de tipii ăia limfatici care-şi plesneau cărţile de joc în iarbă, la picioarele noastre.

— Bine, am spus vioi, cât puteam eu de vioi şi nepăsător, să mergem să facem baie. Am pornit înainte fără să întorc capul, parcă alunecam pe o pernă de aer. Dumnezeule, idioţii ăia nu văzuseră ? Şi aşa, mergând degajat şi bălăngănindu-mi braţele pe lângă corp, s-a ridicat încă o spaimă în mine, o spaimă fără nume, de mult adormită, niciodată trăită, dar ştiută — rămăsese undeva aşteptând, zestre de animal hăituit, de oştean dormind cu sabia sub pernă — se ridicase contorsionată, bâjbâind şi strângându-mi coşul pieptului într-un nod şi nu m-am liniştit prea mult când i-am găsit numele prevestitor de noi nelinişti, bărbaţii din mine treziţi într-o clipă : spaima de a nu-mi şti femeia la adăpost.

— Hai mai bine să mâncăm îngheţată.

Ileana şi-a smuls braţul din degetele mele, când naiba o apucasem, şi-a smuls braţul din degetele mele, a privit urmele albe, ovale, lăsate în pielea bronzată, a ridicat ochii exasperată şi m-am rostogolit scurt, fără să am nici măcar timp să strig, în apa aceea neagră, adâncă, fulgerată misterios de licăriri aurii : certitudine.

*

— Cred că o să-ţi spun Lena, am anunţat. Ileana e prea lung şi sună aşa... arhaic.Fata m-a privit de sub coama ei lungă, acum încâlcită : înota fără cască şi părul i se uscase în laţe care se încurcau între ele :

— Chiar te-ai înscris la şcoala de aviaţie ?

Dumnezeule, de când aşteptam întrebarea asta ! Am ridicat din umeri, nepăsător : da. Şi-a prins genunchii între braţe, şi-a culcat capul pe genunchi ; avea un bikini minuscul, desenat pe ea cu multă economie ; vedeam la fiecare mişcare fibre tari reliefându-se prelungi sub piele, ondulându-se, ca apoi să dispară, topite, în arama picioarelor zvelte şi puternice.

— Ai zburat vreodată ?

...în fiecare noapte, uneori şi ziua în amiaza mare, de câte ori sunt lăsat în pace. Botezul aerului avea să mi-l facă peste nu mult timp un instructor de zbor cu mişcări încete şi umeri laţi, poreclit Fitil, dar ştiam dinainte cum o să fie, aşa că surpriza şi-a scăzut mult din efect. În zborul acela am descoperit însă avionul, aşa cum nu-l ştiam...

— Bineînţeles, am spus. E nemaipomenit. Deasupra, numai cer...

— ...şi dedesubt numai pământ, a completat Lena, într-adevăr, nemaipomenit.

Am privit-o descumpănit ; fata închisese ochii, ca pentru a-mi da răgaz s-o admir. Gleznele fine, gambele subţiri, coapsele, pântecul supt, linia castă a sânilor, greu de văzut printre braţele strânse ; gâtul plecat, părul acoperindu-i umerii şi tăind în două obrazul cu o linie precisă. Mi-am spus că e o minune nesperată fata asta ghemuită în soare alături de mine, şi din nou m-a fulgerat spaima aceea scurtă : idioţii, nu văzuseră ?

— Tu ce faci ?

A răspuns fără să ridice capul, şi glasul parcă i se desprindea dintre umerii aurii :

— Şcoala de balet.

...Pas de deux, pas de trois, domnii schimbă cu domnişoarele, domnişoarele cu domnii. Stop, de la început. Pianul, vă rog.

Şi clădirea aceea gotică, stingher castel printre blocuri în mijlocul Bucureştiului. Aveam un unchi care locuia chiar vizavi, la etajul patru al unei case masive, placată cu marmură neagră, şi pierdusem ceva timp pe terasa largă, minunându-mă de incredibila construcţie: turnuri, acoperiş cu creste dantelate, balcoane traforate migălos în piatră dură, firidele ferestrelor cu vitralii prinse în rame subţiri de plumb. Prin ferestrele acelea se zăreau în penumbra încăperilor, înalte şi reci ca un interior de gheţar, trupuri contorsionate, sărind sau întinzându-şi ligamentele la o bară de alamă prinsă de peretele oglindă. Iată explicaţia picioarelor frumoase, dar cu câtă trudă !

— Şcoala aia de tortură.

Fata a ridicat capul, surprinsă.

— De unde ştii ?

— Ştiu.

Şi-a muşcat buza de jos cu dinţii mari, albi, era un gest al ei cu care m-am obişnuit mai târziu, apoi a pufnit uşor :

— Ce ştii tu ce-i ăla dans...

Evident, habar n-aveam. Am sărit în picioare şi am executat câteva figuri de balet clasic, ce-mi mai aminteam de la lecţiile luate cu uscăţiva domnişoară Sibil, pe vremea când părinţii mai interveneau hotărâtor în educaţia mea.

— Uită-te la ăla.

M-am întors, „ăla” era un tip urcat pe platforma trambulinei de zece metri, un fel de păpuşă neagră

decupată pe cer, ţopăind de pe un picior pe altul şi balansându-şi braţele.

— Face încălzirea.

— O să sfârâie în apă, dacă se mai încălzeşte mult.

Lena a surâs şi m-am lăsat în iarbă, lângă ea. Am ridicat mâna să-i dau la o parte părul din ochi, ţinea capul răsucit nu-ştiu-cum ca să poată privi, n-am îndrăznit s-o ating. Pe platforma trambulinei păpuşa neagră se oprise din ţopăit şi încremenise cu braţele ridicate, ca un muţunache fixat în echilibru instabil chiar lângă muchia rotunjită de beton. Atunci am simţit degetele fetei apucând mâna mea, pe urmă atingerea părului încă umed ; nu, nu era aur topit. Se făcuse linişte când i-am mângâiat părul, o dată şi încă o dată, şi degetele mi se încurcau în şuviţele umede ; apoi muţunache de pe trambulină a început să se încline, la început puţin, zgâriind cerul încins cu vârful degetelor întinse, apoi din ce în ce mai mult, fără să accelereze mişcarea ; s-a desprins şi a zburat nesfârşit prin aer, parcă filmat cu încetinitorul. Pe măsură ce cădea, devenea mai mare şi s-a prăvălit în bazin ca un bloc inert, fără să schiţeze vreo mişcare, ridicând o coloană strălucitoare de apă. Am simţit în palmă zbaterea genelor ; coloana de apă s-a surpat cu zgomot, am mângâiat ochii închişi şi sprâncenele negre. Lena şi-a ferit faţa, deschizând ochii : „a sărit ?”

Tipul se săltase peste marginea bazinului; s-a scuturat de apă, apoi a împietrit pe bordura albastră, cu ochii în soare. Era o statuie reuşită, avea trup frumos, de sportiv antrenat.

— Lena, am spus. Lena, Lena.

Fata a rânjit scurt : „mai poţi să spui o dată”.

— Lena, am repetat. Nu fă pe nebuna. Soare. Apă. Avioane. Hai şi noi să înotăm.

Călcând peste trupurile întinse pe iarbă, de noi se apropia Gigi, şi nu i-am înţeles faţa îngrijorată şi

strâmbătura fugară când ne-a văzut. Lena şi-a muşcat uşor buzele cu dinţii, s-a ridicat în picioare, s-a depărtat de mine.

— Ce naiba faceţi aici ?

Avea un aer de tanc pus pe distrugere. Am ridicat din umeri, simţeam că ceva e în neregulă, chestii de-ale lor, nu vroiam să mă amestec, dar Lena tăcea şi am răspuns:

— Stăteam de vorbă.

— Bine, a mormăit Gigi, să mergem.

Să mergem, adică el şi cu soră-sa.

— Salut !

— Salut...

Am ridicat din umeri şi am pornit spre umbrela şi salteaua mea de pânză cauciucată, roşie. Pe drum m-am întors şi am privit după ei : între şoldurile sărace şi cam joase ale viitorului regizor, doi vânători încolţiseră un pui de tigru şi, la fiecare pas, suliţele lor pe care le bănuiam bine ascuţite, intrau şi ieşeau din trupul bietului animal.

*

Nu ştiam precis unde locuieşte Gigi ; vedeam neclar imaginea mohorâtă a unui bloc cenuşiu, silueta colegului meu dispărând în spatele unei uşi masive de metal; asta se întâmpla în jurul pieţii Rosetti, eram aproape vecini, dar nu-mi aminteam strada, numai revederea fugară a unui bloc cenuşiu cu uşă de metal. Am luat-o de-a lungul bulevardului, atunci fusese iarnă, sau toamnă târziu, am cotit pe o stradă laterală, n-am mers mult, treizeci-patruzeci de metri, nu asta era strada, amintirea începea să prindă contur, al treilea sau al patrulea bloc de la bulevard, m-am întors, altă stradă, desigur, un bloc puţin ciudat, clădit ca un amfiteatru abrupt, dominând cu masa lui cenuşie... Nici aici... În orice caz, până după-

amiază găsesc ce caut, strada — ştiam — era pe partea stângă a bulevardului, cum mergeam spre Foişorul de Foc, şi blocul pe partea dreaptă a străzii. N-a fost nevoie însă să caut prea mult, am zărit-o pe Lena vizavi, prin vitrina unei tutungerii, stătea întoarsă într-o parte, lateral faţă de tejghea, coroanele teilor jucau în ape pe sticla vitrinei şi n-am putut înţelege ce făcea acolo. Am traversat, m-am oprit în dreptul tutungeriei, fata vorbea cu cineva la telefon, sau încerca să vorbească dar nu obţinea legătura, pentru că îşi lăsa nerăbdătoare greutatea trupului pe picioarele arămii, ciocănind cu degetul în cutia de metal argintiu a telefonului agăţat pe perete.

Mi-am lipit nasul de vitrină, Lena nu m-a văzut, a ridicat mâna, a apăsat cu o mişcare repezită cârligul de care se agaţă receptorul, a pescuit moneda rostogolită din măruntaiele aparatului, a băgat-o din nou în fontă şi a format un număr. De unde stăteam îi vedeam spatele, gâtul, jumătate din obraz, umărul dezgolit de bluza fără mâneci, de fapt un maieu mai puţin decoltat, şi am putut observa uşor că fata forma numărul meu. M-am desprins de geam, am intrat în prăvălie, Lena nu s-a întors, îi vedeam pieziş profilul concentrat, fruntea încruntată, nasul încreţit, buzele strânse a nemulţumire şi am ridicat din umeri ; la mine acasă, la ora asta, n-avea cine să-i răspundă. Am ciocănit uşor o monedă de un leu în tejgheaua de marmură neagră, trezind din moţăiala tutungiul înalt, cărunt, cu fason de militar pensionat. Avea pe el un halat albastru, decolorat dar curat, încheiat sever cu un şir de nasturi deşi, negri, până sub bărbie ; mâneca dreaptă şi-o mişca nefiresc de ţeapăn, parcă oficia solemn cu braţul îmbrăcat într-o mănuşă neagră, lucioasă.

— ...„Scânteia”, vă rog.

O priveam pe Lena şi am văzut cum i-au tresărit umerii. A atârnat cu grijă receptorul în cârligul lui, parcă

era din sticlă subţire, a pescuit fisa, a băgat-o în buzunarul tighelit al fustei scurte, pe şolduri, a încheiat buzunarul şi numai după aceea s-a întors spre mine. S-a răsucit încet, i-a trebuit cam jumătate de ceas pentru treaba asta, şi în tot acest timp vertebrele îi scârţâiau îngrozitor.

— Bună, am salutat-o surprins, şi am adăugat ceva, cred că : „ce mică e lumea”. Telefonezi ?

— Ţi-am telefonat ţie, a răspuns fata încet.

Nu ştiu de ce m-a năpădit un val de căldură când am auzit asta. Am ieşit pe trotuar fără să-mi iau ziarul şi restul, Lena a deschis gura, voia să spună ceva, apoi a dat din mână a renunţare şi a pornit încet, de-a lungul zidului alb, prăfuit, împodobit cu flori de stuc. Am mers lingă ea, braţele ni se atingeau în mers, al meu fierbinte, temător, al ei rece şi ferm. Era foarte plăcut.

— Te-am chemat ca să te rog să nu mă mai cauţi, a spus Lena fără să mă privească, şi parcă cineva a golit o frapieră plină cu apă murdară şi cu bucăţi de gheaţă cenuşie peste ziua aceea însorită.

— De unde ştii că am vrut să te caut ? am întrebat, ridicând din umeri şi înfundându-mi adânc mâinile cu palmele întinse în buzunarele strâmte ale blugilor. Îmi venea să-mi dau pumni în gură, pumni grei, oare să-mi zdrobească buzele şi să zdrelească până la sânge degetele strânse. Lena a râs uşor, abia acum s-a întors spre mine : „hai, lasă”. A râs din nou, dar numai pentru ea, parcă s-ar fi aflat pe o insulă pustie amintindu-şi ceva tare amuzant :

— Păcat că nu-ţi vezi mutra... ochii. Ţi se citeşte pe faţă ca într-o carte deschisă, înţelegi ?

— Bine, am mormăit în semn de capitulare, au blondele o siguranţă peste care nu se poate trece, aşa, ceva flexibil care se îndoaie şi te loveşte drept în obraz când se îndreaptă la loc, bine, se citeşte. Dar de ce să nu te mai caut, pentru că şi ţie ţi se citeşte...

...sclipirea fugară, aurie, a ceva ascuns în adâncul ochilor întunecaţi. Am tăcut, încercând să-mi imaginez cum s-ar comporta un aviator veritabil în situaţia mea. Dur şi bărbăteşte, şi...

— Nu-i frumos să minţi, am spus, mi-era foarte greu să fiu dur şi bărbat. Umerii fetei s-au strâns uşor, purta un maieu ieftin şi literele roşii mocneau tăcute pe bumbacul întins între sânii frumoşi : „make Love, not war” ; când şi-a strâns umerii, colţurile inscripţiei s-au săltat în sus, rânjind răutăcioase : make Love...

— Tata — a explicat Lena oprindu-se şi întorcând spre mine o privire nouă, grea, în care fulgerul auriu pulsa lent cu un fel de deznădejde, de fapt n-a rostit cuvântul întreg, l-a sacadat, despărţindu-l în silabe — „ta-ta”. Şi frate-meu, Gigi.

— N-am înţeles : ce-i cu taică-tu ?

— Tata nu mă lasă să am prieteni. Şi Gigi are grijă de asta.

— De ce ?

— Fără „de ce”.

...Am pornit din nou pe trotuarul încins de soare, pe lângă zidurile fierbinţi ale caselor. Braţele ni se lipeau o clipă, în mers, şi nu reuşeam deloc să-mi dau seama cam ce-ar face un pilot autentic în situaţia mea.

— Tu vrei ? am întrebat încet, mi se pusese un nod în gât, am hârâit şi am repetat mai tare, privind ţintă asfaltul prăfuit:

— Tu vrei ?

— Ce să vreau ? a întrebat şi Lena, parcă nevenindu-i să creadă. Şi, din cum vorbea, înţelegeam că nici ea nu se uită la mine.

— Şi ţie ţi se citeşte pe faţă, am spus. Dibuiam. Un singur cuvânt nelalocul lui ar fi stricat totul. Am trecut pe lângă o ţâşnitoare galbenă, era să mă împiedic de ea, am evitat-o în ultimul moment, am lovit în plin, cu palma făcută căuş, vâna de apă ţâşnind din muştiucul de

alamă. Şi, deodată, tot ce era forţat şi premeditat a dispărut, s-a dus, m-am simţit cu cincizeci de kilograme mai uşor, am înconjurat cu braţul stâng umerii fetei, oprind-o şi răsucind-o spre mine :

— Ţi se citeşte pe faţă, am spus — mă ameţea corpul acela încordat lipit de mine, mă ameţea că nu simţeam nici o mişcare, nici un gând de îndepărtare — că vrei să fim împreună. Lena, Lena mea, n-are rost... tu ştii, nu-i aşa ?

*

— Ei?

— Nimic...

— Chiar nimic ?

— Dumnezeule, nimic în afară de tine. Totul în tine.

— Îţi merge gura. Ai avut multe prietene ?

— Am şi-acum. Nici nu visezi cu cine concurezi.

— Nu mă interesează.

— Aşa spui, dar ce-i în tine...

— De unde ştii ce-i în mine ?

— Ştiu... Ce, crezi că numai femeile... „citesc în tine ca într-o carte deschisă ?” Vax.

— Nu crezi în intuiţia femeilor ?

— Cred în intuiţia animalelor. Maică-mea avea o căţea, Pegy, o alsaciană. Fugea întotdeauna înainte de a muri careva de-ai casei, se întorcea abia după câteva zile, jigărită...

— Fugea des ?

— Era război. A mai trăit încă trei-patru ani după '45, mama spune că mă păzea în căruţ. E una din amintirile mele, cea mai veche, mai departe n-am reuşit s-ajung — un bot uriaş de câine, negru, umed, cu părul din jur

puţin încărunţit. Nici nu ştiu dacă e o amintire adevărată, sau mi-am inoculat-o... Înţelegi.

— Înţeleg. Prima mea amintire e cu nişte pietre. Un pavaj umed de ploaie, pe care-l văd printre roţile unei trăsuri. Şi, parcă, picioare negre de cal alergând pe pietrele alea.

— Tot animale, vezi ?

— Plozilor le plac animalele.

— Mie, şi acum.

— Şi mie.

— Binecuvântaţi animalele şi copiii.

— Amin.

— Câţi ani ai ?

— Depinde.

— În acte ?

— Şaisprezece. Şaisprezece şi...

— Dumnezeule, o minoră !

— Nu ţipa, la fete nu e aşa. Nu mai sunt chiar minoră, de câteva luni.

— Şi ce are taică-tu cu tine ?

— Spune-mi, cu cine concurez ?

— Cu nepoata ultimului rege din insula Jawa.

— Oho !

— Nici un „oho !” Umblă întotdeauna cu doi gealaţi credincioşi după ea.

— Şi ?

— Prea... prea mult temperament tropical. Palmierii, oceanul, elefanţii — astea-s lucruri care-şi pun amprenta !

— Ar fi trebuit s-o dea...

— Pe cine ?

— Pe aia... cum o chema ? Pegy. Ar fi trebuit s-o dea cuiva.

— Crezi că n-ar mai fi murit nimeni ?

— Nu-i vorba de asta... dar, să ştii dinainte că pe front, la mama dracului... În cine ştie ce fund de tranşee...

— Eu cred că de fapt presimţea că ăla — mă rog — mortu' murise deja, nu că avea să moară.

— Ce deştept eşti ! Şi, mai multă cuviinţă pentru cei din familia ta.

— Vorbeşti serios ?

— Foarte !

— Sunt oameni pe care nu i-am cunoscut niciodată, nici măcar din albume. Nu-mi plac albumele de familie.

— Totuşi, ar fi trebuit s-o dea.

— Nu ştii ce vorbeşti. Pegy, fiica bătrânului Fritz, care la rândul lui... Era a patra sau a cincea generaţie de câini în familia maică-mi.

— Şi acum ?

— Acum, dracu' ştie. Am o broască ţestoasă. Ţaf. Pegy n-a lăsat alţi urmaşi. Cum suporţi asta ?

— Ce ?

— Taică-tu. Gigi.

— Mda. La revedere.

— Dar mai avem...

— S-ar putea să stea cineva în balcon. Siesta, ştii...

— Când ne vedem ?

— Uite, de asta mi-a fost mie frică. Îţi dau mâine un telefon. Salut

— Salut

*

Telefonul n-a sunat vreo două zile. Mă instalasem într-un fotoliu lângă biroul lui taică-meu, luasem un teanc frumuşel de cărţi — aerodinamica, rezistenţa materialelor, zboruri celebre şi vieţi ale aviatorilor iluştri — pe care le răsfoiam fără să pot reţine mare lucru. Degeaba. Rarele apeluri erau mai ales pentru soră-mea, apoi prieteni de-ai familiei, care, înainte dea vorbi cu

părinţii, ţineau să-mi dea sfaturi preţioase. Incredibil câţi dintre ei zburaseră ca piloţi în război, sau practicaseră măcar planorismul, şi ce fapte nemaipomenite săvârşiseră ! Mă ridicam din fotoliu, umblam prin casă lăsând uşile deschise în urma mea, atent la zbârnâitul aparatului de pe biroul acoperit cu cristal gros ; până şi părinţii, destul de opaci la frământările mele, băgaseră de seamă că ceva nu e în ordine, astfel că în a treia zi şi-a făcut apariţia Dan. Dan, unchiul şi prietenul meu, purtând blugi şi ochelari cu şapte dioptrii, student la Electronică în anul trei, genul de rudă într-adevăr necesară şi utilă. A intrat, a spulberat cu o lovitură de picior vieţile aviatorilor iluştri şi s-a aşezat pe covor printre cărţile risipite, rezemat cu spatele de biroul furniruit cu nuc al tatii.

— Ascult.Dan avea dreptul să se poarte aşa, dar înainte de a-i răspunde, m-am dus si am închis bine uşa.

— Cât?

— Cât ceri ?

— Totul.

Dan şi-a ridicat capul, şi lentilele ochelarilor i-au sclipit mirate. Era prima oară când îi ceream ca tot ce discutăm să rămână numai între noi ; de obicei, lăsam să transpire un 10—15% pentru satisfacerea curiozităţii legitime a mamii.

— Atunci e grav !

— Nu încă, am spus. Dar ar putea deveni. Sigur devine. I-am povestit pe scurt, foarte pe scurt, despre Lena şi misteriosul ei tată, care n-o lăsa să-şi facă prieteni.

— O fi adventist, a presupus Dan.

Imposibil, aproape de fiecare dată când mergeam la poligon îl găseam pe Gigi acolo, cercetând satisfăcut ţintele ciuruite şi legănând încolo şi-ncoace în jurul degetului pistolul ţinut de garda trăgaciului ; de fapt, dacă-mi amintesc bine, intimii îi spuneau Willi.

— Un bătrân maniac principial...

Asta semăna mai mult cu imaginea pe care mi-o făcusem şi eu, dar mi-era neclar cum a putut ieşi Lena cea aurie şi zveltă ca un vas arab, dintr-un bătrân maniac principial ; ăia au copii slabi şi palizi, cu feţe scofâlcite prematur, din care răsar ascuţite nasuri lăcrimoase, lucioase şi roşii la vârf.

— Maică-sa ce zice ?

Am ridicat din umeri, Lena nu suflase nici un cuvânt despre mămica ei; era, poate, persoana fără mare trecere în casă, şi nu ne putea fi de nici un folos.

— Am s-o răpesc, am spus. Eu mă duc la şcoala de aviaţie, pe ea o angajez stewardesă la bordul unui avion care face curse internaţionale. E balerină, o să înveţe uşor să se mişte cu tava în mână, chiar şi într-un avion care zboară.

— Aventuri în epoca de piatră, mi-a retezat-o Dan.

O răpeşti, şi peste trei zile o aduce acasă cu miliţia. Unde te trezeşti ? S-a uitat la ceas şi s-a ridicat de pe covor : „mă grăbesc, te las să te mai gândeşti”. Să mă gândesc, ce ? În drum spre uşă a dat cu piciorul într-o carte cu coperţi albastre, cartonate, cartea s-a răsucit, a descris un looping în aer şi a aterizat pe jos, chiar lângă picioarele mele. M-am aplecat, am ridicat-o, am şters-o cu grijă şi am pus-o pe birou ; era primul volum din „Teoria aeroelasticităţii”.

Seara, la televizor a rulat un film cu cow-boy. Stăteam înfundat în fotoliu, pe ecran un trib de indieni dezlănţuiţi atacase un fort a cărui trupă tocmai plecase să îndeplinească o misiune foarte importantă, şi mâna de oameni rămaşi îndărătul îngrăditurii de pari se dădea de ceasul morţii încercând să stingă un început de incendiu provocat de indieni cu săgeţi muiate în smoală aprinsă. Chiar când un tomahawk aruncat cu răutăcioasă precizie din goana calului tăiase funia fântânii, lăsându-i pe apărători într-o situaţie critică, în cameră a intrat mama.

A înaintat dibuind câţiva paşi prin semiîntuneric, s-a împiedicat de fotoliul meu, a şoptit ceva şi s-a aşezat pe braţul îmbrăcat în pluş gros al mobilei masive. Era un fotoliu greoi, distona cu restul mobilierului uşor şi simplu din casa noastră, dar avea ceva stabil şi precis, un fel de înţelepciune în scârţâitul arcurilor bătrâne, conferea o siguranţă ocrotitoare la adăpostul spetezei înalte şi a rezemătoarelor pentru braţe, groase şi rotunde. Maică-mea s-a aşezat pe braţul îmbrăcat în pluş gros, s-a foit puţin, apoi a început să mă mângâie pe cap, dumnezeule ! şi, atent la eforturile disperate ale celor din fort pentru stingerea incendiului, mi-a trebuit ceva timp până să-mi dau seama că maică-mea plânge. Plângea încet, mângâindu-mi părul, o clipă am simţit şi eu un nod fierbinte răsucindu-mi-se în gâtlej.

— Bine, am spus, ferindu-mi capul de sub degetele ei, pot să ştiu şi eu de ce ? De ce ?

M-am uitat în sus şi am văzut în lumina albastră, tremurătoare a ecranului, cum maică-mea îşi şterge lacrimile cu dosul palmei, smiorcăindu-se.

— Nu trebuie, am continuat, luptându-mă cu nodul acela din gât. Nu mai am cinci ani, mamă. Nu mai sunt ăla de atunci — gata, s-a dus, s-a terminat, ăla a rămas undeva, în urmă, nu s-a transformat, a dispărut pur şi simplu.

— Eşti foarte deştept, a făcut maică-mea un gest de lehamite cu mâna care abia mă mângâiase ; vocea îi era egală şi clară, parcă n-ar fi plâns niciodată. Atât de deştept, încât mă întreb dacă eşti într-adevăr băiatul meu.

S-a lăsat să lunece de pe braţul fotoliului şi s-a dus în sufragerie. M-am răsucit, i-am văzut silueta fină decupată negru în dreptunghiul luminos al uşii, nimeni nu i-ar fi dat anii pe care îi avea. Pe urmă am privit iar ecranul televizorului devenit o învălmăşeală de flăcări, cai, indieni aţâţaţi şi soldaţi înnebuniţi. scurt, parcă

înăbuşit, şi am încremenit în fotoliu, încordat, gata să mă reped. A mai ţârâit o dată, la fel de slab, şi am ridicat receptorul tocmai la timp ca să aud, la celălalt capăt al firului, declicul sec al aparatului închis. Am rămas o clipă cu receptorul în mână, am suflat în el, apoi l-am pus la loc în furcă, cu grijă, parcă ar fi fost făcut din sticlă subţire. M-am ridicat, m-am întins până mi-am simţit spinarea trosnind şi am închis televizorul. Vroiam să mă scol devreme a doua zi, s-o pot ajuta pe mama să-şi facă piaţa.

*

Clădirea era imensă, aşa cum mi-o aminteam, un amfiteatru mohorât de beton dominând cu masa lui cenuşie casele din jur. Mi-am dat capul pe spate, departe de tot, sus, acoperişul se înfigea în cer cu două suliţe uriaşe, de care atârnau tot felul de antene. Am împins uşa masivă de metal care a lunecat uns, fără zgomot, şi m-am pomenit într-un hol neobişnuit de alb şi de luminos după atâta fumuriu posac. Pe perete, lângă uşa liftului, era agăţat tabelul cu locatari. Am apăsat pe butonul de fildeş gălbui şi am auzit cablurile foşnind în puţul ascensorului, am căutat din ochi numele cunoscut, ce surpriză, era afişată toată familia, şi astfel am văzut că prezumtiva mamă lipsea cu desăvârşire : erau trecuţi acolo numai Gigi, soră-sa şi încă un tip, desigur autoritarul tată. Liftul s-a oprit zăngănind, era o rablă veche cu care aveam să fac cel puţin trei-patru zile până la etajul şase ; ţin minte şi acum marca, „STIGLER”, înscrisă cu litere de alamă nituite pe peretele cabinei. Literele luceau de-mi luau ochii în lumina becului chior din ascensor, probabil mecanicul blocului le lustruia în fiecare dimineaţă. Pe palierul etajului şase erau două uşi,

am sunat la cea din dreapta, scurt, am aşteptat puţin, am sunat din nou. Am auzit nişte paşi fermi apropiindu-se şi uşa s-a deschis larg ; în prag, privindu-mă calm, întrebător, un tip înalt, destul de tânăr încă, am recunoscut imediat faţa îngustă cu pometii ieşiţi a Lenei, şi picioarele nesfârşite ale lui Gigi. Tipul se uita la mine de sus în jos, şi, instinctiv, m-am înălţat pe vârfuri :

— Bună ziua.

— Bună ziua.

Avea o voce plăcută, gravă, nimic din glasul uscat de scapete la care mă aşteptam, nimic din înfăţişarea de bătrân maniac cu nas lăcrimos, ba chiar blugii pe care-i arbora — „Wrangler”, am apreciat automat — îmi dădeau unele speranţe.

— O caut pe Ileana, am răspuns privirii întrebătoare, şi blugii s-au dat la o parte, lăsându-mi drum liber. Am păşit înăuntru, am traversat o cameră spaţioasă, aproape fără nici o mobilă în afara covorului imens, şi am bătut la uşa pe care tipul mi-o indicase cu un gest repezit : „aici”. „Intră”, a răspuns Lena, şi am intrat.

Lipsa de mobilă era stilul casei ; camera părea suficient de mare şi de pustie ca să joci tenis în ea, şi se termina printr-un glasvand dând într-o terasă cam cât puntea unui portavion. Parchetul lucios era acoperit de o mochetă vişinie, de-a lungul peretelui din dreapta uşii se întindea o canapea îngustă, de piele. La capătul canapelei, cu spatele rezemat de o pernă sprijinită de perete, Lena citea nu ştiu ce carte. Purta un trening ciudat, de bumbac, mulat pe corp, mai târziu am aflat că astfel de treninguri sunt, de fapt, costumele de antrenament ale balerinelor. A lăsat cartea jos, liniştită, parcă intram de trei ori pe zi la ea în cameră, şi mi-a surâs fermecător, cu toţi dinţii : „Hello !”

— Bună, am spus nesigur, atunci am băgat de seamă că tatăl fetei intrase în urma mea şi-şi instalase blugii la celălalt capăt al canapelei. Am mai făcut doi paşi,

picioarele mi se înfundau în mocheta groasă, vedeam prin glasvandul deschis, dincolo de balustrada terasei semănând cu parapetul unui vapor, acoperişuri joase, pătate de rugină, şi o turlă ascuţită de biserică. Am încercat să-mi dau seama ce biserică ar putea fi, dar n-am reuşit. Mi-am trecut limba peste buzele uscate şi crăpate, am repetat :

— Bună, Lena.

— Pe fata mea o cheamă Ileana, au remarcat blugii de pe canapea.

— Ileana, am spus. Am venit să-ţi fac o vizită.

Îmi venea să mă tăvălesc pe mocheta aia, să ţopăi cu picioarele pe canapea, şi habar n-aveam ce să fac cu mâinile. M-am agăţat de privirea fetei, încercând să regăsesc sclipirea aceea aurie, dar sclipirea dispăruse şi mă sufoca întunericul opac izvorând din ochii Lenei. Am mai făcut câţiva paşi, am ajuns lângă peretele de sticlă, de afară venea aerul fierbinte al străzii şi puteam respira mai în voie.

— Se vede frumos de aici, am spus răguşit, numai ca să nu las tăcerea să se închege.

...acoperişurile ruginite şi biserica aceea cu turlă ascuţită, pe care nu o puteam identifica...

M-am întors spre tatăl Lenei, atunci am văzut tabloul agăţat de perete : era un tablou mare, în ulei, şi în prima clipă, aşa cum bătea lumina în el, mi s-a părut că e portretul Lenei. Mi-am spus că peretele acela nu e locul ideal de care să agăţi o pictură în ulei şi mi-am înclinat capul, să pot privi mai bine. Era acolo o femeie tânără, un fel de Ileana peste patru-cinci ani, în costum de balerină — tu-tu, pantofiori de satin, tricou, şi asta încă în mijlocul unei poieni dintr-o pădure deasă. Faţa dansatoarei avea o expresie patetică, şi am înţeles-o — nimeni n-ar fi putut face nici măcar un pas prin pădurea aceea sălbatică, aşa încălţat cu pantofiori de satin alb. Şi mai era undeva, în fundul ochilor pe care

abia îi ghiceam din cauza umbrei — acolo unde la Lena treceau fulgere aurii — mai era o teamă de animal hăituit. O teamă scurtă, amară, greu de bănuit sub bolta continuă de verdeaţă bogată.

— Mama, a lămurit sec Lena.

— Soţia a murit dând viaţă fiicei mele, a declarat bărbatul de pe canapea, a împins bărbia spre Ileana, acuzator, şi umerii fetei au tremurat mărunt sub tricoul de bumbac. M-am rezemat de marginea glasvandului, încercând să-mi aduc aminte ce căutam acolo. Se lăsase o tăcere în care s-ar fi împotmolit şi un spărgător de gheaţă ; mi-am mutat greutatea corpului de pe un picior pe celălalt, parchetul mi-a ţipat sub tălpi. Pe urmă tatăl Lenei s-a sculat şi s-a apropiat de mine ; s-a uitat lung în ochii mei, avea o privire caldă, şi doar ceva, aşa, o lucire fugară, la pândă, arăta că ceva nu e în ordine. Nu ştiu cât am privit în pupilele acelea ; mi-a săltat bărbia cu mâna, obligându-mă să mă uit la el când am vrut să-mi întorc capul : „acum înţelegi, nu-i aşa? Ileana, Lena cum îi spui tu, trebuie să ajungă o mare balerină — trebuie să ajungă ce-ar fi ajuns mama ei. Am jurat asta la căpătâiul muribundei...” Chiar aşa a zis, „muribundei”, umerii Lenei au tresărit iar, o vedeam peste braţul întins care-mi ţinea bărbia ridicată. Începuse să mă doară gâtul înţepenit, şi am spus „Bine, dar nu văd ce legătură are...” Lucirea aceea se amplificase, aprinsese pupilele dilatate : „arta mare e pură. Am jurat la căpătâiul”... Nu mai puteam auzi cu vântul acela, presimţeam lovitura, mă durea spatele încovoiat al Lenei : „Dar au trecut aproape 17 ani de atunci !”

— Cu atât mai mult, au rostit blugii pe un ton rău-prevestitor, n-o să strici dumneata ce-am făcut eu timp de 17 ani.

S-a întors spre Ileana şi a rugat-o cu vocea lui obişnuită să aducă ceva de băut, coniac, ce găseşte în bufet Lena s-a dat jos de pe canapea şi a dispărut, parcă

luneca pe rotile. „Nu vreau să ne despărţim certaţi”, a explicat tipul, şi abia atunci mi-am dat seama că era nebun, dar nebun de legat. „Am o mare datorie faţă de defunctă” — s-a întors spre tablou, şi am înţeles spaima de animal hăituit din ochii portretului. Se făcuse deodată lumină, obsesia aceea cumplită, transmisă de la mamă la fiică, de tipul ăsta în blugi. Mi-a fost ruşine că şi eu purtam blue-jeans — e drept că ai mei erau „Lee” dar cum te mai poţi înşela ! Zi de zi, an de an, crescută sub ochii înspăimântaţi ai tabloului, dumnezeule, „arta mare e pură !” privirea opacă din ochii fetei, oare cât dracu reuşise să inoculeze în ea ? „Aveţi dreptate, am spus, e pe undeva o datorie de îndeplinit”. Trebuia s-o scot pe Lena de aici, dar cum ? Pas de deux, pas de trois, bara din alamă prinsă de peretele oglindă. „Aş vrea să vă pot ajuta într-un fel”, voiam să câştig timp, mi s-a părut că aud uşa de la intrare deschizându-se şi zgomotul ascensorului, atât mai lipsea, să apară Gigi. Pe urmă a intrat Lena cu o tavă pe care se balansau două păhărele. Am ciocnit, tatăl Ilenei şi-a îndreptat ochii cu religiozitate spre tablou şi a băut ; am băut şi eu, habar n-aveam ce, îmi fierbeau creierii, era o situaţie incredibilă, fără ieşire, şi singura rezolvare era s-o smulg de acolo pe Lena, mi se învârtea gândul ăsta prin cap, nu mai reuşeam să scap de el.

„Rămânem prieteni ?”, „Bineînţeles”, am răspuns, „cei mai buni prieteni”. „Atunci, să nu te mai prind pe aici” ; — a strigat deodată tatăl fetei, şi faţa lui îngustă s-a congestionat. M-a apucat de braţ şi m-a târât de-a lungul camerei ; alunecam pe lângă canapeaua cea lungă, şi-mi spuneam că uite, acum o să mă trezesc din somn... Lena stătea ca o statuie, numai tricoul de bumbac i se agita furtunos pe piept şi buzele îi tremurau. M-am smucit, mă durea încheietura strânsă în degetele puternice, mi-am tras mâna şi am ieşit; am traversat camera aceea goală, urmat îndeaproape de amfitrionul meu, şi m-am oprit pe

palier. Voiam să cobor pe scări, se învârtea ceva în mine, rău, am apăsat butonul de la ascensor, cu ochii ţintă în ochii dilataţi ai noului meu prieten. Am aşteptat puţin, aşteptam degeaba, liftul era acolo, vedeam, prin geamul mat al uşii, sclipirea literelor de alamă. Aş fi vrut să spun ceva, mi-am amintit-o pe Lena, privirea ei fixă, am tăcut. Am intrat în ascensor, am trântit uşa după mine, am apăsat butonul de la parter şi m-am întors instinctiv cu spatele spre oglinda care ocupa jumătate din peretele din fund al cabinei. Cred că şi coborâsem vreo două etaje, când m-am plesnit cu palma peste frunte şi m-am răsucit încet, să nu spulber vraja : pe suprafaţa netedă a oglinzii, suprapunându-se privirii mele uluite, era scris cu săpun sau cu o bucată de ceară moale : „mâine la telefon”. Şi dedesubt, cu litere mari, repezite, puţin înclinate, ca şi cum Lena s-ar fi temut să nu fie surprinsă : „idem ora”.

*

— Nu e nebun, a spus Lena încet, privindu-mă vinovată. Atât doar, că a iubit-o foarte mult pe mama. Şi, e puţin prea convins de talentul meu.

— Ţie îţi place asta ? am întrebat, şi am răspuns privirii mirate a fetei înălţându-mi mâinile şi rotindu-mă pe călcâie : dansul.

— Îmi place, dar nu aşa.

— Atunci ?

Lena a ridicat din umeri.

— Nu ştiu. Şi-a scuturat coama, valurile de aur vechi i-au curs tăcute pe gât, pe umeri; şi-a aranjat părul cu o mişcare a mâinii făcând să apară linia aceea precisă, severă, care-i despărţea în două obrazul arămiu. Nu ştiu — încă.

Simţeam, prin vitrină, ochii iscoditori ai tutungiului cu mână ţeapănă, din piele neagră.

— Să mergem.

— Vreau să fac o baie, a spus Lena. A pornit înainte, de-a lungul zidului cu flori de stuc, şi i-am admirat picioarele. Am lăsat-o să se depărteze ; când a observat că nu vin după ea, s-a oprit şi a făcut nerăbdătoare un semn cu mâna, fără să se întoarcă. Am tropăit spre ea în maniera în care imitam, nu cu prea mulţi ani în urmă, caii cavaleriei lui Budionnâi la atacul Perekopului, şi în timp ce alergam aşa, sărind, mi-am spus că nici acum habar n-am dacă într-adevăr cavaleria gloriosului mareşal atacase Perekopul. M-am oprit în faţa Lenei, am schiţat o reverenţă şi i-am luat mâna într-a mea ; am ridicat-o, am răsucit-o şi am sărutat, uşor, podul palmei. Lena a surâs şi nu şi-a retras mâna.

— Nu ştii, am întrebat, cavaleria roşie a lui Budionnâi a atacat Perekopul ?

— Noi facem numai istoria artei, a răspuns Lena privindu-mă pieziş.

— E o problemă care mă frământă de multă vreme, am lămurit-o. Am dezbătut-o de nenumărate ori la Căminul de Copii al Ministerului de Externe împreună cu prietenii mei Liviu, Dan şi Sveta, dar n-am reuşit să ajungem încă la vreun rezultat.

— Ce căutai la căminul ăla ?

Am ridicat din umeri :

— De vreme ce babacii erau în exterior...

— Unde ? s-a strâmbat Lena.

— Reprezentau ţara în străinătate : tata era însărcinat cu afaceri, iar mama îl însoţea, împreună cu soră-mea.

— Ai o soră ?

— Una mică şi insignifiantă. Mi-am amintit pânda mea de două zile din biroul tatii, şi am adăugat : a descoperit de curând telefonul, a comunicat prietenilor ei

descoperirea, şi de atunci, în casa noastră, nu se mai poate vorbi la telefon.

— Ştiu, a făcut Lena. În seara aia am telefonat la voi de o mie de ori.

Mergeam spre staţia troleibuzului ţinându-ne strâns de mână, şi Lena nu comenta faptul în nici un fel; poate nu băgase încă de seamă, dacă e posibil.

— De ce ai închis ? am întrebat.

— Habar n-aveam ce să-ţi spun. Şi, în general, tipul ăla cu halat albastru se uita la mine, aşa... ştii, nasturii ăia negri, mici şi rotunzi, unul sub altul, unul sub altul, ca nişte ochişori... Înţelegi ?

— Înţeleg, am spus, deşi nu pricepeam mare lucru. Şi am îngânat, ca să fiu mai convingător : ca nişte ochişori. Am mai făcut câţiva paşi şi ne-am oprit în staţia de lângă croitorie ; acum staţia aceea s-a desfiinţat, dar atunci troleibuzele opreau scârţâind din frâne chiar în dreptul vitrinei atelierului, şi de fiecare dată când uşile pneumatice se deschideau pocnind, una din croitorese ridica curioasă capul aplecat deasupra maşinii de cusut.

— Nu la ştrand, m-a tras Lena de mână. Am pornit iar bălăcindu-ne picioarele prin asfaltul topit, spre Calea Moşilor. Priveam furişat fata de lângă mine, profilul fin, părul greu, gâtul lung, pieptul rotund, cast sub bluza aceea mai mult tigheluri şi epoleţi, şi-mi muşcam buzele, nedezmeticit de aşa noroc. Am trecut prin dreptul unei vitrine, mi-am îndreptat spatele înălţându-mi umerii ; gest necesar, pentru că fără tocuri la şlapii ei vietnamezi care foşneau uscat înfundându-se în trotuar, Lenei nu-i lipseau prea mulţi centimetri ca să mă ajungă.

Fata a simţit mişcarea şi m-a gratificat cu un zâmbet, genul de atenţie acordat unui pechinez pe care-l ţii în lesă.

— În regulă, am spus şi am rânjit. Cum se face că azi ai pornit singurică la plimbare, să te-agaţe orice haimana ?

— Tata e la serviciu, iar Gigi a plecat la Budapesta pe zece zile, mi-a întors Lena rânjetul. Ştii, pentru că a reuşit la IATC...

Aa, excursia la Budapesta, desigur, mult visata excursie la Budapesta, cadoul bătrânului pentru triumful fiului la facultate... Ai mei se mulţumiseră să declare că sunt mândri de mine.

— Şi umbli aşa, de capul tău ? nu m-am lăsat.

Lena a râs scurt : „credeai că mă ţine legată...” S-a oprit în mijlocul trotuarului, s-a întors toată spre mine smulgându-şi palma din palma mea şi ridicând-o cu un gest repezit ; o clipă am crezut că vrea să mă lovească, nu, şi-a agăţat un deget de nasturele care-mi ţinea închisă clapa buzunarului de la piept, apoi a scandat, trăgând în jos nasturele : „mi-a-dat-drumul-pe-cu-vânt-de-o-noa-re”.

— Bună, am spus, privind-o neîncrezător.

— Nu crezi în cuvântul de onoare ? a întrebat Lena trăgând în continuare nasturele acela nenorocit. Nu glumesc, m-a avertizat şi într-adevăr, nu glumea. Îi luceau ochii întunecaţi străbătuţi de fulgere aurii, mânioase ; simţeam că asta era, într-adevăr, o întrebare.

— Uite, am început eu, nasturele s-a rupt cu un zgomot sec şi a căzut rostogolindu-se pe asfalt, îl vedeam lucind stins în soare, rotocol de sidef stingher pe trotuar, dar nu m-am dus să îl ridic — uite, îmi ceri un răspuns dificil, pentru că tu ţi-ai dat cuvântul faţă de taică-tu, dar eşti aici.

Lena şi-a coborât mâna care-mi rupsese nasturele privind-o îndelung, nu ştiu ce vedea acolo ; pe urmă şi-a muşcat buzele, apoi a ridicat amândouă mâinile adunându-le la ceafă şi apăsând şuvoiul acela de metal greu cu degetele mâinilor unite. A stat ceva timp aşa, cu fruntea plecată, îi simţeam mirosul de aur încins al părului, încremeniserăm în mijlocul trotuarului, oameni toropiţi ne ocoleau fără să ne vadă. Când şi-a ridicat faţa

zâmbea, era un zâmbet bun, puţin maliţios, şi buzele pline, uşor cojite din pricina soarelui, s-au desfăcut lăsându-mă să văd sclipirea dinţilor regulaţi :

— Da, a spus Lena zâmbind mereu, te pomeneşti că-ţi pare rău.

*

Nu călcasem în viaţa mea pe unde m-a dus Lena şi, în general, nu ştiam că la marginea Bucureştiului pot fi locuri atât de plăcute, nu plăcute pur şi simplu, le simţeam ciudate, şi mai era ceva — parcă debarcam pe o insulă spre care plutisem o groază de vreme fără să ştiu. Era acolo un lac mic, de fapt un golf care comunica cu lacul adevărat printr-o strâmtoare gâtuită ; mai era un baraj prin care apa curgea formând o cascadă netedă, ca de sticlă, şi numai clocotul spumei de la picioarele ei, acolo unde se prăvălea zgomotos în lac, te făcea să-ţi dai seama că e apă, apă adevărată. În jurul golfuleţului unduiau coline acoperite cu iarbă măruntă, iar între coline se formaseră nişte adâncituri cam cât un castron de supă, cu pante rotunjite, într-un astfel de castron m-a dus Lena ; s-a oprit, a făcut un gest larg, invitându-mă să iau în stăpânire colinele şi golful, apoi m-a rugat să mă întorc cu spatele. Ne-am dezbrăcat aşa, cu spatele unul la celălalt, nu m-am putut stăpâni să nu privesc peste umăr ; oricât m-aş fi obişnuit deja cu Lena, m-a cuprins un fel de ameţeală şi m-am aşezat pe iarbă, cu faţa spre lac. Parcă ieşea dintr-o teacă din piele de lup un pumnal caucazian cizelat în oţel auriu — un pumnal viu, fierbinte, fremătând — parcă lumina în jur sclipirea arămie a soarelui izbit şi reflectat în lama suplă. Îmi simţeam gâtul uscat, voiam să cobor la lac în patru labe şi să mă adăp, vedeam apa verde, limpede, o bănuiam rece în gura

scorojită. Am simţit mâna Lenei pe umăr şi am ridicat faţa : îşi aplecase capul între mine şi soare, razele filtrate de părul ei erau calde şi mângâiau ; nu-i puteam deosebi trăsăturile, ochii, numai sclipirea dinţilor, n-am putut să-mi dau seama dacă zâmbeşte sau îşi muşcă buzele cu gestul ei obişnuit. Atunci am vrut s-o sărut, trebuia numai să ridic braţul, să-i cuprind gâtul şi s-o trag spre mine, era ceva care-mi spunea că nu s-ar fi împotrivit, lacul, colinele din jur, cerul rezemat de coline revărsându-se incandescent în gâtlejul meu uscat şi în apa lacului, care singură continua să rămână rece şi netulburată. Dar nu-i vedeam ochii, şi mi-am reţinut mâna pornită deja în sus, şi când m-am ridicat i-am văzut buzele muşcate adânc, cu pieliţa uscată zgâriată la margini de caninii ascuţiţi. M-am smucit, am strigat ceva, vroiam să urlu ca un indian, dar strigătul de luptă s-a poticnit în cerul gurii, sec, şi a ieşit o bolboroseală penibilă ; am alergat spre marginea apei, acolo unde pământul nisipos forma un fel de ridicătură, am bătut chiar pe muchia malului şi am sărit în apă. M-am dus la fund, ca un obuz, apa era mai rece decât aş fi crezut, alge cafenii se unduiau pe nisipul galben ; când am scos capul afară, Lena înota lângă mine. Am luat-o de mână, înotam aşa, amândoi, era incomod să mă menţin la suprafaţă cu o singură mână, simţeam lacul intrându-mi în urechi. Am bătut apa cu picioarele, înălţându-mă, am tras aer în piept, i-am dat drumul Lenei şi m-am lăsat la fund, cu ochii deschişi. Vedeam trupul fetei deasupra, spărgând oglinda argintie a apei ; pe urmă s-a întâmplat ceva, silueta prelungă s-a ghemuit, a coborât brusc, faţa Lenei mărindu-se, venind spre mine cu ochii larg deschişi, pielea arămie era albă de tot în apa aceea verde şi limpede ; părul flutura incredibil, ca într-un vânt lent şi greu, şi unduia, parcă mai lung decât îl ştiam deasupra. M-am răsucit cu tot corpul în sus, aproape culcat pe nisipul algelor moi şi subţiri, Lena a venit, şi-a

frecat trupul de al meu, parcă mi-au arat pe piept două brazde de foc şi gheaţă sânii ei încordaţi. Apoi s-a ridicat iar, bătând apa cu picioarele. Am înotat după ea spre suprafaţă, a trecut în jos pe lângă mine, fără să mă atingă, era rândul ei să se culce pe patul de alge. Aerul mi-a năvălit cu zgomot în plămânii încinşi, m-am răsucit, am lovit apa cu picioarele, am plonjat cu mâinile întinse pe lângă corp ; Lena era la fund şi trupurile noastre arcuite s-au mângâiat unul pe celălalt, o dată, încă o dată, şi toată lumea aceea străvezie şi unduitoare se legăna în ritmul atingerilor noastre. Pe urmă nu mai ştiu precis ce a fost, silueta Lenei spărgând într-un nor de băşicuţe strălucitoare suprafaţa , argintie a apei ; cerul albastru, rotit o clipă deasupra mea, când am ieşit să iau aer ; din nou, umerii, sânii, picioarele fetei atingându-mă în treacăt, şi mişcarea mea zvâcnită, ca s-o ajung. Ne roteam, căutându-ne, până simţeam pieptul plesnindune, şi inima bătea nebuneşte, în cercuri roşii ; atunci ieşeam la suprafaţă trăgând aer cu respiraţii scurte, avide, şi ne cufundam iar. Descriam curbe lente, cu intersecţii savante, în care apa fierbea scurt la atingerea trupurilor noastre ; ne apropiam, înlănţuiţi, de fundul lacului, mângâiaţi şi mângâind covorul elastic de iarbă cafenie ; şi din nou sus, spre aer, şi din nou jos, regăsindu-ne... Am ieşit pe mal într-un târziu, clătinându-mă, am întins mâna ca s-o scot pe Lena din lac ; gâfâiam cu ochii scoşi din orbite, roşii de atâta stat în apă, cu pielea învineţită şi asprită de răceala lacului. Nu ştiu cât am stat aşa ; soarele ne pătrundea încet, încălzindu-ne şi ţintuindu-ne de pământ cu razele lui. M-am rostogolit spre Lena, am întins mâna şi i-am mângâiat părul ud ; i-am urmărit cu degetul conturul nasului, nările fremătânde, desenul buzelor arcuite, şi... atât. Nu aveam curajul să o sărut. Am oftat şi mi-am lăsat capul pe iarbă, lipit de umărul ei. Pe urmă am simţit o umbră rece pe piept, ca şi cum ceva s-ar fi interpus între mine şi soare.

Am întredeschis pleoapele, filtrând lumina puternică ; era un tip, se oprise pe marginea adânciturii în care stăteam culcaţi, privindu-ne de sus în jos. Nu puteam deosebi mare lucru din el, aşa cum îl vedeam proiectat pe cerul albicios, dar am observat clar că era deşirat şi chel, şi purta un şort larg ; am schiţat un gest să mă ridic, şi tipul s-a retras — a dispărut întâi şortul, apoi trunchiul costeliv, şi în cele din urmă tigva prelungă. Aşa am aflat că purta ochelari, pentru că s-a răsucit întorcându-se cu spatele, şi sticla lentilelor a lucit brutal în lumină. M-am ridicat, întâi în genunchi, sprijinindu-mă în mâini, apoi în picioare. Lena se făcuse covrig, cu capul culcat pe braţul îndoit şi cu coama răsfirată acoperindu-i faţa. Am urcat, clătinându-mă încă, panta ; după ce am trecut de creasta colinei, l-am văzut pe tipul acela înalt, se îndrepta spre o maşină station, era unul dintre tipii cu maşină, făcând semne cu braţele descărnate prin aer. M-am luat după el, poate pentru că avea ceva care semăna cu o puşcă în spate, când m-am apropiat am văzut că nu era puşcă, ci un dispozitiv cu plasă şi mâner lung de tot, pentru prins fluturi. Mânerul acela se zărea peste umărul lui şi-l luasem drept ţeava de armă. Chelul s-a oprit lângă automobil, era un model mare, alb, am văzut pe portiera din spate stanţat cu litere de un roşu-aprins — „CHEVROLET” — s-a oprit lângă maşină, m-am oprit şi eu la patruzeci-cincizeci de metri în spatele lui, şi-a dat jos plasa aceea din spate rezemând-o de capotă, şi a strigat : „Elvira, Elvira”. „Ce s-a întâmplat ?” am auzit prin geamul lăsat al portierei laterale, erau surzi de-a binelea dacă ţipau aşa încât îi puteam auzi de la distanţa aceea. „Vino — a spus şortul surescitat, agitându-se şi frământându-se pe picioarele păroase şi subţiri — vino să-ţi arăt două splendide exemplare ale rasei umane”. Mă miram că nu se frâng picioarele alea ca nişte grisine, mi se părea că n-am auzit bine, am mai făcut câţiva paşi, la timp ca să-l aud repetând, de data asta mai încet :

„...exemplare splendide”. N-am mai aşteptat să apară Elvira, m-am întors şi am plecat ţopăind spre movilita dincolo de care dormita al doilea splendid exemplar al rasei umane, râdeam sărind peste pietre, am pus rămăşag cu mine că Elvira e ceva alb şi nespus de gras şi revărsat.

*

Lena a fost ciudat de liniştită tot drumul până la tramvai. Şi pe urmă, în tramvai, a continuat să tacă. Se lipise cu fruntea de geam, geamul din spate al ultimului vagon, şi-a tras degetele de sub palma mea, alunecându-le de-a lungul barei, când i-am acoperit mâna:

— Fată dragă — am spus şi am râs iar gândindu-mă la tipul deşirat, vagonul se legăna şi m-am prins repede de bară, pumnul meu lângă pumnul strâns al Lenei — fată dragă, un splendid exemplar al rasei umane nu se poartă aşa ca tine. Lena n-a răspuns, nici nu m-a privit, şi un papiţoi care se tot foia pe platforma din spate, măsurând-o cu ochi neruşinaţi, a râs scurt.

— Dumnezeule, am spus ridicând vocea, primul scandal în public ! Dacă crezi că o să te rog să fii rezonabilă, te înşeli. Uite, ai şi un voluntar gata să-ţi ia apărarea.

Fata a ridicat din umerii cu epoleţi ai bluzei, iar voluntarul s-a grăbit să străbată, clătinându-se în ritmul mânerelor prinse de tavan, intervalul dintre scaune ; aveam probabil un aer feroce, pentru că nu s-a oprit decât lângă uşa din faţă şi a coborât la prima staţie.

— Nu te întreb ce-i cu tine, mi-am apropiat gura de tâmpla fetei şi am vorbit încet, firele blonde îmi gâdilau buzele — pentru că ăsta e exact genul de întrebare pe

care nu-l pot înghiţi, dar spune-mi, dacă e ceva de făcut, cam ce pot face ca să nu mai fii aşa... sobră ? !

Tramvaiul se zguduia între pereţii caselor de pe strada îngustă, ne arunca unul spre celălalt, lipindu-ne umerii şi braţele, dar era ceva forţat în atingerea asta şi m-am depărtat. Lena a catadicsit în sfârşit să mă privească, n-o să uit multă vreme privirea aceea : citeam acolo mirare, dezamăgire, şi încă ceva, şi abia mai târziu mi-am dat seama că licărul ăla stins, care-i rotunjea ochii alungiţi aducându-i lacrimi în colţul pleoapelor, era umilinţă.

— De ce, a făcut Lena culcându-şi obrazul pe bara geamului, vorbea încet de tot, a trebuit să-mi apropii capul de gura ei ca s-o pot auzi, îmi lipisem fruntea de sticla vibrând şi-i vedeam buzele mişcându-se, şi respiraţia scurtă umezind metalul slinos, cu dâre negre — de ce — a închis ochii apăsându-şi obrazul de bara jegoasă de credeam că o frânge, mi-am strecurat palma între gura ei şi metal, ca să nu mai atingă cu buzele uscate mizeria aia şi Lena nu a retras capul şi cuvintele ei mi-au umezit degetele — de ce nu m-ai sărutat ?

*

A doua zi m-am dus la Lena fără să mă anunţ, genul de vizită care îmi repugnă, pentru că nimic nu e mai antipatic decât un musafir nepoftit, dar fata nu avea telefon şi bănuiam că am devenit destul de apropiaţi ca să-mi pot permite o vizită fără protocol. Am urcat cu liftul „STIGLER”, literele de alamă luceau la fel de orbitor ca prima dată şi nu ştiam dacă trebuie să consider asta un semn bun sau un semn rău. N-a trebuit să aştept mult în faţa uşii, s-au auzit paşi uşori pe cimentul din antreu şi Lena a deschis ; m-a privit atentă, cântărindu-mă, se gândea dacă face să-mi dea sau nu drumul înăuntru. Am

stat aşa, uitându-ne unul la celălalt, se săpase între sprâncenele negre o cută adâncă care dădea un aer grav feţei prelungi, şi am întins mâna spre uşa de la lift.

— Bine, am spus răsucind mânerul rece de ebonită neagră, şi broasca a clănţănit sec, cum vrei.

— Saluut — a făcut Lena tărăgănat, abia atunci s-a dat la o parte, invitându-mă să intru. Am închis încet liftul şi m-am strecurat pe lângă ea, în casă. Lena a trântit uşa apartamentului şi a venit după mine. Am traversat camera aceea fără nici o mobilă şi am intrat în odaia fetei, la fel de goală ; numai canapeaua îngustă, de-a lungul peretelui, pe care acum se găsea un cearceaf răvăşit şi o cuvertură uşoară, spunea că aici trăieşte şi — eventual — doarme cineva.

— Am venit să te sărut, am anunţat instalându-mă pe canapea. Simţeam nevoia unui sprijin ferm şi mi-am înfundat mâinile în buzunare, întinzând picioarele. Lena era desculţă, avea pe ea numai un şort roşu şi tricoul cu „make love...” Mi-am spus că nici nu se putea costum mai potrivit pentru ceea ce — sperам eu — avea să urmeze.

— Poate vrei să mănânci ceva înainte, a sugerat fata şi nu cred că am făcut mutra cea mai inteligentă când am icnit scurt şi am întrebat : „poftim ?”

— Aşa, s-a sumeţit Lena rămânând în picioare în faţa mea. Peste tot scrie că întâi şi întâi ei se plimbă în decor romantic, apoi iau masa, şi numai după masă se întâmplă — civilizat — ceea ce trebuia să se întâmple. Ieri m-ai plimbat, azi îţi servesc un dejun apetisant, pe urmă stăm puţin şi ne gândim dacă într-adevăr merită să...

M-am ridicat şi m-am apropiat de ea, gesturile mele erau sigure, dar trebuia să le înţelegi ca urmarea unei nopţi întregi de aspră conversaţie cu mine însumi. Lena nu s-a dat la o parte, m-am lipit de corpul ei, aşa cu mâinile în buzunare, şi am sărutat-o scurt pe gură. Abia

apoi mi-am scos mâinile din buzunarele blugilor, i-am cuprins umerii şi am strâns-o lângă mine ; am sărutat-o din nou, buzele mele apăsate peste buzele ei strânse şi parcă unduiau încet zidurile în jurul nostru, la fel ca apa verde a lacului. Pe urmă Lena a oftat înăbuşit, s-a desprins din îmbrăţişare, m-a împins uşor cu mâinile în piept şi a spus arătând cu capul spre tabloul uriaş care atârna pe peretele din spatele ei :

— Nu aici.

N-am înţeles imediat :

— De ce nu aici ?

Lena a ridicat mâna, arătând cu degetul mare peste umăr :

— Tu te-ai săruta de faţă cu mama ta ?

A oftat iar, a lăsat capul în jos, era atâta mirare şi parcă un fel de resemnare în glasul ei, încât am vrut sa întreb, dar m-am stăpânit la timp, era una dintre situaţiile alea fără de răspuns, numai că mă durea silueta brusc gheboşată, cu umerii căzuţi, ca după o lovitură dureroasă

— De ce — a întrebat fata înfiorându-se, îşi prinsese umerii cu mâinile şi vorbea cu capul aplecat, prins între braţele încrucişate — de ce tu ? Aşa repede, şi cu atâta certitudine — de ce tocmai tu ?

Nu ştiam ce să răspund, nicăieri nu scrie cum trebuie să se comporte un pilot adevărat într-o atare împrejurare şi atunci am lăsat spaima adâncă, care mocnea în mine de când o cunoscusem, să iasă la suprafaţă :

— Nu vrei... adică nu vrei ca eu... şi numai la urmă cuvintele au prins o formă precisă şi au izbucnit, temătoare :

— Lena, nu mă vrei ?

— Ba da ; fata a ridicat capul spre mine şi a trebuit să-mi plec privirea, nu rezistam la lumina aceea izvorâtă din ochii care fulgerau molcom şi bun, nu eram pregătit pentru ceva atât de total, izbucnit aşa de neaşteptat şi

— fără reţinere — pentru totdeauna, ba da, asta-i partea proastă, că te vreau.

Nu cunoşteam încă subtilele meandre ale minţii de femeie ; pentru mine totul era clar, mi se părea nemaipomenit de simplu şi frumos :

— Atunci ?

— Nu ştiu... şi-a muşcat Lena buzele. Ca atunci când aştepţi un an de zile să vină Moş Crăciun, şi vezi ieşind de sub halatul roşu pantofii tatii.

Mă bucurasem de o educaţie strict ateistă în familie şi povestea cu Moş Crăciun nu-mi spunea mare lucru. Aveam să înţeleg mai târziu, mult mai târziu, peste ani, când, după ultimul zbor pe supersonic pentru îndeplinirea baremului de clasificare, m-am pomenit îmbrăţişând fuzelajul gros şi rotund, fremătând încă reţinut şi fierbinte de flacăra dusă în el, şi întrebând aiurea : „acum încotro, bătrâne ?” Obţinusem titlul de pilot clasa I, mult visatul titlu de pilot clasa I, stăteam lipit de avion, puţin trist, puţin nedumerit de această tristeţe, întrebând MIG-ul cu caldă şi copleşitoare dezamăgire : „acum, încotro ?” Mi-a răspuns cu bâzâitul molcom al agregatelor, cu ţâşnirea semeaţă a derivei în cerul întunecat, jos şi mohorât, cu bordurile ascuţite de atac, cu întreaga lui înţeleaptă alcătuire, în care se legau desăvârşit tăişuri de rotunjimi dulci, în bruşte retezaturi de acolade savant arcuite. Atunci am văzut-o iar pe Lena, i-am văzut ochii în care zvâcnea chinuit o bandă de metal auriu, buzele cojite tremurând uşor, toată fiinţa ei răsucită de întrebarea căreia nu-i putea şi nimeni nu i-ar fi putut găsi răspuns. Atât doar, că face parte din noi...

...dar asta a fost foarte târziu, betonul aerodromului devenise o prezenţă obişnuită pentru mine — permanenţă. Atunci, în ziua aceea, am ridicat din umeri şi Lena a scâncit uşor, parcă aşteptase într-adevăr un răspuns de la mine :

— Bine, hai să-ţi dau ceva de mâncare.

*

— Ascultă, am întrebat după ce Lena mă hrănise şi ne săturasem de atâta sărutat — ascultă, de ce ai ţinut cu tot dinadinsul să mă îndopi ?

Stăteam întinşi pe covorul pluşat, cu faţa spre glasvandul deschis, capul Lenei se odihnea pe pieptul meu. Încercasem întâi canapeaua, dar era imposibil de stat pe ea, prea îngustă şi supărător de tare ; atunci ne-am întins pe covor, având grijă să nu privim tabloul, şi am început să ne sărutăm.

— Vroiam să mă obişnuiesc cu tine, a răspuns Lena şi a râs leneş. Aveai ceva liniştitor, aşa cum mestecai.

Pe urmă s-a răsucit şi i-am văzut ochii oprindu-se într-un punct, situat în spate şi deasupra capului meu. S-a ridicat aşezându-se în genunchi, lângă mine : „nu pot. Cum dau cu ochii de... de tabloul ăsta, nu mai pot”.

M-am ridicat şi eu, în picioare ; am luat cearşaful boţit de pe canapea, l-am făcut sul, netezindu-l cu grijă ; m-am apropiat de tablou şi am aruncat cearşaful, cum văzusem că-şi aruncă gauchos bolas-urile, atârnându-le de gâtul struţilor sprinteni. Pânza subţire s-a prins de rama de sus a tabloului şi s-a desfăşurat, acoperind balerina de ulei. Lena a dus mâna la gură îngrozită de aşa impietate, dar începuse să mă apese şi pe mine mama asta atât de nefericit plecată dintre noi, şi urmărindu-şi fiica cu o prezenţă mai mult decât insistentă. M-am dus lângă Lena, am îngenuncheat în faţa ei, şi i-am îmbrăţişat umerii.

— Nu trebuie, am spus, gata, nu mai e. Lena, Lena. Ne-am întins pe covor aşa îmbrăţişaţi, era lipită de mine de la buze până la tălpile goale, mă cufundam în atingerea ei fierbinte ca într-o apă vie şi-i simţeam braţele fine, puternice, strângându-mă după umeri. Ne-am sărutat mult, nu ştiu cât, săruturi care parcă durau

ani de zile, o sorbeam şi mă sorbea prin buzele unite, nu mai puteam respira, ne strângeam unul în altul, ne înăbuşeam mormăind ameţiţi, ne despărţeam o clipă trăgând lacomi aer în piept, apoi ne lipeam din nou, gâfâind. Am fost mai aproape de sufocare decât cu o zi înainte, când ne jucaserăm de-a focile : ni se părea o pierdere fără acoperire, fiecare clipă în care gurile noastre nu stăteau lipite. Lena, ne rostogoleam înlănţuiţi pe covorul ăla imens, nu ne-am dezmeticit decât când am ajuns la margine, în uşa terasei ; capul fetei, cu ochii închişi, atârna peste pragul înălţat părul greu se răspândise în valuri pe pardoseala de ciment. Mă frigea corpul tare, arcuit sub mine ; i-am mângâiat umerii, gâtul, şi mâna mi-a alunecat singură spre sânii care zvâcneau sub maieul subţire.

— Nuuu.Lena a deschis ochii, greu, parcă se desprindea dintr-un vis incert; a înălţat mâinile şi mi-a cuprins gâtul, şi degetele mele s-au strâns singure în jurul sânilor.

— Nu.

Mi-am retras mâna, mi-am strecurat palma pe sub ceafa fetei simţind atingerea prăfuită a cimentului, i-am săltat capul. Am sărutat-o scurt pe buze şi Lena a clipit prelung, în semn de deplină înţelegere. M-am ridicat în picioare şi i-am întins mâna, ajutând-o să se ridice. Am rămas aşa, ţinându-ne de mâini, Lena mă privea puţin vinovată pe sub genele plecate, semăna leit cu una din puştoaicele alea parşiv-inocente, pictate în albastru pe cutiile olandeze de tablă galbenă în care maică-mea ţinea zahărul şi biscuiţii.

— Dacă am ajuns până aici — a spus Lena privindu-mă în continuare pe sub gene, şi glasul îi tremura uşor — dacă am ajuns până aici, o să te rog să mă laşi pe mine să aleg momentul. Şi, în nici un caz, nu va fi înainte de a împlini 18 ani. Era aşa încrezătoare privirea ei, pieptul i se liniştise sub inscripţia roşie : „make Love, not

war”, şi când am tras-o la piept s-a lipit aşa deplin, o simţeam ca făcând într-adevăr parte din mine — încât mi se părea un fleac să aştept până când Lena va împlini 18 ani.

*

Au urmat câteva zile liniştite, netede, aşa, ca o gheaţă de patinoar pe care te duci alunecând, până dai cu nasul în mantinelă. Plecam dimineaţa la lac sau rămâneam acasă, ameţindu-ne în sărutări. La prânz mâncam împreună, Lenei îi plăcea să-şi ia în serios rolul de gospodină, trebăluia prin bucătăria mare, vernil, până şi lumina filtrată de perdelele geamurilor era tot verzuie, parcă eram pe fundul oceanului şi mă miram de fiecare dată cum arde aragazul sub apă. Apoi, pe neaşteptate, Lena şi-a smuls şorţul, a închis butelia şi a declarat că n-are de gând să gătească toată viaţa. Am râs şi am poftit-o la restaurant. Am încercat întâi la „Pescăruş”, era închis, se deschidea abia după ora două ; am traversat lacul într-o şalupă cu motor, şi am aflat că „Mioriţa” beneficiază de acelaşi program. „Bine, dar mie mi-e foame”, a scâncit Lena, o înţelegeam, mi-era şi mie, stăteam stingheri în mijlocul pasajului subteran de la Piaţa Scânteii, pe urmă mi-am adus aminte de un local mic şi cochet, plasat strategic pe o străduţă liniştită... Am luat-o de mână şi am fugit împreună spre ieşirea pasajului ; am tropăit în goană pe scări, fugea bine Lena, îmi întindeam picioarele cât puteam, dar fata se ţinea după mine, fără să rămână în urmă nici un pas. Am sărit pe scara autobuzului în clipa în care, scoţând un nor gros şi puturos de motorină arsă, maşina pornea legănându-se din staţie. Înăuntru nu era aproape nimeni, mă

agăţasem cu amândouă mâinile de bara de sub tavan, Lena mă îmbrăţişa strâns, la toate curbele şi depăşirile ne balansam râzând ; taxatoarea ne privea plictisită, numai şoferul, tânăr, a scos capul din cabina lui de sticlă şi mi-a făcut cu ochiul când am coborât. Am fugit pe strada acea dreaptă, liniştită, am dat buzna zgomotoşi în restaurantul mic şi îngrijit, cu lambriuri de nuc veritabil până la jumătatea pereţilor. Câteva mese erau ocupate, mi-am spus că aici vom putea mânca, plutea ceva bizar în aer — clinchetul sec al tacâmurilor, tipii de la mese înfulecând, cu ochii în farfurie, tăcuţi, fără să acorde atenţie vecinilor, toţi aveau un aer comun, complicitate de oameni întorşi tocmai dintr-o treabă grea şi primejdioasă.

— Cu ce vă pot servi ?

Ospătarul gras, cu faţa rotundă, lucioasă, şi mustăţi de morsă.

— Cu mâncare, am spus, şi mustăţile de morsă s-au mişcat ca să răspundă, dar nu le-am lăsat, am adăugat cât mai convingător cu putinţă : „ştiţi, Lena şi cu mine murim de foame”.

— După două, a spus morsa. Şi-a ridicat pulpana vestonului alb de pânză cu înotătoarea grasă, a scos din buzunarul pantalonilor negri cu vipuşcă de satin lucios un ceas de argint, a deschis pocnind capacele şi mi-a băgat sub ochi cadranul acela cam cât o plută de salvare folosită de piloţii care zboară deasupra Oceanului îngheţat de Nord. Mai aveam o oră bună până „după două” ; m-am aplecat spre ceafa groasă, acoperită cu ţepi cărunţi, nu m-a mirat aroma vagă de alge şi peşte care se simţea prin gulerul vestonului, şi am întrebat arătând din ochi mesele ocupate : „dânşii ?”

— Numai pentru donatori, a lămurit morsa. Dânşii sunt donatori onorifici, şi au dreptul la o masă.

— Dacă sunt onorifici — a observat Lena — n-ar trebui să...

— Unde se donează ? m-am interesat. Dau oricât. Lena, tu aşează-te şi aşteaptă-mă. M-am întors spre morsa care se chinuia cu vârâtul ceasului înapoi, în buzunarul pantalonilor cu vipuşcă : serios, unde-i centrul ?

— Dar sunteţi flămânzi de-a binelea, a apreciat morsa, şi abia acum în ochii negri, rotunzi şi înfundaţi sub pleoapele grase, de mamifer marin, a lucit o scânteie de interes. Am tras un scaun şi m-am aşezat în faţa Lenei la masa scundă, sub care abia îmi încăpeau genunchii :

— În regulă. Ce ne recomandaţi pentru astăzi ?

...La plecare am fost conduşi până la uşă, ni s-au făcut semne cu un şervet alb în timp ce ne depărtam de-a lungul străzii, şi nu puteam pricepe cum ţinea şervetul ăla cu înotătoarea scurtă şi groasă.

— Drăguţ moş — a spus fata, după ce am dat colţul. Am ridicat din umeri, cu toate insistenţele mele discrete, morsa nu primise nimic în afara sumei înscrise pe bon.

— Şi-o fi adus aminte de tinereţe, am mormăit, şi am văzut în faţa ochilor un sloi de gheaţă alb-strălucitor, plutind pe un ocean verde ; pe sloi, sub razele soarelui polar, se zbenguiau greoaie două morse, din care una purta pantaloni negri cu vipuşcă de satin.

Ne-am oprit în parc, şi abia după ce ne-am sărutat puţin pe o bancă, Lena mi-a spus cu cel mai senin aer din lume :

— Ştii, printre tipii ăia... donatori, era şi un văr de-al lui taică-meu.Sloiul din Oceanul îngheţat a venit vâjâind, şi mi s-a aşezat pe ceafă :

— Naiba te-a pus să ai donatori onorifici în familie !

— Poate nu-i spune tatii, a ridicat Lena din umeri. Nici măcar nu sunt sigură că m-a observat. A tăcut lăsând capul pe spate, ne-am sărutat din nou, doar când ne-am ridicat să plecăm Lena s-a întors spre mine, privindu-mă gravă : „de fapt, n-are cine ştie ce importanţă ; peste două zile se întoarce Gigi”.

*

— Spune-mi ceva.
— Ce naiba să-ţi spun ?
— Şoapte aprinse, cuvinte de dragoste... chestii de-astea.
— Să mă gândesc puţin... Nu, nu cred că mă pricep.
— Păcat.
— De ce, păcat ? Tu ai nevoie de cuvinte ?
— Astăzi, da.
— Lena, ce-ai păţit ?
— Să nu râzi de mine...
— Cum să râd ?
— Cu râsul tău sarcastic : ha-ha.
— Du-te şi fă un duş.
— Dumnezeule, toţi mă trimiteţi să fac duş, parcă v-aţi fi înţeles. Vă place să simţiţi sub tălpi o pardoseală tare de ciment.
— Care „toţi” ?
— Tu, taică-meu, Gigi, colegele şi prietenele mele. Mai ales tu.
— Ce-i cu pardoseala aia tare de ciment ?
— Nu-ţi arde niciodată pământul sub tălpi ? Nu te simţi niciodată prea mic sau prea mare ? Eşti întotdeauna aşa sigur de tine şi de cei din jur, egal, liniştit ?
— Lena, eu...
— Tu, asta e. Tipul căruia encefalograma i-a confirmat echilibrul sufletesc, genul de om potrivit să i se pună în mână manşa unui avion de luptă. De luptă, înţelegi ? cu bombe şi rachete sub aripi.
— Lena, n-ai dreptate.
— Ba am ! Dau drumul la T.V. şi văd oraşe distruse şi oameni ucişi. Nicaragua, Soweto, Liban — asta numai aşa, în ultima vreme. Pe urmă vii tu, şi ne sărutăm. E înălţător.

— Ascultă...

— Nu mai vreau să ascult. Mi-ajunge radioul : între două melodii legănate, crainicul anunţă calm că un oraş a fost distrus de cutremur. Sau de taifun. Îşi drege vocea si pomeneşte, în treacăt, câteva zeci de mii de morţi. Şi seara, înainte de culcare, te linişteşte cu patru sute cincizeci de milioane de subnutriţi. Asta ca să dormi bine, ştiindu-ţi frigiderul plin. Iar dimineaţa aştept să plece taică-meu, şi o luăm de la capăt cu pupatul.

— Fată, tu n-ai nici o vină...

— Dă-mi voie să mă simt vinovată ! Pentru că stau, fără să fac nimic. Pentru că nu-mi dau seama clar ce înseamnă un oraş distrus şi câteva zeci de mii de morţi pe străzi şi printre dărâmături. Ţi-e milă de căţeii călcaţi de camioane?

— Da...

— Trebuia să-mi închipui : Pegy, fiica bătrânului Fritz. Imaginează-ţi că măcar unul dintre morţii ăştia ţi-e prieten, rudă — că eşti tu ! — înmulţeşte totul cu zece mii, şi o să simţi.

— Ce să simt ?

— Iartă-mă, tu eşti un tip echilibrat şi ţi se va da un avion în curând. Iar eu, care sunt nebună şi nu voi primi nici măcar o bicicletă, eu mă simt răspunzătoare. La scară planetară, dacă vrei să înţelegi.

— Nu eşti nebună.

— Mersi frumos. Mă înnebuneşte neputinţa.

— Dar ce poţi face ?

— Dansul.

— Ce ?

— Dansul... nu crezi ?

— Nu ştiu... după ce o să te văd dansând, atunci o să ştiu. De fapt, eu nu înţeleg mare lucru din balet, dar dacă o să mă ajuţi...

— Ce spectacole de balet ai văzut tu ?

— Asta... Copelia... şi Lacul lebedelor. M-a dus maică-mea, să-mi inoculeze frumosul.

— Nu ţi-a trecut prin cap că, într-un fel, sunt depăşite ?

— Lena, a fost de mult, eram kinder pe atunci ; dacă aş fi ştiut, dacă aş fi bănuit vreodată...

— Bine, nu te mai consuma, mi-a trecut. Şi, iartă-mă. Mâine seară vine Gigi, cu nu ştiu ce expres internaţional.

— Te duci la gară ?

— Bineînţeles.

— Cu taică-tu ?

— Lui taică-meu nu-i plac gările. Şi, în curând, va face alergie la aeroporturi.

— Atunci, vin eu cu tine.

— Sper că până mâine te răzgândeşti.

*

Dimineaţa am mers cu Lena la liceul ei de coregrafie, să se înscrie în următorul an şcolar. N-am vrut să intru, mă apăsa palatul roşu cu acoperişuri ascuţite, acoperite cu ţigle cenuşii de ardezie, dar fata insista şi am pătruns zgribulindu-mă sub ogiva masivă ; aici, până şi vara era rece. Am trecut printr-un hol imens, luminat slab de vitraliile de sub tavan, şi bolţile întunecate au bubuit de sunetul paşilor noştri pe pardoseala de piatră ; am urcat o scară de stejar lustruit, care scârţâia înfiorător, şi mă aşteptam în orice clipă ca dintr-o firidă să apară un tip în zale, oprindu-mă cu vârful halebardei îndreptat amenințător spre piept.

— Aşteaptă-mă aici.

Lena şi-a tras mâna din mâna mea şi a dispărut după o uşă. Cred că tăblia masivă era acţionată de vreun sistem electrohidraulic pus în mişcare de clanţă, pentru că o poartă de cetate ar fi fost mică pe lângă uşa aceea, iar

Lena a deschis-o fără nici un efort. M-am rezemat de perete, încercând să descifrez desenul vitraliului de vizavi şi, stând aşa, cu palmele lipite de zid, mi-am dat seama că nu am sub mână răceala aspră a tencuielii, ci un val neted şi lunecos, ca de mătase. M-am răsucit cu spatele la vitraliu, doar atunci am descoperit că pereţii erau tapetaţi cu un tapet vechi, de mătase autentică. Am făcut câţiva paşi alunecându-mi degetele pe tapetul decolorat, de undeva se auzeau stins acordurile unui pian. Am luat-o de-a lungul coridorului, de fapt o galerie suspendată deasupra imensei săli de la intrare, mărginită de o balustradă sculptată în stejar masiv ; de vitraliul la care mă uitasem mă despărţea un hău întunecat. Am mers în direcţia pianului, sunetele deveneau mai distincte cu fiecare pas. Am trecut pe sub o arcadă, am dat la o parte o perdea de catifea grea, totul era solid aici, catifeaua parcă era ţesută cu parâme de corabie, toată masivitatea aceea contravenea net ideii mele despre noţiunea de balet — şi am ajuns într-o sală al cărei tavan se pierdea în înălţimi nebănuite, iar peretele opus se întrevedea vag, ca o insulă prin pâclă deasă. Pe parchetul lustruit, în sunetul unui pian, nevăzut, dansau câţiva prichindei, şi dintr-odată mi s-a părut că pricep rostul clădirii masive şi întunecate — contrastul — pentru că prichindeii, cu zbenguiala lor, anulau contraforturile, lambriurile groase de nuc, tapiţeriile grele, încărcate — şi încă ceva, hardughia aia avea un ritm al ei, armonizându-se cu mişcările încă nedesăvârşite ale viitoarelor speranţe. M-am rezemat cu spatele de un lambriu sculptat, uitându-mă la junii dansatori, din nou mi-am amintit de madame Sibyl, de pianul ei hodorogit şi de vocea croncănitoare, scandând la nesfârşit : un-deux, trois-quatre, un-deux-trois-quatre...

— ...sigură că eşti aici. În glasul Lenei vibra o notă de triumf reţinut; s-a sprijinit de mine, era cam spontană în

moravuri şcoala asta de balet, explicând : „cei mici se pregătesc pentru serbare”...

— Ce serbare, acum ? Mi se părea o crimă să adune copiii în vacanţă şi să-i pună să danseze. Serbarea de început de an, m-a lămurit Lena, a adăugat că plozii nu se simt frustraţi deloc, chiar le face plăcere să-şi petreacă timpul aici. M-am minunat interior de puştii dedaţi artei atât de timpuriu, am vrut să-i comunic fetei părerea mea, dar mi-am amintit la vreme că majoritatea geniilor o porniseră cătinel pe drumul consacrării când de-abia se puteau ţine pe picioruşele lor strâmbe. Lena m-a tras de mână, m-am dezlipit de lambriul meu şi, când am ieşit în galeria suspendată, am întrebat :

— Deci, tu te simţi într-un fel pedepsită că nu vei dansa la serbare ?

–- Cine ţi-a spus că n-o să dansez ? s-a mirat Lena şi mi-a explicat din nou, pe un ton blând şi răbdător, că la cunoştinţele ei — chiar aşa a spus, „cunoştinţele”, am ridicat din umeri, eu gândeam cu alte cuvinte — îi ajung două săptămâni de pregătire pentru o prezenţă onorabilă pe scenă. Am coborât sărind treptele scârţâitoare de stejar, am traversat aproape în fugă holul de la intrare, şi am ieşit. Ne-am oprit o clipă pe trotuar, loviţi în faţă de lumina soarelui ; ne-am uitat unul la altul, mijindu-ne ochii, ne dureau pupilele de lumina, am izbucnit de râs.

— Dumnezeule, a făcut Lena, nu ştiu de ce, dar am un chef nebun să te sărut.

— Sărută-mă, am spus, sfidând firma şcolii. Am traversat alergând strada spre staţia de troleibuz, atunci am auzit o voce de fată : „Ileana, Ileana”. Lena s-a întors. „Silvia”. M-am întors şi eu spre fata înaltă, mai înaltă decât mine, subţire, gravă, cu o expresie absentă întipărită pe faţa uscăţivă. Lena m-a recomandat : „el e Doru”. Plutea ceva festiv în glasul ei, ca o corabie arborând marele poavaz la întoarcerea în port, şi am înţeles că îi vorbise Silviei de mine.

— Silvia, prietena mea. Ne-am strâns mâinile, cunoşteam de undeva aerul acela pierdut, ochii duşi, trăsăturile feţei tinzând parcă spre ceva depărtat, foarte depărtat, şi mă căzneam să-mi aduc aminte de unde. Prietena Lenei vorbea încet, ca în transă, când un troleibuz s-a urnit zgomotos de lângă noi, pleoapele străvezii s-au zbătut nerăbdătoare, grăbite să alunge scrâşnetul de fier vechi. Atunci mi-am amintit, traversam strada, profilul Ilenei Iliescu decupându-se net în penumbra din maşină, aceeaşi zbatere grăbită a pleoapelor, aceeaşi privire fixă, îndepărtată, aceiaşi ochi privind spre ceva numai de ei văzut. Eram tentat să-mi bag mâna prin geamul lăsat al portierei şi să-i flutur palma în dreptul nasului ; am traversat strada şi m-am întors când am ajuns pe trotuar, curios să văd cum se va descurca când lumina semaforului va trece pe verde — părea atât de transportată în lumea aceea a ei, încât eram convins că n-ar fi ajuns toate claxoanele maşinilor oprite la stop ca s-o trezească din vrajă. S-a descurcat onorabil, Mercedesul a pornit lin, dispărând printre maşini şi autobuze, iar eu am ridicat din umeri si mi-am văzut de drum. Regăseam acum aceeaşi expresie în ochii Silviei, şi mi-am spus că trebuie să fie vreun privilegiu al castei, visatul ăsta în plină stradă. Pe urmă am sărit într-un troleibuz şi prietena Lenei s-a îndreptat spre castelul de cărămidă roşie, plutind pe picioarele-i lungi, cu mâinile întinse înainte şi cu capul lăsat mult pe spate.

Seara ne-am dus să-l luăm pe Gigi de la gară, adică Lena să-l întâmpine când va coborî din tren, iar eu să fac ce voi crede de cuviinţă, după cum se va desfăşura revederea. Am intrat pe peron, speram ca trenul să aibă întârziere, a venit la ora, minutul şi secunda prevăzute în orar. Lena m-a privit în ochi, mi-a strâns braţul deasupra cotului şi s-a amestecat în mulţimea care dădea năvală, parcă se întorcea de la Polul Nord expresul ăla nenorocit, nu dintr-o ţară civilizată. M-am agăţat de unul din stâlpii

zdraveni, nituiţi, să nu ma ia pe sus valul de trupuri transpirate şi feţe înfierbântate. Mă înălţasem pe vârfuri dar nu vedeam nimic, Lena se pierduse în înghesuială, am traversat şinele, chiar în dreptul inscripţiei care înşira tot felul de pedepse pentru acest delict, şi m-am instalat comod pe peronul vecin, pustiu ; de aici vedeam bine şi m-am ferit după un chioşc cu răcoritoare, ca să nu fiu observat. Expresul intra în gară maiestuos ; în timp ce oprea m-am întrebat de ce se amendează trecerea peste linii cu sume variind între 50 şi 250 de lei. Aveam două puncte nelămurite, dacă amenda merge din cincizeci în cincizeci de lei, sau există şi valori intermediare — 75, 125 de lei, şi eram curios să mai ştiu, după ce criterii se stabileşte suma de plată. Pe urmă am văzut-o pe Lena făcând semn cu braţul ridicat şi, nu ştiu de ce, mi s-a strâns inima : era atât de frumoasă şi de liniştitoare chiar în valul ăla de oameni agitaţi, se înălţase pe vârfuri, fusta i se ridicase sus de tot dezgolindu-i picioarele lungi, părul îi cădea greu pe spate, ca turnat în alamă masivă, şi deodată m-a năpădit ceva fierbinte, îmi venea să traversez înapoi, din două sărituri, şinele... Atunci l-am văzut pe Gigi croindu-şi drum spre soră-sa, purta nişte blugi nemaipomeniţi, care îi înălţau şi-i întăreau şoldurile lăsate, nu bănuiam că ungurii sunt în stare să facă blugi aşa grozavi, şi un tricou alb, simplu, contrastând cu faţa şi braţele aproape negre. Unde naiba se bronzase în halul ăsta, Budapesta e la fel de aproape de tropice ca Bucureştiul, n-are rost să mergi să te prăjeşti la soare pe insula Margareta, când poţi face treaba asta la fel de bine şi la Floreasca. Fraţii nu s-au sărutat, dar era în gesturile lor ceva care m-a făcut să oftez. Au pornit înlănţuiţi, duşi de puhoi, vorbeau repede, privindu-se şi râzând tot timpul, le sclipeau dinţii pe feţele bronzate. M-am luat după ei, i-am ajuns din urmă cam în dreptul tonetei cu ziare, Gigi povestea nu ştiu ce gesticulând cu mâna liberă şi se vedea clar, chiar şi prin înghesuiala aia,

că se înţelege de minune cu Lena. Purta o geantă de voiaj agăţată de umăr, o geantă de voiaj albastră cu curea albă, plină de cadouri ungureşti şi închisă cu un fermoar lat şi strălucitor ; era o geantă grozavă şi pe flancul ei se putea citi, încadrată într-un cerc tot alb, următoarea inscripţie misterioasă : ,,FLY BY MALEV”.

*

Cu venirea lui Gigi, frumoasele zile de la Aranjuez au luat sfârşit ; m-am instalat iar lângă telefon, cu un morman de cărţi în braţe. Vedeam printre rânduri lacul, silueta Lenei unduind prin apa verde, îi simţeam buzele cojite deschizându-se uşor sub buzele mele şi şuviţe lungi, grele, de păr auriu alunecau de-a lungul paginilor cu formule, încurcându-mi-se în jurul degetelor. Cel mai mult a profitat de noua situaţie soră-mea, care cu telefoanele ei putea transforma orice tip normal într-o bestie. În ziua în care am hotărât s-o sugrum când o mai prind vorbind la telefon, i-am propus să-şi aleagă unul din obiectele mele preţioase cu condiţia ca pragul biroului să constituie pentru ea un hotar de netrecut.

— Pot să-mi aleg orice ? s-a interesat Liliana, boţindu-şi sceptică feţişoara brunetă.

— Evident, am spus şi în clipa aceea am ştiut asupra cărui obiect va cădea alegerea ei.

— Chiar şi din lucrurile pe care le ţii încuiate în dulap ? a precizat juna pe un ton inocent, apropiindu-se de fotoliul meu de suferinţă şi aşezându-se pe marginea lui.

— Da, am răspuns cu inima strânsă. Şi, în general, mi-e... Telefonul a sunat şi mâinile noastre s-au întâlnit pe ebonita receptorului.

— Ascultă, am şuierat, palma mea apăsa palma mică şi fierbinte, împiedicând-o să ridice receptorul, dacă e vreuna din mâţele tale...

— Două minute — a făcut soră-mea, ridicând două degete subţiri în aer. După aia închid şi mergem să-mi dai şapca Bob-O-Link.

Telefonul suna sub mâinile noastre ; am luat mâna de pe receptor şi m-am lăsat pe spate, în fotoliul adânc...

— Cu tine vrea, a anunţat Liliana. A făcut un lucru pe care nu l-am înţeles imediat, a schiţat gestul punerii receptorului înapoi în furcă, întinzând cealaltă mână spre mine :

— Cheia de la dulap.

— Fată dragă, am încercat să explic, şapca Bob-O-Link e unica... m-am încordat în fotoliu, gata de salt, dar Liliana s-a ferit ca o fiară mică şi agilă, arătând din ochi receptorul aproape aşezat în furcă, gata să întrerupă contactul :

— Cheia.

— Liliana, orice...

— Închid, a spus soră-mea, şi poate ar fi închis dacă n-aş fi ridicat mâinile, în semn de capitulare.

— Bine, am adoptat tonul blajin folosit de fraţii mai mari în asemenea împrejurări, ai şapca. Dă telefonul încoace.

— O voce blondă, a rânjit Liliana întinzându-mi receptorul.

Era Lena.

— Cam greu te mişti, a început fata, părea foarte bine dispusă, ca şi cum la celălalt capăt al firului ar fi fost cel puţin ziua ei. Soră-ta mi-a răspuns ?

— Da.

— Drăguţă fată.

— Dumnezeule, s-o vezi în carne şi oase !

— Poţi veni la tutungerie în cinci minute ? M-am uitat la ceas, era aproape şapte seara.

— Pot.

— Numai să nu vii în şort, a continuat Lena veselindu-se din cale-afară, şi o clipă mi-am închipuit că tutungiul o gâdilă sub bărbie cu mânuşa lui de piele neagră. Mergem la un ceai.

Mi se părea că n-am auzit bine : ce ceai ?

— La Silvia, a explicat Lena. Dă un ceai, de bucurie că s-a întors Gigi.

Era să scap receptorul.

— Ce are Silvia cu Gigi ?

— Vai, a exclamat Lena, cred că eşti singurul om din Bucureşti care nu ştie. Silvia e prietena lui !

A spus „prietena” pe tonul acela special, care te duce cu gândul departe.

— Lena dragă, tu eşti sigură că am loc la ceaiul ăla al vostru ?

— Doar nu crezi că mergem împreună — simţeam că Lena, în tutungerie, ridică din umeri — ne întâlnim întâmplător acolo ! Am aranjat cu Silvia, tu vei fi un bun prieten al fratelui ei...

Alt frate, dar Gigi era departe de a fi prost.

— Fată, tu-l crezi pe frate-tu aşa mare dobitoc ?

— N-o cunoşti pe Silvia, a râs Lena în receptor, de data asta mai potolit, şi mi-am amintit silueta înaltă, dreaptă, depărtându-se în transă pe vârful picioarelor nesfârşite.

Am spus „bună seara” şi am închis telefonul.

— Şapca, mi-a amintit Liliana, implacabilă. Se aşezase cu fundul pe birou, îşi bălăbănea gambele zgâriate, am apreciat automat că soră-mea va avea picioare lungi şi frumoase.

— Situaţia s-a schimbat şi poziţia a fost abandonată — am făcut un gest spre cărţile care zăceau pe covor. Nu boci, învaţă să pierzi o bătălie, am adăugat, închizând uşa. Mi-am pus blugii şi am alergat la tutungerie. În dosul vitrinei Lena răsfoia o revistă, sub privirea fixă a nasturilor de pe halatul spălăcit al vânzătorului din

spatele tejghelei. M-a văzut prin geamul imens, a închis revista, a pus-o la loc într-unui din rafturile agăţate de perete, a spus ceva tutungiului şi omul a dat din cap riscând o urmă de zâmbet, apoi a ieşit. S-a înălţat pe vârfuri, mai mult de formă, ajungea până la mine oricum aşa cum stătea pe pragul de ciment, şi m-a sărutat.

— În regulă, a spus, şi ochii îi luceau, dansa în ei un fel de şiretenie voalată. Credeam că mor. Uite ce mi-a adus Gigi, de la Budapesta.

...bluza uşoară, strânsă pe corp, rotunjindu-i ameţitor pieptul. I-am mângâiat umerii şi mi-am retras palmele frecându-le de blugi, mă frigeau umerii fetei sub pânza subţire. Lena m-a tras de mână, stăteam chiar în uşa prăvăliei, un tip care vroia să intre se oprise uitându-se la noi ; am făcut câţiva paşi, asfaltul era cald, zidul emana şi el căldură, era un amurg prelung şi calm care se insinua încet în mine, umplându-mă de o linişte portocalie, uşor prăfuită. Lena mi-a dat adresa, una dintre străzile plecând din bulevardul Ana Ipătescu, m-a rugat să-mi fac apariţia în jurul orei opt, apoi a plecat să-l ia pe Gigi de acasă. Am întors capul după ea, mersul rotund, mişcarea zvâcnită a capului uitându-se după maşini când a traversat bulevardul, privirea aruncată peste umăr înainte de a dispare după colţ, şi deodată mi-am dat seama că-mi întipărisem toate gesturile astea cu dureroasă precizie, şi liniştea amurgului a explodat tăcută şi fierbinte în mine, risipindu-se în cele patru vânturi.

*

Ceaiul acela a fost departe de cel mai reuşit party la care m-am dus vreodată. În afară de mine cu Lena şi de Gigi cu Silvia, îşi mai dădeau concursul fratele Silviei cu

prietena lui, şi o clipă mi-a părut rău că prietena fratelui Silviei nu e sora mea, ca totul să se petreacă în familie. Gigi şi-a dat seama din prima clipă că prezenţa mea acolo e mai puţin nevinovată decât pare, şi toată seara m-a urmărit cu ochii lui rotunzi, mocnind nelămurit a ceva care-mi ridica părul de pe ceafă în smocuri aspre. Camera era slab luminată de trei, patru aplice chioare, aveau un magnetofon care cânta în surdină, pe masa trasă într-un colţ instalaseră câteva platouri şi farfurii cu gustări, la propunerea Silviei am băut pentru reuşita în viaţă şi artă a viitorului regizor. Cam multe onoruri pentru o nenorocită de reuşită la IATC, dar n-am spus nimic, am dat paharul pe gât, arzându-mi gura cu coniac şi dorind din toată inima ca numele lui Gigi să apară înscris cu litere în relief pe afişe anunţând nemaipomenite puneri în scenă. Pe urmă sa dansat, adică au dansat perechile mai mult sau mai puţin oficializate, eu mi-am tras scaunul lângă bufetul rece, iar Lena s-a aşezat pe un divan în partea opusă a camerei, îi vedeam genunchii sclipind stins în penumbră, ca două lămpi rotunde de voltaj mic. Am început să mestec privind perechile îmbrăţişate, se dansa frumos, sandvişul cu friptură de porc era gustos, şi mi-am propus să nu mă ridic de lângă bufet decât în caz de forţă majoră : nu excelasem niciodată ca dansator. Fratele Silviei avea cinci metri înălţime şi doi lăţime, în dreptul umerilor ; se mişca surprinzător de uşor, purtându-şi partenera mai mult în braţe, m-am mirat când am aflat că e student la Conservator, urmând clasa de fagot. Gigi nu făcea multe parale, îl încurcau picioarele lungi înfăşurate în blugii ungureşti, dar Silvia se mişca dumnezeieşte, intervenind la timp şi suplinind lipsa de abilitate a strălucitului regizor. Când mi se părea că ochii lui Gigi nu mă urmăresc, mă uitam la Lena ; se rezemase cu ceafa de perete, prinzându-şi genunchii între mâinile înlănţuite. Nu-i puteam vedea ochii, dar simţeam că priveşte aiurea,

prin mine. Am mai închinat o dată pentru reuşita în viaţă a tinerelor talente, talente reale, născute, cum a ţinut să sublinieze viitorul fagotist, şi m-am felicitat în gând că nu mă leagă nimic de el — era cel mai zdravăn student conservatorist văzut vreodată. Iar faptul că stăpânea cu virtuozitate fagotul, instrument absolut necunoscut mie, îi conferea o misterioasă aură romantică. Pe urmă Lena s-a ridicat în picioare şi a ieşit; am mestecat repede restul de sandviş şi, profitând de faptul că Gigi era întors cu spatele, m-am strecurat după ea. Am închis uşa salonului de dans şi m-am pomenit într-un coridor întunecos ; am făcut la noroc doi-trei paşi spre dreapta, bâjbâind cu mâinile întinse, apoi am simţit un trup fierbinte lipindu-se strâns de mine, braţele subţiri, puternice, m-au cuprins tare de tot. Buzele Lenei îmi căutau gura, m-au sărutat întâi pe ureche, apoi pe obraz, şi, în sfârşit, s-au lipit de buzele mele. Cred că am stat vreo sută de ani înlănţuiţi în coridorul acela întunecos ; nu puteam face nici o mişcare, simţeam că mă sufoc în sărutul nesfârşit, îmi jucau cercuri roşii în faţa ochilor şi era nespus de bine aşa. Lena. M-am smucit dându-mi capul pe spate, am respirat adânc în întuneric, muzica se strecura şovăielnică pe sub uşa marcată de un chenar mai mult închipuit, alcătuit din linii palide de lumină ştearsă.

— Iartă-mă că te-am adus aici, a şoptit Lena strângându-se mai mult în mine, turbam dacă trecea încă o zi fără să te văd. I-am mângâiat coama deasă şi încâlcită, întunericul a sclipit scurt de lumini albastre, parcă aş fi atins blana unui animal sălbatic.

— Mâine mergem la baraj, dacă vrei — buzele fetei se mişcau atingându-mi urechea şi gâdilându-mă. Am vorbit cu Silvia să-l reţină într-un fel pe Gigi, şi...

— Pare foarte îndrăgostită de el, am întrerupt-o. Dansează aşa strânşi, parcă ar fi viţelul cu două capete şi patru picioare.

Lena s-a depărtat puţin de mine şi am simţit-o privindu-mă lung în întuneric :

— Mda... Silvia, n-o cunoşti. Asta nu iubeşte pe nimeni în afară de maestrul de dans. Ar fi în stare să se ducă şi la toaletă în pas de deux, dacă înţelegi.

Mi-am amintit privirea fixă, de somnambulă, şi mersul acela ca în transă.

— Cred că înţeleg, am spus. Asta e ceea ce se cheamă dăruire.

Îmi ţineam mâinile pe umerii fetei, şi i-am simţit înălţându-se sub bluza subţire.

— Ia-o cum vrei, dar numai aşa, de dragul dansului... Noroc că Silvia nu e omul cu care să te cerţi.

...chipul prelung, de ascetă, capul dat mult pe spate, ţinut aşa de părul negru strâns într-un coc sever ; într-adevăr, nu aveai cu cine să te cerţi. Nu-l invidiam deloc pe Gigi, dar mi-am spus că-şi poate găsi uşor altă fată, cu blugii lui ungureşti şi cu firma de regizor. Pe urmă m-am gândit la Liliana, la genunchii ei zgâriaţi, la picioarele care vor deveni lungi şi elegante ; era rândul meu să ridic din umeri :

— Oricum, e fratele tău.

Lena s-a smucit violent de lângă mine şi am auzit o izbitură înfundată când a dat cu umărul în perete, lovindu-mi în treacăt mâna de zidul coridorului.

— Poate vrei să-l şi plâng.

Simţeam că pătrund în teren necunoscut, gara, braţul lui Gigi înlănţuind mijlocul fetei, nu pricepeam mare lucru şi am preferat să mă retrag prudent.

— Tu eşti mai în măsură să apreciezi. Am întins din nou mâna bâjbâind după ea ; i-am cuprins umerii şi am încercat s-o trag spre mine. Lena s-a împotrivit, şi am şoptit :

— Dă-l dracului pe Gigi. Acuşi începe şcoala şi o să-ţi fie mai uşor să ieşi din casă.

Am îmbrăţişat-o, Lena nu s-a opus, dar o simţeam rigidă şi deodată m-a fulgerat ceva rece, care mi-a lăsat pe frunte o sudoare lipicioasă ca o transpiraţie de broască, dacă broaştele transpiră şcolile începeau peste vreo cinci-şase zile, şi la o zi după începerea cursurilor, trebuia să mă prezint şi eu la unitate.

*

Ziua următoare a fost joasă şi mohorâtă şi cenuşie, una dintre zilele în care-ţi pare rău că te-ai născut. Ploua mărunt, prevestitor a toamnă, cerul atârna deasupra acoperişurilor ca o paraşută udă şi fleşcăită. Lena mă aştepta la colţ, înfăşurată într-o haină portocalie cu glugă şi guler lat, una din hainele acelea ceruite, folosite de pescari pe mare în timpul marilor furtuni.

— Ahoi, am făcut, Lena şi-a fluturat mâna în semn de salut, mâneca scorţoasă a alunecat în jos, dezgolind pielea bronzată. Am cuprins cu braţul umerii portocalii şi am pornit spre tramvai, ocolind băltoacele.

— Cam devreme, a spus Lena. Vorbea încet, cuvintele răsunau stins, ca într-o peşteră, sub gluga enormă.

— Cam devreme, ce ?

— Astaa... a arătat cu degetul o băltoacă lăţită pe trotuar, din care un fir de apă se scurgea în rigolă peste bordura lăsată şi plesnită în acel loc. Asfaltul făcuse o adâncitură în care se strânsese un lac mititel, iar pe lac plutea o barcă de hârtie, cu catarg şi steguleţ. Ocolim băltoacele.

Am ridicat din umeri : şi ?

— Nu era normal să trecem prin ele ?

— Fata mea, am spus, asta-i în actul întâi, iar actul întâi se petrece în perioada ploilor calde de vară. Acum

apa e rece, ploaie adevărată, de toamnă, nu te aşteaptă nimeni cu schimburi uscate în vreo rulotă, după colţ.

Ne-am oprit lângă lacul cel mititel, uitându-ne după barca de hârtie : se clătina şi înainta stârnind chiar valuri mici, ca un crucişător văzut din avion. Am privit picioarele fetei încălţate în nişte cizmuliţe nostime de cauciuc, scurte, largi, tot portocalii, şi i-am propus : ia încearcă mata marea cu degetul !

Lena s-a uitat la mine cu ochi rotunzi, ba chiar a dat marginea glugii la o parte, ca să mă poată vedea mai bine ; apoi s-a aplecat, a scos una din cizmuliţe sprijinindu-se cu cealaltă mână de braţul meu, şi a întins piciorul desculţ peste bordură, băgându-şi vârful degetelor în apă. O maşină care trecea pe stradă a frânat înainte de băltoacă şi a mers încet, cu grijă, să nu ne stropească, lăsând în urmă valuri adevărate de apă galbenă şi înspumată. Figura şoferului, atât cât am putut deosebi în dosul geamurilor ude, era gravă, pătrunsă de înţelegere, şi roţile groase au trecut, fâşâind, la câţiva centimetri de degetele fetei. Lena şi-a retras piciorul înainte ca valurile cu creastă de spumă murdară s-o ude până mai sus de gleznă ; s-a scuturat zvârlind doi-trei stropi şi s-a încălţat la loc : „brr, e rece”. M-am uitat la ea cu admiraţie.

...În tramvai era parcă mai frig şi mai umed decât afară. M-am atârnat de o bară, Lena m-a îmbrăţişat după obiceiul ei, strângându-se şi lipind de mine pânza cerată pe care alunecau stropi rotunzi de apă. Mă ţineam cu o singură mână, cu cealaltă i-am tras gluga pe spate şi i-am cuprins umerii, stăteam aşa, cu nasul vârât în părul blond care mirosea a vară şi a mare din cauza hainei pescăreşti, nu-mi doream decât ca drumul legănat al tramvaiului să ţină încă o săptămână de acum înainte. Pe urmă Lena a spus ceva, n-am auzit ce, şi atunci fata a repetat mai tare :

— Parcă am fi în submarin.

...geamurile ude şi aburite ale vagonului, dincolo de care alunecau umbre vagi, masive, închise la culoare; mirosul de ulei şi de metal ud, huruitul roţilor amintind zgomotul motoarelor Diesel.

— Galoş vechi, , am mormăit cu gura în părul fetei. Galoş vechi, eşuat pe o stâncă semeaţă în mijlocul oceanului furios. Dormi, draga mea.

„Draga mea” mi-a scăpat aşa, fără să vreau, şi Lena a tresărit din tot corpul. Am simţit-o întâi strângându-se puţin, apoi înălţându-se, şi începutul de rotire al umerilor sub braţul meu îndoit...

— Tinere...

Dumnezeule, de ce tocmai acum ? Mi s-a strâns pielea pe spate şi pe braţe ; de unde naiba cunoşteam vocea asta jilavă dar fermă, neapărat fermă, fără nici o urmă de şovăială în ea ?

— Tinere, aş vrea să-ţi pun o întrebare.

Ce frumos, parcă eram la concursul cu întrebări şi premii. M-am întors pe jumătate, continuând să îmbrăţişez cu mâna dreaptă haina portocalie a Lenei. Am văzut un deget lung, ca o ţeavă de revolver, îngălbenit, deget de turnător, ţintind cu unghia ovală, îngrijită, spre jaca mea scurtă încheiată pe talie, cu epoleţi şi cu buzunare mari pe piept. În continuarea degetului urma un pumn strâns, încheietura ieşind din manşeta puţin roasă a cămăşii albe, cămaşa ieşind din mâneca costumului şi costumul înfăşurat în manşonul mânecii de pardesiu. Era una din mâinile alea telescopice folosite la manipularea substanţelor radioactive din spatele unui perete protector de sticlă, o clipă am fost tentat să-l întreb pe tip dacă lucrează la IFA, dar mi-am dat seama la timp că cei de la IFA nu acostează oamenii prin tramvaie, spunându-le pe un ton ferm : „tinere”. Mai degrabă funcţionar pe nu-ştiu-unde şi încă nu unul dintre cei sus-puşi, o spunea asta şi pardesiul curat dar lucios la coate şi la revere, haina — cât se vedea de sub pardesiu

— cu cheutorile nasturilor tocate, şi gulerul cămăşii ros ca şi manşetele. Era exact genul de individ care se ia de oameni prin tramvaie şi le trânteşte geamul ghişeului de la birou în nas, când îi vede cu blugi. Era unul din ăia, pentru care pantalonii înseamnă totul. Mai întâlnisem tipi ca el, nu mulţi, doi-trei, şi bănuiam ce avea să urmeze.

— Croitorul dumitale n-a avut aţă albastră — ţeava de revolver s-a plimbat de-a lungul tighelelor albe de pe jaca şi pantalonii mei — de ţi-a cusut hainele în felul acesta ?

— Domnul se simte ofensat de blugii mei, am lămurit-o pe Lena.

— Te rog să răspunzi, m-a somat tipul, şi ochii îi sclipeau triumfători pe faţa palidă. Mi-am închipuit soţia cicălitoare, plozii pisălogi, vreo mamă sau soacră matusalemică ocupându-i o cameră din apartamentul şi aşa înghesuit, zău dacă nu mi s-a făcut milă de el.

— Lena, am spus, domnul vrea adresa croitorului meu. Îmi pare rău, domnule, sunt haine luate de-a gata.

— Obraznic, a decretat tipul, satisfăcut. A repetat, luând martor întregul submarin, şi mi-am spus oftând că echipajul se răzvrăteşte : „tinere, eşti obraznic”.

Am strâns-o mai tare pe Lena lângă mine, apoi am privit de-a lungul vagonului oamenii aşezaţi pe scaunele de lemn sau legănându-se agăţaţi de bare, ca mine.

— Aşa-i tineretul de azi — a făcut acru o femeie înaltă şi uscată din faţa noastră, chiar persoana de la care aşteptam aceste cuvinte, şi le-a spus exact în momentul în care — aş fi pus pariu cu oricine — ştiam că o să le spună. Nu m-am putut stăpâni să nu rânjesc, deşi bănuiam la ce mă expun.

— Neruşinatul râde, a exclamat o grăsană cu fâş şi cu spirit de observaţie.

Era evident, n-am îndrăznit să neg.

— Ce-ar spune mama dumitale dacă te-ar vedea aşa, domnişoară ? s-a interesat tipa acră şi înaltă.

— N-are mamă, am spus şi am strâns umărul Lenei în palmă, simţind-o că vrea să răspundă. N-are nici tată, e orfană de-a binelea, şi, dacă vreţi să ştiţi, am înfiat-o de la leagăn. Şi cu asta vă rog să reveniţi la tighelurile mele albe. Am privit la tipul cu mână telescopică, care începuse tot circul, ca la un aliat — dar tipul privea în extaz spre cucoana înaltă, rotindu-şi entuziasmat gâtul în gulerul ros al cămăşii. Erau răi, s-ar fi năpustit asupra noastră cu cea mai mare plăcere.

— Să coborâm, am zis, tramvaiul frâna, am făcut un pas spre uşă, Lena şi-a scuturat mâna mea de pe umăr şi s-a apucat de speteaza scaunului înşurubat în podeaua vagonului : „Nu !”

Am întors capul peste umăr : „fată, ăştia ne mănâncă de vii”.Tramvaiul se oprise în staţie, taxatoarea uitase să deschidă uşile, absorbită de neaşteptatul spectacol, cei de pe trotuar băteau cu palma în geamurile ude : „uşa, uşa !” Taxatoarea a tresărit, a mişcat repezită o manetă micuţă şi uşile s-au deschis, fâşâind.

— Lena, am spus cu glas scăzut, tramvaiul s-a clătinat, a pornit, vedeam prin uşa deschisă casele joase şi rigola peste pietrele căreia sălta un şuvoi de apă murdară, uite cu cine te cerţi ! Am întors capul, căutându-i privirea : ştii, n-are nici o importanţă !

— Ba pentru mine are !

În vagon era linişte, cei urcaţi la ultima staţie simţeau că se întâmplă ceva şi aşteptau în tăcere îngrămădiţi pe platforma din spate, aşa că răspunsul Lenei, sec, a fost auzit de toată lumea. Fata mă privea în ochi, se zbătea în apa neagră o fiară galbenă, şi dintr-o dată m-am simţit mic şi idiot. Cucoana cea acră, care tocmai deschisese gura pentru un nou bombardament, a rămas o clipă cu a aşa căscată, apoi şi-a apropiat fălcile încet, parcă filmat c cu încetinitorul, a şters geamul aburit cu mâna înmănuşată şi s-a apucat să privească afară; tipul cu pardesiu lustruit a alunecat pe lângă noi spre uşa din

faţă, pregătindu-se să coboare; oamenii de pe platforma din spate au început să vorbească zgomotos, şi taxatoarea le dădea bilete, ţăcănind din cleştele nichelat. Mă uitam ţintă la un afiş descriind avantajele metodei Buckhardt de stenografie rapidă, vârfurile urechilor îmi ardeau şi nu îndrăzneam să fac nici o mişcare; mă chinuiam îngrozitor încercând să-mi dau seama cam ce ar face în locul meu un pilot de vânătoare, dar nu reuşeam să găsesc nimic.

— Acum — m-a apucat Lena de braţ, după ce tramvaiul îşi mai plesnise de vreo două ori uşile în staţii — putem să coborâm.

*

Serbarea de la liceul de coregrafie a avut loc într-o miercuri după-amiază ; nu mi-au plăcut niciodată serbările de miercuri după-amiază, dar trebuia să mă duc dacă vroiam s-o văd pe Lena dansând. În aceeaşi noapte urma să merg la gară şi să mă urc în tren, ca să pot striga „prezent !” joi dimineaţa, la apelul de pe vastul platou al şcolii militare de aviaţie.

Fiesta s-a ţinut în sala cea mare de la parter ; aduseseră scaune, reflectoare, aranjaseră scaunele de-a lungul pereţilor, lăsând numai un coridor strimt în dreptul uşi şi un pătrat mare la mijloc, pardosit cu lespezi de piatra cenuşie. Pereţii tapetaţi cu mătase luceau stins în lumina proiectoarelor, când am intrat în sală, în centrul pătratului de piatră un moşneguţ cumsecade, cu burticică şi chelie, vorbea despre nobila menire a artei. M-am strecurat printre ultimul rând de scaune şi zidul de mătase, trecând în revistă şirurile de cefe şi coafuri ; pe Gigi l-am găsit uşor, chica lui depăşea cu cel puţin un metru nivelul mediu al căpăţânilor din sală, în dreapta lui

am văzut ceafa sobră a respectabilului tată, despărţită de părul uşor înspicat prin linia severă a unei frizuri impecabile. Am manevrat astfel încât să rămân în afara razei lor vizuale, în „emisfera din spate”, cum aveam să spun mai târziu, după ce îmi voi fi însuşit primele noţiuni de trageri aeriene. Am urcat scara de stejar ducând la galeria care atârna ca o cornişă în bezna de deasupra parterului luminat. Cu ocazia evenimentului acoperiseră treptele lustruite cu o mochetă de pluş roşu, şi am reuşit să urc fără zgomot. Am mers de-a lungul galeriei, până în locul de unde puteam urmări nestingherit tatăl, fiul, şi scena improvizată pe care urma să se producă fiica ; coridorul suspendat era pustiu, exceptând încă două-trei suflete rătăcitoare, ţinându-se cu grijă în umbră. M-am sprijinit cu coatele de balustrada lată din stejar masiv, burticică terminase de predicat şi se îndrepta spre scaunul lui, într-un ropot de aplauze. S-a auzit un pian şi pe lespezile de piatră au apărut câţiva copii ; i-am recunoscut imediat, adică am recunoscut melodia, am zâmbit, erau plozii pe care îi văzusem la prima mea vizită : se mişcau uşor, parcă în joacă şi chiar se jucau, sărind şi învârtindu-se cu mânuţele deasupra capului, în ritmul muzicii. Aveau o graţie stângace dar onestă, spontană, nimic căutat, nimic premeditat, graţia puilor de urs, şi aş fi fost în stare să mă uit oricât la ei. Mamele dădeau ochii peste cap, scoteau mici scâncete entuziasmate, se săltau în scaune să privească mai bine, balerinaşii îşi vedeau cu gravitate de joaca lor ritmată ; era foarte plăcut. A urmat o escadrilă de fecioare în rochii lungi de bal, „Valurile Dunării”, fără „Valurile Dunării” serbarea ar fi fost de neconceput; se legănau cu gesturi de lotcă pescărească, drămuindu-şi grijulii mişcările, poziţia genunchilor, a coatelor, şi — atenţie la poante ! cheri, prin asta se deosebeşte balerinul de elefant : calcă numai pe vârfuri. Mă bântuia fantoma domnişoarei Sibyl, arhaica profesoară de dans, şi-mi spuneam că fusese formată la

aceeaşi şcoală cu fetele de jos. Pe urmă s-a făcut linişte, publicul a încetat să-şi mai întindă gâturile şi să foşnească programele scrise la maşină pe hârtie groasă, lucioasă ; când pe lespezile cenuşii a apărut Silvia, mi-am ţinut respiraţia, să nu fac zgomot. Era într-un tricou de balerină care-i sublinia trupul subţire, înalt, şi avea pe umeri o pelerină străvezie, prelungită printr-un fel de aripi prinse de încheieturi. Nu auzisem niciodată muzica pe care a dansat Silvia ; în orice caz, melodia aceea m-a scos urgent din mine, mototolindu-mă şi aruncându-mă undeva, într-un colţ ; priveam cu ochi goi zborul incredibil al fetei, fluturarea aripilor acelea, numai când în raza proiectoarelor au lucit ochii reci, lucizi, sub fruntea descoperită de casca părului negru, prins la spate într-un coc matematic — numai atunci m-am scuturat şi m-am trezit, ca dintr-o vrajă rea. Ochii aceia pierduţi, voalaţi, opaci, incerţi, luceau acum aruncând raze tăioase, ca două fascicule laser; citeam în ei, cu o precizie care mă înspăimânta, viitoarele mişcări, înainte ca braţele sau picioarele lungi ale Silviei să schiţeze vreun gest. Era atât de perfect ce se petrecea pe scena aceea înconjurată de şiruri de scaune, parcă un sculptor de geniu ar fi însufleţit, vânzându-şi sufletul, cea mai desăvârşită statuie, era atât de calculat ce se întâmpla acolo, încordarea fiecărei fibre, durata fiecărei sărituri, viteza unghiulară a fiecărei piruete, înlănţuirea precisă a mişcărilor — încât mi-am spus, cutremurat, că mişcările fetei aveau într-adevăr strălucirea inaccesibilă oamenilor de rând. După ce a terminat, au aplaudat-o îndelung, Dumnezeule, băteau din palme gata să-şi smulgă braţele din umeri, cum naiba puteau aplauda aşa ceva, era ca şi cum ar fi aclamat un computer. Mă gândeam că Lenei o să-i vină foarte greu să facă vreo impresie după demonstraţia aceea, aş fi preferat să-şi culeagă înainte recolta ei de aplauze, şi tot gândindu-mă aşa, nici n-am băgat de seamă când a apărut Lena pe pătratul de

piatră. Era îmbrăcată cu haine obişnuite de stradă, fusta ei portocalie cu bretele, bluza de bumbac cu „make Love...”, publicul mai aplauda încă dansul Silviei, şi aşa cum stătea stingheră într-un colţ al scenei, am fost tentat să cred că renunţase. Stătea dreaptă, îşi încrucişase braţele pe piept aşteptând să se facă linişte, am văzut clar cum şi-a muşcat buzele, dinţii albi au lucit scurt în raza unui reflector. În mijlocul chenarului de capete împrejmuind spaţiul liber, ceafa argintie, tunsă sever, a tresărit, apoi s-a aplecat învinsă, şi mâna lui Gigi s-a ridicat făcând un semn de încurajare spre scenă. Puteam pune pariu că regizorul arbora blugii ăia mortali, mă miram numai că nu şi-i înfăşurase în jurul capului, ca să se vadă chiar şi când şedea... Pe urmă a început să cânte pianul, nu vedeam pianistul din cauza capacului negru ridicat, melodia îmi era cunoscută, o ascultasem la radio, am auzit-o şi mai târziu...

...mirosind a benzină arsă şi ulei încins. Pianul masiv, cu coadă, făcea notă distonantă cu siluetele avioanelor ghemuite în umbra hangarului, şi hangarul era plin de lume ; se urcaseră pe aparate, aşezându-se de-a lungul aripilor, pe fuselaje, ori călare pe capota motorului ; fericiţii care veniseră din timp, prinseseră loc în cabine, cupolele de plexiglas alunecau înapoi în glisierele lor, lovindu-i pe cei căţăraţi în spate. Mă aşezasem pe o roată, sub aripă, rezemat cu spatele de jamba nichelată; vedeam pianul printre picioarele băieţilor instalaţi pe aripă şi pe sub burta avionului din faţă. Aceeaşi melodie, Pisi s-a răsucit pe cala lui: „ştii ce e asta ? e...” L-am întrerupt cu un gest repezit, nu ştiam şi nici n-aveam de gând să încadrez într-un opus precis ce trăisem ascuns în galeria suspendată a liceului de coregrafie din castelul gotic.

...notele cădeau pe pietrele cenuşii, roase, săreau, se loveau de zidurile îmbrăcate în mătase veche şi se pulverizau mărunt, umplând aerul de o ceaţă sclipitoare.

Lena a făcut un gest repezit, cred că era prima oară în istoria şcolii de balet când un asemenea gest se făcea pe scenă, la serbarea de deschidere a noului an, un gest aspru, poruncitor, care a rupt vraja dansului Silviei, apoi a păşit spre mijlocul pardosit cu lespezi al scenei... Atunci am văzut că purta pantofi de dans, conduri legaţi cu şiret de mătase, sau de satin, petrecut în jurul gleznei. Pe urmă...

Dansul Lenei a fost tot ce vrei, în afară de dans. Gesturile scurte, frânte chinuit, mişcările sacadate, uneori în ritm, alteori în contratimp, rupând brutal mişcarea încastrată în muzică ca într-un chihlimbar auriu. Părul greu răvăşindu-se, măturând podeaua de piatră sau adunându-se ca o coadă de cometă în urma trupului arcuit într-un salt înalt ; ghemuirea plină de umilinţă pe pardoseala de gresie, frământarea căutării, întrebările chinuitoare, ţâşnirea zveltă spre un răspuns bănuit, frângerea bruscă a zborului, căderea. Mişcările erau împietrite de o spaimă oarbă, străveche, libere, iuţi, line, agile, din nou îngreunate, înaripate de un impuls trecător, zbaterea degetelor încercând să apuce un reazem iluzoriu, sprijinul ferm al trupului regăsit în el însuşi, şi din nou goana aceea de spaimă, trupul contorsionat, roata aurie a părului împrăştiat pe piatra goală, mohorâtă, unduirea umerilor şi a şoldurilor strâmte trimiţându-mă urgent în apa verde a lacului, cu corpul arcuit al fetei spărgând suprafaţa argintie într-un nor irizat de băşicuţe strălucitoare. Mă culcasem cu pieptul pe balustrada de stejar, apăsam în neştire, mă regăseam în zbaterea neputincioasă, în zborul înalt, în frământările aride, în ţâşnirile triumfale, eram eu — acolo, jos, simţeam răceala strânsă de veacuri a lespezilor sub talpa iluzorie a condurilor de satin, cine sunt, oameni, de ce, de ce, mâinile, unghiile se înfigeau aiurea în lemnul tare, degetele Lenei frângând aer şi aerul trosnea sec, despicat de saltul înainte ; spaima

năucă îmi curgea, grea, cascada de metal topit a părului pe umeri, mişcările repezite ale gâtului mlădios, de acolo, din bezna aceea, urmau să apară, nu, de dincolo, prieteni, duşmani, armă sau floare, make Love, de ce ? De ce ? Se învălmăşea totul într-un vârtej de feţe şi de mâini, eram zdrobit în picioare, mă adunam gemând sub coama de păr auriu ca sub un zid de casă prăbuşită, Lena, dragostea mea, ce se întâmplă, de unde atâta durere, mândrie, triumf înspăimântat, sete de certitudine, paşi frânţi în gol, hei, oameni buni ! noi... Mă sugruma un nod fierbinte în gât, mă strângea pieptul, erau prea mici, prea strâmte coordonatele mele pentru izbucnirea de viaţă care îşi dădea duhul pe pietrele aspre, în mijlocul careului de scaune încremenite...Lena a ţâşnit într-un arc întins, ultimul, şi când a atins pardoseala, cineva de jos a oftat adânc. Fata a întors capul după oftatul acela, apoi a pornit pe intervalul dintre scaune şi a ieşit. S-a foit cineva, am auzit zgomot de scaune trase pe piatră, tatăl Lenei şi Gigi s-au strecurat grăbiţi, frecându-se de genunchi şi de speteze, după fata ; câştigam pariul, Gigi purta blugii lui ungureşti. Pe urmă s-a făcut linişte, toţi tăceau, — s-a auzit clar cum ultimul acord al pianului s-a spart de bolta înaltă, pierdută în beznă, risipindu-se apoi într-o ploaie fină şi rară deasupra sălii. Aveam în gură acelaşi gust ca atunci, în tramvai, mă simţeam iarăşi grozav de mic şi de idiot. M-am lăsat să alunec de pe balustrada lustruită şi m-am ghemuit pe jos, privind sala de sub mine printre stâlpii de stejar strunjit. Era linişte, în aerul încremenit pluteau încă urmele papucilor de dans ai Lenei. Nu ştiu cât am tăcut toţi, primul s-a ridicat moşneagul care vorbise la început, s-a înclinat solemn spre uşa pe unde ieşise fata, a oftat şi atunci am recunoscut oftatul, acelaşi de mai înainte, parcă ar fi ieşit la lumină de sub un munte negru — a mormăit : „asta-i”, dar era atât de linişte încât s-a auzit clar până la mine — şi a traversat

scena spre ieşire, săltându-şi caraghios umerii. Abia atunci a început foiala, dar tot în tăcere, adică se auzea numai scrâşnetul scaunelor frecându-se pe podeaua de piatră, nimeni nu scotea o vorbă, unele femei plângeau, nu se putea altfel, dar nu se ruşinau de lacrimile şi de nasurile lor înroşite, plângeau cu faţa ridicată, fără să-şi ascundă sau să-şi şteargă obrajii pe care rimelul lăsa dâre lungi, negre. Am aşteptat aşa, ghemuit cu genunchii la gură, până ce sala s-a golit şi reflectoarele au început să se stingă ; atunci am coborât scara sărind câte două treptele acoperite cu mocheta roşie, am ieşit afară şi am urcat în primul troleibuz care mă putea duce la singura mea rudă utilă, Dan.

*

N-am reuşit niciodată să realizez faptul că mama lui Dan e bunica mea ; bănuiesc că e cea mai tânără bunică din lume, mai tânără chiar decât fetiţa aceea din Peru care a născut la 9 ani, admiţând că progenitura ei a supravieţuit şi a avut urmaşi. În orice caz, mai tânără decât maică-mea ; bunica n-a avut pretenţia să-mi transmită adevăruri radicale, imuabilităţi, şi nu se sfieşte să împrumute bani de la mine, când am. Aşa şi acum : ieşise în pragul casei bătrâneşti, becul de deasupra intrării îi lumina trupul drept, genunchii dezgoliţi de fusta scurtă din şal scoţian, şi a mârâit printre dinţi când m-a văzut:

— Dan nu-i acasă.

— Nu-i nimic, am spus, am de luat nişte cărţi de la el. Mama-mare s-a uitat bănuitoare la mine, nu reuşisem să am glasul nevinovat pe care mi-l doream.

— Cărţi de aventuri, să-mi ţină de urât în zilele mohorâte de cazarmă, am adăugat pe un ton — speram

— convingător. Bunică-mea s-a dezlipit de tocul uşii cu o mişcare bruscă dar mlădioasă, poftindu-mă în casă :

— O.K., du-te şi ia toată biblioteca dacă ai chef.

Chef aveam, dar nu de bibliotecă. Am intrat în camera lui Dan, lăsând uşa întredeschisă după mine ; am tropăit spre raftul imens, care ocupa un perete întreg, apoi m-am întors pe vârfuri la uşă şi am privit, întinzând gâtul, prin crăpătura rămasă. Bunica dispărea tocmai spre bucătărie, unduindu-şi şoldurile sub carourile fustei ; atunci m-am lăsat în patru labe, am bâjbâit cu mâna întinsă în întunericul de sub patul jos, şi am scos un colac de funie. Nu frânghie ordinară, era o veritabilă coardă de alpinist şi am strâmbat din nas văzând firele de nailon din care era împletită. Ştiam de la Dan că termenul de garanţie e de patru ani pentru o coardă din nailon şi şase ani pentru una din cânepă, şi mai ştiam că de vreo cinci ani, adică de când se fondase clubul de alpinism al Şcolii Sportive numărul 3, unchiul meu nu mai cumpărase coardă nouă. Am ridicat din umeri şi m-am săltat în picioare, scuturându-mi genunchii. Am stins lumina în cameră ca să nu fiu văzut de afară, am deschis fereastra interioară. de la geamurile duble, am răsucit cremona ferestrei exterioare şi am aşezat colacul de frânghie între geamuri. Am închis apoi fereastra dinspre cameră, şi am tras la loc perdeaua.

Din perete Dan mă privea nedumerit, agăţat de pilonul înfipt zdravăn în povârnişul prăvălit al unei stânci abrupte ; îl ştiam atât de miop, încât îi era imposibil să-şi dea seama ce fac. I-am dat cu tifla, am scos trei-patru cărţi poliţiste din raft şi am fluierat-o pe bunică-mea :

— Pa, mutzi. Urează-mi armată plăcută şi zboruri frumoase în amurg.

— Să nu-ţi rupi gâtul, m-a privit chiorâş bunica, era într-o dispoziţie mizerabilă, şi n-am insistat cu ceremonia de rămas-bun. Am ieşit trântind uşa, am înconjurat casa, m-am oprit în dreptul ferestrei de la camera lui Dan ; am

apucat rama cu degetele, mi-am înfipt unghiile în vopseaua uscată, scorojită, şi am tras ; geamul s-a deschis, coarda de nailon mi-a căzut în braţe. Am pus cărţile în locul ei, am închis geamul cum am putut şi am ieşit în stradă. Aveam încă de aşteptat, vara oamenii se culcă târziu, ce vară, era toamnă deja, m-am uitat la limbile fosforescente ale ceasului „Citizen”, cel puţin două ore de hoinăreală, am mers aşa, cu frânghia pe umăr, încercând să-mi amintesc sumarele lecţii de coborâre pe coardă primite de la Dan. Unchiul meu era alpinist de clasă, nu unul din ăia care colindă cu limba scoasă crestele şi al căror unic criteriu e numărul de kilometri parcurşi într-o zi ; făcea parte din aleşii care-şi instalează tabăra dimineaţa, la picioarele unui traseu de gradul 6A sau 6B, îşi petrec ziua urcând cu răbdare de furnică cincizeci-şaizeci de metri pe peretele surplombat în cel mai fantastic mod posibil, înnoptează suspendaţi deasupra hăului înfăşuraţi în mătasea unui hamac tip „special Hymalaian” pentru a cărui procurare au cheltuit echivalentul a două autoturisme cu motoare de 8 cilindri în V, şi coboară ziua următoare cu aceeaşi răbdare, trăgându-şi coarda centimetru cu centimetru prin carabiniere şi zăngănind cu scăriţa de aluminiu peste asperităţile stâncii. De fapt Dan, cu miopia lui, nici nu putea face altceva şi de fiecare dată când îl vedeam bătând pitoanele în stâncă, cu sticlele ochelarilor lipite de peretele vertical, mi se părea că pioletul nu va izbi metalul, ci îi va turti nasul.

M-am uitat din nou la ceas, trecuse de zece, m-am ridicat de pe banca pe care nici nu ştiam când mă aşezasem şi am pornit spre blocul Lenei.

*

Cunoşteam, în mare, planul clădirii ; am trecut de uşa grea din metal, am mers şapte-opt metri agăţându-mi coarda în zgrunţurii de calcio-vecchio, şi am intrat în gangul care ducea spre curtea interioară. Era întuneric beznă în puţul acela de beton, şi am întins mâinile în faţă, să nu mă lovesc de fierăraia ascensorului pentru cărbuni ; în bloc se făcuse instalaţie de gaz metan, dar vechiul lift nu fusese încă scos, îl vedeam vag deasupra capului, spânzurând între şinele de metal, prin dreptul etajului doi sau trei. Am deschis uşa scării de serviciu, am traversat pe vârfuri un coridor slab luminat, am început să urc scara îngustă şi tristă, spiralată strâns, cu balustradă sudată grosolan. Am făcut cu ochiul, complice, uşii care dădea pe palierul minuscul de la etajul şase, şi am urcat mai departe. Blocul avea o mansardă, m-am strecurat de-a lungul uşilor de după care ieşea în valuri miros de mâncare gătită la lampa cu gaz, până sub trapa podului. Era acolo o ferestruică mică, de aerisire, la aproape doi metri înălţime ; am sărit felin, m-am înălţat în braţe şi m-am chircit pe pervazul îngust; în stânga, dincolo de geamul prăfuit, un morman de roţi dinţate, pârghii, capătul rupt şi răsfirat al unui cablu metalic. Mai jos se bănuia vidul cu miros de fier ruginit, şi am ghicit hăul întunecat al curţii interioare deschizându-se sub mecanismul ascensorului. M-am ridicat şi am împins, ridicând. trapa de la pod ; capacul de lemn s-a săltat fără să scârţâie. Am aruncat pe podeaua de scândură mirosind încins coarda care-mi stătuse agăţată de umăr, şi m-am strecurat prin deschizătura întunecată, oftând uşurat : până acum, fusese uşor. Am mers prin întunericul din pod, ferindu-mă de bârnele care susţineau acoperişul, până am ghicit deasupra mea, prin sticla groasă, reflexele liliachii ale

cerului. Am deschis luminatorul, rama de metal se înţepenise în încuietoarea ei, dar sticla s-a ridicat uşor şi bucăţi de chit uscat au foşnit stins pe jos ; am lăsat geamul pe tabla acoperişului, caldă încă, şi mi-am scos umerii şi capul afară. Parcă eram în port, era plin de antene şi balustrade în jur, catarge şi coşuri de vapoare misterioase, ghiceam împletitura străzilor după fâşiile de lumină jucând deasupra acoperişurilor. Am ieşit, tabla mi-a pocnit slab sub tălpi, am regretat că nu mi-am luat bascheţii. Eram în dreptul uneia din suliţele acelea monstruoase care se vedeau de jos, m-am dus lângă ea şi m-am aplecat ţinându-mă strâns de un inel de ancorare. Sub mine prăvălişul tăcut al unei scări uriaşe, amfiteatru de balcoane şi etaje întunecate. Am numărat patru asemenea trepte uriaşe, pe care aveam să le cobor : aproximativ 15—16 metri, ţinând cont şi de înclinarea frânghiei. Coarda mea avea patruzeci de metri, dacă o puneam în două petrecând-o chiar prin inelul de care mă ţineam, ajungea. Atunci am înjurat urât, uitasem coarda în pod, lângă trapă. Am coborât prin luminator, am pierdut vreun sfert de oră pipăind cu piciorul praful de pe podea, m-am întors cu coarda pe acoperiş. Am petrecut capătul prin inel, am făcut un laţ şi am smucit brutal, încercând dacă inelul rezistă. Rezista, şi am oftat gândindu-mă la termenul de garanţie al corzilor din nailon. Mi-am înnodat şarpele alb în jurul mijlocului, şi am trecut, cu spatele înainte, peste marginea acoperişului. Am atârnat aşa, filând coarda centimetru cu centimetru, până am simţit cu vârfurile sandalelor suprafaţa zgrunţuroasă a peretelui, şi din nou am înjurat, gândindu-mă la bascheţii care zăceau în noptieră. M-am sprijinit cu tălpile de zid, m-am lăsat pe spate, aşa frânghia nu mă strângea prea tare ; am trecut cu capul de streaşină, mă mirau ornamentele de fier forjat care ţineau jgheabul lipit de marginea acoperişului — nimeni nu le putea vedea de jos. Am mai coborât doi metri şi m-

am trezit pe platforma îngustă a primei terase, cea de la etajul zece. Am traversat-o cu paşi moi, m-am săltat peste balustradă, am coborât iar trăgând coarda după mine. Terasele se lăţeau pe măsură ce coboram, m-am oprit la etajul opt să mă odihnesc. Stăteam rezemat cu coatele de balustradă, eram în întuneric, fire subţiri de lumină treceau prin oblonul uşii care dădea spre balcon, dar eram sigur că n-o să iasă nimeni ; m-am uitat în sus, întorcându-mă şi dând capul pe spate, coarda de nailon albea ca un cordon ombilical imens între mine şi acoperiş. În stradă ardeau banane de neon, dar abajururile de metal reflectau lumina în asfalt, aşa că nu puteam fi văzut de jos. Am încălecat balustrada etajului opt, fluierând primele măsuri din „Marşul aviatorilor”, alea cu „noi suntem îndrăzneţi, îndrăzneţi...”, dar fluieratul mi-a murit pe buze când am văzut uşa dând spre terasa apartamentului de la etajul şapte. Nenorociţii, dormeau cu uşa balconului larg deschisă şi cu oblonul ridicat, să le intre în casă aerul tare şi înmiresmat al nopţii. Am traversat terasa în patru labe, scrâşnind din dinţi, aproape m-am prăvălit, trăgând de coardă şi oprind prăbuşirea în ultimul moment, pe terasa largă cât puntea unui portavion, a etajului şase.

*

Am oftat şi mi-am desfăcut frânghia din jurul mijlocului ; nodul alunecase, lanţul se strânsese împiedicându-mă să respir. Am tras, şi coarda s-a adunat colac la picioare, zbătându-se, fâşiind şerpeşte prin aer şi plesnind sec balustradele de metal ale teraselor. Uşa de la camera Lenei era întredeschisă ; am traversat pista de portavion, era parcă mai îngustă decât ziua, şi am împins, uşor. Uşa s-a deschis scârţâind, m-am strecurat în odaie.

Lena stătea întinsă pe canapeaua ei ; jos, lângă canapea, ardea o lampă cu picior, din cele folosite de arhitecţi în birourile de proiectare ; numai că asta era slabă, avea probabil un bec mult peste voltajul necesar. A întors capul spre mine şi a şoptit, fără să zâmbească.

— Cam târziu. Automat, m-am uitat la ceas ; cadranul fosforescent lucea slab în penumbra camerei, acele arătau încă două ore până la plecarea trenului. Ai mei înnebuniseră probabil de-a binelea, şi am rânjit gândindu-mă că vor telefona la miliţie. Am făcut câţiva paşi mărunţi, până când genunchii s-au oprit în marginea canapelei înguste. Priveam de sus în jos fata culcată pe spate, părul greu îi curgea în valuri potolite de-o parte şi de alta a feţei, pometii obrajilor se topiseră în semiântuneric, colţurile gurii atârnau în două adâncituri negre, şi în ochii întunecaţi nu puteau distinge nici o sclipire aurie.

— Lena, am spus în şoaptă, eu...

Fata a mişcat buzele încet, parcă înghiţind alene un gând vechi, îndelung rumegat, şi a întrebat :

— Cum ţi-a plăcut ?

Simţeam că nu ar fi trebuit să întrebe asta. A închis ochii şi când i-a deschis iar, m-am cutremurat : aveau privirea opacă, de somnambulă, a ochilor Silviei. Am îngenuncheat pe covor, lângă canapea, am cuprins umerii fetei, abia atunci am observat că doarme fără pernă :

— Lena, trezeşte-te. Cred...

— Nu-i nimic de crezut, a şuierat Lena. Voiai să mă vezi dansând, spuneai că numai aşa... M-ai văzut, vorbeşte !

Îi simţeam răsuflarea, la câţiva centimetri de ochii mei o fiară galbenă se agita ghemuindu-se primejdios în apele negre din ochii fetei. M-am tras înapoi, pâlpâia în capul meu, ca un semnal de avertizare, privirea aceea opacă, de-o clipă. Am tras aer în piept şi am şoptit

neaşteptat de curgător, parcă mai rostisem cuvintele astea de o sută de ori :

— Lena, eu venisem să-ţi spun că te iubesc.

*

— Dragostea mea, dragostea mea, totdeauna...

— Totdeauna, ce ?

— ...cu duşurile tale reci. Nu ştiu ce, dar aşa te simt : totdeauna.

— Cuvinte.

— Cuvinte bune, lasă-mă să ţi le spun. Cuvinte calde — altfel nu putem, încă. Tu eşti mereu ca scoasa de la frigider, şi vei aprecia lucid momentul în care...

— Nu înainte de a împlini 18 ani, ia mâna.

— Iartă-mă.

— Nu face nimic.

— Tu... şi tu... Ştii, ce ţi-am spus mai înainte... Şi tu mă... Dumnezeule, nu-mi vine cuvântul, ştii, nu-mi vine să-l mai spun o dată.

— Dacă şi eu ?...

— Îhî.

— Ai... ai venit prea brusc, înţelegi ?

— Nu.

— Tu nu înţelegi niciodată nimic.

— Acum, nu. Mai am o oră şi douăzeci de minute până îmi pleacă trenul.

— Mda... nu poţi gândi.

— Fata mea, e atât de sfântă şi definitivă prostia în... dragoste, încât n-aş face altceva decât s-o egalez, introducând raţionamente lucide.

— Atunci, să nu-ţi explic ?

— Explicaţia, ştiu. De obicei pe peron, dar nu te lasă tăticu să ieşi din casă, aşa că accept.

— Tu ai vrut... N-am nimic pentru tine, dar mă regăsesc — nu ştiu dacă eşti în stare...

— Spune.

— Uneori merg, aşa, pe un câmp întins, care sunt eu, merg amestecată printre alte sute de mii, care sunt eu, merg plecând de la mine, îndreptându-mă spre mine, şi crucea din spate sunt tot eu. Şi nu mă ştiu decât când suntem împreună, şi te rog să nu râzi, e foarte important pentru mine să nu râzi...

— Lena, asta înseamnă că... nu, de aşa ceva nu se râde, şi aproape ţi-aş spune un cuvânt chinuit şi demodat, dacă n-ar fi ceasul ăsta...

— Ce cuvânt ?

— Te-ai întors la cuvinte.

— Mă rog... Ce cuvânt ?

— Fericire.

— Şi eu simt aşa, şi mi-e frică.

— De ce ?

— Prea brusc. Si ar mai fi ceva, care...

— Care ce ?

— Lasă... Ce spuneai ?

— Abia începe...

— Asta-i, că abia începe.

— Lena, tu mereu eşti lucidă ? Înfiorător de lucidă ? Nu te-a lăsat niciodată raţiunea, ştii, întunericul fierbinte de sub pleoape, şi cerul prăvălit, şi apa aceea verde, mă ardea trupul tău, şi toate... toate rahaturile care ne umplu viaţa, Lena, niciodată ? Să laşi baltă ce ştii de la tăticu, să simţi cum te umpli de toate şi cum toate se umplu de tine, şi să nu mai ai nici o graniţă, înţelegi ?

— Când... întrebi aşa... nu mai ştiu.

— Eu ştiu. Certitudine.

— Care ?

— Prima. Te iubesc. Cea mai importantă.

— Nu mă cunoşti.

— De unde naiba reflexul ăsta veşnic de apărare ? Sau asta o fi ceea ce în literatură se defineşte prin „eternul feminin”...

— N-am încă o certitudine, ca tine.

— Ai una, beton. Dar ţi-e frică de ea.

— De ce ?

— Aşa eşti tu. Aşa suntem. Face parte din noi.

— Sărută-mă.

— încep să te conving ?

— M-ai convins, de la început, dar... asta...

— Lena, nu plânge. Lena, acum nu se plânge. Lena, asta e singura noapte din viaţă în care nu se plânge.

— ...tu nu înţelegi...

— Nici nu vreau să înţeleg — n-am nevoie să înţeleg. Dragoste, dragostea mea. Lena. Iubirea mea. Părul tău, ochii tăi, cuvinte tocite, nu mi-e frică de ele, uite, părul tău, ochii tăi, buzele tale, iubire, dragostea mea, Lena, aşa fierbinte, tu, sunt atât de mărunt pentru tine, aş vrea să fii eu, ca să simţi ce simt, atât de deplin, atât de nesperat...

— Mai spune...

— Dragoste, dragostea mea.

PARTEA A DOUA

Am întins mâna spre contactul mare, negru şi am decuplat magnetourile. Motorul s-a poticnit brusc, pistoanele alunecau şovăielnic în cilindri, elicea a mai făcut câteva rotaţii smucite şi a înţepenit oblic, urmând axa aia din ikebana care leagă cerul de pământ. M-am întins în scaun, mi-am proptit picioarele în paloniere şi m-am înălţat, aşa legat în chingi cum eram, îndreptându-mi genunchii. Apoi m-am lăsat iar în scaun, am început să-mi desfac chingile, nu mă grăbeam şi Pisi, care mai avea de zburat pe ziua de azi, bombarda plexiglasul cabinei cu bulgări de zăpadă prăfuită. Am tăiat toate contactele, am deschis cupola, m-am apucat de marginea cabinei, m-am ridicat cu picioarele în scaun ; simţeam un fel de regret, ca de fiecare dată când coboram din avion, şi am zăbovit, aşezându-mă pe şina de glisare a cupolei.

— Mişcă-te, a strigat Pisi. S-a apropiat legănându-se ca o raţă din cauza paraşutei care-i atârna sub fund, nu se vedea mare lucru din el aşa încătărămat şi închingat cum era, îi ghiceam numai ochii lucind nerăbdători sub ochelarii bombaţi. Cisterna se oprise lângă avion, iar unul dintre mecanici desfăcea buşonul rezervorului din plan ; Pisi a făcut un pas mare, trecând peste furtunul gros.

— Amigo, am spus, a fost un zbor...

— Ţi-am văzut aterizarea, a mârâit Pisi. Încă două ca asta, şi dăm avionul la fiare vechi.

Am alunecat de-a lungul bordului lucios, până am simţit sub talpa cizmei îmblănite fâşia de tablă zimţată mărunt, pe care literele roşii : „aici se calcă” abia se mai cunoşteau. Am sărit jos, greoi, mânerul cuţitului de vânătoare vârât în carâmbul cizmei m-a zgâriat dureros sub genunchi. Catarama paraşutei se blocase şi a trebuit să-mi scot mănuşile ca să o pot desface ; mi-am mişcat umerii, paraşuta a bufnit greoaie pe pământul îngheţat, acoperit cu insuliţe uscate de iarbă galbenă. Pisi se instalase deja în cabină şi tehnicul îl lega în scaun ; mi-am tras mănuşile la loc, peste degetele înroşite. Am înălţat braţul cu pumnul strâns, din care ieşea numai degetul mare întins şi arcuit spre ampenajul albastru împodobit cu steaua tricoloră. Ştiam că Pisi nu mă poate vedea, dar asta n-avea nici o importanţă ; am apucat paraşuta de chingi şi am pornit spre hangar mai mult târând-o peste zăpada săracă, spulberată de vânt. Mă rodea pe undeva aterizarea, ultima, fusese departe de ceea ce se cheamă o aterizare reuşită, IAK-ul ţopăise pe jambele groase, marginea aerodromului se legăna îngrijorător de o parte şi de alta a botului rotund şi masiv. M-am strâmbat, transpirasem în cabină, acum sudoarea îngheţa sub combinezonul de zbor ; am întins pasul şi mi-am dus paraşuta până la sala plierilor, lipită de peretele hangarului. M-am oprit apoi rezemat de portiera îngheţată, Pisi tocmai decolase, am urmărit avionul luând înălţime ; îl vedeam greu, vopseaua de un albastru-palid se confunda cu cerul spălăcit, cu norii subţiri, cenuşii, cu lumina incertă a amiezii de noiembrie. Alt aparat rula la start spulberând zăpada, rula repede, mai repede decât era permis, aripile boante, subţiate spre capete, se clătinau când roţile săltau peste movilitele ascunse sub smocurile de iarbă galbenă. Mi-am îngustat ochii ca să-i pot citi numărul, 806, sigur, avionul şefului, o clipă mi-am închipuit profilul dur şi avântat al Piratului sub casca de zbor. Labele îmi

îngheţaseră în cizme, mi-am mişcat degetele, parcă se jilăvise şi se răcise de un abur umed blana care-mi strângea picioarele. Nu m-am mişcat de lângă portieră până când avionul Piratului nu s-a topit în cerul împâclit ; abia atunci m-am răsucit şi am intrat, târşâindu-mi cizmele pe pardoseala sonoră, sub bolta arcuită de beton. Ar fi trebuit să merg să mă schimb, nu aveam nici un chef, preferam combinezonul de pilot, cizmele de zbor, aşa umede şi îngheţate cum erau şi casca îmblănită, le preferam uniformei groase şi uscate care mă aştepta în vestiarul încălzit. M-am îndreptat spre peretele din fund, 723 era tras într-un colţ, arăta jalnic fără capotă şi cu motorul dat jos, totuşi era avion, avion adevărat şi, când m-am căţărat pe aripă, l-am simţit frământându-se mulţumit pe jambele lui groase şi nichelate. Am dat la o parte husa, am deschis cabina ; cupola de plexiglas a lunecat tăcută pe şinele unse, golul cabinei era cald şi primitor, ca o aşteptare de demult. M-am instalat înăuntru, tehnicii lăsaseră în scaun o trusă de scule, simţeam ghearele dure ale diverselor chei împungându-mă, dar încă nu mă deranja ; am tras cupola la loc şi am rămas aşa, cu capul dat pe spate, privind acoperişul de beton prin plexicul pe care degete neşterse lăsaseră urme sleite de vaselină îngheţată. Am atins manşa cu vârful mănuşilor, manşa grea, cu mânerul arcuit încărcat de butoane, şi am simţit comenzile avionului înfiorându-se de atingerea scurtă, ca nişte strune. De unde ? m-am foit pe trusa de scule, aşezându-mă mai bine — de unde chemarea asta încă nedezmeticită, trepidajul mărunt al tablei pe fuselaj, şocul scurt al comenzilor smucite în curentul de aer al elicei, torsul puternic şi reţinut al motorului, clipirea misterioasă a becurilor, agitaţia aferată a acelor albe pe cadranele negre ? Pe urmă maneta în plin, urletul dezlănţuit în steaua cilindrilor, înfiorarea caldă a metalului acela mort topit din piatră seacă, „pas mic,

decolarea”, ţiuitul strident al palelor de metal despicând în felii subţiri aerul, învârtejindu-l şi biciuind cu turbioane spiralate fuzelajul compact. „Permit decolarea” pista legănându-se de o parte şi de alta a botului, cercul fumuriu al elicei, coborârea orizontului până sub pragul parbrizului, destinderea amortizoarelor sub greutatea tot mai iluzorie a avionului — şi desprinderea. Scurt — plutind deodată, totuna, osmoză cu văzduhul, lăsând jos şi în urmă lestul de pământ şi prejudecăţi, de cuvinte şi închipuiri, planetă rotindu-se bezmetică în jurul unui ax înclinat nu ştiu de ce cu 17°. Asta-i, mă cuprindea şi cuprindeam dintr-o dată în mine tot mormanul de metal arcuit în forme savante după ecuaţii complicate, rod complet al unor minţi omeneşti de care mă simţeam mândru şi umilit în acelaşi timp. De unde amestecul de spaimă şi triumf, cerinţa aspră de a mă supune celuilalt eu în fiece moment, de a-mi supune simţurile şi gândurile şi firescul meu de om născut cu picioarele pe o scoarţă masivă şi groasă — certitudine — chemării aceleia neliniştite de a despica cu aripile scurte şi solide un spaţiu pentru care nu fusesem făcut ? Pisi nu-mi răspundea, îşi flutura mâna în jurul tâmplei şi scântei de veselie nebună jucau în apele ochilor albaştri; Pisi nu-şi punea întrebări, se urca în avion şi zbura de parcă ar fi fost clocit din ouă de pasăre, dar nu de orice zburătoare, ci din soiul acelora cu aripile cele mai lungi. M-am mişcat pe trusa de chei, răceala metalului ajungea la mine prin salopetă şi prin tricoul gros, aveam impresia că o să mă sparg în bucăţi, devenisem casant în gerul acela nemişcat, mă întrebam cum o să ies din cabină. Pe urmă mi-am adus iar aminte, începuse să vibreze în jurul avionului cu motorul dat jos aerul despicat de tăişul elicei, picajul prelung, peretele cenuşiu al muntelui crescând în parbriz, vedeam cu ochii scoşi din orbite pata aceea de zăpadă prinzând contururi ferme, marginile prinse în piatră de crusta străvezie de gheaţă subţire,

şi... Am tras de manşă, IAK-ul a tremurat smulgându-se greu de pe traiectoria aceea nebună, aveam impresia că o să dau cu burta de vârfurile brazilor, pădurea îşi înălţa avidă trunchiurile, nu, acum nu, am rânjit, botul gros se înfigea în cer, motorul urla, se zbăteau în cilindri şerpii de foc ai exploziilor, neputincioşi...

Disecam în gând fiecare moment, îmi retrăiam zborurile o dată, şi încă o dată, şi aproape nu mă gândeam la Lena, doar noaptea, ştii, nopţile fierbinţi de vise din dormitorul şcolii militare de aviaţie...

...Pisi, gemând şi frământându-se în somn, făcea pătura ghem cu picioarele şi pe urmă se strângea colac zgribulindu-se în somn. Îl acopeream, faţa boţită se destindea într-un zâmbet mirific, „iubi, pisicuţa mea", vezi să nu, rânjeam întinzându-mă la loc, şi era rândul meu să zâmbesc iluminat fetei blonde care plutea printre paturile etajate, apropiindu-se...

O mai văzusem o singură dată, într-o permisie scurtă şi grăbită, corespondam scriindu-i pe adresa Silviei, răspunsurile ei vădind o nervozitate rău ascunsă mă impresionau mai puţin decât aş fi crezut. Lena, am fluierat a pagubă, şi m-am dus la vestiar să mă schimb. M-am băgat sub duş, şuvoaie de apă fierbinte îmi înroşeau pielea amorţită, mi-am spus că aş fi putut lăsa încă două secunde avionul pe traiectorie, înainte de a redresa.

*

— Ce-i cu fata ?

— Lena, am zis. O cheamă Ileana, dar eu îi spun Lena.

— Ce-i cu Lena ?

— E dansatoare. Flamenco, balet clasic şi dansuri moderne, îţi scrânteşti picioarele când dansezi cu ea.

— Înseamnă că n-ai treabă...

— Cu ce să n-am treabă ?

Pisi m-a privit visător : „are un trup”...

Am ridicat din umeri, Pisi cânta la chitară, asta îl scutea de multe.

— Nu-i vorba de trup, am încercat să explic.

Am închis ochii, am văzut în dosul pleoapelor strânse gâtul încordat al Lenei, umerii, sânii rotunjind inscripţia „make Love”... picioarele lungi, puternice, şi am repetat:

— Nu-i vorba de asta, deşi...

Am tăiat aerul îngheţat cu mâna înmănuşată, am lovit cu muchea palmei în perna umflată, strânsă într-o reţea de sandouri elastice, a paraşutei pe care şedea Pisi : Au englezii o vorbă, „last but not the last”.

— O iubeşti, a spus prietenul meu. De asta gemi toată noaptea, ca un taur înainte de coridă.

— Dumnezeule, am făcut, şi eu gem ?

— Dar cine mai geme ?

Nu ştiam dacă trebuie să râd sau să plâng.

— Toţi, am spus. Toţi gem noaptea, în frunte cu tine.

Pisi a zâmbit visător ; dinspre radiofar un avion venea la aterizare şi m-am ridicat în picioare pe prelata aşternută deasupra pământului îngheţat, să văd mai bine. Coborâse cam mult, părea că e gata-gata să agaţe cu roţile antenele goniometrului. Mi-l închipuiam pe Pirat spumegând în zebră cu microfonul la gură, şi n-aş fi vrut să fiu acum în cabina avionului. YAK-ul a redresat şi s-a aşezat puţin placat; a bontisat mărunt şi greoi de două-trei ori, apoi s-a potolit. Îl vedeam cum frânează poticnindu-se, a degajat la capătul pistei stârnind un nor de zăpadă şi acum rula drept spre noi, parcă ar fi vrut să ne toace cu elicea care se întrevedea ca un disc argintiu.

— Deci, Werther, a reluat Pisi.

— Nu Werther, am spus. Nu Werther, şi nici Romeo. Şi nici tipul ăla din Love Story. Eu. Dar nu mai ştiu, şi nu-ţi spun, pentru că vreau să scap de tine, ci pentru că, într-

adevăr, nu mai ştiu. A fost ceva, foarte mult, dar a venit chestia asta, şi acum nu mai ştiu.

— Ce chestie ?

Am arătat cu un gest scurt IAK-ul care trăsese la linie ; motorul i se oprea tocmai atunci, scoţând un nor de fum alb, ca un suspin.

— Zborul.

Pisi a făcut o grimasă, reveneam la discuţia noastră din totdeauna, el nimerise la aviaţie numai fiindcă nu reuşise la facultate, apoi mai era şi chitara... Pentru el era simplu, zborul e o felie, iar Lena e altă felie de viaţă. Pe mine feliile astea de viaţă mă întristau, fără să-mi dau seama de ce.

— Nu-i aşa simplu...

— De ce ? a vrut Pisi să ştie.

— Eu n-am fost picat de Otto Sacter la examen...

M-am ridicat, am întors paraşuta pe care stătusem cu hamurile în sus, am început să-i potrivesc chingile. Mi-am scos mănuşile, chingile se întăriseră scorţoase din cauza frigului, degetele mi se lipeau de cataramele late şi nichelate. Pisi fusese trântit la admitere de cunoscutul matematician şi nu se sfia să fie mândru de asta ; n-ar fi fost cazul s-o amintesc, dar nu aveam alt argument. M-am întors cu spatele, cu mâinile întinse lateral şi în jos, depărtate de corp, Pisi a venit ţinând paraşuta de ham, şi mi-a aşezat chingile pe umăr. Am închis catarama, zăvorul a pocnit sec când paftaua roşie de metal s-a siguranţat.

— Mulţumesc. Pisi mi-a petrecut chingile printre picioare şi n-a întrebat decât când a tras de mânerele laterale, verificând ajustarea paraşutei pe corp :

— Ce are Sacter cu zborul ?

Mi-am făcut de lucru cu mânerul cuţitului de vânătoare, care ieşea din cizma dreaptă ; am prins pe picior, deasupra genunchiului, tăbliţa de metal cu coperţi străvezii de plastic, celuloidul transparent pleznise din

cauza gerului şi abia mai puteam citi cifrele notate pe hârtia galbenă de dedesubt.

— Pe mine zborul mă umple pe undeva, pe aici — am arătat cu degetul mare spre piept, unde dintre chingile crucişe ieşea fermoarul lat al salopetei — fără compromisuri

— Atunci dansatoarea de flamenco zboară afară, în calitatea ei de compromis.

— Asta-i, că nu zboară. Am pornit legănându-mă spre avionul care aştepta la linie ; elicea ronrăia domol la ralanti, aerul tremura străveziu deasupra capotei încinse, din cabină se vedea capul tehnicului care încălzea motorul. Pisi tropăia lângă mine, cu casca îmblănită în mână, urechile clăpăuge se înroşiseră de frig dar aşa era el, nu-şi punea casca decât când urca în avion, ca să-şi menajeze părul. Avea un păr negru, lăţos, în smocuri, ca de câine, şi îl înţelegeam cu un fel de regret când îi vedeam fruntea înaltă, prea înaltă — boltindu-se deasupra ochilor albaştri. Am întors capul şi am spus, peste umăr : „se agaţă undeva şi rămâne”.

— Flotant, a comentat Pisi. Fă-o să înţeleagă asta...

Am făcut semn tehnicului să nu oprească motorul şi m-am căţărat pe aripă ; am păşit, alunecând, de-a lungul bordului, tehnicul a ieşit din cabină pe cealaltă aripă, apoi, când m-am instalat înăuntru, s-a aplecat să-mi lege chingile. Am cuplat radioul, oxigenul, am pus contactele, am cerut permisiunea de rulaj. Piratul a mormăit ceva la radio, în căşti era un bâzâit continuu, nu se înţelegea bine, am cuplat atenuatorul de zgomot.

— ...mămica, a încheiat Piratul. 221, rulează.

Speram că povestea cu „mămica” nu e pentru mine; am făcut semn cu mâna, şi calele au zburat în lături. Am împins maneta de gaze înainte, am presat până la fund palonierul spre dreapta, am frânat, avionul a făcut o piruetă, îndreptându-şi botul spre capătul pistei ; bechia a derapat puţin pe zăpadă, şi coada s-a rotit mai repede

decât aş fi vrut. L-am văzut în treacăt pe Pisi, stătea cu picioarele uşor depărtate şi ţinea degetul mare de la mâna dreaptă ridicat. Am rulat în zig-zag, capota motorului în stea acoperea tot orizontul; am trecut prin spatele zebrei şi am intrat pe culoarul mărginit de balize roşii-negre. Am pus elicea pe pas mic, am trecut în revistă bordul, contactele, manetele — totul în regulă — am tras şi am zăvorât cupola, apoi am apăsat butonul de emisie :

— Tren, voleţi, flaps, aer, frână, selector, pompă de mână — pas mic, permiteţi decolarea.

Formula era luată din poveştile cu piloţi de război care zburaseră IAR-ul 80, n-avea nimic cu avionul meu, încălcam într-un fel disciplina radio folosind-o, dar Piratul avea nostalgiile lui, şi mai era fotografia aerodromului de campanie lipită pe dinăuntrul uşii fişetului din sala de echipare...

— Permit, a cârâit radioul şi nu puteam distinge nici o inflexiune în vocea uscată, parcă ar fi vorbit singur microfonul de ebonită. Am pus motorul în plin, am dat drumul la frână ; IAK-ul a zvâcnit înainte, presându-mă în scaun. A ţopăit cu roţile peste câmp, prindeam viteză, manşa începuse să devină grea, am împins-o uşor, orizontul s-a căţărat pe marginea botului gros, avionul parcă se scutura, simţeam cablurile comenzilor întinzându-se nerăbdătoare, brusc trezite la viaţă, vârtejul elicei sugea avionul în goana celor 1000 de cai putere dezlănţuiţi, boost-ul oscila uşor în jurul presiunii maxime, am apucat clapeta, am ridicat-o şi am trecut maneta de gaze dincolo de pragul forţajului. Credeam că o să-mi sară motorul de pe batiu, IAK-ul a făcut un salt înainte, am presat palonierul în stânga, intram în balize, a fulgerat sub mine drumul din capul aerodromului şi perdeaua de salcâmi... Rămăsesem agăţat în aer, am băgat trenul, am făcut un palier lung, să prind viteză, şi am cabrat brusc. Motorul urla, aripile scurte trepidau

nerăbdătoare, am înfipt nasul bont în norii grei şi am urcat după giroorizont, într-un unghi accentuat, până când pâcla tulbure din jurul cabinei a început să se lumineze. Am ţâşnit din nori într-o şandelă abruptă, elicea toca acum în albastru senin, am întors aparatul pe spate şi am tras de manşă până când l-am adus cu botul pe linia orizontului. Abia atunci am redus motorul, am făcut un semitonou, am pus avionul la orizontala si am virat, până am avut la busola capul-compas citit sub celuloidul pleznit al tăbliţei prinse de picior. Am dat drumul la cronometru, zburam deasupra unei câmpii fantastice, aisberguri si castele, si parca cine ştie ce mare nepământeana se retrăsese brusc, lăsând descoperit fundul de coral alb. Deasupra mea era albastru, oxigenul şuiera uşor în masca, în cabina era cald, mă înconjura familiar metalul vibrând reţinut, motorul îşi torcea mersul de drum bun, becurile clipeau liniştitor, și atunci de unde gustul asta sălciu de neîmplinire, care se revărsa în mine cuprinzându-mă ca o apa rea ? !

*

„Ascultă tu — cel care te topeşti la vederea unui avion de vânătoare cu motorul de şapte cilindri în stea — n-am urlat, am făcut ceva mult mai rău, mult mai caraghios — am plâns. Asta, pentru că am trecut deja de unica noapte din viaţă în care nu se plânge. În orice caz, mă abţin de la comentarii asupra gestului. Nu ştiu cum priveşti tu (deşi bănuiesc, pentru că mi-ai scris totuşi — dar şi asta poate fi un fals, o ipocrizie) — dar de fapt nici nu mă interesează, şi nici n-are rost să-ţi spun ce cred. De schimbat, n-o să te schimb (cum o poate face

avionul tău). Îţi doresc să vă cunoaşteţi cât mai bine, şi restul e treaba ta. Eu nu mă amestec.

N-am nimic nou sau interesant să-ţi scriu despre mine. Văd cum mă anchilozez spiritual, mă fixez, dacă vrei să înţelegi (sforile nu mă mai rod, aproape m-am obişnuit cu ideea). Am, rar, scăpări de orgoliu — din ce în ce mai rar. Vine iarna, soarele nu mai străluceşte să-mi încălzească oasele. Viaţa se duce. Eu îmbătrânesc, începând de la 17 ani. Taică-meu vrea să-mi cumpere un pian mare, cu coadă, şi să angajeze o pianistă între două vârste. Nu ştiu dacă e frumos, nu ştiu dacă e urât, nu mă interesează ! O să dansez cum îmi cântă el, deşi cred că n-are dreptate zac într-o baltă puturoasă, din care nu vreau să ies — ce am de văzut afară ?

În jur lumea se agită, îşi spun toţi păsurile cu voce tare, se strigă, ce voioşi sunt ! Gigi şi-a făcut o haină de catifea reiată, cu revere late şi cu buzunare mari ; merge la spectacole pe gratis, şi în pauze bea bere în cabină cu artiştii. Se pare că a aflat ceva de la Silvia, dar puţin îmi pasă. Mă îngrozesc când văd ce soi de oameni suntem. Ce pleiadă de balerine nenorocite o să fim, noi astea, clasa a XI-a B balet. Ce porcărie. Închid ochii să nu văd că sunt la fel ca ele, că doar „vreau” să ies în relief printr-o purtare specială, dar sunt mai de plâns, pentru că-mi dau seama că sunt la fel ca ele, şi nu fac nimic să mă schimb.

Nimic nu-mi aduce satisfacţii. Exersez până cad jos, am slăbit, toate fustele alunecă de pe mine. Am vrut s-o întrec pe Silvia la balet clasic şi era să-mi rup picioarele, încearcă s-o cucereşti, s-ar potrivi mai bine la motoarele tale, simt. Nu mai am chef de nimic, îmi vine să-ţi telegrafiez asta în fiecare dimineaţă, şi tu să lipeşti telegramele pe botul avionului atât de iubit, şi cred că o să caut pe cineva căruia să-i comunic chestia asta şi în fiecare seară.

Azi e marţi.

E ora 11.

Să ştii că nu mai caut pe nimeni — nu mai vreau să ştiu de nimeni. Nici de tine. A venit taică-meu şi mi-a spus că Gigi i-a povestit, şi că-mi va căuta el un băiat, om de artă ca şi mine... Mi-e greaţă, de el, de tine, de mine. Tu nu vezi în faţă decât avioane. Şi ceilalţi... fiecare, avioanele lui.

Bărbaţii preferă acţiunea. Treaba lor.

Diseară mă duc la operă, pe abonament. „Spărgătorul de nuci”. Cunosc pe de rost partitura şi figurile, dar mă „cizelez”. Parcă intru într-o maşină a timpului pierdut, când pătrund în foaier. Să nu-mi mai scrii, deocamdată. Nu simt nevoia să discut cu nimeni şi nu vreau să te am pe conştiinţă. Nu ştiu ce am. Vă urăsc pe toţi — voi ăştia, care nu puteţi trăi fără zbor. Vă urez să vă frângeţi gâtul, cât mai urgent. Şi n-o să merg la Băneasa, să încerc un zbor de agrement cu 30 de lei biletul — nu vreau să mă mobilez şi cu avioane. Îmi ajunge un pian cu coadă. Nu vreau să mă fac hangar.

Să nu te mai văd, şi să nu mai aud de tine. Acasă stau cât mai puţin. Dimineaţa la şcoală, după-amiază la studio, pentru repetiţii. Tata mă mângâie pe cap, „fetiţa mea”, şi-mi prevede un viitor strălucit. Iar eu ştiu că, uneori, stă şi plânge în faţa tabloului din camera mea.

Urăsc totul.

Mâhnită n-am loc să fiu.

Şi pe mine mă urăsc.

Sărută-ţi avioanele pe bot. O să-ţi ajungă”.

*

De Anul nou nu m-am dus acasă ; am preferat să-mi petrec revelionul într-o atmosferă austeră, printre colegii mei, viitori piloţi de vânătoare. Am transformat sala de

aerodinamică de la subsol în bar de escadrilă, adică am aranjat-o cam cum ne-am închipuit noi că arătau barurile de escadrilă în timpul războiului, şi am înfipt ramuri de brad cu globuri atârnate de ele în ţevile tunurilor de sub burta MIG-ului care trona în mijlocul încăperii vaste. Televizorul a fost exclus în unanimitate, cu greu a fost acceptat magnetofonul lui Chioru, şi asta numai după ce Pisi a făcut o severă selecţionare a benzilor. Elevii din anii mai mari îşi băgau nasul pe uşă, prezicându-ne că şeful şcolii va închide urgent „barul” nostru şi că ne va trimite la culcare. Asta în cel mai bun caz. Nu ne-a trimis la culcare, a sugerat numai că am fi putut băga şi un avion clasic în sală — pentru atmosferă, apoi a ieşit, se cunoştea că abia îşi stăpâneşte râsul, şi Piratul, care îl însoţea, avea scântei de veselie nebună în ochi, stârnite din jarul nostalgic al aducerilor-aminte. Erau amândoi în uniforme albastre de gală, stiletele cu teci aurite se legănau lovindu-i uşor peste picior, pe pieptul Piratului se ciocneau, clincănind argintiu şi făcând ape cu mătasea baretelor, de trei ori mai multe decoraţii decât pe pieptul şefului. Grasu' a închis uşa ceremonios, s-a înclinat în faţa uşii închise, apoi a sărit în sus, răsucindu-se şi întorcând faţa lată spre noi : „verde”. Pisi s-a băgat în ajutajul MIG-ului din mijlocul sălii, îi ieşeau afară numai pantofii lustruiţi, a strigat : „trageţi” ; când l-au scos, târa după el o navetă cu sticle de bere, şi colţurile lăzii zgâriau strident tabla tubului de foc. „O.K.”, am înşirat sticlele în baterie pe aripa avionului, Grasu' s-a încins peste uniformă cu o faţă de masă albă, şi-a pus în cap un coif de hârtie, chiar semăna a chelner cu faţa lui mare şi roşie. „Garçon”, au început să-l strige din toate părţile, grăsanul s-a căţărat la cabina MIG-ului, a deschis cupola grea, îi alunecau picioarele pe fuzelajul lăcuit, s-a apucat să ne bombardeze cu tot felul de cârnaţi, conserve, sticle şi păsări fripte băgate în pungi de plastic. Drept masă foloseam suflanta lungă a tunelului aerodinamic unul din

puţinele tuneluri aerodinamice supersonice, care, când funcţiona, lăsa fără curent jumătate din oraş. Ne simţeam foarte aviatori, cântam cu gura plină „noi suntem îndrăzneţi şi-n escadrilă vei găsi numai aşa băieţi”, şi Grasu' nu mai prididea cu căratul bunătăţilor din cabina avionului. Pe urmă Pisi l-a rugat pe Chioru să închidă magnetofonul, a luat chitara care până atunci stătuse agăţată decorativ de tubul Pilot, şi a început să cânte. S-a făcut linişte, Pisi cânta rostogolindu-şi ochii albaştri pe obrazul smead, cânta o melodie din aia aspră şi pătrunzătoare şi nostalgică, melodie de preerie, cu galop de cai noaptea, cu lucire unsuroasă de Colturi, cu tropot înăbuşit de copite pe pământul îngheţat, sala de aerodinamică cu avionul din mijloc se depărtase câteva mii bune de mile, nu ştiu cine, cred că Petre, a oftat lung când Pisi a trecut ultima dată degetele peste corzi, şi basul ultimei strune a rămas spânzurat deasupra capetelor noastre, ca o boltă de aducere-aminte. Apoi am luat-o de la capăt dar nu mai era aceeaşi însufleţire de la început, se formaseră bisericuţe cu trei, patru inşi, fiecare încerca să-i convingă pe ceilalţi de nemaipomenitele isprăvi petrecute la bordul IAK-ului. Ascultam cu atenţie, era un prilej nesperat de a afla lucruri de obicei trecute sub tăcere, mă simţeam grozav în mijlocul colegilor mei, tunelul aerodinamic, MIG-ul aşezat pe jambele groase, era exact ceea ce visasem atâta vreme, atunci de unde gustul acela sălciu de neîmplinire strecurat nu-ştiu-cum în sala cu pereţii acoperiţi de scheme şi diagrame ale coeficienţilor de portantă şi de rezistenţă la înaintare ? M-am tras mai la o parte, m-am aşezat pe parchet, cu spatele rezemat de dulapul cu machete, aveam în faţa ochilor, pe peretele opus, planşa cu polara avionului, cred că toată viaţa n-o să uit curba roşie, încovoiată, şi cifrele mici, negre, înscrise pe abscisă şi pe ordonată... Pe mine revelionul ăsta, deşi nimic nu amintea, mă trimitea urgent cu ani în

urmă, la sărbătorile de acasă, cu brad împodobit şi cu tata tronând grav şi sever în capul mesei de sărbătoare. Am ridicat din umeri, nu era asta, şi machetele din dulap s-au clătinat pe suporturile lor. Pe urmă a venit ora douăsprezece, am ciocnit toţi, Pisi scosese şampanie din trapa foto a avionului, „şampanie Zarea obţinută prin metoda Champagne”, a ţinut să precizeze, în timp ce lichidul spumos fierbea şi se revărsa într-un abur uşor peste marginea verzuie a paharului simplu, de sticlă groasă.

Mi-am reamintit camera luxoasă, cu mobilă masivă, aceleaşi înţepături discrete pe limbă şi în cerul gurii, băutura aurie în cupe de cristal străveziu, bradul somptuos, parcă sculptat în malachit cu podoabe cu tot, ochii miraţi ai fetei de lângă mine mulată în rochie de gală, umerii mei strânşi în menghinea costumului cel mai bun, ce tortură, mi-am privit umerii prezenţi, cu epoleţi împodobiţi de păsări măiestre din metal stanţat şi mi-am spus că revelionul ăsta din sala de aerodinamică e, într-un fel, o revanşă. Atunci, de unde cocleala asta ?....

Pe urmă Costică s-a pilit, s-a urcat în cabina avionului şi a vrut să pornească motorul; mare lucru nu s-ar li întâmplat, în rezervoare nu mai exista de mult nici o picătură de gaz, dar zgomotul turbinei antrenată de demaror ar fi sculat tribunele în picioare. Costică cuplase contactele şi apucase să apese butonul de pornire, când Opriţescu l-a observat şi s-a aruncat asupra firului care cupla MIG-ul la reţea, scoţându-l din priză ; turbina a fâşâit câteva ture şi Costică s-a ridicat în scaun strigând că îi tăiem aripile. „Lăsaţi-l”, a suspinat Grasu'. I se sucise coiful pe cap şi faţa îi era mai roşie ca o baliză din cele care marchează capul pistei, „lăsaţi-l să zboare !” Chioru a mârâit : „s-au îmbătat ca porcii”, şi o echipă de voluntari i-a coborât în dormitor pe cei doi. Acolo, Grasu' a dorit cu tot dinadinsul să doarmă cu Costică în pat, vroia să ne împiedice să-i tăiem aripile în somn. N-am

mai stat să văd dacă vor încăpea în acelaşi pat, deşi eram curios; am ieşit afară numai în cămaşă, să respir puţin aer curat şi cum stăteam aşa, privind printre siluetele negre, gheboşate, ale hangarelor balizajul pistei, deodată mi s-a părut...

Nu ştiu cât era alcool în mine şi cât a fost restul, aducere aminte, gheara grea şi fierbinte râcâind pieptul şi strângându-mi gâtlejul, împiedicându-mă să respir ; nu ştiu dacă chiar am strigat şi am căzut în mormanul de zăpadă din stânga intrării ; ştiu numai că m-am pomenit alergând bezmetic pe alee, spre hangare, eram tot plin de zăpadă ; pe faţă, în ochi, în păr, o simţeam prelingându-mi-se pe ceafă într-o şuviţă subţire şi îngheţată, în nas, pătrunsese sub cămaşă, pantalonii aveau şi ei o scoarţă de zăpadă îngheţată. Alergam în neştire prin ninsoare, nici nu se putea altfel, noapte de An nou fără o ninsoare domoală, bogată, fulgi deşi şi mari rotindu-se lin în lumina proiectoarelor luminând portierele imense ale hangarelor ; am alergat aşa uitând de santinele, de pantofii în care picioarele îmi îngheţaseră deja, şuviţe de păr blond, greu şi fierbinte ca metalul topit, îmi mângâiau obrajii şi gura plină de zăpadă. Am ajuns la hangarul escadrilei, gâfâiam, mă ustura în fundul gâtului, şi nu ştiam dacă e aerul rece sau, dimpotrivă... M-am strecurat printre glisiera ultimei portiere şi peretele hangarului, simţeam în nări mirosul de metal îngheţat de ulei sleit, mi-am zdrelit pieptul şi spatele în spaţiul îngust; când m-am trezit înăuntru, în vastitatea întunecoasă de sub bolta de beton, am respirat uşurat... Avioanele aşteptau ridicând întrebătoare boturile, îşi înălţau oblic elicele, ca să-mi facă loc să trec, se frământau pe jambele solide încuviinţându-mă cu fluturări mute de comenzi. M-am strecurat printre aripile boante, printre fuzelajele masive, până la avionul meu ; acolo m-am lipit cu tot corpul de fuselaj, şi metalul îngheţat m-a mângâiat moale sub

palme şi sub pieptul zdrelit, „Dumnezeule”, am spus, cred că am rostit cuvintele cu glas tare, „cum am putut fi atât de idiot ?” Idiot era puţin spus, am întrezărit ochii Lenei, întunecaţi, cu lumina aceea galbenă mereu la pândă, ochi dragi, obosiţi de atâta pândă, obrazul îngust, şuviţa de păr blond suptă în colţul gurii, tricoul subţire de bumbac şi picioarele bronzate vârâte în cizmele portocalii de cauciuc. Cum naiba am crezut că avionul, fier mort, avionul singur... IAK-ul clipea ciclopic din cabina bombată, mă învăluia înţelept cu aripile lui retezate, freamătul metalului plămădit în avion, al metalului care înceta să mai fie fier mort...

Nu ştiu cât am rămas aşa în hangarul îngheţat, numai în cămaşă, tremurând din tot trupul, lipit de avion. Se apropiase parcă şi se lipise de mine, presându-mă de avion, Lena, cu haina ei pescărească din pânză cerată ; nu ne vorbeam, nu aveam nevoie de cuvinte, ajungea numai că o ştiam lângă mine, era aşa bine, parcă începuse să se încălzească tabla rece, şi mă cuprindea căldura aceea de miez de zi vărătecă... Am văzut ca prin vis cercul unei lanterne jucând pe pardoseala de ciment, căutând printre avioane, apropiindu-se, am auzit zgomotul paşilor şi glasul lui Chioru când lumina lanternei îmi proiectă umbra capului pe fuselaj, în dreptul numărului :

— Uite-l, ce-ţi spuneam ?!

Era împreună cu Opriţescu, amândoi în scurte îmblănite, îmi aduseseră şi mie una, dar eram atât de înţepenit, încât au trebuit să mă scoată afară târându-mă, cu mâinile petrecute după umerii lor şi cu vârfurile pantofilor zgrepţănând cimentul pătat de ulei. Nu mai ţin minte cum am ajuns la dormitor, cum m-am dezbrăcat şi m-am culcat; îmi amintesc doar mutra lui Pisi legănându-se neagră şi îndurerată deasupra mea, apoi am plonjat în lac, silueta Lenei se legăna la suprafaţa apei înconjurată

de un nor de băşicuţe irizate, apa lacului era fierbinte şi mă învăluia bună din toate părţile.

*

— Scoală, m-a zgâlţâit Pisi, te caută cineva.

L-am înjurat, m-am întors cu spatele la el şi mi-am tras pătura peste cap.

— Te caută cineva la poartă, m-a lămurit Pisi; atunci am dat pătura la o parte şi m-am aşezat cu fundul pe pernă, strângându-mi genunchii la piept. În dormitor era frig, capul îmi vâjâia învârtindu-se imens şi multicolor ca roata de la Luna Park, simţeam limba umflată şi amară zgâriind cerul gurii, sleit. Am aşezat cu grijă roata de la Luna Park pe genunchii apropiaţi, şi am început să trec în revistă posibilii vizitatori; mi-am înăbuşit de la bun început tresărirea dureroasă, „Lena”, fata, la ora asta, dacă nu dormea în pătuțul îngust de fecioară, ostenită după o noapte întreagă în care dansase în maniera ei impecabilă, ameţindu-i pe toţi cu picioarele lungi şi puternice, atunci desigur că se mai unduiau încă într-un tangou legănat, blând şi fierbinte, în braţele cine ştie cărui... Am scrâşnit din dinţii moi, care mi se clătinau în alveole, şi am socotit mai departe : ai mei... comozi, prea comozi ca să... soră-mea, puştoaica, nu era capabilă de atâta devotament, şi apoi era încă prea mică ; bunică-mea, sau Dan — dar Dan — ştiam precis, la ora asta bătea pitoane cu nasul vârât în stânca îngheţată, pe cine ştie ce traseu imposibil, după ce întâmpinase Anul Nou atârnat în hamacul lui Special Hymalaian, scuturat de vânt deasupra unei prăpăstii adânci, în fundul căreia urlau lupii. Mi-am lăsat picioarele să atârne din pat şi m-am înfiorat când degetele au atins parchetul rece ; cine

dracu venea la ora asta, să mă scoată din pat şi din vise ?

— Fă un duş, m-a sfătuit Pisi, simţeam în vocea lui moale şi lipicioasă de atâta lichior, asta-i plăcea lui, lichiorul de nuci verzi, simţeam o compătimire cu miros amărui, de livadă bătrână cu pomi groşi. Am dat din mână a lehamite : duşurile erau atât de departe ! Pantofii zăceau la picioarele patului, uzi şi plini de ulei, parcă traversasem înot Marea Nordului cea bogată în petrol încălţat cu ei; am văzut mai încolo, lângă calorifer, o pereche de cizme de zbor, m-am dus clătinându-mă pe genunchii slăbiţi şi le-am luat. Habar n-aveam ale cui erau, m-am îmbrăcat, trebuia să-mi trag peste carâmbii groşi pantalonii uzi şi şifonaţi, mergea greu, stofa umedă se lipea, am smucit furios, ceva a pârâit şi cracul pantalonului s-a descusut.

— Bravo, a comentat Pisi de sub pătură, parcă avea perna umplută cu frunză de nuc, aşa mirosea. L-am înjurat, am scos din dulap o salopetă îmblănită şi am intrat în ea. Mergeam spre poartă pe aleea lată, curăţată de zăpadă, când naiba avuseseră timp s-o cureţe, şi-mi spuneam că, oricum, musafirul nepoftit n-o să aibă parte de o primire grozav de fierbinte din partea mea. Pe urmă m-am oprit o clipă, mi-am amintit iar bradul din malahit verde, balonaşe minuscule dezlipindu-se de pe fundul şi de pe pereţii de cristal fin, urcând şi spărgându-se la suprafaţa lichidului auriu turnat în cupe scumpe ; ochii fetei de lângă mine, umezi, supuşi, şi mi-am spus că cine ştie, mai sunt minuni pe lume. Am grăbit pasul, citisem prea multe romane de amor unde totul se termina cu bine, racheta explodează în mii de ţăndări, batiscaful e strivit de cine ştie ce monstru pe fundul oceanului, dar ei scapă nevătămaţi, singurii din echipaj, şi se regăsesc pe un atol din mijlocul oceanului sau pe vreun asteroid vagabondând prin cosmos. Happy-end. În jurul postului de control de la poartă se învârteau tot felul de rubedenii

ale elevilor piloţi, bătătorind zăpada, găseai acolo orice, începând cu haine de piele „Alain Delon” şi terminând cu cojoace din Ţara de Sus, dar nu cunoşteam pe nimeni. Am trecut îndreptându-mi spatele şi înălţându-mi capul greu, printre priviri uluite de apariţia salopetei mele îmblănite. M-am gândit că poate făcuse careva un banc tâmpit, şi acum în dormitor se ţin cu toţi cu mâinile de burtă închipuindu-şi mutra mea ; mi-am muşcat buzele, am intrat în camera cenuşie, rece şi neprietenoasă, rezervată vizitatorilor. Am văzut o bătrână dormind pe banca lustruită cu picioarele ridicate pe capacul unui cufăr mititel de lemn, câţiva puşti şi-au ridicat plini de veneraţie nasurile smârcâite, şi nici nu ştiu când s-a apropiat Lena de mine. Avea un palton lung de piele întoarsă, cu guler miţos din blană albă, bogată, şi de sub palton îi ieşea, mototolit şi stropit de zăpadă murdară, atingând aproape scândurile petrolate de pe jos, tivul unei rochii de seară.

*

Bănuiesc că nici unul dintre puştii prezenţi atunci în camera de oaspeţi a postului de control n-o să se facă aviator; pentru că, dacă în prima clipă i-am vrăjit cu salopeta şi cizmele mele de zbor, felul în care am reacţionat când am văzut-o pe Lena şi ce a urmat apoi, i-a dezgustat pentru tot restul vieţii. Întâi, am făcut o mutră cretină, dar cretină, înţelegi, priveam bleg, incapabil să scot un cuvânt, numai după câţiva ani lungi mi-am dat seama că ţin gura căscată şi am închis-o rapid, izbindu-mi dureros dinţii. Pe urmă am întins mâinile spre fată, le-am lăsat să cadă ţepene pe lângă corp, să penduleze de câteva ori, inerte, şi iar le-am întins, abia îndrăznind să ating gulerul acela de blană

albă. Am simţit pe degete respiraţia Lenei, aburul se condensa în sfere minuscule de apă şi mi-am apropiat palmele, mângâindu-i uşor obrajii : „Lena... nu... Lena”. Lena privea undeva, peste capul meu, îi luceau în ochi flăcări galbene, potolite, buzele îi tremurau mărunt şi repezit, ca de frig. Atât doar, că în paltonul ăla era imposibil să-i fie cuiva frig. Mi-am trecut vârfurile degetelor peste pometii ieşiţi în afară, peste arcul sprâncenelor, i-am desenat conturul buzelor cojite, şi acum uscate şi cojite, şi tremurul acela s-a amplificat; îmi mişcam cu teamă degetele, alunecându-le cât puteam de uşor peste faţa fetei, mi-era frică să nu se spulbere şi să rămân aşa, singur în mijlocul încăperii, cu mâinile întinse înainte, pipăind în gol şi încercând zadarnic să reţină... Mi-am descleştat cu un efort buzele şi am întrebat, stupid:

— Cum ai venit ?

— Cu trenul, a şoptit Lena, desluşeam în glasul ei un fel de obidă şi o îndârjire ciudată şi încă ceva, o ostilitate grea, pentru care mi-a trebuit ceva timp ca s-o pot înţelege.

— Da, am spus, nu ştiam ce să fac cu mâinile, frământam umerii de piele ai paltonului, şuviţe de păr umed mi se încurcau şi se lipeau de degete.

— Lena, eu... uite, încercam să-mi iau un glas nepăsător şi voios, dar se dusese nu-ştiu-unde glasul voios, nu reuşeam să vorbesc decât în şoaptă, răguşit şi penibil, mi-era teamă de ce aş fi spus mai departe, şi am tăcut.

— Tu, ce...Mi-am luat, în sfârşit,mâinile de pe umerii fetei şi mi-am prins faţa în palme, apăsând tare de tot. Am vorbit aşa. printre palmele strânse:

— M-aş duce să mă schimb, să mergem în oraş, dar mi-e frică că n-o să te mai găsesc. Am clătinat din cap, totul în mine mă împingea spre fata din faţa mea,

mutrele năuce ale plozilor, somnul liniştit al băbuţei, cum naiba nu sărea în aer camera jegoasă şi rece ? !

— Ce să facem în oraş, cuvintele Lenei veneau de departe şi am zâmbit schimonosit, lăsând mâinile jos şi numărând pe degete :

— Să-ţi arăt gara... monumentul din centru, închinat memoriei ţăranilor de la 1907... clădirile noi, Crângul...

— Eşti sigur că vrei să-mi arăţi toate minunile astea ?

Era ceva în tonul fetei care m-a făcut să ridic capul şi s-o privesc în ochi, flutura acolo o flacără galbenă care aproape mă orbea cu strălucirea ei, Lena, Lena mea, ce a fost, dar nu mai are importanţă, eşti aici, formulele astea stupide ca într-o melodie de muzică uşoară, o fi şi muzica uşoară bună la ceva, Lena, cuvinte, mă zbăteam în mine, nu îndrăzneam să fac nenorocitul ăla de pas, Lena nu vedea plozii, nasurile smârcâite, era cu spatele la ei şi era toată numai aşteptare, exploda tăcută flacăra aceea galbenă, copleşindu-mă şi arzându-mă când am simţit gura fetei căutându-mi buzele, apoi toate s-au învăluit într-un întuneric galben, filtrat prin desişul părului prăvălit greu, şi cum naiba mai puteam auzi nasurile alea mititele respirând gâfâit, într-o agitaţie plină de interes ?!

*

— Nu mi-ai spus că urbea asta amărâtă are un hotel drăguţ...

— Habar n-aveam. Lena, dacă ai şti ce frică îmi era că pleci... uite, şi acum...

— Nu plec.

— Nici nu te las. Dumnezeule, ce idiot am fost !

— Lasă asta. Ce-ţi mai fac avioanele ?

— Sunt mai sănătoase ca oricând, şi dacă ninge încă o zi-două, va trebui să le punem schiuri.

— N-am mai auzit de avioane cu schiuri.
— De multe n-ai auzit tu. Lena, cum ţi-a venit ideea ?
— Mai simplu decât crezi : i-am felicitat pe ceilalţi, am spus „la mulţi ani” şi am plecat.
— Şi tăticu ? Ţi-a dat voie ?
— Nu tăticu, Lucian. Admira un album cu impresionişti. Ştii, şcoala franceză.
— Cine-i Lucian ?
— Prietenul meu oficial, vârât pe gât de tata.
— Artist ca şi tine ?
— Pictor. Adică, student la „Grigorescu”.
— Şi ?
— Un tip drăguţ şi deştept — atât.
— Numai atât ?
— Domnul e gelos ?! Cam târziu...
— Lena, nu râde. Sunt gelos pe paltonul tău, pe cizmele tale, pe patul ăsta de hotel simpatic. Sunt gelos ca un tigru, grrr !
— Mai departe.
— Cuvinte, vorbe. Ţie nu-ţi plac cuvintele, şi altfel...
— Spune...
— Lena, iubita mea. Dragostea mea. Îţi iubesc părul greu, aur topit, aur vechi, încins, mirosind a soare. Îţi iubesc ochii, obrajii tăi ciudaţi de tătăroaică, îţi iubesc gura cu buze veşnic cojite. Îţi iubesc mersul, îţi iubesc şoapta, tăcerile tale văzute şi nevăzute, şi e ceva în mine care se sfărâmă şi se face la loc de mii de ori pe secundă când îţi spun toate astea. Îţi iubesc rânjetul discret cu care asculţi, şi moliciunea de mâţă toropită, şi te declar cea mai mare dansatoare în viaţă...
— Chiar şi sunt.
— Chiar si eşti, evident. Şi mai vreau să-ţi spun ceva.
— Ce ?
— Aş vrea să fii o clipă eu, ca să simţi ce simt.
— Ai mai spus o dată asta.

— O să ţi-o mai spun, de o mie de ori, de multe mii de ori, până când, într-adevăr, o să simţi.

— Iubitul meu.

— Nu aşa. Asta se spune îmbrăţişându-mă, cu buzele aproape lipite de urechea mea, sau de buzele mele, şi, Lena, închide ochii, mi-e ruşine de strălucirea lor, nu merit — încă, şi mai ţii minte cuvântul ăla vechi şi demodat, care pe mine mă linişteşte teribil?

— Fericire ?

— Pentru tine. Cu mine, cu Lucian sau cu cine o fi.

— Să nu mai vorbeşti aşa. E foarte important pentru mine să nu mai vorbeşti aşa.

— Aşa gândesc.

— Să nu mai gândeşti. Sau, să gândeşti altfel.

— Cum?

— Pentru mine, cuvântul ăla vechi şi demodat e sinonim cu tine.

— Aşa puţin ?

— E foarte mult.

— Lena, există lucruri care nu se spun. Lucruri pe care n-ar trebui să mi le spui nici mie.

— De ce ?

— Nuuu ştiu... face parte din joc.

— Eu nu mă joc.

— Lena, iartă-mă, habar n-ai ce minunată eşti, şi-mi pare bine de chestia asta, pentru că altfel n-ai mai rămâne o clipă în acest hotel drăguţ.

— Eşti cam ermetic azi.

— Credeam că te pierd. Credeam că te-am pierdut deja.

— Venea sfârşitul lumii din cauza asta ?

— Mai rău !

— E-n regulă. E foarte în regulă că venea sfârşitul lumii din cauza asta.

— Ştii ceva ? Ceva teribil de simplu, numai că mie mi-a trebuit o noapte întreagă ca să-mi dau seama de asta.

— O noapte fermecată ?

— O noapte în hangar. Lena, te-am avut tot timpul în mine. În zbor şi jos, pe pământ. Şi avioanele zburau, spre nord, sau spre sud, sau spre est, zburau spre tine.

— Am ştiut.

— Cum ?

— Habar n-am, dar am ştiut. Altfel nu veneam.

— Ai zburat vreodată ?

— Am... acum vreo trei săptămâni. M-am dus la Băneasa si am dat 30 de lei, pentru o cursă de agrement.

— Şi ?

— Frumos... străzile, Piaţa Palatului, blocurile... până să mă dezmeticesc, eram aterizaţi. Şi norii, erau nişte nori albi, strălucitori...

— N-ai înţeles mare lucru. Uite, să-ţi explic eu: întâi desprinderea, goana nebună a pământului sub aripă şi implântarea în înalt — spre tine. Pe urmă cerul albastru, dar un albastru adânc, îngheţat, şi tu eşti lângă mine în cabină, mă ameţeşte părul tău fluturat în curentul de aer, te simt în mine, şi aşa, împreună... Lena, iubita mea, spun prostii. Lena, dacă ai şti cum se înalţă botul ăla gros, puternic, cum toacă elicea aerul, cum bat pistoanele sub capotă, greu, o mie de cai putere, cum ară o brazdă neagră în albastrul ăla neîntinat, şi tu lângă mine, mereu în stânga mea... Cum ne prăvălim spre pământ, cum se leagănă şi se bat în cap munţii în colţul parbrizului, ştii, munţii cei mai neclintiţi, şi cum tot pământul ăsta, cât o fi el de mare şi de rotund, devine un simplu sistem de referinţă... pentru că lumea, viaţa, totul — acolo, înghesuit în metrul ăla cub căptuşit cu tehnică şi geniu, şi tu în stânga, mereu în stânga mea...

— Iubitul meu.

— Mai spune o dată.

— Iubitul meu.

— Mai... Lena, să spui asta până începi să crezi, adică până începi tu să crezi, dar ştii cum, să vezi, să simţi, să judeci numai prin asta.

–- Nu mai am nevoie.

— De ce ?

— Face parte din mine... demult.

— Lena, ce simt eu acum... să fie dragoste ?

— Cum simţi tu dragostea... deocamdată ?

— Lena, nu râde. Simt cum picioarele mele strâmbe s-au îndreptat, puternice şi zvelte, şi-mi curge pe umeri o coamă grea de aur vechi...

— Asta-s eu, minus unele amănunte. Dar am nevoie de tine aşa cum eşti... cum erai azi-dimineaţă, buimac în salopetă şi cu cizmele alea din blană de urs.

— De ren...

— Dragul meu. Nu ştiu să-ţi spun altceva, iubitul meu. Aş vrea să-ţi dansez, dar nu în camera asta de hotel. Nu ştiu... undeva pe o insulă, sau pe o plajă pustie, să nu ating nimic făcut de altă mână decât de a ta. să nu mă atingă altă privire decât privirea ta. Sunt melodramatică, dar uite, aşa simt eu acum. Şi-mi place grozav mirosul ăla de benzină pe care-l avea salopeta ta nu tocmai curată, aşa-mi placi, puţin obosit şi încruntat de zborurile tale, şi dacă s-ar putea să mă ai în stânga, mereu în stânga ta !

*

Nu mi-au plăcut niciodată gările, peroanele murdare, mirosul acru de sudoare şi aşteptare, nerăbdarea mocnind prin ungherele sălilor ne aerisite, cozile cu iz de ceartă din faţa caselor de bilete. O ţineam strâns pe Lena, lipind-o cu spatele paltonului îmblănit de pieptul împodobit cu două şiruri de nasturi lucioşi al mantalei

mele ; îmi trecusem mâinile peste umerii ei şi strângeam tare, îngropându-mi obrazul în coama deasă, revărsată, miţele lungi de blană ale gulerului se amestecau cu părul fetei, îmi intrau în nas şi mă făceau să strănut. Am cumpărat un bilet pentru Bucureşti, şi casierul a rânjit răutăcios : unul singur ? Dacă aş fi avut un pistol i-aş fi expediat un glonte drept în fundul gurii roşii, cu buze umede, libidinoase, şi, în general, dacă pe aproape ar fi existat o ladă cu trotil, aruncam scurt gara în aer, fără nici o remuşcare. Am tras fata după mine, am ieşit din înghesuiala groasă ca dintr-o mlaştină umedă şi călduţă ; afară, pe peron, aerul rece punea un zid între noi şi ceilalţi. Ne-am dus la margine de tot, m-am rezemat de unul dintre picioarele de păianjen ale pasarelei suspendate deasupra şinelor — fier cornier, acru şi murdar — şi am luat-o pe Lena în braţe. Se ghemuise la pieptul meu, nu mai rămăsese nimic din siguranţa pe care o afişa de obicei, se strânsese toată în mine cu faţa vârâtă în manta, încremenise aşa, scâncea numai ca un căţeluş, era atât de tristă şi întunecată gara aia nenorocită, păienjenişul de linii lucind umed printre grămezi de zgură neagră, pasarela mohorâtă atârnând deasupra noastră, încât îmi venea să înalţ capul şi să urlu ca un lup jigărit cu piciorul prins în capcană. Mângâiam în lire părul blond care se jilăvise, îşi pierduse luciul de coamă sălbatică în amurgul ăsta scurt şi friguros, şi mă întrebam cum naiba o să pot — dar chiar o să pot ? — să-mi duc mai departe viaţa de aviator, cu care începusem mă obişnuiesc. Pentru că pământul — ferm, stabil — pământul pe care ne naştem, călcăm, de pe care ne desprindem în zborurile noastre şi pe care aterizăm, pământul ăsta-beton-certitudine, se dovedea dintr-odată nespus de fragil, ameninţa să se risipească vâjâind în spaţiu la cea mai mică atingere şi să mă lase atârnat în aer — stingher. O locomotivă care manevra a trecut pe lângă noi, mecanicul a dat drumul la abur, l-am văzut

rânjind la fereastra lui, ce naiba aveau ăştia azi de râdeau cu toţii, fericiţi, de cum ne vedeau ? Aburul ne-a învăluit protector, dar nici măcar aburul nu mai era cald, se transformase într-un fel de ceaţă lipicioasă, cu scame de funingine, care se lipea de haine, de mâinile mele, de părul Lenei — de tot.

— Haidem.

Ne-am dus dincolo de grămezile de zgură, era acolo o platformă de beton, nu-mi dădeam seama la ce servea, n-avea nici o importanţă, m-am rezemat de colţul unei gherete igrasioase, Lena ridicase faţa spre mine, şi ochii îi luceau uscaţi, ca de febră. Pulsa în ei, potolit şi ferm, o lumină ca o bandă galbenă ; greu am putut suporta privirea aceea fără să-mi plec capul.

— Cât mai e?

Mi-am ridicat mâneca mantalei şi m-am uitat la ceas :

— Aproape un sfert de oră.

— Când ne mai vedem ?

Asta era o întrebare ; noi, în anul întâi, obţineam foarte greu permisii.

— N-ai mai putea...

Lena a râs scurt, şi mi-a părut rău că am întrebat.

— Habar n-ai ce mă aşteaptă acasă. Cred că taică-meu o să angajeze acum doi gardieni solizi, cu tunici roşii şi cu halebarde.

Şi-a ridicat cu un gest cochet poala mantoului, mi-a arătat rochia : materialul scump se pătase, era plin de dâre negre, unsuroase şi de pete galbene, urâte : „rochia mea de revelion. Dumnezeule, ce scandal o să iasă !”

— Trei luni, am spus. Noi avem concediul mic la începutul lui aprilie.

— Serios ? Lena m-a luat de gât şi m-a sărutat, îşi desfăcuse buzele apăsându-le pe gura mea, parcă înflorise o floare de lavă fierbinte acolo, pe gura mea. M-am clătinat ameţit, nu credeam că trei luni de despărţire o pot face atât de fericită :

— Ce te bucuri ?

— Atunci avem şi noi vacanţă : mergem în excursie, la munte. Ştii să schiezi ?

Ştiam, mă învăţase Dan, dar parcă avea vreo importan-ţă ? Aş fi înotat oricât, în zăpada până la gât, numai să fim împreună.

— Există un Dumnezeu.

— Pe dracu, existăm noi doi.

— O vacanţă întreagă pe munte ! Nu pot să cred ! Pe urmă şi-a trecut mâna peste faţă, ochii îi luceau, se îmbujorase, râdea, s-a agăţat iar de mine :

— Atât doar, că o să fiu înconjurată de colege, vor fi şi ceva profesori...

— Lena, am atâta cap să fraieresc câteva duzini de balerine. Mă simţeam în stare să bat întregul corp de balet al Operei Române cu o singură mână, cu stânga, până şi gara se făcuse mai acceptabilă, cum de nu observasem minunea de foişor cu ceas, cu acoperiş ţuguiat de tablă, şi cu cocoş giruetă pe vârful acoperişului ?

— Atât doar, că trei luni... E tare mult trei luni, nu-i aşa?

Am ridicat din umeri, sub manta :

— Fată, o să obţin o permisie. Piratul o să înţeleagă, a luptat pe front, are o grămadă mare de decoraţii, şi, în general, e un tip pe care te poţi bizui.

— Care Pirat ?

— Comandantul meu de escadrilă.

— Să vii, a spus Lena. S-a lipit de mine, o simţeam cum freamătă, prin veston, prin manta şi prin paltonul ei gros, îi simţeam pieptul, picioarele, mâinile strângând umerii mei cu epoleţi, şi apa neagră, puţin voalată acum, a ochilor ţintindu-mă gravi, severi, ca o sentinţă definitivă.

— E foarte important pentru mine să vii. Pe 12 februarie.

A spus asta încet şi răspicat, parcă despica cuvintele în litere şi-mi arăta fiecare literă, ca să pot pricepe mai bine, şi simţeam, într-adevăr, că e foarte important pentru amândoi ca eu să fiu cu Lena pe 12 februarie. Fata s-a desprins încet de mine, mâinile i-au zăbovit o clipă pe reverele mantăii de postav gros, au alunecat, şi degetele lungi, fără mănuşi, s-au frământat neputincioase în alunecarea asta, ca şi cum ar fi vrut să apuce şi să agate iarăşi, dar nu mai îndrăzneau.

În jurul nostru începuseră să se adune siluete incerte, împovărate de bagaje diforme, şi mi-am ridicat iar mâneca mantalei, uitându-mă la ceas :

— încă trei minute. Drum bun. Lena.

— Nu încă, drum bun. Trei minute e foarte mult.

A spus asta pe acelaşi ton cu care întrebase mai înainte dacă trei luni înseamnă mult, şi era atâta ascunsă neputinţă în întrebarea ei, zăceau atâtea fără să fie spuse, lucruri grele care se întâmplau oricum, nu ţineau seama de noi, dar aşa, adunate în trei luni nesfârşite, şi mi-am spus că, la nevoie, o să mă fac treaptă la scara pe care urca Piratul în avion, numai să obţin nenorocita aia de permisie. 12 februarie... M-am răsucit spre fată :

— Lena, de ce tocmai 12 februarie ?

Locomotiva intra bubuind sub acoperişul de fier ; a fost obişnuitul scrâşnet de oţel frânat pe oţel, obişnuita îmbulzeală şi înghesuială, obişnuitele strigăte şi înjurături. A urmat scurtul armistiţiu al celor de pe peron, care le-au îngăduit celor din tren să coboare; şi pe urmă încleştarea de pe scară şi goana bezmetică după un loc, prin vagoanele lungi şi afumate.

— Pe geam.

Era la mijlocul vagonului un geam deschis, prin care ieşea un nor gros de abur — garanţie a căldurii uscate dinăuntru. Am alergat până sub geam, atunci am văzut epoleţii galbeni cu vipuşcă albastră ai celui dinăuntru, epoleţi de locotenent major, şi pasărea măiastră de

deasupra stelelor era aidoma cu cea care îmi împodobea mie epoleţii. Trenul pleca din clipă în clipă şi nu mai aveam timp pentru onoruri :

— Ajutaţi-mă !

Mâinile întinse peste geamul coborât la jumătate, picioarele Lenei defilându-mi prin faţă, sclipirea fulgerătoare a genunchilor arămii sub valul de stofă şi blană. Am împins talpa cizmei din piele fină, şi faţa amuzată a fetei a apărut la geam, alături de mutra lătăreaţă, imperturbabilă, a ofiţerului.

— Vă rog să aveţi grijă de soţia mea, am spus, o gheară caldă mi-a râcâit prin gâtlej, şi am repetat răguşit : „soţia mea”. Lena nu părea foarte impresionată de noua titulatură, dar i-am văzut degetele strângând marginea geamului, încleştând rama de nichel scorojit şi albindu-se de atâta strânsoare. Trenul începuse deja să se mişte, totul zăngănea şi uruia în jur, un zid metalic imens, verde murdar, cu cifre şi litere galbene se plimba încet sub ochii mei pe care se pusese un fel de ceaţă ; am privit pata albă, chipul Lenei, şi am strigat, încercând să acopăr tot zgomotul acela :

— De ce 12 februarie ?

Nu puteam auzi mare lucru, dar vedeam buzele fetei mişcându-se, le vedeam clar, ca printr-un tunel de luciditate în ceaţa aceea plutindă, şi le simţeam parcă vibrând într-o sărutare de lavă, lavă fierbinte pe buzele mele :

— E ziua mea.

Pata albă se depărta într-un zăngănit insuportabil ; am alergat de-a lungul zidului mişcător si am zbierat :

— Cât ?

Am simţit vibraţia buzelor fierbinţi, 17 ani, m-am lovit dureros de greutatea neagră şi unsuroasă a unui macaz, am rămas aşa, gâfâind, cu ochii ţintă la felinarul roşu care se făcea din ce în ce mai mic.

*

Motorul uruia uniform; am privit tabloul de bord, normal, era senin deasupra norilor, un senin nesperat după apăsarea cenuşie a zilei mohorâte de dedesubt. Mi-am coborât ochelarii fumurii, vedeam avionul lui Pisi prin cercul sur, străveziu, al elicei — în faţă şi puţin în stânga. Am răsucit reostatul colimatorului. Am pus motor, rămăsesem în urmă, când cercul luminos a început să-mi danseze pe sticla argintată a aparatului de ochire, am apăsat emisia :

— Dă-i drumul. Avionul din faţă s-a răsucit scurt, răsturnându-se, şi aripa boantă a lucit în soare ; nu mă aşteptam ca Pisi să înceapă manevra atât de hotărât, am împins manşa brusc, să nu-l scap din ochi, am rămas atârnat în chingi, becul roşu de suprasarcină a început să clipească, alarmat. Am răsucit şi eu avionul într-o răsturnare prelungă, încercând să aduc în colimator IAK-ul din faţă. Abia se mai vedea pe fondul norilor orbitor de albi, o cruciuliţă gonind nebună printre crestele de abur, şi m-am felicitat că îmi pusesem ochelarii de soare. Am împins maneta de gaze în plin, ieşisem de sub verticală, simţeam manşa grea în mână din cauza vitezei, 700 de km pe oră, aerul vâjâia despicat de botul puternic şi elicea urla în draci, pe pas mic. Pisi nu juca fair, se ascundea după nori, creste, şi movile, şi palate fantastice, o clipă l-am pierdut, apoi l-am văzut iar, trecea pe sub o arcadă arcuită incredibil între doi pereţi de stâncă părelnică, acum era mai aproape, l-am prins în colimator ; în momentul în care am strâns romburile, a făcut un viraj strâns, dispărând după o coloană ciclopică sprijinind bolta de un albastru îngheţat de deasupra. Asculta de sfaturile Piratului, sfaturi de război, nu zbura mai mult de 10 secunde fără să manevreze într-o parte sau alta... Am tras deasupra, zburam într-un fel de

defileu de lumină, zidurile abrupte, masivitate de vis, s-au desfăcut sub mine când am ţâşnit dintre nori. A sclipit în stânga, albastru, am văzut clar soarele alergând pe cupola bombată de plexi, şi a dispărut iar în valuri maiestuoase, învolburate lent şi solemn, mare de abur pietrificat. M-am năpustit după el, deşi în nori n-aveam nici o şansă, apoi am tras iar aparatul deasupra, am făcut un viraj strâns, la cuţit, simţeam avionul tremurând, manşa vibra şi se smucea să-mi scape din mână, mâinile deveniseră grele ca plumbul, picioarele îndoiau palonierul sub greutatea copleşitoare, capul mi se lipise de blindajul scaunului şi priveam holbat, cu ochii goliţi de sânge, în dreapta, unde ştiam că o să apară... Redresarea a fost ca o lovitură de măciucă, parcă m-a proiectat afară din cabină în albastrul orbitor, îngheţat; apăruse, mare, îi vedeam clar steaua tricoloră de pe ampenaj, el nu avea cum să mă vadă, m-am agăţat de coada lui, ieşisem la un racurs favorabil, şi am tras o rafală lungă. Cârâitul fotomitralierei, asta-i. Am redus viteza şi am mai tras o rafală, aşa, ca să fie.

— Te-am dat jos, amigo.

— M-ai, pe naiba. Treci în faţă.

Am rânjit; lui Pisi nu-i convenea, şi nimănui nu-i convine să se vadă pe clişeul fotomitralierei ; într-o situaţie reală, rafala de gloanţe mergea drept în centrul imaginii de pe rafala de film... Am trecut pe lângă Pisi dansând din aripi, şi prietenul meu m-a ameninţat din cabină, cu pumnul strâns. Mi-am desprins masca de oxigen şi i-am arătat toţi dinţii prin cupola de plexiglas, să-i fac o bucurie. Apoi am împins avionul într-un picaj prelung, peste câteva clipe Pisi avea să pornească la atac, bănuiam că aşteaptă să fac aceeaşi manevră cu care mă surprinsese... M-am uitat la vitezometru, 650 de kilometri pe oră, 700, 750 ; în faţă era un nor mic, suspendat deasupra grosului plafonului, am trecut pe sub el, o clipă cabina s-a cufundat în penumbră, grila

luminoasă a colimatorului a lucit violent; încă cincizeci de kilometri pe oră şi... Acul alb al vitezometrului se târa greu pe cadranul negru, asta-i, avion cu fofează, la reacţie de mult...

— Acum, Lena !

Am împins maneta dincolo de pragul roşu de forţaj, şi acul boost-ului a sărit şi s-a oprit, vibrând reţinut, în dreptul piedicii de la marginea scalei. IAK-ul a ţâşnit înainte, împins de o mie de draci, şi am tras de manşă tare, cât am putut de tare; mă presa în scaun o mână nevăzută, îmi alungea, hidos, trăsăturile feţei sub mască. Gâfâiam, mă ustura cerul gurii, uscat, şi mă striveau pe piept chingile paraşutei. Apoi n-am mai văzut nimic, vălul negru, şi doar un rest de luciditate chicotea în mine ghicind deruta din cabina avionului rămas în urmă. IAK-ul se înălţa ca o săgeată, la 90 de grade, elicea agăţată în cer trăgând după ea o tonă de metal vibrând, motorul urla zvâcnind, gata să sară de pe batiu. Urcam cu câteva zeci bune de metri pe secundă, am ţinut avionul aşa până când comenzile au devenit moi şi l-am simţit lăsându-se grele şi ostenite de urcuşul abrupt. Atunci am împins palonierul până în fund, l-am lăsat să se prăvălească pe o aripă, în rotirea aia de o clipă am văzut aparatul lui Pisi repezindu-se spre mine într-un unghi de atac imposibil, nu înţelegeam ce manevră făcuse ca să ajungă în poziţia aceea, dar nu exista manevră capabilă să-l aducă într-o asemenea poziţie şi am împins din nou palonierul, până am simţit metalul intrându-mi în carne, ca să glisez avionul în partea opusă. Îl simţeam pe Pisi în spate, şi-mi trăsesem capul între umeri, mă adăpostisem tot după blindaj, film, gloanţe, se amestecau în creierii mei tescuiţi, viteza, nu mai aveam timp să ajung până la nori să mă ascund sub carapacea lor, marmură de abur ocrotitoare, aşteptam să văd trasoarele, dâra roşie de moarte curgându-mi pe lângă aripi, Lena, nu, Lena, lasă-mă, n-am timp de tine, viteza — acum. Fulgerat, parcă

mă rupeam în bucăţi, numai chingile scaunului împiedicau bucăţile să se risipească şi să se izbească bezmetice de pereţii cabinei, manşa trasă în burtă, mă dureau palmele, prin mănuşile groase, de mânerul zimţat, palonierul stâng presat până în fund, îmi tremura piciorul întins din genunchi, parcă izbeau surd greutăţi masive de plumb în ampenajul retezat şi în fuselajul gros, urcam abrupt, în smucituri brutale, după o traiectorie aiurea, vedeam aripile vibrând şi spiralând aerul cu dâre mici, albe, în urcarea aceea semănând cu o prăbuşire în cer. M-am regăsit agăţat în limită de viteză sus, pe creasta unui zid imens de aer îngheţat, şi zidul s-a surpat şi IAK-ul a căzut ca o piatră colţuroasă, învârtindu-se haotic în jurul aripei drepte : vrie. Am adus comenzile la mijloc şi am aşteptat până ce aerul a început iar să şuiere în jurul fuselajului. Atunci am scos din vrie şi am întrebat, nici nu redresasem din picaj, vocea îmi suna chinuită în căşti, dar îmi venea să mor de râs :

— Unde eşti, biboi ?

— Deasupra.

...rotit în cercuri ample, inele de uliu nemâncat şi ostenit de atâta zbor. Am urcat lângă el şi aşa, aripă lângă aripă, am luat cap-compas spre aerodrom.

— Dacă ţi-a plăcut.

— Îhî...

Am rânjit iar sub mască, mă dureau colţurile buzelor, se frecaseră de căptuşeala roasă a măştii şi mă usturau.

— Rămâi în urmă. După două minute zburam iar în linie şi acum aveam amândoi ţinta pe film ; nu era o favoare, nu-mi făceam iluzii, a doua zi putea fi rândul meu să greşesc.

— Ascultă, a spus Pisi, şi vocea lui nu mai suna lehămesită în căşti, să încercăm mitralierele.

Asta era o treabă care trebuia, oricum, făcută; am lărgit formaţia, zburam în linie la 200—250 de metri unul

de celălalt, şi am apăsat butonul de armare. Am simţit socul înfundat al închizătorului, şi becul roşu s-a aprins.

— Armat.

— Şi eu, armat : Foc !

Am desiguranţat clapeta trăgaciului, am apăsat-o — vibraţia scurtă, cunoscută, dunga roşie a trasoarelor lăsând o urmă scurtă pe norii albi. Am plecat botul, să retez un vârf de piatră orbitoare...

...atunci a izbit, sec, a fost o lovitură rea, aparatele s-au strâns într-un ghem care a explodat într-o furtună de păr blond şi mi s-a năzărit un chip de fată, apoi a început prăbuşirea. Vedeam înainte un lanţ de creste sfâşiind vălul ceţos de sub mine într-o nefirească linişte încremenită, de lume nepământeană; şi din tot vălmăşagul de fire smulse şi cadrane cu ace îndoite, numai becurile de avertizare ardeau cu văpaia lor sângerie. Bâjbâiam cu mâna după manşă, am prins-o, am redresat avionul, şi numai atunci am auzit glasul lui Pisi grăbindu-se şi împroşcând cuvintele ca niciodată :

— 221, ce-i cu tine ? 221...

— OK, am spus, şiroiam de sudoare sub cască, mi se năclăise masca, mustea oxigenul pe care-l trăgeam în mine de transpiraţie, dar puteam stăpâni avionul şi asta era esenţialul, nu-i nimic. Redu viteza şi treci în faţă.

*

La aerodrom m-a adus Pisi, aveam tabloul de bord făcut ţăndări, de sub el atârnau câteva conducte rupte care-mi sfâşiau salopeta şi-mi zgâriau genunchii, în cabină se strânsese o băltoacă lunecoasă de lichid hidraulic, am ţinut formaţie strânsă, mai ales până am spart plafonul şi m-am trezit în lumina mohorâtă a zilei de iarnă. Am trecut împreună la verticală, a trebuit să

scot trenul cu avarie, flapsul n-a ieşit deloc, bine că radio-ul îmi funcţiona, şi numai pe panta de aterizare, jos de tot, aproape de pământ, Pisi a pus motorul în plin şi a ratat, lăsându-mă să aterizez primul. IAK-ul a luat contact cu pământul lin, pe o roată, a bontisat mărunt pe cealaltă, s-a aşternut greu, rulând pe zăpada bătătorită. Am degajat şi am tras la linie, opream motorul când avionul lui Pisi ateriza, mă aştepta un grup măricel de curioşi în salopete de zbor şi cizme îmblănite ; nici nu s-a oprit bine elicea când Piratul a sărit pe aripă, agăţându-se cu mâna înmănuşată de marginea cabinei.

— Eşti întreg ?

Am deschis cupola, nu pricepeam încă ce se putuse întâmpla şi am întrebat :

— Ce-i cu avionul ?

Am sărit de pe aripă, eu întâi, apoi Piratul, sprijinindu-se de mâna mea întinsă şi oftând; am ocolit avionul, vedeam atârnând sub el tot felul de cabluri şi conducte smulse, ulei, lichid hidraulic picurând roşietic şi topind zăpada, tabla sfâşiată. Unul dintre mecanici s-a răsucit spre noi, a arătat cu degetul, şi printre cilindrii motorului vedeam culata mitralierei, umflată parcă şi strâmbată ciudat :

— A explodat un proiectil, chiar în faţa închizătorului.

Asta era, şi n-am înţeles decât mai târziu ce-a spus Piratul, pe un ton profetic :

— Noroc că ai avut motor răcit cu aer, puştiule.

Nu arăta grozav de mirat, şi mi se părea firesc : era un tip care trecuse prin multe.

— Bine că a scăpat pilotul, Pisi mă bătea pe umăr, nu-şi scosese încă paraşuta, abia atunci am băgat de seamă că nici eu nu-mi desfăcusem chingile, şi umerii începuseră să mă doară. Am dat la o parte siguranţa cataramei, am apăsat... În clipa următoare l-am văzut pe Faps cu aparatul de fotografiat la ochi, instinctiv am luat o poză eroică ; piciorul mi-a alunecat însă pe zăpada

bătătorită,... Am şi acum fotografia : în primul plan eu, zburând prin aer, paraşuta desfăcută pe jumătate mă trage jos, şi în momentul următor chiar am căzut, dar asta nu se vede în fotografie. Lângă mine Pisi, întinzând mâna să mă ajute, dar cu faţa întoarsă spre aparat. Apoi Piratul, puţin astupat de saltul meu, mutra lui Mihai, rânjetul lui Chioru sub marginea dreaptă a căştii de zbor. Pe ceilalţi nu-i pot recunoaşte, stăteau cu spatele la noi admirând avionul, salopete de piloţi şi şube de tehnicieni, iar în fund de tot, văzându-se prin nu ştiu ce minune după grămada aceea de oameni, IAK-ul. Se observă că-i ceva în neregulă, capota motorului desfăcută în partea de jos, puţin deformată, şi din ţevile rupte care atârnă picură încet lichid hidraulic cu miros înţepător, topind roşietic zăpada murdară.

*

Piratul m-a propus pentru citare pe ordin de zi, dar eu am preferat o permisie de 3 zile. Până la urmă m-am ales şi cu citarea şi cu promisiunea fermă că voi pleca, măcar pentru două zile, dar puţin înainte de data fatală comandantul escadrilei s-a îmbolnăvit şi prima măsură luată de înlocuitorul său a fost sistarea oricărei permisii. Cică trebuie să ne vedem de zbor. Am ridicat din umeri şi m-am hotărât să plec, oricum. În după-amiaza zilei de 11 februarie, era într-o miercuri, am aplicat cele mai subtile procedee tactice pentru înşelarea santinelei şi, cu mantaua făcută colac în bandulieră, am trecut prin gardul de sârmă ghimpată ; am traversat în fugă, aplecându-mă, calea ferată, abia de cealaltă parte a terasamentului înalt m-am oprit o clipă, să mă şterg de sudoare. Era o zi rece, cu ceaţă din aceea seacă şi îngheţată, care taie mai rău ca o rafală de viscol ; am

dezlegat sfoara cu ajutorul căreia legasem mantaua şi m-am îmbrăcat. M-am uitat la ceas, mai era un sfert de oră până să sosească trenul, am pornit spre gară. Trebuia să fiu atent, cu trenul ăsta plecau şi instructorii de zbor care locuiau în oraş, când am ajuns la semafor am părăsit poteca, înfundându-mă în păduricea din spatele gării. La adăpostul cetii m-aş fi strecurat uşor în ultimul vagon, şi Lena... Am tras iar mâneca mantalei, sticla ceasului se aburise, doar greu am putut citi ora : încă zece minute. Fusese mai uşor decât crezusem, m-am rezemat de un trunchi firav, zăpada umedă mi-a căzut pe căciulă şi pe epoleţi, bufnind înfundat. Am râs, şi m-am apucat să scutur pomii aceia subţiri; nu-mi păsa că o să arăt ca Moş Gerilă când voi urca în tren, apucasem cu amândouă mâinile tulpina neagră, mirosind nedesluşit a primăvară depărtată, şi atunci mi-am auzit parcă numele, străbătând prin ceaţa groasă. Am zâmbit, cine naiba mă ştia aici, în pădure, dar zâmbetul mi-a îngheţat pe buze : erau mai multe voci care mă strigau, parcă desluşeam şi nişte cuvinte...

M-am scuturat de zăpadă, m-am uitat în jur; dincolo de marginea pădurii câmpul alb-cenuşiu, nesfârşit, mare cu valuri de zăpadă. Ceaţa m-ar fi ascuns după cincizeci de metri; am făcut câteva salturi lungi, ca de iepure încolţit, şi m-am oprit : nu avea nici un rost. Acum auzeam clar strigătele, înaintau ca un tăvălug dinspre gară, veneau în linie, zbierând, mai trebuiau doar să izbească cu beţe în copaci ca să te crezi la vânătoare de vulpi. Mai erau cinci minute până la tren, am ieşit în întâmpinarea şirului de oameni care mergeau prin pădure strigându-mă ; am ridicat mâinile şi am mers aşa, aşteptam să aud pocnetul armelor de vânătoare şi să simt alicele înfigându-mi-se în piept.

— Dorule, ieşi !

— Hei, elev ! Elev !

— Ştim că eşti acolo !

Am apărut cu mâinile ridicate şi strigătele s-au curmat, parcă ridicase cineva braţul unui picup de pe placă ; doar undeva, în celălalt capăt al pădurii, s-a mai auzit o chemare stinsă. Pe urmă a şuierat trenul, şi toată lumea a fugit spre peron; rămăsese numai înlocuitorul Piratului, care mă privea crunt.

— Să mergem, elev, şi cuvântul m-a izbit sec. Am ieşit pe peron, am aşteptat să plece trenul, priveam cu nostalgie chipurile de dincolo de geamuri, erau oameni dintr-o altă lume... Am traversat şinele, ne-am urcat într-unui din autobuzele care aduceau instructorii la gară ; maşina se hurduca pe drumul îngheţat, m-am uitat înapoi, se mai vedea fumul locomotivei, negru peste marea aceea albă...

— De unde aţi ştiut, am întrebat, nu mă ferisem de nimeni, aproape toţi colegii mă văzuseră plecând, şi eram curios să ştiu cine-i caiafa.

— Noroc că mai există oameni conştienţi, a spus locţiitorul Piratului.

...desigur, oameni conştienţi care văd, aud, tac, apoi se duc şi vorbesc. Era atâta siguranţă de sine pe faţa ofiţerului de lângă mine, şi nu m-am putut stăpâni să nu întreb :

— Unde mă duceţi ?

— La muzeu...

Nu la muzeu, mai rău — în biroul şefului şcolii. Nu mai intrasem niciodată în încăperea spaţioasă, ticsită cu machete, planşe, scheme de luptă aeriană şi fotografii de avioane. Mai era pe peretele din fund, întins sub o placă de sticlă, un tricolor vechi de mătase grea, cu ciucuri masivi de aur. Mătasea şi aurul îşi pierduseră luciul de atâta vreme şi de fum de praf de puşcă, singurul cuvânt desluşit pe drapel era : „FLOTILA”..., scris într-un arc de cerc întrerupt, mai departe nu se putea citi, bătea lumina nu-ştiu-cum pe geamul care-l acoperea, sclipea şi mă orbea. Şeful nu era singur în birou, nimerisem în plină

şedinţă, când am închis uşa după mine s-a lăsat o linişte densă, din care puteam tăia felii de curiozitate şi aşteptare.

— Colegul dumitale, Voinea, a raportat ofiţerului de serviciu că vrei să fugi la Bucureşti, a recitat sacadat colonelul, se uita ţintă la mine pe sub sprâncenele groase, şi nu pot spune că mă simţeam teribil de bine sub privirea lui. Am telefonat la gară, şi văd că te-au găsit. De ce ai plecat fără să ceri voie ?

Priveam în ochii căprui, aspri, stăteam neclintit pe parchetul lucios, cu mâinile lipite de vipuşcă, nu-mi venea să cred lumina voioasă şi neastâmpărată fulgerând când şi când în dosul căutăturii severe. Merita să risc.

— Raportez, am o prietenă, mâine e ziua ei de naştere, voiam să fim împreună. Am tăcut o clipă, câteva rânjete ,apăruseră în jurul mesei lungi; am adăugat, rostind apăsat cuvintele :

— Era foarte important pentru mine să fim împreună de ziua ei, tovarăşe colonel.

— De ce n-ai cerut voie ?

L-am simţit pe locţiitorul Piratului frământându-se în stânga mea ; cei de la masă mă priveau, parcă aş fi fost un foetus în spirt. Am explicat:

— Pir... asta, comandantul escadrilei îmi aprobase permisia, dar tovarăşul maior...

— Eu nu l-am lăsat, a spus maiorul. Întâi zborul, şi pe urmă...

— M-am lămurit. Colonelul l-a măsurat cu privirea de jos în sus, şi n-aş fi vrut pentru nimic în lume, atunci, să fiu în locul maiorului. Poţi pleca, elev ; te duci şi-ţi iei ordin de serviciu şi foi de drum până vineri dimineaţa.

Din după-amiaza aceea de iarnă am început să cred în minuni. Mi-am muşcat buza de jos, mi-am întins degetele de-a lungul vipuştii de la pantalon, şi am spus, zelos :

— Am înţeles, tovarăşe colonel.

Cred că mă clătinam puţin; ofiţerii de la masă se holbau unii la alţii şi toţi la mine, nu mai văzusem de mult aşa colecţie de ochi rotunzi, era o plăcere să-i priveşti. Am încercat să execut un stânga împrejur ireproşabil, m-am împiedicat, mi-a trebuit ceva timp să redresez şi eram cu mâna pe clanţă când am auzit iar glasul colonelului :

— Ţi-a fost frică, elev ?

Am întors capul, era ceva special în tonul cu care fusese pusă întrebarea, am închis ochii strângând pleoapele, ca şi cum aş fi încercat să-mi amintesc :

— Când, frică ?

— Atunci, cu avionul. Am ridicat din umeri şi am răspuns, deschizând uşa :

— Atunci, nu.

*

În compartiment era o fată, singură, se rezemase cu spatele de perete şi-şi întinsese picioarele lungi pe banchetă ; a zâmbit când am intrat. Am aruncat, în treacăt

— Bună...

Mi-am scos mantaua şi m-am aşezat pe canapeaua liberă ; am privit-o lung pe fată, cred că am şi fluierat, nu tare, numai aşa, un şuierat din vârful buzelor, îmi cerceta uniforma şi cucul de pe piept, am oftat. Era una dintre fetele alea care trezesc dorul de hoinăreală mocnind înăbuşit în fiecare — hoinăreală alături de ea, ştii, în şa, copitele cailor împroşcând nisipul şi goana fără început şi fără sfârşit, când boturile cailor se ating în galop, iar genunchii îndoiţi şi scările se lovesc când şi când, pentru o frântură de secundă. Avea faţa puţin trasă, îmi puteam închipui orice, începând cu o planetă străină şi terminând

cu o mină veche de aur, despre obrajii uşor scobiţi şi umbrele slabe, abia conturate sub ochii imenşi Purta un pulover de lână groasă, cenuşie, blugi din foaie de cort; manşetele roase erau pătate de noroi, dar cizmele solide care ieşeau de sub pantalon erau curate, ca şi cum fata le-ar fi şters, meticuloasă, înainte de a urca în tren. În plasă, deasupra ei, zăcea aruncată o haină din acelea din care poartă ceferiştii — faţă de postav cazon, căptuşeală de blană aspră — o haină onestă, care văzuse multe la viaţa ei şi nu se plângea deloc. M-am uitat iar la fată, părul des şi lucios îi tresălta pe umăr când roţile pocneau sărind peste încheieturile şinelor — ca o ţesătură scumpă. Mi-a zâmbit din nou, şi mi-am şters ochii, apăsându-mi pleoapele cu mâna. Avea gura mare şi o claviatură de dinţi perfecţi, placă continuă de fildeş cu linii subţiri, verticale, migălite fin la intervale egale. Zâmbea ostenit, puţin sfios şi puţin trist, era un zâmbet ciudat, ca al oamenilor care au muncit îndelung la o treabă grea numai de ei cunoscută.

— Mă plictiseam, a spus fata, nimeni n-a intrat în compartimentul ăsta, vocea ei era puţin răguşită şi dacă n-ar fi fost dinţii aceia de reclamă, aş fi putut crede că fumează.

— Merg la Bucureşti, am explicat sec, n-am ştiut niciodată să agăţ fete în tren, nici nu voiam să învăţ, însă fata asta nu era genul de pipiţă care se lasă agăţată prin trenuri.

— Te duci la prietena ta, a continuat fata ca o discuţie de mult începută, nu mai zâmbea, acum era serioasă şi gravă, de parcă i-aş fi povestit că merg la înmormântarea Lenei, dar era ceva care mă făcea să am încredere în felul ei ciudat de a fi.

— Dumnezeule, am oftat, ce roman. Noi da, papa nu, are şi un frăţior, tot nu, două voturi pentru, două contra. Papa găseşte un june pe placul lui, studinte, obţine astfel majoritatea, iar eu mă duc acum să văd ce-i de făcut.

— De ce s-a băgat papa între voi ?

— O poveste întreagă, am spus. Ceva cu jurăminte şi cu promisiuni ţinute timp de 17 ani. În fond, din punctul lui de vedere, are dreptate.

— Crezi ? Ochii fetei au lucit scurt : să nu te laşi. Pentru că într-un fel, tipul ăla e un outlaw.

— Un ce ?

— În afara legii. Un proscris.

Mă mira îndârjirea bruscă şi limpede din ochii fetei, o clipă am văzut-o săltând lângă mine în şaua înaltă, munţii din marginea pustiului erau albaştri şi depărtaţi, ne pregăteam de popas şi tocmai mă întrebam dacă merită să fie dormită o noapte ca aceea.

— Care lege ? Nici o lege nu opreşte părintele... Fata m-a privit lung, o spaimă plină de nedumerire :

— Legea firească... a fiecăruia dintre noi. Nu cumva îi ţii partea lui papa ?

S-a oprit o clipă şi a continuat greu, parcă ducea cine ştie ce povară în spate, scuipa cuvintele ca şi cum n-ar fi vrut să-şi murdărească gura cu ele : „Tipii ăştia, care văd fericirea copiilor prin fericirea lor, puah !”

Mi-era ruşine, şi am lovit cu muchea palmei în vinilinul canapelei :

— Nu ştiu cum... m-am pomenit dincolo. Încerc să-l înţeleg.

— Aşa n-o dobândeşti niciodată, a spus fata încet, ca pentru ea. Trebuie — dacă trebuie, şi eşti convins — să lupţi. Aviatorule... Şi-a trecut palma peste frunte, prelung, ca şi cum discuţia ar fi obosit-o.

— Astaaa... căuta cuvântul, a pocnit din degete — cum se spune la voi în aviaţie, atacul ăla primejdios, din care nu scapă decât unul...

Eram curios să ştiu ce urmează :

— Atac frontal.

— Aşa, a zâmbit din nou fata, s-a clătinat pe canapeaua ei când vagonul s-a zguduit din încheieturi

trecând peste macazuri, atac frontal. Să ataci frontal. Sau nu te simţi destul de... Trenul se oprise, habar n-aveam ce gară era, chiar în dreptul ferestrei noastre lumina un felinar cu neon, fata îşi dăduse jos picioarele de pe banchetă, se aplecase spre mine, ţinea genunchii depărtaţi băieţeşte, a repetat : „să ataci cinstit”. Lumina puternică a neonului intra brutal în compartiment şi abia atunci am văzut ridurile fine din colţul gurii şi creţurile mărunte pe care le făceau pleoapele, clipind. Fata asta ciudată putea avea orice vârstă, între 18 şi 30 de ani. S-a ridicat în picioare, s-a apropiat de geam, îşi lipise fruntea de sticla rece, trupul subţire, puţin uscat — cât să amintească soarele şi gerul pustiului. Nu se cunoştea mare lucru sub puloverul ăla lăbărţat, gros, doar gâtul ieşindu-i puternic şi mlădios din gulerul rulat, prea larg, şi mâinile, dar erau mâini agile, fine, de fată. Am mai pălăvrăgit, nimic despre ea, am coborât amândoi în Gara de Nord, nu avea nici un bagaj, mergea cu mâinile înfundate până la coate în buzunarele şubei îmblănite; la ieşirea din gară, sub coloanele acelea rotunde, uriaşe, a scos brusc mâna dreaptă din buzunar întinzând-o cu palma în sus, când am strâns-o, am simţit pielea uscată şi caldă :

— Numai bine.

A dispărut printre maşini şi autobuze, traversând piaţa gării spre Calea Griviţei, şi am rămas cu ochii după ea, până ce troleibuzul a oprit în staţie. Am urcat, mi-am lipit nasul de geamul din spate, stema de pe căciulă zgâria sticla, mă simţeam ca şi cum aş fi pierdut, brusc, ceva drag, şi fierbinte, şi foarte apropiat.

*

Am atacat frontal : m-am dus acasă la Lena. Am rânjit când am împins cu spatele strâns în manta uşa masivă de la intrare ; pentru mine blocul ăsta nu mai avea secrete, îl cunoşteam ca pe buzunarul meu, de sus în jos şi de jos în sus, aş fi pătruns în el chiar dacă l-ar fi înconjurat cu un zid înalt de aramă. Liftul STIGLER, tenacitatea omului care freca, zi de zi, inscripţia din metal galben. La etajul şase am ieşit din lift şi am sunat. Mi-a deschis Gigi, repede, ca şi cum ar fi aşteptat în spatele uşii, nu părea prea surprins văzându-mă. Purta haina de catifea cu revere late, era într-adevăr o haină de atmosferă, părea proaspăt coborât de pe scenă, cu reverele late şi pulpanele lungi, neobişnuit de lungi şi m-a ajutat să-mi scot mantaua, agăţând-o apoi în cuier. În camera aceea mare pe care o ştiam pustie l-am văzut pe tatăl Lenei, aduseseră mobilă, citea cufundat într-un fotoliu, şi picioarele strânse în pantaloni înguşti de stofă groasă, cenuşie, se odihneau pe tăblia lustruită a unei măsuţe scunde. N-a scos pistolul să mă împuşte, mi-a întins mâna, am strâns-o, şi m-a poftit amabil :

— la loc.

...fotoliul celălalt, pe care era un vraf măricel de ziare şi reviste.

— Mă scuzaţi, am spus, nu am timp.

Credeam că o să sară la mine, dar s-a mulţumit să ridice din umeri şi s-o cheme pe Ileana. A apărut din odaia ei, prin uşa rămasă deschisă vedeam coada unui pian mătăhălos, negru.

— Salut, am făcut pe un ton neutru, şi Lena a fluturat mâna, muşcându-şi buzele :

— Hello. Gigi trecuse lângă fotoliul lui taică-său, păreau foarte fericiţi aşa cum stăteau unul lângă altul, poză de familie, de parcă mâine era ziua lor, nu a fetei;

simţeam clar un val de ostilitate rece plutind dinspre fotoliul ăla nenorocit.

— Vino, m-a chemat Lena ; am intrat la ea. În timp ce închideam uşa, simţeam patru găuri adânci şi fierbinţi în spate, ochii tatălui şi fratelui, parcă mirosea uşor a stofă arsă ? M-am rezemat cu spatele de uşa închisă, oftând uşurat, atunci am văzut tipul subţirel, mai înalt ca mine, palid, cu părul lung, negru. Era un tip drăguţ, ochii îi ardeau într-o flacără calmă pe faţa prelungă, fruntea înaltă şi mâinile, mâinile mari, cu degete lungi, fine, ieşind din mâneca hainei ca mâinile unui adolescent. Nu era nici o pată de vopsea pe pielea smeadă sau pe unghiile îngrijite, totuşi erau, incontestabil, mâini de pictor.

— Dânsa e profesoara de pian între două vârste, am arătat cu capul spre mâinile de pictor. Iar eu sunt acordorul. Mi-am băgat mâna până la cot sub capacul deschis al pianului şi am trecut degetele peste coardele întinse : do-mi-sol-do. Bună seara, doamnă.

— Termină, a mârâit Lena, şi mi-a plăcut glasul nerăbdător, uşor enervat, mârâise pe tonul cu care-ţi permiţi să te adresezi doar unui om foarte apropiat. Lucian, el e Doru.

— Ba nu, am insistat. Sunt Anaximandru din Efes şi să mă ia dracu dacă ştiu ce caut aici.

— Să nu pleci !

Lena, i se deschiseseră mari ochii, rotunzi, colţurile buzelor se albiseră pe faţa arămie, cum reuşea să rămână bronzată în plină iarnă ? M-am aşezat pe canapeaua îngustă de piele, se năruise totul în mine, nu mai simţeam decât o oboseală rea, cu gust de metal coclit.

— Nu plec, am spus. Numai că e neplăcut să vin la tine, şi să-l găsesc pe Lucian. M-am răsucit spre pictor, iartă-mă, dacă ne întâlneam în altă parte, puteam deveni prieteni pe viaţă...

Pictorul se rezemase de pian, îşi încrucişase braţele pe piept, încheieturile mari îi atârnau stinghere din mânecile hainei. O clipă mi-a părut rău că venisem : marginea orizontului legănându-se pe botul rotund, ronrăitul liniştitor al motorului, roţile groase lăsând o urmă fermă în zăpada spulberată de elice. Mă gândeam că, aşa cum stă rezemat de pian, dacă s-ar lăsa puţin pe spate şi capacul acela căscat ca o gură de rechin s-ar închide peste el, n-ar mai rămâne afară decât pantofii cu vârf retezat.

— Îţi place Ileana ? a întrebat Lucian, şi el ataca frontal, am ridicat din umeri, am răspuns folosind un cuvânt pe care nu-mi plăcea să-l rostesc în casa aia, dar era singurul cuvânt valabil, mă simţeam atât de nenorocit încât eram dispus să mă las înghiţit de pianul rechin împreună cu Lucian :

— O iubesc.

Atunci am auzit pocnind capacul pianului, nu cel mare, capacul mic, de la claviatură, şi clapele izbite cu furie, şi notele izbucnind aiurea, umplând camera, ricoşând de pereţi şi asurzindu-ne ; uşa s-a dat de perete şi în încăpere au năvălit Gigi şi tatăl fetei ; credeam că o să-mi plesnească timpanele în torentul dureros de sunete, şi glasul Lenei înălţându-se mânios peste tot vacarmul acela, şi mâinile izbind claviatura cu pumnii încleştaţi :

— Nu vă permit să mă negociaţi, masculilor ! Nu vă permit !

*

— Nu ştiu dacă am făcut bine lăsând-o cu taică-său, am spus, şi Lucian a râs scurt:

— În orice caz, mai bine decât dacă am fi rămas şi noi acolo.

Mergeam unul lângă altul atingându-ne umerii în mers, făceam un contrast caraghios, Lucian cu paltonul lui de boem şi cu fularul fluturând, eu cu mantaua mea strânsă pe talie, încheiată regulamentar la toţi nasturii.

— N-am bănuit că e un aranjament, a reluat pictorul, m-am dus într-o seară la mătuşă-mea...

— Aşa încep chestiile astea, l-am întrerupt, cu vizite întâmplătoare, seara, pe la mătuşi bătrâne. Numai că întâmplările sunt amănunţit aranjate dinainte...

M-am oprit, simţeam că Lucian nu ascultă ; îşi întindea gâtul spre o reclamă luminoasă, ca hipnotizat :

— Uite...

Era o reclamă obişnuită, ţipătoare, tuburi roşii împletind tuburi verzi şi alcătuind împreună o inscripţie idioată.

— Nu asta. Lucian se frământa pe picioare şi auzeam scârţâitul tălpilor îngheţate pe asfalt. Ceaţa.

...se ridicau de-a lungul tuburilor de sticlă lungi fâşii de abur străveziu în care culoarea se filtra, rămânând numai ceva abia bănuit, sus, în bezna cenuşie de sub acoperişuri.

— În regulă, am spus, să mergem.

Am intrat la Tic-Tac ; era aproape ora închiderii, piccolo se uita ciudat la uniforma mea, n-ar fi trebuit să intru acolo îmbrăcat aşa, ne-a servit cu două Dubonet-uri rubinii.

— Îmi pare rău de Ileana. De ce-i spui Lena ?

Mi-am plimbat prin gură lichidul dulce, cu aromă vagă de migdale : fără „de ce”. Pictorul se rezemase cu coatele de masă, îşi sprijinise bărbia în pumni, privea prin mine, gânditor.

— Cam ce-ar fi de făcut ?

Lăsase paharul chiar lângă marginea mesei şi mi-am spus că la primul gest neatent zboară jos ; nu s-ar fi spart, podeaua barului era acoperită cu o mochetă

cenuşie ; dar, oricum, un pahar răsturnat într-un local, şi băutura vâscoasă infiltrându-se în materialul gros...

— Tu — am întins mâna şi am tras paharul cu picior spre mijlocul măsuţei scunde — tu, mă rog... ai ceva pentru... adică, vreau să spun...

— Nu, a zâmbit Lucian, zâmbea cu adevărat, simţeam că mă pot încrede în zâmbetul ăla şi, fără să vreau, nu ştiu cum, mi s-a năzărit lumina chioară din compartiment, şi am văzut-o pe fata din tren. Nu. O prietenă sensibilă, şi atât. Dumnezeule, Lena, o prietenă sensibilă ! Îmi venea să urlu aşezat pe taburetul caraghios, de bar.

— Retrage-te, am spus cu voce gâtuită, şi pictorul a încuviinţat din cap :

— M-am retras deja.

— Nu încă, m-am repezit, şi am explicat : vreau să te rog ceva. S-o scoţi mâine pe Lena din casă — ştii, îi spui lui taică-su că ai luat bilete la film, sau cam aşa ceva.

— Omul are încredere în mine, a mormăit Lucian.

Era, într-adevăr un lucru peste care se trece greu : mi-am amintit din nou fata-femeie din tren, zâmbetul ei sfios şi trist. Am încercat să-l conving :

— E un om în afara legii.

— Ce lege ? a vrut Lucian să ştie, şi l-am lămurit: cea mai elementară. Cea care dă dreptul fiecăruia să fie el însuşi. Pictorul s-a foit încurcat pe scăunelul lui, „să vezi”, atunci am întins mâna peste masă răsturnând paharul şi mi-am înfipt degetele în braţul lui, prin stofa groasă a paltonului :

— Ascultă, scuteşte-mă de predici cavalereşti. Tipul n-are nici un drept, înţelegi... creştea în mine o furie rea, greu reţinută, adunam atâtea lucruri care mi se puseseră de-a curmezişul, se urca de undeva, habar n-am de unde, un venin verde şi dens ca o mlaştină de pădure, vedeam ochii pictorului, scormonindu-mă, ca printr-o

negură vânătă. Te porţi ca un om — onoare şi restul — cu oamenii.

Dâra de Dubonnet ajunsese la marginea mesei, boabele de lichid vâscos se rostogoleau şi picurau cu zgomot înfundat, pătând mocheta cenuşie întinsă pe jos.

*

Dimineaţa m-a trezit soră-mea ; mi se urcase cu genunchii pe burtă şi se sălta, chiuind ca indienii. Am măturat-o jos, Liliana a făcut o tumbă şi s-a băgat lângă mine, sub pătură ; am deschis ochii, afară era încă întuneric.

— Dumnezeule, am spus; eşti nebună de legat. Nu puteai să mă laşi să dorm ?

— Îmi dai şapca Bob-O-Link ? a întrebat Liliana, cu nasul în pernă ; îi tresăltau de râs umerii ascuţiţi sub pijama, o pijama nostimă, un fel de trening gros şi pufos.

— Ascultă, ce-ai tu cu şapca aia ?

— Mă face nevăzută. Liliana s-a răsucit şi mi-a clipit şmechereşte din ochi. Nici una dintre colegele mele n-are aşa ceva, şi dacă apar cu ea la şcoală... Îţi dai seama ?

M-am uitat la mutrişoara smeadă, înfundată în pernă, la părul lung, negru, care nu mai era păr de copil; îmi dădeam seama, şi încă foarte bine.

— Ce nevoie ai să te faci nevăzută ?

— Vai, s-a mirat Liliana de neştiinţa mea, îţi foloseşte la o mie de lucruri. De pildă, poţi asculta discuţiile telefonice ale părinţilor... şi încă multe altele.

Am devenit dintr-o dată atent.

— Copil pervers. Ce discuţii telefonice ?

În casa noastră erau două telefoane, unul în dormitorul părinţilor şi celălalt în biroul tatii; dacă manevrai cu

atenţie, ca să nu simtă cei care conversau, puteai asculta de la receptorul unuia ce se vorbea la al doilea.

— Aseară, târziu. A telefonat un nene furios, eu am răspuns din birou şi tata a vorbit cu el din dormitor. Spunea că face scandal...

— Tata ?

— Nu, individul ăla. Spunea că ai sucit capul fiică-si, că n-o laşi să trăiască, iar ea trebuie să se dedice artei, şi te ţii de coada ei, şi că te dă în judecată dacă nu-i laşi fata în pace.

Şi-a dat părul la o parte din ochi cu un gest pe care nu-l cunoşteam, şi m-a cutremurat gestul acela nou, rotunjit.

— Tu chiar cunoşti o balerină ?

— Mai bine n-aş cunoaşte-o. Taică-tu ce-a spus ?

Liliana s-a strâmbat :

— Că va discuta cu tine. Ştii... În sfârşit, ca între bărbaţi.

Nu prea discutasem cu tata ca între bărbaţi, era mai mult plecat iar, la întoarcere îmi aducea tot felul de lucruri interesante din călătoriile lui. Eram nerăbdător să stăm de vorbă ca între bărbaţi. N-am aşteptat mult, după dejun am rămas singuri în toată casa şi m-a chemat în biroul lui; m-a poftit în fotoliu, nu-mi plăcea şi mă nedumerea tonul rece, superior.

— Mi-a telefonat aseară tatăl... prietenei tale. Mi-a spus că te-ai dus la ei, că ai făcut scandal, şi că a fost nevoit să te dea afară din casă.

— Nu-i adev...

— Mi-a mai spus — s-a încruntat tata, ridicând vocea — că ai purtat un fel de corespondenţă cu fata lui, dar în mod ruşinos, folosind intermediari...

— Dacă i-aş fi scris acasă, n-ar fi primit...

— Nu mă întrerupe. M-a avertizat foarte serios că e dispus să te dea în judecată ; fata e încă minoră.

— La fete nu e aşa...

— Ţi-am spus să nu mă întrerupi ! Pe fruntea tatii începuse să pulseze o vână, şi-mi aminteam bine ce înseamnă asta. Fata trebuie să-şi vadă de treaba ei, şi tu de a ta !

Acopeream cu pantoful desenele covorului, pe rând, încercând să obţin un model nou; în birou se făcuse linişte, o linişte din aia cu nori joşi, arămii, îngrămădiţi la orizont, cu bolta neagră a cerului arcuită duşmănos deasupra, şi cu oceanul fremătând de toate furtunile lumii dedesubt.

— Aş vrea să ştiu părerea ta. M-am lăsat pe spate, cufundându-mă în braţele fotoliului ca într-un colac de salvare.

— Tată, tu ce i-ai spus individului ? L-ai lăsat să vorbească, să înşire totul, fără să-i spui nimic ?

— Ce mai era de spus ? Pentru mine totul e clar !

— Şi NU MI-AI LUAT APĂRAREA ? NICI UN PIC ?

Taică-meu mă privea, încercând să înţeleagă ; s-a întins peste tăblia nenorocitului ăluia de birou lustruit, a pus mâna pe mâna mea, şi zău dacă nu mă liniştea atingerea degetelor sale uscate.

— Tu eşti băiatul meu ; dar trebuie să fim atenţi şi n-avem nevoie de scandal. Am o poziţie care obligă. Pe lângă asta, tu te-ai depărtat de noi, şi fata aceea...

Chestia asta, cu poziţia care obligă, m-a dat gata :

— Fata aceea ar putea deveni într-o zi soţia fiului tău. Şi povestea cu depărtatul, eu aş spune-o aşa : voi n-aţi ştiut să vă apropiaţi de mine. Ştii, asta e mai mult treaba părinţilor.

Tata se uita la mine, de parcă mă vedea pentru prima oară şi cred chiar că, într-un fel...

— Mama şi tu, nu v-aţi dat încă seama...

Juca din nou pe fruntea tatii, primejdios, vâna aceea :

— Deci, după tine, ar fi trebuit să-l reped pe omul acela, şi să încuviinţez destrăbălarea...

Mă săltasem pe jumătate din fotoliul adânc :

— Ascultă, sunt fiul tău ; am crescut cum m-ai educat, mai mult sau mai puţin sub ochii tăi ; şi acum, primul venit e capabil să răstoarne strălucita impresie... Sau n-ai încredere în roadele propriei tale educaţii ?

N-ar fi trebuit să spun asta, simţeam.

— Destul ! Tata a bătut cu palma în birou, şi lemnul lustruit a plesnit sec, ca împuşcătura unei arme cu amortizor de zgomot. Când pleci ?

— Mâine dimineaţă trebuie să fiu la unitate.

— Până mâine stai în casă. Nu te mai vezi cu fata aceea.

Du-te la tine !

M-am dus în camera mea şi m-am aşezat pe divanul scund. Camera mea de care eram atât de mândru, plină cu tot felul de ciudăţenii, aduse de tata... Am privit în jur, arcul cu săgeţi otrăvite, lănciile africane, scutul pictat, pătura Navajo care-mi acoperea divanul, machetele de avioane, farfuriile de Horezu de pe raftul din lemn negru şi dens de abanos. M-am întins pe pătura Navajo, am rămas aşa, cu ochii în tavan, eram incapabil să înţeleg şi refuzam să trag vreo concluzie.

*

Am împins uşa cu arc, clopoţelul a sunat şi am intrat în tutungerie ; tutungiul cu mănuşă neagră de piele stătea în dosul tejghelei, flancat de pachetele mari cu tutun, purta acelaşi halat cu o mulţime de nasturi-ochi, şi, în general, arăta atât de sine-însuşi, încât o clipă mi-a fost milă.

În raftul de lângă telefonul agăţat pe perete erau câteva reviste noi, am luat una, am răsfoit-o, nimic interesant, şi am pus-o la locul ei.

— Domnu' aviator doreşte ceva ? Nu, nu dorea nimic. Era prima oară când mi se spunea „domnu' aviator”, şi încă într-un fel absolut deosebit, aşa că am ciulit urechile.

— Ştiţi, a reluat invalidul, ochii i se agăţaseră de păsările mele măiestre de pe epoleţi, şi în fiecare dintre pupilele lui vagi plutea o pereche de aripi de alamă larg desfăcute, ştiţi, aş vrea să vă...

Atunci am văzut-o pe Lena intrând, şi l-am lăsat în plata domnului ; m-am îndreptat spre fată cu mâinile întinse, i-am cuprins umerii, zburaseră urgent în lături pereţii cu rafturi ticsite de reviste şi pachete cu tutun.

— La mulţi ani, Lena.

Am scos din buzunar o cutiuţă de pluş roşu, din cele în care se ţin bijuteriile, şi am deschis-o. Înăuntru, un fel de piatră neagră plată şi şlefuită, prinsă într-o montură subţire de aur. În partea de sus, rama de aur avea un inel prin care trecea un lănţug, tot de aur, şi negrul pietrei aceleia ciudate făcea un contrast plăcut şi cald cu metalul scump. Lena a privit doar în treacăt bijuteria şi m-a tras de mână afară din tutungerie.

— Ai văzut ce ochi avea ?

Nu înţelegeam : cine ?

— Tutungiul.

Am râs.

— Lena, nu te văd decât pe tine.

Lena a zâmbit scurt şi m-a sărutat pe buze. Purta cizme cu toc înalt, nu trebuia decât să-şi lungească puţin gâtul ca să ajungă la gura mea. avea un fel de a săruta, parcă erupea brusc acolo, între buzele mele, un vulcan dintre cei mari şi fierbinţi.

— Ce-ai în cutie?

Sub un felinar i-am înmânat solemn cutiuţa roşie ; Lena a cercetat atentă piatra neagră, ca o picătură aplatizate, lumina viorie a neonului juca scânteind în

cristalele minuscule, şi când pleoapele fetei s-au ridicat întrebătoare, am spus :

— Oţel. Oţel de mitralieră.

...mitralieră de aviaţie. Numai eu ştiam cât mă milogisem de armurieri să obţin o bucăţică din închizătorul spart al mitralierei de pe avion, şi cât mă chinuisem cu polizorul şi cu şmirghelul să aduc oţelul dur la forma aceea caldă pe care montura de aur o apropia de desăvârşire, dar lucrurile astea nu se spun. Am desfăcut încuietoarea lănţişorului de aur, am cuprins gâtul fetei şi am încheiat lanţul la loc acolo, în bezna dintre gâtul fierbinte şi părul greu, mirosind — şi acum — a vară încinsă. M-am clătinat pe picioare, ameţit, m-am lipit de fată :

— Lena, Lena mea...

Am făcut un gest cu mâna, şi m-am desprins ; mă acrea ideea de a sărbători cei 17 ani ai... ai iubitei mele, în cine ştie ce restaurant afurisit de cea mai înaltă categorie ; dar Lena era aşa de fermă, şi fierbinte, şi zâmbea puţin nedumerită, bijuteria neagră din oţel de mitralieră îi lucea stins peste palton, încât deodată toate mi s-au părut limpezi, şi uşoare, şi nespus de curate. Parcă pluteam în ceaţa trandafirie până la genunchi. Am cuprins umerii Lenei :

— Ştii ceva ? Haidem la mine !

— De ce ? a întrebat fata, zvâcnea ceva în glasul ei, se duseseră naibii toţi, taică-meu, taică-su, Gigi, într-un vârtej incert, avioanele mele dormitând sub huse de dermatină groasă.

— Vreau să te sărut, am spus. Vreau să te simt frângându-te sub mine, vreau să-ţi văd părul răvăşit pe pernă, să-mi îngrop faţa în el şi să văd lumea doar prin filtrul lui auriu. Vreau să te strâng în braţe şi să stăm aşa, înlănţuiţi, pe o pătură indiană Navajo, care habar n-are ce cinste i se va face. Vreau să mă lipesc de tine, să te strâng tare-tare, să-ţi simt gura astupându-mi gura şi să

respirăm aceleaşi gânduri, şi, dacă se poate, să nu mai gândim deloc. Vreau să fiu una cu tine, să nu mai ştim clar care-s eu şi care eşti tu, şi când mişti să mi se pară că eu m-am mişcat, şi viceversa. De asta să vii la mine.

M-a cutremurat flacăra galbenă izbucnită în ochii fetei: luminoasă, fierbinte, tandră, simţeam cum mă dizolv în privirea aceea care mă învăluia năucă, puţin voalată şi — încercam să sper — cu un licăr de fericire. Dar FERICIRE, cu picioarele literelor adânc implântate în betonul cel mai dur. Şi se revărsa în mine ceva incandescent când Lena mi-a spus cu glas ciudat, tărăgănând puţin cuvintele, era un glas nou, înăbuşind sunetele, şi fiecare sunet înăbuşit era o chemare :

— Să mergem.

*

Mi-a trebuit ceva timp să nimeresc broasca uşii ; cheia îmi tremura în mână, Lena se rezemase de mine cu un aer pierdut... Simţeam în corpul ei fierbinte şi moleşit aceeaşi vibraţie potolită, dar pornită din cele mai nebănuite adâncuri. Am deschis uşa, vedeam toate ca printr-o ceaţă care dădea un aer incert contururilor şi atenua zgomotele ; chipul maică-mi, puţin speriat, şi vocea Lenei, din piept, aşa cum nu i-o cunoşteam :

— Bună seara, doamnă.

Dumnezeule, câtă tărie ! Am intrat în camera mea, am închis uşa răsucind cheia, şi în clipa aceea un cuţit imens de ghilotină a căzut, tăind sec orice mă lega de cei de dincolo : chipuri, umbre, şoapte, prieteni, tâlhari, regi, avioane, palmieri şi câini lăţoşi. Am bâjbâit cu mâinile întinse, am simţit corpul fetei lipindu-se docil de al meu şi ne-am prăbuşit pe ţesătura păturii Navajo.

— Lena mea...

Simţeam ca printr-o beznă caldă buzele fetei căutându-mă, şi-mi blestemam degetele încurcate în fermoarul rochiei. Pe urmă s-au modelat sub palmele în care sângele pulsa nebuneşte umerii Lenei, gâtul, descopeream uluit o lume tainică şi incandescentă, şi nu mai era timp să mă întreb dacă am dreptul să pătrund în lumea aia ; mâinile mele rotunjeau sânii fetei sub materialul subţire, mă clătinam în neştire pe marginea unei prăpăstii clocotinde. Am încercat să desfac medalionul, mi se părea nepotrivit oţelul acela negru, şi cuvintele Lenei au pătruns greu până la mine :

— Nu... să nu-l scoţi... niciodată. Şi... lasă-mă.

Am mormăit ceva, înăbuşit, sau mi s-a părut mie că mormăi ; am simţit mâinile Lenei apucându-mi încheieturile, şi vocea ei nu mai era atât de toropită.

— Nu. Nu acum.

M-am scuturat şi mi-am lăsat faţa pe pătura Navajo ; mâinile mele mângâiau mai departe gâtul fetei, dar altfel.

— Bine. Mi-am frecat fruntea şi nasul de umărul ei dezgolit şi am repetat : „bine”. Se netezise clocotul fierbinte din mine, am simţit răsuflarea fetei pe faţă, i-am simţit buzele... Sărutul a ţinut un sfert de oră şi, după ce m-am dezmeticit, m-am răsucit cu faţa spre tavanul întunecat :

— Vreau să-ţi spun nişte versuri...

— Proaste.

— Proaste, evident. Dar o să-ţi placă.

— O să-mi placă.

În cameră era atât de întuneric, încât pata aceea de pe tavan, cu contur de pinguin, nici nu se putea bănui.

Ridicăm bărbia spre cer

Într-un gest încăpăţânat şi stingher
Ca noi înşine — singuri — noi în noi
Nu-ncăpem într-o piele amândoi...

— Nu-s aşa proaste.

Simţeam zâmbetul mic din glasul fetei. „Nici adevărate”, am vrut să adaug.

Atunci a bătut cineva în uşă, întâi încet, apoi tare, din ce în ce mai tare, şi am încremenit aşa, cu mâna pe pieptul Lenei, şi toată lava aceea din mine s-a scurs lăsându-mă gol şi vlăguit, simţeam cum îmi îngheaţă şi se strânge în pumn palma făcută căuş pe sânul fetei :

— Deschide. Deschideţi, n-auziţi ?

Se rotea Pământul cu mine, vijelios, prinzându-mă într-un vârtej de negură îngheţată şi rea : ăsta nu putea fi glasul tatălui meu.

— Deschide imediat !

Am simţit-o pe Lena strângându-şi rochia la piept, şi am aprins veioza de lângă pat; faţa fetei era îngrozitor de albă, până şi perna părea mai închisă la culoare, numai ochii negri, sleiţi, puneau o pată pe chipul acela supt, chinuit de ceva mai presus decât înţelegerea mea de elev-aviator.

— De ce, iubitul meu ?

— Deschideţi !

Pumnii bubuiau în tăblia uşi, coji de ipsos căzeau pe parchet foşnind uscat; adică, îmi închipuiam eu că trebuie să foşnească, nu auzeam decât pumnii aceia izbind uşa :

— Imediat să deschideţi !

— Îmbracă-te, Lena.

Urca în mine o ură rece amestecată cu neputinţă, cu jale, îmi strângeam pumnii, convulsiv, îmi muşcam la sânge buzele încercând să mă stăpânesc, şi de unde naiba, amestecându-se, mila asta imensă pentru cel care-şi zdrobea pumnii în lemnul uşii şi răguşise deja de atâta urlet ?! Lena îşi punea paltonul, dinţii lăsaseră dâre roşii pe buzele golite de sânge, mâinile neputincioase tremurau încercând să lege cordonul. M-am ridicat, m-am dus şi am descuiat uşa ; am aşteptat o clipă, apoi am deschis-o larg. Tata, cu faţa vânătă de furie, descompusă, cu gura crispată, cu ochii ieşiţi din orbite, a rămas cu pumnii ridicaţi ; aproape aş fi vrut să cadă peste mine pumnii ăia, să mă stâlcească puţin tatăl meu, şi aşa, aşteptând lovitura, mi-am spus că cel mai important lucru acum este ca Liliana să nu fie acasă.

— Afară !

Mi se părea mie, sau chiar şovăia ceva în vocea aceea ? Pumnii coborâţi au căzut pe lângă corp, fără să se desfacă; am întins mâna spre fata oprită în pragul camerei.

— Să mergem, Lena.

A trecut cu ochii în pământ pe lângă taică-meu, umerii căzuţi sub gulerul de blană bogată, de ce, iubitul meu, la mulţi ani, aş fi preferat să zac pe un catafalc, acoperit cu drapelul de luptă al unităţii, şi camarazi de-ai mei, cu arma la picior, să facă de gardă într-o tăcere pioasă.

— Tu rămâi !

N-aş fi crezut că tata e atât de sprinten : din doi paşi mă ajunsese, şi mă apucase de braţ : nu pleci nicăieri ! Am văzut luciul opac al ochilor fetei, apoi părul lung fluturând la cotul scării : la mulţi ani, Lena ! Pe mine mă ţinea taică-meu, strâns, îi simţeam răsuflarea gâfâită şi mă împroşcau stropi mărunţi de salivă :

— N-ai să pleci cu târfa aia !

Mi-am smucit mâneca, şi o bucată măricică de stofă cazonă a rămas între degetele bătrânului; am coborât scara în trombă, săream câte două etaje deodată, am ţâşnit în stradă aşa, cu vestonul rupt şi cu capul dezgolit. Vizavi de intrarea blocului nostru era un felinar vechi, unul dintre acelea cu gaz aerian, rămăsese înfipt în asfalt prin cine ştie ce minune mă amuza silueta ancestrală, înzorzonată cu tot felul de ghirlande. Acolo, lipită de felinar, parcă turnată în aceeaşi bucată de fontă, aştepta Lena. Am traversat, m-am apropiat de ea cu mişcări şovăielnice, nu ştiam ce să fac, era nespus de tristă fata blondă, lipită de felinarul acela stins. Am deschis gura să spun ceva, habar n-aveam ce, am simţit palma fetei acoperindu-mi buzele şi am sărutat, recunoscător, pielea rece şi subţire. Nu ştiu cât am rămas aşa, lângă stâlpul de fontă ; nu îndrăzneam să mă apropii mai mult de Lena, începuse să-mi fie frig. M-am gândit iar la IAK-ul meu botos şi albastru, şi am spus, încet :

— Lena, poţi să aştepţi o clipă ? Până-mi iau mantaua şi căciula ?

...şi cuţitul finlandez, atârnat deasupra patului, într-o teacă de piele groasă. Era cadoul lui Dan, şi am rânjit gândindu-mă la vărul meu miop. Mi-am luat mantaua, m-am întors din drum, am scotocit prin dulap şi am scos şapca Bob-O-Link. Am traversat cu paşi mari sufrageria, tata stătea prăbuşit într-un fotoliu, cu faţa prinsă în palme, am intrat în camera soră-mi. Nu era acasă, şi am oftat uşurat; am aruncat pe pernă, lângă urs, şapca albastră cu cozoroc lung şi cu emblema mare, brodată cu fir : „Bob-O-Link” — sub două bastoane de criket încrucişate ; puştoaica era deşteaptă, avea să priceapă uşor. Am traversat din nou sufrageria, bătrânul vroia parcă să-mi spună ceva, ridicase capul, dar nu-şi luase palmele de la ochi ; în antreu am scos din buzunar cheia şi am agăţat-o în cui, apoi am închis uşa după mine, încet, şi broasca yale a lunecat uns, ţăcănind din clicheţi.

*

— De ce ? a întrebat Lena, şi era toată jalea pământului în întrebarea aia chinuită. Stăteam rezemaţi de parapetul lat al podului de peste Dâmboviţa, prin spatele nostru treceau tramvaie scârţâind pe şine, din apă se ridica greu o ceaţă gălbuie, felinarele de pe mal se vedeau ca nişte globuri fosforescente prin pâcla deasă. Era prima oară când Lena rupea tăcerea. Am ridicat din umeri.

— Nu ştiu. Cred că de frică.

— De ce, frică ?

Am rânjit : „Taică-meu are imaginaţie, cred că se vedea deja la tribunal cu fiu-su în boxă, pentru corupere de minore. Îţi închipui, fiul lui ! Şi toţi, dar absolut toţi prietenii şi cunoscuţii, telefonând şi interesându-se din sfert în sfert de ceas de mersul procesului. E o chestie în stare să-ţi ia minţile, nu-i aşa ?”

Lena a ridicat din umeri şi gulerul de blană a fâlfâit stins, încercând să-şi agite şuviţele lungi, lipite de umezeală.

— Nu făceam nimic rău.

— Spuneam versuri. I-am acoperit mâna cu palma mea : „asta-i foarte grav.”

— Nu întrebam de astă seară... a spus fata, ridicând ochii. Întrebam aşa, în general... pentru că toţi ne stau în drum...

Era rândul meu să ridic din umeri :

— Aşa o fi normal... ştii, toţi se împotrivesc, dar până la urmă ei doi...

Am simţit-o pe Lena zgribulindu-se :

— Nu cred că aşa e normal. A desenat ceva cu degetul în picăturile minuscule care abureau piatra parapetului : ar fi nedrept.

Era, într-adevăr, tare nedrept şi, brusc, mi se făcuse cumplit de frică, şi când am vorbit iar, greu, abia mişcându-mi buzele, am făcut-o pentru că nu mai suportam întrebarea alergând înnebunită prin mine :

— Lena, noi... ?

Era aşa calda şi încrezătoare mişcarea fetei sprijinindu-se de mine, mi s-a făcut ruşine, am încercat să zâmbesc când am răspuns amândoi, degetele noastre se căutau şi se încleştau acolo, pe piatra rece a cheiului :

— Noi rămânem !

Am plecat unul lângă celălalt, mi-am petrecut braţul după mijlocul Lenei, şi cum mergeam de-a lungul râului slinos, prăpădit, mi-ar fi plăcut ca fata din tren să ne însoţească, îmbrăcată cu scurta ei onestă de postav CFR.

*

Abia coborâsem din avion şi mergeam spre vestiar să fac duş, când un soldat a venit în fugă şi mi-a spus că mă caută cineva la poartă. „Bine”, am spus, am grăbit pasul spre duş, pe urmă m-am oprit la jumătatea drumului gândindu-mă că Lenei, oricum, îi place să mă vadă în combinezonul de zbor. Am fugit spre poartă. Mai erau câteva zile până la vacanţa de primăvară, „concediul mic”, îi spuneam noi, asta s-a întâmplat într-o sâmbătă, eram sigur că Lena venise să mă vadă şi să punem la punct amănuntele excursiei în munţi. M-am apropiat de postul de control, clădirea cenuşie părea pustie, zăpada se topea şi ici-colo începuseră să apară insuliţe de iarbă crudă; dincolo de gard, o formaţie de tractoare pufăia trăgând nişte utilaje agricole, cu gheare şi colţi. Pe banca de lângă poartă se odihnea, întinzându-şi cu voluptate picioarele şi întorcând faţa spre soarele încă chior, unchiul meu Dan ; purta obişnuitul lui costum din foaie

de cort şi avea o sacoşă mare, umflată, în care ar fi încăput velatura completă a unei corăbii de linie cu cinci punţi şi şase catarge.

— Ahoi, am spus, şi Dan şi-a sclipit fericit sticlele bombate ale ochelarilor :

— Ahoi !

M-am aşezat lângă el pe bancă, Dan îmi cerceta cu un aer de cunoscător costumul de zbor şi am aşteptat îngăduitor, întorcându-mă pe o parte şi pe cealaltă ca să nu las vreun buzunar sau vreun fermoar neexpuse ochelarilor lui, până m-a terminat de trecut în revistă, împreună cu toate accesoriile.

— Pistol ai ?

— Două, am spus plin de importanţă. Unul pentru rachete, şi celălalt... am făcut o pauză semnificativă.

— Unde-s ?

— La hangar. L-am privit, superior : ce, crezi că ne jucăm cu armamentul ?

S-a aplecat şi mi-a tras din cizma îmblănită cuţitul de vânătoare ; i-a încercat tăişul cu degetul mare, l-a ţinut în palmă cântărindu-l, pe urmă l-a aruncat cu o mişcare bruscă, şi lama groasă a sclipit în soare şi s-a înfipt, vibrând reţinut, în scândura înnegrită a băncii.

— Bun oţel.Am scos cuţitul din lemn şi l-am pus la loc în cizmă. Dan a oftat, apoi a arătat din ochi sacoşa cu velatură de corabie :

— Unchiul Petre te roagă să vii acasă, dar dacă nu vrei, ţi-a trimis toată grămada asta de ţoale, să ai ce îmbrăca în vacanţă.

Mi-am amintit de scrisoarea-declaraţie trimisă părinţilor mei şi de invitaţia lui Mihai de a-mi petrece vacanţa la Galaţi, într-un loc care se numea misterios „Mazepa”. Unchiul Petre era taică-meu pentru Dan, dar eu n-aveam de gând să prind peşte la „Mazepa”, în timp ce Lena ar fi colindat munţii împreună cu colegele ei balerine.

— Cât ? am întrebat, şi Dan a ridicat din umeri :

— După ultimele evenimente, 95, sau chiar sută la sută.

— la zepelinul ăsta înapoi — am arătat cu bărbia, acuzator, spre sacoşa care părea teribil de grea, mă feream s-o încerc ca nu cumva să mă înduioşez, şi m-am făcut că nu observ strâmbătura acră a lui Dan — dar nu o duci la ai mei. O bagi la tine în cameră, şi peste o săptămână apar şi eu. Să-i spui patroanei că i-am făcut rost de un cartuş de KENT.

Patroana era bunică-mea, şi pentru un cartuş de KENT ar fi rezistat la orice tortură, fără să divulge nimic din planurile nepotului iubit.

Am adăugat :

— Dacă ai fi atât de drăguţ să-mi împrumuţi echipamentul tău de munte — bocanci, schiuri, o funie...

— Coardă nu-ţi mai dau, a rânjit răutăcios Dan. S-a ridicat de pe bancă şi, deodată, toate lucrurile din jur au devenit cu câţiva centimetri mai scunde ; chiar cerul senin atârna mai aproape.

— Ascultă, m-a somat Dan — sticlele ochelarilor reflectau insuliţele verzi de iarbă, bariera vărgată şi cerul albastru, îmi era imposibil să-i văd ochii şi asta mă deranja — ce-ai avut cu taică-tu ?

— Cu unchiul Petre ? am zis. Un meci principial de catch, dar totul s-a consumat în familie, nu e cazul să te agiţi.

— Dar fata...

— O cheamă Lena, am spus. Încearcă să-i reţii numele şi să-l foloseşti.

— Bine, Lena...

Voiam să-i prind privirea, dar era imposibil să ghicesc vreo nuanţă sub lentilele alea de far.

— Pentru mine, Lena face parte din familie.

Dan a înghiţit în sec :

— Atunci, e mai serios decât mi s-a părut.

— Asta mi-ar fi plăcut s-o aud din gura tatii, am mârâit. Dar unde am ajunge, dacă ni s-ar îndeplini toate dorinţele?... Mi-am muşcat buzele, chiar, unde am ajunge? Nu strică din când în când câte-un buştean de-a curmezişul pistei, să încercăm să-l dăm deoparte sau să sărim peste el, iar dacă nu reuşim...

— S-ar putea să-l pun în faţa faptului împlinit, am gândit cu glas tare, şi deodată am simţit că mă fac roşu la faţă, şi tricoul de sub salopetă s-a lipit într-o clipă de mine, leoarcă de năduşeală ; până acum, soluţia asta îmi scăpase din vedere.

— Cam devreme, a făcut Dan, sceptic. A dat din mână, era clar că nu-l convinsesem. M-am uitat la el de jos în sus, era ceva în glasul meu care l-a făcut să se aşeze şi să mă privească plin de interes.

— Ascultă, purtător de cuvânt al familiei mele : spune grozavilor care te-au trimis aici, că pentru Lena sunt gata să fac orice ; dar înţelege bine, ORICE. Şi sunteţi mici şi meschini, si nu-i ajungeţi nici la degetul mic, şi aş da o duzină din voi, legaţi ca spicele, pentru un singur gest de-al ei. Sunteţi atât de închistaţi, încât nici nu încercaţi s-o cunoaşteţi, asta pentru că vă temeţi că v-ar face mai buni numai venind în mijlocul vostru ; vă e frică de orice schimbare, şi vă apăraţi cu autoritatea voastră de adulţi îmbâcsiţi. M-am oprit o clipă, subofiţerul de serviciu ieşise pe peronul de ciment şi ciulea urechile, încercând să priceapă. Am tras aer în piept şi am continuat pe un ton mai scăzut; scăpărau, aţâţaţi şi curioşi, ochelarii unchiului meu : Plângeţi la filme, întreab-o pe soră-ta câte batiste a stors după Love-Story, şi daţi cu satârul în viaţă. Boşorogi amărâţi, am spus, nu puteţi pricepe că nu mai sunt acelaşi ! Gata, s-a terminat, Doruleţ cu picioruşe groase şi cu poponeţ pe care-l ştergeaţi în adoraţie ; s-a terminat ! Stau pe picioarele mele, uite ! am izbit cu tălpile cizmelor de zbor în pământ şi stropi groşi de noroi au sărit în toate părţile. Nu puteţi pricepe

că am şi eu creierul meu, cu care judec — fără să mai am nevoie de sprijinul vostru, adică de ceea ce înţelegeţi voi că ar fi sprijin. Vă e greu, ştiu, dar asta este ; şi când o să am şi eu, la rându-mi, plozi, o să fac astfel încât să vină ei singuri să-mi ceară sprijin şi să-mi prezinte fetele lor, şi dacă n-o să reuşesc... m-am oprit. Chiar, dacă nu reuşeam ? Cu atât mai rău, am spus. Dacă n-o să reuşesc, va însemna că n-am ştiut să-mi cresc copiii şi să mi-i apropii. O chestie crudă, unchiule, o lecţie pe care n-ai cum s-o cercetezi şi s-o mai repeţi o dată, şi de aceea trebuie să fii foarte atent de la bun început. Câţi părinţi îşi iau în serios plozii, de la bun început ? adică să-i considere oameni, persoane, de-sine-stătătoare, dar pentru asta trebuie să te sfâşii puţin în bucăţi şi nu-i prea plăcut, şi nici prea comod. Babaci ignoranţi, am strigat, Dan se întorsese cu totul spre mine, îmi pusese o labă pe genunchi şi strângea, şi simţeam strânsoarea aia prin materialul gros al costumului de zbor, — babaci ignoranţi, câţi dintre voi sunteţi copleşiţi de răspunderea pe care o datoraţi copiilor voştri ? Dar înţelegi, să fie în fiecare gest, în fiecare cuvânt, să fie etalonul purtării voastre de-o viaţă, şi numai aşa vă puteţi păstra copiii până la sfârşit.

— Altfel ? a întrebat Dan, sec.

— Altfel ? am lovit uşor, cu botul cizmei, sacoşa umflată. Altfel ajungi să le trimiţi haine prin intermediul rudelor, pentru că nu-i mai prinzi pe-acasă. Casa copilăriei, ştii, cu camera copiilor şi restul.

Mi se părea că n-am fost destul de convingător, şi am continuat : tipul ăla, Alain Delon, nu-mi dădeam seama ce e în capul lui, uneori aveam impresia că e tâmpit, alteori că e geniu. E geniu, ascultă-mă pe mine, a spus într-un interviu că nimic nu-i mai frumos decât un tată tânăr, cu un fiu mare. Şi tu, cu o mamă-bunică, ştii asta mai bine decât mine.

Dan a oftat, şi-a luat mâna de pe genunchiul meu, părea dintr-odată ostenit :

— Linişteşte-te...

Am sărit în picioare şi mi-am apropiat faţa de a lui, mult, îi vedeam acum ochii, miraţi dureros sub sticlele ochelarilor, dar nu mai era loc de milă :

— Asta-i, că n-am de gând să mă liniştesc... niciodată. Şi când o să mă liniştesc, totuşi, o să fiu bun de băgat în sicriu şi de dus la groapă.

*

Lena purta o strălucitoare salopetă de schi, una dintre salopetele alea matlasate fin în romburi mititele, cu multe fermoare late şi strălucitoare, şi am clătinat sceptic din cap când am observat benzile alb-roşii străbătând ca un fulger materialul albastru închis. Ţâşneau de sub părul fetei, mulându-se de-a lungul mânecilor şi terminându-se chiar deasupra fermoarelor care cuprindeau strâns încheietura. Mai văzusem echipamente din astea strălucitoare împrăştiindu-se penibil pe zăpada pârtiei, adunându-se cu greu, ridicându-se şovăielnic şi risipindu-se la loc de îndată ce vârful schiului luneca doi centimetri ; asta în ciuda bocancilor cu clape şi a schiurilor ultramoderne, din fibră de sticlă şi metal elastic. Am ridicat din umeri, parcă înadins Lena avea ghete americane înalte până aproape sub genunchi, din acelea turnate, lucioase şi împodobite cu inscripţii, o pereche de schiuri cum nu văzusem nici în filme, legături japoneze nichelate, tranzistorizate şi micrometrice, iar părul îi era strâns pe tâmple de elasticul lat, negru, străbătut şi el de o dungă roşie, al ochelarilor cu fantă. Am şuierat uşor printre dinţi şi m-am retras după colţul de piatră galbenă al chioşcului de

informaţii; elevele clasei a XI-a B făcuseră cerc strâns în jurul profesoarei, nu îndrăzneam să apar tocmai acum. Mi-am trecut în revistă rucsacul, schiurile rezemate de perete, cu bocancii prinşi în legături, aveam în picioare espadrile uşoare, simţeam răceala peronului prin tălpile subţiri de cauciuc. Am lungit iar gâtul spre grupul gălăgios de balerine, am surprins privirea Lenei şi am zâmbit liniştitor ; fata s-a strâmbat arătând din ochi profesoara, am simţit că-mi tremură genunchii şi sunt galben ca înaintea saltului cu paraşuta. Era o femeie între două vârste, rece şi inflexibilă ca o lamă de oţel dur, cu trup de adolescentă întârziată — cât se putea ghici sub pantalonii şi puloverul gros — şi avea o faţă aidoma celor de indieni bătrâni : îngustă, osoasă şi brăzdată din toate părţile de riduri mai mult sau mai puţin pronunţate, cutuliţă lângă cutuliţă, iar toate ridurile astea convergeau spre ochii cenuşii şi scormonitori. Nu-mi făceam deloc iluzii, dar era târziu ca să mai dau înapoi. Pe urmă am văzut un tip scund, mai mult umeri şi braţe, apropiindu-se de grup, şi balerinele s-au dat la o parte ; parcă mergea în mâini, ca maimuţele, îi dispăruseră picioarele scurte sub hanoracul negru, cu glugă şi buzunar pe piept, iar pe hanorac, lângă buzunarul imens, lucea stins şi albastru insigna de ghid BTT. Ghidul a întins o labă nemăsurat de lungă şi păroasă, se vedeau smocurile negre, învârtejite, chiar de la distanţa asta, a apucat mâna profesoarei şi s-a aplecat pentru a depune un sărut respectuos ; atunci am sărit de după colţul „Informaţiilor”, mi-am compus un aer important şi m-am oprit din doi paşi, cu schiuri şi rucsac, în mijlocul grupului. Am înregistrat câteva priviri mirate, ochii Lenei cumva veseli şi îngrijoraţi în acelaşi timp, mi-am lăsat schiurile jos, ghidul tocmai îşi dezdoia spinarea, adică îşi înălţa capul, era atât de scund că nu se aplecase aproape de loc sărutând mâna profesoarei, şi m-a trecut un fior când i-am văzut buzele groase, roşii.

Am apucat, la rândul meu, mâna profesoarei, şi mi-am depus ofranda ferindu-mă să ating cu buzele cerculeţul întunecat şi lucind umed pe pielea care începea să fie pergamentoasă :

— Sunt încântat, am spus grăbit şi neadresându-mă nimănui, dădusem capul pe spate şi priveam acoperişul de sticlă al gării, sunt încântat că voi colinda alături de dumneavoastră munţii noştri în veşmânt de iarnă. Balerinele chicoteau în spate, una a râs de-a binelea. M-am uitat în ochii ghidului, apoi am întors capul, prudent, spre profesoară : „pârtiile de schi sunt admirabile, m-am informat, vremea e minunată, vom petrece o vacanţă de neuitat. Îmi pare bine că suntem împreună.”

Toate astea le-am debitat încercând totuşi să mă uit în ochii profesoarei, profesoara dădea din cap, la sfârşit am întins mâna spre ghid, şi ghidul mi-a apucat palma cu laba lui păroasă, scuturând-o puternic. Am oftat stins, se părea că reuşisem. M-am aplecat să-mi iau rucsacul şi aşa, aplecat, am întors faţa spre Lena, privind-o de jos în sus ; îşi sugea liniştită o şuviţă de păr blond, în ochi îi jucau, nebune, scântei galbene, şi nu pricepeam nimic din jocul lor. Am văzut pe buzele cojite urma dinţilor strânşi. Mi-am luat rucsacul, schiurile, am pornit spre tren; mergeam chiar în spatele profesoarei, când o rafală de vânt rece măturând peronul a fluturat părul lung, care începuse să încărunţească, m-am cutremurat : avea un gât înalt, zvelt, alb, cu pielea fină bine întinsă, şi ceafa subţire şi scobită, de adolescent.

*

Am avut grijă să nu nimeresc cu ghidul în compartiment, şi după ce m-am dezbrăcat m-am aşezat lângă Lena, umflându-mi pieptul sub cămaşa groasă,

cadrilată, pe care era prinsă insigna albastră de ghid BTT ; insigna lui Dan. Simţeam fata lipită de mine, ne legăna ameţitor mersul trenului în aceleaşi valuri, şi numai ochii cenuşii ai profesoarei aşezată în faţa noastră mă împiedicau s-o strâng în braţe. Am oftat adânc, schiurile erau aşezate pe jos şi-mi prinsesem glezna sub cantul tăios al unei perechi de „Attache” ; m-am aplecat să-mi eliberez piciorul, am simţit mâna Lenei lăsându-mi-se pe spate şi mângâindu-mă aşa, ca din întâmplare. Eram dispus să rămân aplecat până la Sinaia, dar fata şi-a lunecat palma molatic spre genunchi, apoi s-a aplecat lângă mine, părul blond mângâia curele, şi canturi, şi legături nichelate. Mi-a făcut cu ochiul, degetele noastre s-au atins şi s-au despărţit pe cerolitul tălpilor de schi. M-am îndreptat rezemându-mă cu spatele de canapea, stânci negre acoperite cu zăpadă zburau vijelios prin faţa geamului larg, îndreptându-se spre Bucureşti. Am văzut o gară mică, clădirea de piatră brună, am citit în goană literele albe pe firma albastră : „BREAZA”, m-am simţit dator să anunţ : „Am trecut prin Breaza !” Pe urmă ochii mi s-au agăţat iar de chipul acela cioplit în riduri mărunte de gresie aspră, gâtul alb şi neted pornind de sub bărbia uscată, cenuşie, şi pierzându-se ameţitor în răscroiala largă a unei cămăşi de cow-boy cu buzunare mari pe piept. Mi-a trecut prin minte titlul unei povestiri, „Capul profesorului Dowell”, dar pe gâtul lung şi zvelt nu se vedea urmă de tăietură sângerie, şi, în general, oricât ar fi de ciudat, pe măsură ce priveam mai mult, mi se părea tot mai la locul lui capul bătrân pe trupul tânăr şi subţire, cu picioare lungi. Am oftat, fiecare cu tainele lui, nu ştiam cât o să mai fiu luat drept ghid de către cei din grup, şi drept membru marcant al grupului de către ghid. Trebuia să manevrez mai abil ca un agent dublu. M-am ridicat, am făcut echilibristică pe schiurile de pe jos şi am ieşit pe coridor ; din uşă m-am întors şi am rugat-o pe

Lena, întinzând mâna spre puloverul agăţat în cuier, deasupra locului pe care stătusem :

— Dacă sunteţi amabilă...

Lena a luat puloverul şi a parcurs podeaua mişcătoare de schiuri, ţinându-se de mâna mea întinsă galant; mi-am tras tricoul gros peste cap şi abia apoi am închis uşa de la compartiment. Ne-am instalat la geam, coridorul era pustiu şi rece, am început să vorbesc gesticulând larg spre culmile acoperite.cu zăpadă :

— Munţii Bucegi, în mijlocul cărora veţi petrece o neuitată vacanţă...

— Sper că va fi neuitată, a strecurat Lena printre buze, şi banda galbenă care-i licărea uniform în ochii de culoare închisă a făcut un salt brusc, trasând o linie frântă în unghiuri ascuţite, ca o misterioasă encefalogramă. I-am acoperit mâna care se ţinea de bară cu mâna mea, stăteam cu umerii lipiţi, cei din compartiment nu puteau vedea că ne ţinem de mână. Priveam cu coada ochiului profilul fetei, trăsăturile mici dar precis conturate, fruntea acoperită cu valul de metal topit al părului, ochii îngustaţi, nasul drept, uşor întors la vârf, cu nările palpitând, adulmecând parcă nemaipomenite întâmplări, gura cu buzele îndărătnic strânse — şi parcă se ascundea un zâmbet maliţios în cutele din colţul gurii ? — bărbia încăpăţânată, aruncată înainte, şi mă simţeam ca un vapor cu ancora solidă. Mi-am lipit fruntea de geam apăsând pe sticla rece şi udă, Dumnezeule, ce făcusem ca să merit fata de lângă mine ?

— Cum se cheamă muntele ăla ?

...Vârful alb, străpungând cerul albastru, dar nu era nici pe departe albastrul cerului văzut din avion ; mi-am muşcat buzele când am răspuns :

— Lena.

— Şi celălalt ?

Am ridicat din umeri :

— Lena. În general, toţi munţii ăştia se numesc Lena. Şi sunt acoperiţi cu păduri întinse, veşnic verzi, de arbori Lena, cu lemn auriu şi preţios. Pe urmă vom vizita cabanele Lena, vom consuma băuturi răcoritoare Lena, şi promit că ne vom simţi foarte Lena.

Ochii fetei ardeau în flăcări galbene ; împinsese şi mai mult bărbia înainte, când a răspuns :

— Cam monoton. Ca ghid, puteai aranja un program mai variat.

— Ca ghid, am subliniat, şi nici nu bănuiam ce program variat ni se pregăteşte. Lena şi-a culcat capul pe braţul rezemat de bară, m-a privit lung de jos în sus, fără să răspundă. Îşi desfăcuse fermoarul salopetei şi ieşise din materialul matlasat până la brâu, înnodându-şi mânecile în jurul mijlocului; dedesubt purta veşnicul ei tricou de bumbac, inscripţia „make Love, not war” se spălăcise de tot, iar în mijlocul cercului de un roşu şters, agăţat de lanţul subţire de aur, se legăna uşor medalionul negru primit de la mine. Cineva lăsase deschisă uşa vagonului, perdelele fluturau în curent, fata a ridicat braţul, dându-şi pe spate părul care se răvăşise, acoperindu-i faţa. A fost o mişcare repezită, fibre tari s-au conturat şi s-au întins sub pielea arămie a braţului subţire, şi cum stătea aşa, cu capul puţin răsucit, privindu-mă, îmi spuneam că, într-adevăr, nimic nu i s-ar potrivi ca bijuteria aceea plată legănându-se pe piept — oţel negru de mitralieră, în montura fină de aur.

*

Am ieşit din gară şi am escaladat scările înguste, lunecoase, care urcă spre oraş. În frunte mergea ghidul BTT, cu umerii încovoiaţi şi cu coatele mult îndoite, ca să nu-şi murdărească mănuşile de blană cu noroiul de pe

trepte ; apoi profesoara, cu o scurtă de fâş aruncată peste cămaşa de cow-boy, şi, după ea, grupul de balerine. Rămăsesem ultimul, vedeam în faţa mea numai şolduri înguste şi dosuri rotunde, mulate de pantaloni strâmţi. Nu era frig, mirosea potolit a zăpadă târzie, a primăvara ce avea să vină şi doar sus, pe creste, bănuiam o undă tăioasă de iarnă încă în putere. Lena urca undeva în mijlocul grupului, dar o simţeam în preajmă, aşa cum păşeam privind treptele acoperite cu gheaţa cenuşie, eram liniştit şi-mi era bine ştiind-o acolo, la câţiva metri. Am traversat şoseaua, parcul Cazinoului, când am ajuns pe platoul din faţa micului Cimitir al Eroilor am văzut că profesoara discuta agitată, gesticulând, cu ghidul BTT. Mă dureau umerii de muchile schiurilor. Mi-am făcut loc printre balerine, am surprins în treacăt privirea mirată a Lenei şi m-am apropiat de cei doi, deşi n-aveam nici un chef. Am lăsat schiurile jos şi m-am rezemat în ele, ascultând. Ghidul apela la instrucţiuni, „să vizităm oraşul”, stătea cu spatele sprijinit de parapet, chiar sub unul dintre tunurile acela vechi, avea o înfăţişare foarte bătăioasă. Atunci am oftat, mi-am strecurat mâna sub pulover, am desfăcut şi scos insigna de ghid BTT şi mi-am prins-o cu grijă deasupra, cât mai la vedere ; m-am lipit cu pieptul de schiuri, astfel ca profesoara să vadă plăcuţa de plastic şi metal, iar ghidul oficial, speram — nu. Am oftat din nou şi am ridicat mâna, ca la şcoală.

— Haidem pe pârtie, am spus. Simţeam privirea profesoarei pe emailul insignei şi mi-am presat mai tare pieptul de schiuri :

— Mai bine să mergem la Cotă...

...şi de acolo la Vârful cu Dor, apoi mai departe, pe platou, aventură. Până la urmă ne-am despărţit în două, adică ceea ce n-ar fi trebuit să facem, dar am făcut-o. Ghidul, aducând mai mult ca oricând cu Omul Zăpezilor, aşa înconjurat de balerine cum era, a pornit-o pe drumul

ales de el, iar eu cu profesoara şi cu cinci fete am rămas pe loc, sub protecţia tunurilor vechi, aşteptând autobuzul. Lena stătea la doi-trei paşi de mine, strângea curelele care ţineau schiurile lipite talpă-n talpă, părea complet absorbită de treaba asta. Am fluierat uşor când Yetti cu ceata lui de admiratoare au dispărut după colţul aleii. Lena a întors capul, i-am surprins privirea, râdea ceva în adâncul ochilor întunecaţi, scântei aurii fugărindu-se şi lovindu-se moale una de alta, şi încă, mi se părea, un tainic început de îngrijorare. Pe urmă a apărut, învăluit într-un nor de fum, autobuzul roşu şi galben care urca la Cota 1400, şi ne-am înghesuit înăuntru. Am stat lângă Lena tot drumul, maşina greoaie se căţăra pe serpentine derapând cu roţile groase înfăşurate în lanţuri, cred că am făcut o oră până sus, puţin, aş fi vrut ca drumul să mai dureze o sută de ani. Umărul meu era lipit de umărul matlasat al fetei, uneori o şuviţă umedă de păr îmi atingea obrazul, simţeam că mă înroşesc, nu ştiu ce slăbiciune fierbinte îmi trecea prin pumnii înmănuşaţi, încleştaţi de bara scaunelor din faţă. Autobuzul sforăia ca un urs de timpuriu trezit, în pădure crengi încărcate de zăpadă se loveau şi se scuturau pe geamurile maşinii, lăsând dâre pufoase peste dârele de gheaţă lipite pe sticla incasabilă — probabil, de dimineaţă, spălaseră caroseria afumată cu furtunul. Sus era mult soare, o groază de maşini umpleau parcajul, volantul schi-liftului se învârtea imens, lucindu-şi cablul de oţel răsucit în soarele puternic. Ne-am lăsat rucsacurile grămadă, şi ne-am pus schiurile. Două fete s-au dus la braseria hotelului şi s-au întors cu câteva sticle de Pepsi, am băut, nu era Pepsi, era altceva, semăna numai la culoare, am golit jumătate din sticlă şi m-am agăţat de mânerul teleschiului. Ştiam că Lena e în spate, am încercat să plec cât mai elegant, nu mai văzusem o pârtie de doi ani, m-am poticnit gata să cad. Cineva a râs, idiot, avea un râs ca un croncănit de

cioară rebegită, când schiurile au început în sfârşit să lunece uşor prin şanţurile scobite în zăpada îngheţată de sub stâlpi, mi-am îndreptat spatele, plin de demnitate. Am întors capul privind prudent peste umăr, Lena plutea pe tălpile ei japoneze, vârâtă până la genunchi în bocancii înalţi ; mi-a făcut un semn discret cu băţul nichelat. N-am aşteptat-o în capul pistei, am frecat tălpicile de cerolit pe zăpada bătătorită şi mi-am dat drumul la vale. Primii metri au fost greoi şi stângaci, mă lăsam prea mult pe spate, schiurile plecau de sub mine, căutam sprijin în beţe, alunecam de-a latul pe zăpada bătătorită şi îngheţată, gleznele nu mă ascultau, înţepenite. Dar asta a fost numai câţiva metri, două-trei cristiane chinuite, simţeam ochii Lenei în spate, îi simţeam râzând, am prins viteză, am înfipt vârful băţului într-un petec de gheaţă cenuşie, chiar lângă cant, am ocolit strâns petecul acela de gheaţă, lentilă imensă prin care vedeam iarba arămie, uscată, strivită, fărâmicioasă, dintr-odată m-am simţit grozav de sigur pe mine şi pe picioarele mele.

Pârtia era aglomerată, şi trebuia să fiu atent ; coboram în cristiane strânse, ocolind pietrele apărute sub zăpadă şi costume multicolore de schi ; pe urmă am găsit un culoar liber, ochii Lenei înfipţi în spatele meu, nu m-am întors nici acum, am calculat rapid : acolo, şi dincolo — o întoarcere rapidă, mă duceam prea aproape de marginea râpei, cu puţin noroc puteam trece. Începuse să-mi cânte aerul în urechi, altfel decât în avion, mă lăsam de pe un picior pe altul cu genunchii îndoiţi, accelerând, am depăşit fulgerător un tricou roşu şi încă unul, albastru, am înregistrat privirea mirată a tricoului albastru, am ridicat un evantai de zăpadă evitând în ultimul moment doi sportsmeni angajaţi într-o discuţie aprinsă, se apropia marginea râpei, am punctat în zăpadă, tare, mă durea braţul din umăr, am sărit răsucind cozile schiurilor şi am glisat lung, ridicând un nor de zăpadă spulberată.

Greutatea pe piciorul din vale, vedeam vârfurile brazilor de sub mine, simţeam aşchiile albe, mirosind a răşina crengilor frânte, înfigându-mi-se în stomac ; am forţat din glezne, am auzit canturile scrâşnind pe crusta îngheţată...

...izbitura scurtă sub genunchi, secerându-mă şi aruncându-mă pe o coastă. Când m-am oprit, vârfurile schiurilor atârnau în gol; apoi am văzut-o pe Lena aplecându-se deasupra mea, îşi ridicase ochelarii cu voleţi şi în ochii ei era multă spaimă şi încă ceva, agitându-se ca un fir de veselie nebună. Mi-a întins mâna înmănuşată, m-am răsucit cu latul schiurilor în josul pantei, m-am ridicat sprijinit de mâna ei.

— Nu ştiu ce cretin mi-a pus piedică...

— Eu, a spus Lena. Te duceai drept acolo — a descris cu băţul de aluminiu un arc de cerc peste brazii de sub noi. M-am uitat la ea, apoi în susul pantei, venise cel puţin cu 80 de km pe oră ca să mă ajungă. Şi să pună piedică, fără să-mi rupă picioarele, şi să oprească lângă mine. Şi să ocolească toate puloverele răsărind neaşteptat drept în faţă.

— Tu, am mormăit. Nu cred.

Lena a făcut o întoarcere nemaipomenită pe vârful unuia din schiuri, cu celălalt ridicat mult în aer ; şi-a coborât ochelarii de pe frunte, apoi a pornit la vale, fără să se uite înapoi. Aluneca lent şi cumva solemn, cu picioarele lipite, aplecându-se numai din glezne, când ocolea vreun obstacol ; parcă auzeam scârţâitul ghetelor turnate, în aerul care începea să fie rece şi să miroasă a zăpadă proaspătă. Părul îi juca pe spate, dar nu răsfirat ci masiv, ca un caier de bronz greu pe umerii albaştrii. Nici vorbă de echipament strălucitor împrăştiat penibil pe zăpadă, de ridicări şovăielnice, de mâna mea întinsă protector. Am pornit după ea alunecând cu paşi mari, de vals. Am ajuns-o uşor, am întrecut-o, „pârtie, pârtie !”, se deschidea înainte o fâşie de zăpadă liberă, mă legănam

pe genunchii îndoiţi... Atunci m-a depăşit, a fost un vârtej de aer alb fluturându-şi părul blond şi lucindu-şi scurt fulgerele roşii ale salopetei. A încremenit o clipă răsucindu-se pe canturi, îi vedeam obrajii încinşi, îi vedeam pieptul ridicându-se şi coborând, o şuviţă de abur juca în dreptul buzelor cojite, aşa cum mă apropiam uluit de ea. Am oprit alături, penibil, se încrucişaseră schiurile mele lungi de slalom, fata nici măcar nu zâmbea sub ochelarii ăia nemaipomeniţi. A pornit iar şi am rămas uitându-mă lung după ea, nu numai eu, vedeam capete întorcându-se lent, ca filmate cu încetinitorul, unii se opriseră de-a binelea privind unduirile scurte, elegante, şerpuirea schiurilor prin zăpadă, aplecarea corpului, zvâcnitura unei cristiane grăbite. Lena schia ca o zeiţă, dacă zeiţele şi-au pus vreodată schiuri japoneze în picioare, ţinându-şi drept capul, cu părul greu fluturând în curentul de aer, punctând parcă în treacăt zăpada îngheţată cu beţele neobişnuit de subţiri. N-am îndrăznit să pornesc după ea decât când s-a întors, făcând un semn nerăbdător : „hai, vino”. Am făcut câteva coborâri împreună, ţin minte că, stând la coadă la teleschi, Lena mi-a ciocănit insigna de pe pulover cu vârful îmbrăcat în piele al bastonului, spunând : „aşa ceva obligă”, banda aceea de metal scump se frângea în unghiuri misterioase în ochii ei, înconjurându-mi fruntea şi tâmplele cu un cerc galben şi fierbinte.

*

Pe urmă am făcut a doua prostie : am încercat şi am reuşit s-o conving pe profesoară să plecăm spre Vârful cu Dor. Drumul de vară era închis, telecabină nu exista atunci, am luat-o de-a dreptul pe coasta golaşă a muntelui, având nu departe, în dreapta, linia

telefericului. Soarele se acoperise cu un văl subţire de nori, treceau prin aer unde prelungi de frig uscat, şi mi-am bombat pieptul sub insigna lui Dan. Urcam în frunte, schiurile pe umăr, rucsacul în spate, mă dureau surd gleznele dezvăţate cu muntele, cu rigidele legături „TUREX-SUPER”, cu bocancii ţepeni. Tocmai mă gândeam să-mi pun la loc espadrilele uşoare, când Lena, care urca după mine, a strigat să mă opresc. Am lăsat schiurile jos şi m-am răsucit. Grupul nostru se împrăştiase pe o sută de metri de versant abrupt, piatră acoperită cu muşchi şi iarbă îngheţată ; urcam prea repede. Am lăsat-o pe Lena în frunte, avea bocancii grei, cu clape, prinşi de schiuri, i-am privit în treacăt picioarele încălţate în nişte ghetuţe grozave, cu talpa puternic zimţată ; mă mira această abundenţă de echipament, şi priceperea fetei în a-l folosi. Eu am rămas pe loc, profesoara şi fetele au trecut pe lângă mine, săreau peste pietre cu gesturi arcuite, parcă rămâneau suspendate în aer, apoi aterizau lin, mi-era clar că mişcările bine dozate sunt fireşti pentru dansatoare, dar ce vedeam eu aici, pe coasta golaşă a muntelui urcând spre Vârful cu Dor, era balet, balet adevărat.

Apoi am pornit din nou, se făcuse frig de-a binelea chiar aşa, urcând, soarele dispăruse în câteva minute sub o perdea cenuşie ; am auzit-o pe Lena strigându-mi ceva, grupul nostru mergea acum compact, dar trebuia să strige pentru că începuse să bată vântul. Arăta ceva cu degetul dincolo de o spinare scundă de piatră, eu nu vedeam, eram mai jos, îmi închidea orizontul spinarea aceea de piatră, era ceva în glasul Lenei care m-a făcut să arunc sacul din spate şi schiurile, şi să fiu într-o clipă lângă ea.

— Uite !

Mi-am întins gâtul, mă dureau umerii din cauza schiurilor, m-am uitat şi n-am văzut nimic. Adică Valea Prahovei, albă şi sură sub cerul acum jos şi mohorât, nu

mai era. Spre noi venea un zid opac, cenuşiu, străbătut de vârtejuri. Un zid masiv, puţin aplecat şi concav, ca o creastă de talaz privită de jos, chiar de la bază, atunci când călăreşti o scândură de surfing şi aştepţi ca valul să te arunce la rădăcina palmierilor crescuţi pe plaja cu nisip coraligen. Un zid imens, obtuz, multă gheaţă, multă furie, fire de blană de urs polar, înainta tăcut alunecând oblic pe coasta muntelui, şi în faţa lui însuşi muntele se dădea supus la o parte. Venea cu viteza unui tren accelerat, nu mai văzusem aşa ceva niciodată, dar ştiam de la Dan. Mai erau doar stâlpii portocalii de la linia telefericului, proiectaţi pe zidul acela mişcător, cablurile negre şi subţiri coborând până aproape de coasta muntelui şi urcând iar în apropierea scripeţilor fixaţi pe stâlpii cu traverse scurte, în cruce. În vale, cablurile se pierdeau într-o răbufnire de zăpadă răscolită ; sus, duceau spre o îngrămădire de stânci proiectate haotic pe norii joşi şi tulburi, şi ştiam că numai între stâncile alea ne puteam adăposti — dacă ne puteam adăposti undeva. M-am întors, am coborât de pe ridicătura de piatră, după şapte luni de şcoală militară ştiam cum procedează un aviator într-o asemenea împrejurare.

Am privit sceptic în lungul ieşindului de piatră. Ne-ar fi adăpostit dacă ne aşezam cu spatele lipit de el, dar cât se poate sta cu spatele lipit de o creastă scundă, pe coasta golaşă a muntelui ?

— Ce facem ? a întrebat Lena şi mi-am dat seama că ştia de viscol încă de când mă strigase. Stătea în faţa mea dreaptă, liniştită, numai degetele ţinând curelele rucsacului erau albe de strânsoare. Atunci mi-am spus, a nu ştiu câta oară, că am un noroc grozav ; mi-am scos mănuşa, mă usturau degetele de frigul aspru, am întins mâna şi am tras până sus fermoarul nichelat al salopetei matlasate ;

— Sunteţi o, o mont... o montaniardă desăvârşită, domnişoară. Cine v-a înv... În clipa aceea am ghicit

răspunsul şi mi-a părut rău de întrebare, dar vorba pornită e ca săgeata scăpată din arc, vechi proverb chinez — nimic n-o mai poate întoarce, şi mai erau ochii scormonitori ai profesoarei şi feţele acelea de balerine privind încrezătoare şi liniştite, fără să aibă habar de ce avea să fie peste câteva minute. Aşa că am tras aer în piept şi am continuat:

— Cine v-a învăţat muntele, domnişoară ?

Lena nu s-a uitat la mine când a răspuns, se frângeau undeva, dureros, nişte amintiri :

— Tatăl meu.

— Bine. Trebuie să ajungem acolo — am spus. Am arătat spre stâncile de deasupra, abia se zăreau prin ninsoare, erau mai departe decât crezusem şi am repetat : trebuie.

Lena şi-a muşcat buzele şi a încuviinţat, tăcută.

— De ce ?... a început profesoara.

— Viscol, am explicat. I-am privit schiurile, nişte „Zakopane” negre cu dungi roşii şi cu cerolitul tălpilor galben, mă dureau ochii de culorile vii, stridente în cenuşiul tulbure din jur. Două fete fără schiuri, astea ar fi coborât cu mine şi cu Lena, dar în vale fierbea şi spumega un cazan plin cu zăpadă clocotită. Am privit în ochii profesoarei, mari, dilataţi, negrul pupilelor acoperea retina cenuşie, şi am zâmbit cât de liniştitor am putut:

— Am mai trecut prin asta...

...dar acasă, în fotoliu, cu o carte pe genunchi. M-am înălţat şi am privit iar spre stâlpii telefericului : se distingeau două-trei fantome portocalii, cu braţele patetic întinse în lături :

— Eu merg primul. Nu pierdeţi din vedere pe cel din faţă. M-am uitat la Lena, nu ştiam să citesc flacăra mocnind potolită în ochii întunecaţi ; mă strângea pe dinăuntru, dureros, o gheară fierbinte şi lucidă : răspundere. Dar nu cuvântul, ci aici, pe muntele pustiu, în viscolul care se apropia. Mă simţeam, eram

răspunzător faţă de insigna albastră de pe puloverul meu, faţă de Dan, faţă de restul până la trei miliarde jumătate — pentru cele cinci balerine, cu profesoara şase, şi o clipă am fost mulţumit că toată lumea e cu bocanci ; deveniseră, dintr-o dată, foarte importanţi bocancii ăştia. I-am spus Lenei să rămână în urmă, să nu se piardă cineva, şi abia apoi, punându-mi schiurile pe umăr, am întrebat :

— Ce facem cu astea ?

— Le luăm, a răspuns Lena. Cine ştie...

Am făcut un pas, m-am oprit, simţea nevoia unor cuvinte solemne cabotinul din mine, prea nu-şi dădeau seama fetele alea de ce se întâmpla ; am întors capul şi am vorbit peste umăr :

— Putem rămâne pe loc înghesuiţi unul în altul, şi avem toate şansele să ne găsească aşa peste cinci zile, înghesuiţi unul în altul.

Nu era discursul cel mai potrivit, recunosc. Am escaladat bariera scundă de piatră şi din clipa aceea m-a luat în primire vântul : îngheţat, uscat, netezindu-mi pe faţă trăsăturile ştiute şi adâncind altele noi. M-am aplecat, se strecurau, se încolăceau printre genunchii noştri, şuierând şi zvârcolindu-se, şerpi subţiri de zăpadă aspră, foşnitoare. Pe urmă am pătruns în zidul compact de aer alb şi brutal, frigea lemnul lăcuit al schiurilor lipite o clipă de obraz, nimerisem într-un cuptor încins, iar când am privit înapoi abia am reuşit să văd faţa roşie ca un felinar de tren a balerinei din spatele meu. Patru metri, cel mult, era vizibilitatea în vârtejul ăsta ; până la teleferic socotisem cam o sută de paşi, am ridicat fruntea, nu aveam voie să greşesc, mergeam cu gâtul dezgolit, îmi tăiau beregata întinsă zeci de brice ascuţite, în fiecare secundă ; ochii lăcrimau, îngheţase mâna făcând corp comun cu schiurile dintr-odată grele şi diforme, simţeam în ele propagându-se surd loviturile ritmice ale unui baston din fibră de sticlă, parcă bătea în

spate, liniştitor, o inimă imensă. La fiecare pas mă uitam întâi jos, să văd unde pun piciorul, curgea pe coasta povârnită o pânză rapidă de apă densă, cenuşie, sfâşiată de bolovani şi tufe scunde, arcuite în vânt; apoi priveam în sus, căutând, am mers mult aşa, se clătinau toţi anii mei în mersul acela greoi, şi am văzut cablurile negre atârnând prin viscol atunci când reuşisem să mă conving că trecusem de mult pe sub ele. Atârnau în gol suspendate de nimic, două cabluri negre apărând din nori, din vânt, din zăpadă spulberată, arcuindu-se în jos şi dispărând iar. Două burţi din fire împletite de oţel, grele, nici nu mişcau în văzduhul colcăitor, şi am pornit după ele mergând cu capul dat pe spate, alunecând, poticnindu-mă şi ridicându-mă la fiecare pas. Vântul mă lovea acum din dreapta, nu-mi dădeam seama dacă e mai bine aşa. M-am oprit, aşteptând, una, două... cinci mogâldeţe albe, cocoşate, cu schiurile ridicate oblic, asemenea unor antene bizare. Ultima era Lena, atârna într-un bloc greu, galben-auriu sub crusta de gheaţă, celebrul ei păr ; mi-am schimonosit faţa într-un rânjet voios mă ustura obrazul drept, am pornit iar. Cablul dispăruse, am făcut câţiva paşi, orbeşte, am distins prin peretele alb stâlpul portocaliu, ce idee vopseaua asta fistichie, se vedea ca un far cu halogeni prin ceaţă ; şi din nou, stâlp, paşi orbi, burta cablului, iar stâlp, până am ajuns la un zid vertical de piatră. Sârmele de oţel dispăreau deasupra într-o pantă abruptă, m-am gândit că ăsta e locul în care toţi călătorii cu telefericul spun „oh !” M-am oprit aşteptând balerinele, nu-mi simţeam partea dreaptă a feţei, urechile din porţelan fin, translucid, înfundate cu aisberguri masive ; umerii îmi amorţiseră, şi mi-a trebuit un efort serios ca să-mi pot scoate rucsacul. Stânca era alb-cenuşie în cenuşiul din jur, cu pete galbene de licheni uscaţi, cu fărâme de cernoziom negru în crăpăturile adânci şi cu capete verzi de iarbă răsărind imprudente din cernoziomul acela negru. Şi încă,

gămăliile minuscule de mică sclipind în piatra aspră, pe care nici vântul nu reuşea s-o netezească.

*

Ne-am căţărat pe stânci căutând un loc adăpostit; aşa am găsit ghereta aceea de beton, nu mai mare decât o cabină de toaletă, dar când am intrat mi s-a părut că am nimerit locul tainic în care e păstrată peste iarnă căldura verii. Uşa de scândură groasă, nedată la rindea, despărţea net două tărâmuri : al frigului, vântului, viscolului, de o pală caldă şi liniştită, în care m-am afundat ca într-o cadă pregătită cu grijă pentru cineva drag şi îndelung aşteptat. Erau acolo două bănci şi o masă, nefurniruite, neplacate, nelustruite, nu era deloc stil mobila aceea din scândură goală, ca şi uşa. În stânga se lăfăia o sobă, o sobă groasă, afumată, pântecoasă, regina sobelor de tuci, cu burlan de tablă ruginită şi cu o grămadă de lemne tăiate şi aşezate gospodăreşte de-a lungul peretelui. Şi deasupra, pe o policioară verde — singurul obiect vopsit din încăperea aceea vrăjită — un telefon. Un telefon mare, dreptunghiular, de campanie, una dintre fosilele alea cu manivelă şi pâlnie nichelată în loc de receptor, şi mai târziu, când Lena a presupus că venerabilul zăcea pe poliţa verde din ultimele zile ale primului război mondial, am fost de acord cu ea. Se dusese nichelul de pe pâlniile răsucite, mânerul manivelei era plesnit, firul împletit avea o izolaţie nemaipomenită, de mătase prăfuită şi sfărâmicioasă. Dar asta a fost mai târziu, după ce ne-am instalat, am făcut focul şi am mâncat serios ; atunci, în prima clipă, mi-am plesnit cu putere obrajii amorţiţi, aşteptând ca toate minunile alea să dispară vâjâind, şi să mă trezesc iar în vifor. N-au dispărut, erau acolo, m-am apropiat

neîncrezător de sobă, i-am ars un şut, durerea surdă din vârful degetelor îngheţate m-a convins că am în faţă o sobă adevărată, perfectă, pe lângă care cel mai modern reactor nuclear era un vax cu V mare.

*

— Ai văzut grupul ăla de suedezi pe pârtie ?

— Suedezi şi suedeze. Veniţi tocmai din ţara lor depărtată să facă parada modei la Cota 1400. I-am văzut.

— Vorbeşte mai încet, că se trezeşte profa.

— Să se trezească. Eu sunt ghidul vostru cel desăvârşit, de la care o adoratoare a muntelui ca tine n-are decât de învăţat.

— Ţi-au plăcut suedezele ?

— Cum schiau. Exact ca nişte suedeze.

— Numai cum schiau ?

— În rest nu aduceau deloc a suedeze : înalte, suple, cu plete blonde-pai fâlfâind pe umeri — căzând drept şi retezate într-un breton jos pe frunte. Erau câteva scunde, câteva grase, ba am văzut şi una brunetă. Numai vreo două erau suedeze din astea, convenţionale. Nici nu schiau ca suedezele, blondele alea supraturate.

— Te-ai uitat atent la ele.

— Foarte. Ca şi tine la suedezi. Ce marcă aveau bocancii vikingilor ?

— Pionier. Cu faţa dublă, şi...

— Ăştia-s ai mei.

— Ăştia-i avea vikingul la care m-am uitat eu. Şi schia teribil de prost pentru un suedez născut cu schiurile în picioare.

— Lena, lasă. Am o grămadă de lucruri să-ţi spun.

— O grămadă mare ?

— Enormă. Şi mai trebuie să şi dormim în noaptea asta.

— Vreau şi eu să-ţi spun ceva. La urmă.

— Nu. Acum.

— Ba la urmă.

— Bine. Lena, să nu râzi : sunt mândru de tine. Aşa... simplu. Cum m-ai chemat să-mi arăţi viscolul. Cum mergeai prin zăpadă. Cum te-am lăsat la urmă. Cum îţi luceau ochii când am făcut focul şi cum stăteai lângă mine, şi-mi dădeai lemnele alea tăiate, şi Dumnezeule, ce era în ochii tăi ! Acum zâmbeşti, nu-i aşa ?

— Da. De unde ştii ?

— Ştiu. Din cum taci. Din cum respiri. Din cum te lipeşti de mine. Abia am aşteptat să adoarmă cvintetul.

— Şi eu. Ce faci mai departe ?

— Habar n-am. Nu pot merge pe soluţii dinainte stabilite. Nu ştiu ce idei clocește pitecantropul ăla de ghid.

— Admiră peisajul.

— Sugându-şi degetele lungi şi strâmbe. De la picioare.

— Ce-ai cu el ?

— Nu l-ai văzut cum se uita la tine, în gară. Acum zâmbeşti iar.

— Da. Ce mai vroiai să spui ?

— ...nu merge. Nu aici. Suntem prea mulţi, înţelegi ?

— Să ieşim.

— Lena, eu... bine. Dar spune-mi şi tu, dacă poţi.

— Pot. Ştiai că ultimul din şir... mă rog... că îi este cel mai greu ?

— Ştiam.

— Bine. Vezi cum te mişti, să nu scoli pe careva.

*

Am închis teribil de grijuliu uşa din scânduri nedate la rindea şi am simţit mâinile matlasate ale Lenei căutându-mă şi înconjurându-mi gâtul. Romburile mititele foşneau aspru şi neplăcut pe obraji, în clipa următoare au lucit scurt în beznă, aproape de ochii mei, două benzi galbene, fosforescente, pulsând rapid în amplitudini bruşte, frângându-se, curgând lin şi unduios, ridicându-se iar într-un spasm şi căzând din nou line, neputincioase, şi tot muntele acela imens şi sumbru s-a răsucit domol în lumina difuză, liliachie, izvorâtă din cerul jos — şi s-a ridicat blând şi copleşitor, rezemându-mi-se de umeri. Buzele Lenei, uscate, umplându-mă de o fierbinţeală moleşitoare, bună, parcă-mi trăgeam puterile răcoroase din coasta muntelui aşa cum eram culcat pe zăpadă, părul blond, greu, filtra şi îndulcea lumina aceea liliachie, învăluitoare. Numai ochii larg deschişi erau negri, două fântâni de întuneric prin norii spălăciţi, în adâncul cărora se bănuiau stele. Am stat mult în zăpadă, sărutând-o, sărutându-mă, mă cuprindea încet, umedă şi îngheţată, răceala pietrei, Lena, Lena, fierbinte, fierbinte, se desfăceau undeva nişte legături ce păreau a fi veşnice, se legau altele noi, mâinile cu degete lungi şi puternice strângându-mi tâmplele, salopeta matlasată pe obrajii mei, mă zgâria dureros fermoarul lat, scobitura arcuită a gâtului, pulsul fetei sub buzele mele, bărbia netedă, buzele cojite, care mă făceau să uit, mă sorbeau tot, cu cască şi cu ghete de zbor, bâjbâiam ca un căţel nou-născut, Lena, dragostea mea, tu, cuvinte, muntele, şi valea, şi norii, femeia mea, nu, încă nu, dragostea mea. De ce nu eşti eu, ca să mă iubeşti aşa deplin, de ce nu sunt tu, ca să aflu precis ce e sub coama aspră şi umedă de atâta zăpadă, dar este, simţeam asta cu un rest de luciditate, era acolo ceva strâns, contorsionat dureros,

mereu la pândă... Am ridicat mâna, mă furnica amorţit gerul în vârful degetelor, am dat părul greu la o parte, vibrau stins nişte amintiri, cu sunet de bronz în ochi ; i-am netezit sprâncenele, i-am conturat cu degetul nasul drept, buzele, linia gâtului; m-am oprit la fermoarul salopetei, şi abia atunci mi-am dat seama că vântul scăzuse şi ninsoarea încetase. Ne-am ridicat, sub picioarele noastre vedeam hotelul de la Cotă, dedesubt Sinaia, gămălii de neon marcau străzile, cubul fluorescent al Uzinei Mecanice, toate limpezi şi precis conturate în aerul acela încremenit.

Spre sud, jocuri de lumină desenau, pe norii sfâşiindu-şi burta de creste, oraşe : Câmpina, Ploieştiul — o boltă de ceaţă alburie, şi mai departe, acolo unde cerul rece cobora pe pământ, abia zărindu-se, dunga argintie a unui oraş întins. Ne-am adăpostit după peretele gheretei de beton, era bine, vântul nu bătea deloc, am stat mult timp uitându-ne în jos, era aproape la fel ca din avion. Lena se lipise strâns de mine, o simţeam caldă şi vibrând înăbuşit, mai simplă şi mai apropiată decât atunci când ne sărutasem în zăpadă ; şi brusc mi-am amintit de tata, dar aşa cum îl văzusem ultima oară, congestionat, şi alb, şi vânăt de o furie rea şi neputincioasă. Şi mi s-a făcut din nou milă. Habar n-aveam de amorul lui cu maică-mea, dar dintr-o dată îmi dădeam seama că fusese ceva liniştit şi gândit, şi corect — una din chestiile alea atât de corecte, încât devin goale, albe, fade — ca un animal de peşteră...

— La ce te gândeşti ?

Am tresărit, nu mă gândeam la lucrul cel mai potrivit.

— Aşaa... aiurea. Tu ?

— Şi mai aiurea.

Era ceva amar în răspunsul Lenei ; mi-am băgat nasul în coama blondă, mirosind umed ca atunci, pe malul lacului, se făcuse cald, soarele ardea pe cer, mergeam desculţ prin iarbă după o siluetă deşirată şi anacronică,

vedeam clar literele stanţate roşu pe portiera din spate a stationului : „CHEVROLET”. Era foarte bine.

— Ştii cum se întâmplă, a spus Lena pe un ton alb, lucruri aiurea, fără nici o legătură, cu toate că, pe undeva... undeva toate lucrurile se leagă, nebănuit, între ele. Foarte departe, în noi. Am fost cu... — vocea fetei s-a poticnit, stăteam cu nasul în părul ei jilav, dar o vedeam muşcându-şi buzele, şi dârele albe lăsate de dinţi se ştergeau pe pieliţa cojită — cu taică-meu, la Poiana Braşov, anul trecut, am stat la nişte cunoscuţi, chiar sub pârtia de slalom, mă rog, era vară, dar dacă săream gardul şi coboram puţin nimeream drept la teleschi. Reparau ceva la motor, treceam pe-acolo în fiecare zi, pentru că mâncam la restaurantul de la Sport şi ăsta era drumul cel mai scurt, altfel ocoleam trei sferturi din Poiană. Aveam o masă lângă uşile alea mari de sticlă care dau pe terasă, geamurile erau ridicate, parcă mâncam afară. Ne-a servit aproape mereu aceeaşi ospătăriţă, picoliţă, ce era — una tânără, ceva mai bătrână ca mine, 20—22 de ani, nu ştiu să apreciez vârsta femeilor — avea fason domestic, am întâlnit-o o dată prin Braşov, ne-am privit în ochi, papa a salutat-o, şi ea a întors capul în altă parte, să admire schelele din jurul Bisericii Negre. Era elegantă, lăsa mult în urmă blugii mei cu pantalonaşii ei plisaţi mărunt şi cu pantofii cumpăraţi de la turişti, avea o bluză care mi-ar plăcea grozav să fie a mea, asta-i, admira renovarea Bisericii Negre frământându-şi în mâini poşeta asortată cu pantofii, iar când tata a salutat-o din nou... Nici măcar nu se uita la noi, n-am înţeles chestia asta, dacă e ceva de înţeles, şi a doua zi ne-a servit iarăşi — foarte drăguţă, amabilă...

Lena a tăcut, zgribulindu-se ; mă minunam de cuvântarea asta lungă şi am întrebat :

— Acum înţelegi ?

— E jalnic, a spus Lena încet, abia am auzit-o, şi am simţit că ridica din umeri. Ce înţeleg eu e ceva jalnic, care ar apela la cuvinte mari, dar asta din punctul meu de vedere. Adică habar n-am ce era în capul ei — dacă era ceva. Avea părul blond, ca mine...

Era rândul meu să ridic din umeri : ciudată iubita mea, cu amintirile ei neaşteptate şi aparent fără nici o legătură.

— Poţi s-o uiţi ? Măcar zece minute ?

— Una din uitările alea totale, de zece minute ? îi tresăreau umerii de râs, şi-a dat capul pe spate, brusc, sclipindu-şi dinţii în lumina viorie izvorâtă din nori. Pot. Cu o condiţie.

M-am scuturat :

— Spune !

— Să-mi povesteşti primul tău zbor singur.

*

Primul zbor în simplă e una dintre chestiile alea care nu se povestesc, adânc săpate, atât de adânc săpate, încât dacă le-aş scoate la iveală, m-aş simţi ca o lipitoare trasă prin ea însăşi pe un băţ şi expusă cu viscerele la soare.M-am rezemat cu bărbia de genunchi, privind întunericul de dincolo de vârfurile bocancilor.

— Dă-mi mâna.

Am strâns tare palma îngustă şi puternică. Mi-am spus că a fost un sfârşit de noiembrie, blând, albastru, lumina se isca în valuri potolite, curgea învăluitoare şi se lovea moale de portierele hangarului. Săreau stropi aurii, nu sus, nu departe, cădeau pe traiectorii abia arcuite, unde atingeau betonul, se rotunjeau peste vii, tremurătoare, calde. Priveam avionul din faţa mea, gros, înfipt, botul rotund, nichelul jaluzelelor mă reflecta schimonosit,

nasul elicei se înfigea, siniliu, în cer. Am făcut un pas, am mai făcut unul, greutatea paraşutei mă trăgea de umeri, mă lovea surd sub genunchi, împiedicându-mă să păşesc. M-am agăţat cu degete de vată de marginea cabinei, tehnicul mi-a întins mâna, mirosea a ulei pielea bătrână, lucioasă, întinsă, cozorocul caschetei, înfundată peste urechi, era decolorat — maro — şi plesnit. Undeva, lângă hangar, era instructorul, mă copleşise cu sfaturi, am ridicat din umeri, nu voiam să mă gândesc la instructor, cât îi datorez şi aşa mai departe. Am pus genunchiul pe marginea cabinei, m-am săltat, picioarele în paloniere, m-am foit aşezând paraşuta în scaun. Se făcuse linişte sau mi se părea mie ? Am şters, cu degetul înmănuşat, un fir de praf de pe sticla rotundă a giroorizontului.

— Am pus plăcuţe noi la frâne...

...dar bodogănit, pe un ton înfundat şi neprietenos. Sub cozorocul decolorat şi plesnit mă priveau, îngrijoraţi, neîncrezători, prinşi în plasa cutelor dese, ochi albaştri. Albaştri, nedecoloraţi de vârstă. Am cuplat acumulatorul, cabina s-a umplut de lumini verzi, roşii, galbene ; am întins mâna spre contactul radioului, era pus ; am apăsat emisia şi am cerut pornirea.

— Porneşte !

A bocănit înfundat şi a fâsâit grav aerul comprimat în cilindri ; pe urmă a bubuit prima explozie, sec, avionul s-a cutremurat pe roţile groase, curgea pe eşapamentele negre un fum des, cu miros înţepător.

— Acum !

A tuşit, a fâlfâit elicea, pocnetele rare s-au îndesit în cilindri şi s-au liniştit topindu-se într-un ronrăit puternic, uniform, abia stăpânit în steaua de oţel. Acul termometrului de ulei a început să se târască, alb şi leneş, spre reperul roşu. Am ridicat mâna spre rampa de contacte şi le-am găsit aliniate, ţepene, gata cuplate printr-o vrajă a mâinilor cu miros de ulei. A uruit cupola

pe şinele unse, au clănţănit scurt zăvoarele, siguranţându-se; am dat capul pe spate, privirea îngrijorată a tehnicului se străduia să pară zâmbet — cum dracu' nu se obişnuise încă ? — şi abia jos, mai târziu, mult mai târziu, era aproape seară, abia atunci mi-am spus că sunt lucruri cu care nu te obişnuieşti niciodată. IAK-ul a ieşit din linie, clătinându-se ca o raţă pe jambele solide, rulam în zigzaguri strânse, movilite de iarbă uscată şi prăfuită săltau avionul, era vânt lateral, coada uşoară trăgea pe dreapta, abia stăpânită în curentul de aer al elicei. M-am aliniat greu între balizele vărgate alb-roşu, am dat drumul la frână. IAK-ul a alergat greoi intrând în viteză... A fost cea mai perfectă decolare din viaţa mea de aviator, ca şi aterizarea dealtfel, dar am aterizat abia după zece minute nesfârşite de zbor, primul tur de pistă în simplă comandă. Au mai fost decolări, pentru prima oară, cu tot felul de avioane, până la supersonic, dar niciodată n-am simţit desprinderea aşa — ca o rupere definitivă — niciodată n-am fost atât de puternic şi singur. Cumplit de singur. Aşa mi-a rămas mie primul zbor, puternic şi stingher, şi împlinit în singurătatea aceea. Legat de un metal vibrând reţinut, cu mâna-gheară încatifelată — abia atingând manşa, supraveghind dintotdeauna, cu ochi de stăpân, bordul şi clătinarea lentă a botului gros pe orizont, şi încă, toate firele acelea rupte, rămase într-o depărtare la care nu m-am întors niciodată. Era ca şi cum m-aş fi întâlnit pentru prima oară, şi mă măsurăm cu ochii neîncrezători ai tehnicului rămas jos să aştepte. Am băgat trenul, am înclinat manşa, avionul a virat docil, mai docil ca înainte. Cercul fumuriu al elicei toca dealurile galben-vineţii ; aerul era nespus de limpede, avea forma unei cupole, se destrăma în fâşii străvezii biciuind aripile scurte şi ampenajul. Dincolo de dealuri, ameninţători şi pătaţi cu zăpadă murdară, se ghiceau munţii. Am auzit vocea Piratului în căşti, eterul trosnea şi suspina, foşneau

cuvinte nespuse ; mi-am înghiţit nodul din gât şi am raportat, clar şi răspicat. Travers, am scos trenul, motor, virajul trei şi toată siguranţa aceea ţeapănă s-a năruit mută în mine, lăsându-mă asudat, spânzurând în chingi cu gura uscată şi cu inima în fundul gâtului — aterizarea. Dar asta a durat numai o clipă, adică exact ca să-mi dau. seama cât de gol e avionul — locul liber din spate, chingile inutile ciocnindu-şi cu un clinchet batjocoritor cataramele înnodate de speteaza metalică. Am vrut să spun ceva, am apăsat emisia, n-am spus nimic. Virajul patru, am scos flapsul, am redus motorul, avionul albastru îşi legăna aripile boante pe valurile de lumină moale, cădea înfundat, am înjurat, am pus motor, am simţit fuselajul bondoc încordându-se şi întinzându-se pe o traiectorie firească. Pământul se apropia cu poticneli scurte, orizontul se ridica în jur, am redresat, simţeam fire de iarbă săracă mângâind cauciucurile roase...

M-am oprit acolo unde trebuia, adică am ocolit toată linia de avioane şi am tăiat magnetourile în spatele ultimului IAK, dincolo de fanionul roşu. M-am dezlegat şi am ieşit din cabină lăsând paraşuta în scaun, peste câmp alergau cinci-şase siluete gesticulând agitate, am privit superior vrăbiile care ţopăiau ciugulind seminţe uscate, erau seminţe lungi, alb-gălbui, aproape seci, de ovăz sălbatic.

*

Dimineaţa a nins iar, apoi s-a înseninat, dar asta ne-a spus-o cabanierul pentru că noi am dormit pe priciul lung până aproape de prânz, şi când am ieşit afară., clătinându-ne şi strângând ochii de atâta soare, pârtiile erau pline de lume, iar volanta teleschiului de sub

cabană se rotea, aruncând în capul pantei schiori cu benzi şi cerbi stilizaţi pe pieptul puloverelor groase.

— Lotul, a arătat cabanierul cu mândrie.

Cerbii aceia stilizaţi, era fatal, în fiecare iarnă, oriunde m-aş fi dus, întâlneam un lot antrenându-se exact când aveam chef să schiez, ocupând cele mai bune locuri la masă când mie îmi sticleau ochii de foame sau umplând până la refuz cabana când ajungeam acolo seara, după un marş de treizeci de kilometri cu schiurile în picioare. Am ridicat din umeri, am şters cu mâneca insigna de ghid BTT, am mişcat plăcuţa de plastic, trimiţând o rază albastră de soare în ochii profei, apoi am intrat înapoi în cabană. Aveam în rucsac ceară de schi suedeză, roşie, verde, neagră, albastră ; dacă mă luam după indicaţiile termometrului agăţat de uşa cabanei şi după prospectul de pe capacul cutiei, schiurile mele trebuiau să fie unse cu ceară verde. Am scotocit prin raniţă, cutia cu ceară se pierduse printre şosete, cămăşi şi prosoape ; am răsturnat toate boarfele pe prici, şi abia atunci am văzut cartonul lucios, pe care un ins cu umeri laţi se străduia să treacă printr-o poartă de slalom, ridicând de sub schiuri un evantai de zăpadă încremenită. Am scos batonul de ceară verde, m-am apucat să lovesc mărunt, ritmând pe melodia „noi suntem în-drăz-neţi, în-drăz-neţi”, talpa lungă de plastic. În dormitor era cald, gazul metan fâsâind galben-albastru în sobă, aproape nu-mi venea să cred că...

— Ce-i aia ?

Lena, îmbujorată, cu clăparii grei desfăcuţi ; arăta cu degetul pătura flocoasă pe care împrăştiasem lucrurile din rucsac. A întins mâna spre un pachet învelit în hârtie cerată. Am desfăcut pachetul, erau acolo patru tuburi de carton, groase, cu mâner de metal. Mânerul avea un căpăcel care se deşuruba şi în scobitura mânerului lucea un inel nichelat.

— Rachete de semnalizare, am spus. În caz de pericol tragi de inel, pe cer apar trei steluţe roşii, şi atunci toată lumea vine într-un suflet să te salveze. Vrei să-ţi arăt ?

Lena a zâmbit sticlindu-şi dinţii în flacăra gazului metan, mă credea pe cuvânt.

— Mai bine hai afară să schiem.

Am scos din hârtia cerată două rachete, i le-am întins :

— Ia-le. Poate o să ai nevoie.

— Mai degrabă tu, a răspuns Lena, era ceva special în glasul ei şi am ridicat capul, privind-o atent.

— Ce s-a mai întâmplat ?

Fata a înghesuit tuburile de carton într-unul din buzunarele rucsacului ei plin de fermoare late :

— A vorbit profa cu Sinaia. Cu ghidul. Mâine vine restul grupului.

Începeam iar jocul de-a v-aţi ascunselea ; l-am văzut pe ghidul BTT măturând cu mănuşile îmblănite scările din faţa gării, şi am rânjit:

— Să poftească. Cred că i s-a acrit de drumeţie.

— Nu ştiu dacă o să mai fii aşa vesel mâine. Lena s-a aplecat să-şi încheie bocancii, clapele nichelate pocneau scurt şi sonor : Cât crezi că o să-l mai păcăleşti ?

Fruntea joasă, ochii înguşti, capul montat de-a dreptul pe umerii laţi. Mă simţeam în stare să lupt cu tot BTT-ul.

— Pe ăla ? Fata mea, o sută de ani, şi tot...

— Cred că ştie, m-a întrerupt Lena. Şi i-a spus profei, şi profa l-a rugat să telefoneze la Bucureşti ca să se, convingă.

Am mângâiat cu palma scândură lustruită a priciului :

— De unde să ştie ?

— Toate fetele ţi-au văzut asta — Lena a bătut cu unghia insigna de pe puloverul meu. Aşa că mâine...

Am îngenuncheat pe podea, în faţa Lenei : ochii întunecaţi în care zvâcnea îngrijorată banda ştiută de metal auriu, părul greu, strâns la spate, pometii obrajilor

ieşiţi în afară, deja bronzaţi de soare sau de vântul aspru, buzele veşnic cojite tremurând uşor.

— Lena, tu ştii ce mult e până mâine ?

Nu era adevărat, mai aveam foarte puţin timp până mâine şi auzeam deja secundele foşnind, adunându-se şi înghesuindu-se să iasă prin uşa întredeschisă.

...Am schiat toată ziua, seara s-au jucat jocuri în cabană, balerinele se amestecaseră cu lotul sub ochii profei, urla un casetofon, niciodată n-am crezut că un aparat atât de mic poate urla atât de tare ; cineva tocmai intrase în sufragerie, i-am făcut Lenei un semn discret, „hai afară”, am pilotat spre ieşire, cerbii dansau cu balerinele, era foarte plăcut să-i vezi aşa, pierduţi.

Am ocolit cabana, am coborât în goană, alunecând, căzând şi ridicându-mă iar, poteca bătătorită în zăpadă şi nu m-am oprit decât în dreptul gheretei şindriluite care adăpostea motorul teleschiului. Acolo, în întunericul mirosind slab a ulei şi metal, lipită de peretele îngheţat...

Sărutul acela a fost de departe cel mai lung din istoria planetei, pentru că în timp ce buzele noastre se căutau, se găseau, fierbinţi, se pierdeau ostenite şi se regăseau iar, cel puţin cinci constelaţii au răsărit după umerii Lenei, întreaga boltă s-a rotit scârţâind şi s-a deplasat câteva zeci bune de grade mai spre vest, şi asta încă după ce am deschis ochii, la început mă dizolvasem într-o beznă moleşitoare, în care erau numai două braţe de fată cuprinzându-mă şi strângându-mă. Apoi ne-am rezemat amândoi cu spatele de perete, simţeam umărul Lenei prin puloverul gros, braţul matlasat al salopetei coborând alături de braţul meu, şi jos, făcut ghem în mănuşa de zbor, pumnul mic, îngheţat.

Deasupra noastră s-a trântit uşa cabanei şi cineva a râs. Fata m-a apucat de cot şi m-a tras spre o îngrămădire neclară de pietre mari, ieşind din zăpadă la câţiva metri în stânga ; acolo stânca se plia într-un fald îngust, ca o cortină adăpostind o lume tainică ; vedeam

sclipirea ochilor întunecaţi voalaţi de o ceaţă aurie, tremurătoare, vedeam pieptul fetei ridicându-se şi coborând rapid, îi simţeam respiraţia scurtă şi freamătul degetelor prin mâneca puloverului. M-am înecat, picioarele mi se făcuseră moi ca vata, am deschis gura să spun ceva, n-am reuşit să scot decât un hârâit penibil; am înghiţit un nod incandescent, vâscos, de fontă topită, şi cuvintele mi-au ieşit greu din gâtlej, înghesuindu-se şi lungindu-se. Nu puteam să tac :

— Lena... tu... n-ai împlinit încă... optsprezece ani.

— Gentleman idiot — a suspinat fata, dar pe un ton moleşit, neputincios şi fierbinte, şi am urmat-o. A găsit o adâncitură în care greu ar fi încăput, zdrelindu-şi furnirul lustruit şi frângându-şi coastele de stejar, un caiac din cele mai înguste ; acolo ne-am băgat, îmbrăţişaţi, era cald, întunericul mirosea a muşchi şi licheni uscaţi, părul Lenei îmi gâdila faţa.

*

— Spune-mi ceva.

— Ce ?

— Cum vezi stânca asta. Cum mă simţi lângă tine. Dacă se schimbă ceva când afară plouă.

— Lena, asta nu e grozav de...

— Tocmai asta e grozav de... Ce se întâmplă în tine, acolo unde nu se intră cu bocancii de schi.

— Există o anumită discreţie...

— Pe dracu. Te temi. Şi faci pe grozavul.

— De ce ?

— Nu ştiu. Îţi închipui tot felul de prostii, şi te temi. Credem despre alţii ce ne place nouă să credem, şi reacţionăm după cum bănuim noi că ar fi făcuţi, nu după

cum sunt ei de fapt. Asta doare şi îndepărtează. Şi se întâmplă ce n-ar trebui să se întâmple.

— Ce ?

— Neîncredere. Dar cu o mie de dedesubturi, şi la nivel de principiu.

— Fată, eu am crezut întotdeauna în tine. De când te-am văzut ridicându-te în picioare din spatele tufişurilor.

— Care tufişuri ?

— De la Bragadiru...

— Mda... Cum a fost ?

— Bine. Pluteam în certitudine. Sus, jos, dreapta, stânga — certitudine. Era foarte plăcut să mă simt în atâta siguranţă.

— Şi dacă eu n-aş fi... În sfârşit, dacă nu s-ar fi întâmplat ? Să fi avut pe cineva...

— N-avea importanţă. Iartă-mă, dar în clipa aia n-avea importanţă. Mă simţeam nespus de bine, şi atât. Abia după vreo cinci minute mi s-a făcut frică. Dar frică, înţelegi ?

— Înţeleg. Şi mie mi-a fost frică. Tremur şi acum.

— De ce ?

— De ce o să fie mâine. Ştii, vine ghidul...

— Voi fi excomunicat cu gesturi solemne. Lena, îţi promit că am să fiu demn.

— Ţi-e frig ?

— Nu. Ştiai că, uneori, noaptea, stâncile sunt calde ?

— Aflu acum. E bine ?

— Ca marea.

— Marea ?

— Învăluitor, şi insinuant, şi complet. Mai ales complet.

— Valuri ?

— Talazuri. Talazuri bune, moi, cu spumă albă deasupra.

— Dumnezeule mare !

— Amin. Ce-ai păţit ?

— Cât o să mai ţină asta ?... Senzaţia că suntem tot. Începutul şi sfârşitul.

— Suntem. Începutul. Şi... restul.

— De unde ştii ?

— Ştiu. Şi mai ştiu că, în general, noaptea asta e cea mai nemaipomenită noapte din ultimele decenii — la nivelul întregii noastre planete zbuciumate, înţelegi. Avioanele de luptă dormitează sub huse, şi balenele se leagănă pe valurile Oceanului Pacific. Aşa te simt eu lângă mine.

— Nu schimbă lumea ce facem noi.

— Lena, ascultă : lumea se schimbă exact cu ce facem noi.

— Sigur ?

— Sigur. Saltă-te puţin, am o piatră sub umăr.

— Acum e bine ?

— Bine. Vino la loc.

— Îmi place.

— Ce ?

— Puloverul ăsta al tău. E moale. Tu simţi tot ce spui ?

— Nici măcar nu ţi-am spus tot ce simt. Ca şi cum aş privi în acelaşi timp cu două perechi de ochi, aş gândi cu două capete din care măcar unul e deştept, şi mâine voi ului toată pârtia cu stilul meu de a schia, apropiat de perfecţiune.

— Asta e bine ?

— Foarte bine.

— Să vezi dublu ?!

— Toată şmecheria e că priveşti mai adânc. Lena, nu mă gâdila !

— Bine. Spune ceva — pentru mine.

— Uite. Aş vrea să schiez la fel de bine...

— De perfect.

— ...de perfect ca tine. Şi să doborâm amândoi, unul lângă altul, în cristiane şerpuite, tu în stânga, mereu în stânga mea, să-i lăsăm pe toţi la margine cu gura

căscată şi să coborâm aşa, în cristiane şerpuite, pe o pantă nesfârşită mărginită de brazi drepţi, să coborâm spre locul unde muntele se întâlneşte cu câmpia, şi câmpia cu marea, şi marea cu cerul, şi cerul se sprijină de munţi.

*

Dimineaţa era senină, mă usturau ochii de atâta lumină şi prin aer pluteau funigei argintii, închegaţi din albastrul sticlos ; departe, spre staţia telefericului, scaunele minuscule stăteau imobile, agăţate de un fir caraghios de subţire. Mă simţeam sigur de mine, ca o statuie turnată în bronz masiv. Am urcat cu teleschiul, am coborât, ceara verde făcea minuni sub tălpile mele. Pe urmă, la a treia sau la a patra urcare, în timp ce îmi aşteptam rândul, Lena m-a atins pe umăr cu bastonul de schi şi mi-a arătat ceva înapoi. M-am uitat, scaunele mititele se mişcau alunecând domol, şi un şirag de puncte negre se rostogolea prin zăpadă, spre cabana.

M-am agăţat de mâner, schiurile fâşâiau în şanţurile înguste, bătătorite în zăpadă, şi-mi părea rău că teleschiul nu e din acelea cu două locuri ; aş fi urcat cu Lena, încă cinci-şase minute împreună, adică foarte mult, i-aş fi simţit umărul lângă umărul meu.

...Pe ghid l-am văzut de sus, din capul pantei ; se apropiase de profesoară, stăteau de vorbă, l-am recunoscut după labele lungi care lăsau dâre pe lângă schiuri. Nici n-avea nevoie de beţe. Am scos insigna de ghid BTT, am şters-o de mâneca puloverului, şi am băgat-o în buzunarul de la spate al pantalonilor. M-am uitat după Lena, stătea la câţiva metri în spate, am oftat, mi-am dat drumul la vale. Am coborât drept, fără nici un ocol, cred că prinsesem două sute de kilometri pe oră,

simţeam aerul dur, împănat cu aşchii ascuţite care-mi pişcau usturător mâinile, fruntea, ochii întredeschişi. Vedeam printr-o pâclă tulbure de lacrimi un vârf de piatră ieşind din zăpadă, stâlpii galbeni pe care se târa cablul unsuros, silueta ghidului lângă a profesoarei, apropiindu-se din ce în ce. Am făcut o cristiană artistică şi am oprit lângă ei, împroşcându-i cu zăpada stârnită de canturile ascuţite.

— Salut, am spus, am trecut băţul drept în mâna stânga şi am întins palma ghidului.

— Te rog să pleci, a vorbit profesoara, dar cu vocea aia a ei, îngheţată. Nu vreau scandal.

Ghidul a lăsat să-i atârne la loc, în zăpadă, mâna pe jumătate ridicată.

— Mai cobor o dată — am făcut un gest cu beţele spre pârtie. O singură dată.

— Pleci chiar acum, a rânjit ghidul. A întins spre mine o mână uriaşă, înmănuşată, şi mănuşa era plină de zăpadă : insigna mi-o dai mie.

M-am felicitat pentru gândul cel bun.

— Nu.

— Bine, a rânjit din nou, şi semăna mai mult ca oricând cu o gorilă bine dispusă. Oricum, ţi-am luat numărul.

Era o chestie la care nu mă gândisem, dar minţea : nu avusese când să ia numărul de pe tăbliţa de plastic. Iar în privinţa fetelor şi a profei, eram liniştit : balerinele nu memorează cifre.

— Cară-te ! a mârâit gorila, atunci am văzut că avea şi beţe de schi, nişte beţe scurte, nichelate, cu mânerele îmbrăcate în plastic roşu. Nu-mi plăcea tonul pe care vorbise ; mi-au fulgerat prin cap câteva procedee de atac, îndelung exersate pe salteaua din sala de sport, dar m-am potolit : nici eu nu voiam scandal. Am ridicat mâna stânga în sus, dezgolindu-mi încheietura :

— Încă trei minute. După ceas....Ceasul meu Citizen, masiv, din STAINLESS STEEL — 100%, cu cadran negru şi arătătoare de fosfor alb. M-am uitat cu coada ochiului, se formase un cerc întrebător de balerine tăcute în jurul nostru, nimeni nu le gonea de-acolo. Au fost cele mai chinuite trei minute din viaţa mea ; niciodată n-am crezut că timpul se poate lungi atâta, târându-se printr-o gaură îngustă. Îmi priveam Citizen-ul, cristalul zgâriat, ecranele minuscule pe care — prin nu ştiu ce miracol de orlogerie — apăreau înscrise ziua, data, luna şi anul, ghidul şi profesoara stăteau lângă mine atenţi şi gravi, ca nişte idoli, şi încercam să mă conving că e absolut necesar să vopsesc portocaliu acul cronometrului. Pentru contrast.

— Gata.

Am ridicat din umeri, am înfipt beţele în zăpadă şi am urcat spre cabană, să-mi iau rucsacul. Abia când am coborât iar trecând pe lângă teleschi, am văzut-o pe Lena : stătea chiar sub volanta aceea uriaşă, cu mâinile în buzunare, cu beţele atârnând în curelele prinse de încheietură, şi se uita după mine. Am făcut un semn scurt, care ar fi putut însemna orice, şi mi-am continuat drumul.

...Pe urmă am auzit în spate un trosnet uşor urmat de fâşâitul aerului despicat, o creangă ruptă de pe care zăpada cade, de unde crengi rupte pe coasta asta golaşă ? Am oprit scurt, aproape frângându-mi gleznele din cauza zăpezii afinate : cunoşteam zgomotul, se amesteca cu vuietul motoarelor, cu comenzi urlate în microfoane, confirmări înăbuşite din difuzoarele staţiilor de radio, mirosul de pulbere arsă stăruind între pereţii de sticlă ai zebrei. Am dat capul pe spate şi am văzut sus de tot, agăţat de cerul albastru, un ghem de lumină aurie. S-a mai ridicat puţin, şovăielnic, s-a oprit, şi când a început să coboare s-au desfăcut din el trei steluţe roşii,

strălucitoare, care au dispărut după creasta pustie a muntelui înainte de a se stinge.

M-am zbătut, încercând să-mi scot cât mai repede raniţa din spate. Mi se încurcau degetele în cataramele îngheţate, mi-am aruncat mănuşile în zăpadă, şnurul petrecut prin copci, căldura moale a hainelor făcute ghem, am scotocit prin hârtia cerată şi am scos o rachetă. Am deşurubat căpăcelul de metal, am ridicat tubul bont spre cer şi am tras inelul nichelat, dar asta cu mişcări automate, deja intrate în sânge, şi de aceea am căzut rostogolindu-mă în zăpadă când, în loc să se înalţe în albastru, racheta mi-a explodat în mână, împroşcându-mă cu bucăţele de carton sfâşiat şi grăunţe arzânde de termit.

*

Mâna arsă m-a usturat cumplit în tren, se înroşise, se băşicase, şi bunică-mea a înţepat băşicile alea cu un ac trecut de trei ori prin flacără, lăsând să se scurgă un lichid limpede, unsuros, ca glicerina. Pe urmă m-a uns cu Jecolan şi m-a pansat; răbdam stoic toată doftoriceala, îmi spuneam că Lena o fi acum la Piatra Arsă cu colegele ei şi cu minunea aia de gorilă, care le serveşte drept ghid. Am încercat să-mi amintesc sufrageria stil de la Piatra, mobilă albă cu huse de creton înflorat, m-am strâmbat, bunică-mea exagera în zelul ei de infirmieră, am temperat-o cu un pachet de Kent cumpărat în grabă de la barul hotelului Cota 1400.

Bunică-mea mă unsese cu Jecolan până aproape de cot, miroseam ca o hală de pescador, acolo unde din ficatul unor peşti misterioşi se extrage untura de peşte.

M-am dus în camera lui Dan, am scos insigna de ghid din buzunar şi am pus-o la loc, în sertarul din stânga al

biroului vechi, cu placă de marmură neagră. Vacanţa mea se încheiase, nu chiar cum aş fi dorit, dar în aviaţie am învăţat că, oricum, nu poţi avea prea multe deodată. În privinţa Lenei eram liniştit : chiar dacă vreuna dintre colegele ei mirosise ceva, iar în chestiuni delicate e imposibil să te fereşti de fete între 16 şi 18 ani, bănuiam existenţa unui spirit de echipă, care ar fi închis şi cea mai flecară gură de balerină.

Am dat un telefon acasă, mi-a răspuns mama, am închis, am telefonat din nou peste un sfert de oră şi am vorbit cu Liliana. Ne-am dat întâlnire în oraş, puştoaica mi-a cerut să vin în uniformă.

— Le spun că merg la o colegă ?

Nu-mi făceam iluzii că soră-mea ar fi limpede ca cristalul, dar era încă prea mică pentru lucruri care, oricum, avea să le facă mai târziu. Deşi eu preferam să n-aibă niciodată nevoie de ele.

— Le spui că te întâlneşti cu mine.

— Şi dacă n-or să mă lase să vin ?

— Or să te lase.

...dar n-au lăsat-o. Cred că mama n-a fost de acord, în ultimul moment ; am aşteptat mult în cofetăria micuţă, am mâncat trei prăjituri, am băut trei sticle de Pepsi, fata grasă de la tejghea se uita lung la mine, la nasturii sclipitori ai uniformei, la cucii de pe epoleţi, îi lucea nasul în lumina de neon. Am stat aproape o oră, apoi m-am ridicat să plec, am făcut loc unui căpitan venit să mănânce savarine cu nevastă-sa, şi mi-a răspuns binevoitor când l-am salutat cu un ciocănit de călcâie care a dat-o gata pe grăsuna vânzătoare.

A doua zi am plecat la şcoală, deşi mai aveam o săptămână de concediu.

*

...Erau dimineţi în care mă trezeam călcând cerul cu tălpile încă moi de căldura patului, frunzele prunilor de lângă platou erau ude, picături străvezii se rostogoleau, se amestecau cu sudoarea somnului, orizontul se legăna leneş pe marginea unor valuri de ceaţă străvezie, neprimejdioasă pentru ceea ce avea să urmeze. Umblam buimac, cu ochii căscaţi, ochi care nu vedeau, mă ciocneam de colegi, scăpăm pe jos peria de dinţi, săpunul, prosopul, odată mi-am pus salopeta lui Chioru, nu vedeam mânecile lungi astupându-mi degetele, nu simţeam sub tălpi pânza de doc târâtă pe ciment, Chioru înjura, cu milă, avea şi el dimineţile lui oarbe, toţi le aveam. O luam razna printre copaci, acolo unde se arcuiau negre spinările rotunde ale hangarelor, se strecurau poteci de nisip umed pe lângă contraforţii de beton mâncat de umezeală, totul lucea, totul era viu şi lăcuit, picături mici de apă tiveau cu o coroană pietre negre şi pietrele luceau roşu-oranj-gal-ben-verde-albastru-indigo-violet, când razele de soare treceau prin ceaţă şi cădeau pieziş atingând pânza de rouă subţire. Portierele hangarului glisau solemne şi tăcute, alunecau porţi masive ca într-un vis, undeva, sub arce de beton, scheuna timidă vreo rolă neunsă. Se întâmpla ceva sub salopeta de doc cu buzunare pe genunchi, minunea parbrizelor clipind de lumină, hangarele se deschideau spre răsărit, bineînţeles, nu se putea altfel, se deschideau spre răsărit porţile acelea imense, nituite, pe lângă grosimea lor de tablă obtuză avioanele erau zvelte şi fragile. Aerul din hangar era cald de căldura motoarelor încă nu de tot răcite, mirosea a ulei, a benzină, a cauciuc ţinut în întuneric. Nasurile rotunde adulmecau ziua, clipeau cu maliţioasă înţelepciune parbrizele, cabinele bombate, trecea printre palele

elicelor un fior scurt, prevestirea viforului de aer tocat, spiralat, învârtejit, trimis înapoi sub aripi, sub ampenajele scurte şi elegant rotunjite. Atunci mă dezmeticeam, plimbându-mi degetele pe vreun bord de atac nituit în dural albastru, dar asta era ceva care se petrecea atât de scurt, numai între mine şi avion, era ca atunci când zburam, poate mai mult decât atunci când zburam, eram la fel. Eram, simplu, aceiaşi. Sus nu. Sus nu se întâmpla ca în filme, ca în cărţile trecute din mână în mână, soioase, cu marginile rotunjite, mâncate de degetele nerăbdătoare ale elevilor-piloţi. Sus, se alegea unul singur care hotăra. Erau şi momente de uitare, beţie scurtă, primejdioasă, alungată cu un cuvânt repezit printre buze sau cu o palmă plesnită cu sete peste cască — dar asta rar şi nu în zilele urmând acelor dimineţi buimace. Rânjeam în cabină cu gândul la tipii aceia din cărţi care simţeau aripile în prelungirea mâinilor, picioarele în prelungirea palonierelor, îmi apropiam palma înmănuşată de ochi, răşchiram degetele, pielea neagră, fină, se întindea trosnind în solzi minusculi de vopsea irizată. Se întâmplau o mulţime de lucruri pe care le-am înţeles abia mai târziu, lucrurile alea pe care, dacă nu le pricepi singur, înseamnă că nu merită să le înţelegi. Dar pentru asta trebuie să zbori puţin — 9-10-11-12 ani, întâi un avion bondoc şi albastru, apoi un MIG cu aripi în săgeată, pe urmă supersonicul cu planuri delta repezite înapoi — ca să poţi înţelege. Încet, venind de la zborul de noapte, cu luna legănându-mi umbra, aceeaşi lună care se strecura învăluitoare sus, în cabina cea roşie, încercând să înşele — atunci se insinuează tăcut sub kapronul costumului de suprasarcină fiorul blând, aproape uitat, care ridică de nu ştiu unde un nod fierbinte în cerul gurii şi simt sub degete duralul albastru, rotunjit blând, al avioanelor obosite şi afumate din şcoala militară. Aşa înţeleg lucrurile de atunci, calde, puţin triste, puţin înceţoşate, lucruri esenţiale pe care nu

merită să le pricep dacă am nevoie de explicaţii, întâmplate în şcoala militară, altundeva nu se puteau întâmpla, şi însoţindu-mă tăcute, credincioase, puţin nedumerite de rarele răstimpuri când sunt scoase la iveală, lucrurile care mă alcătuiesc. Erau hotărâtoare dimineţile acelea buimace, zburam lăsându-mi instructorii cu gura căscată, şi încă nu mi se părea de ajuns. Aş fi vrut să fiu, pe rând şi deodată, fiecare din oamenii aceia care îşi arseseră măcar un minut din viaţă ţinând o manşă în mână şi legănându-şi botul avionului pe un orizont moale, rotunjit de ceţuri neprimejdioase.

*

Următorul eveniment a fost vizita tatii la şcoala militară de aviaţie. A venit într-o bună zi caldă, a parcat maşina lângă gardul de sârmă ghimpată, şi a telefonat de la poartă, cerând să fie primit în audienţă la comandant. Pe mine m-a anunţat prin interfon Ştefan, care în ziua aceea era ajutorul ofiţerului de serviciu :

— Află că acum două minute taică-tu a intrat în biroul şefului.

— Dumnezeule, care tată ?

— Tatăl tău bun, bănuiesc. Dacă vrei, îţi citesc seria buletinului.

Habar n-aveam ce serie are buletinul tatii. Am apăsat muşcându-mi buzele clapa interfonului din hangar, m-am dus spre vestiar ; mă gândeam că Marele Boss n-are prea multe impresii de schimbat cu bătrânul, şi n-o să întârzie să mă cheme pentru o discuţie destul de neplăcută. Dar m-am înşelat; singurul lucru care l-a spus colonelul după ce mă prezentasem în biroul lui cu machete de avioane a fost :

— Arată-i tatălui dumitale şcoala ; ceea ce ai dreptul să-i arăţi.

Am ieşit, m-am oprit în uşă, am salutat, Raabe mi-a făcut cu ochiul, tata şi-a luat biletul de intrare de la ofiţerul de serviciu, am pornit amândoi pe aleea betonată care duce la pistă. Ştiam că pe bătrân nu-l interesează dormitorul cu paturi suprapuse, sala de mese sau tunelul aerodinamic ; l-am dus de-a dreptul la hangare. Pe acelaşi drum pe care alergasem beat, nu de alcool, în noaptea de Anul nou. Mergeam alături de tata, din când în când ridicam ochii şi-l priveam, costumul impecabil, croit în linii care aveau să facă vogă abia sezonul viitor, mersul elastic, capul ţinut drept, elegant; eu eram cel cu ochii în pământ. M-au salutat nişte soldaţi, am răspuns la salut, am mers mai departe cu ghetele mele, făcându-mă că nu observ zâmbetul mic...

— Unde mă duci ?

Mi-am amintit de cabina camionului hurducându-se pe drumul îngheţat :

— La muzeu. Tată, ce-ai tu cu Le... cu prietena mea ?

— Uite, a început bătrânul, şi eu am fost ca tine...

...dar asta mai de mult, aspru, ca în fotografia aceea galbenă, grupul de tineri îndârjiţi lângă zidul lepros...

— ...cu mama. Iar tatăl ei o ţine din scurt, şi-l înţeleg. Ce-ai fi vrut să fac ?

Asta era o întrebare.

— Să mă ajuţi.

— Ce spui ! a exclamat bătrânul. Nu pot să te las, cu atât mai mult cu cât... tu ştii ce răspundere are un părinte ? Evident, nu. Şi nu-i vorba numai de prietena ta ; încă nu ştii ce vrei. Eu, la vârsta ta...

— Ştiu, am spus, cunosc din fotografie : adolescentul cu ochi neînduplecaţi. Ce s-a întâmplat cu ochii neînduplecaţi, şi, în general, ce se întâmplă cu ochii noştri când creştem ? Câţi oameni mari cu ochi neînduplecaţi ai văzut în ultima săptămână ?

Tata s-a gândit puţin, dar a făcut-o în felul lui, solemn, încreţind fruntea cea brăzdată de griji şi răspunderi :

— Părerea mea este că...

— Asta-i, că nu mă interesează părerea ta. Am strâns o experienţă, puţină şi jalnică, dar care-mi permite să nu mă intereseze părerea ta.

— Aşa nu se poate discuta, şi-a desfăcut tata braţele, dar a spus-o pe un ton nou, în care se simţea o undă de interes ; unda aia de interes care, cu puţină grijă, creşte, se lăţeşte, ajunge treptat să ne cuprindă. Numai că mai erau nişte lucruri de lămurit cu tăticul meu.

— ...nu se poate discuta.

Eram de acord.

— Mă mir — am răspuns — că nu-ţi recunoşti stilul. Ţii minte discuţiile noastre când aveam 15, 16, 17 ani ? începute cu argumente grave, raţionale, şi terminate cu „tata are întotdeauna dreptate”, nu pentru că ar fi avut, sau, mai bine, nu pentru că n-ar fi avut, dar pentru că nu mă lăsa şi pe mine să am dreptatea mea.? Asta se învaţă, pentru că, în afară de Marile Adevăruri Simple, gen „apa udă” şi „focul arde”, sunt altele, mai greu de extras, şi, aş îndrăzni să spun, există situaţii limită în care fiecare e cu adevărul său. Şi fiecare are, omeneşte, dreptate. Dar ce nu-ţi pot eu ierta, pentru că e chestie de iertat aici, este faptul că a trebuit să-mi dau singur seama de asta. Şi m-a costat foarte mult.

— Dumnezeule, a făcut tata, şi era chiar îngrijorare în tonul lui — poţi să-mi dai măcar un exemplu ?

— Exemplu ! — am spus, am subliniat cuvântul în aer cu o linie groasă, roşie. Singura dată când mi-ai dat dreptate, acum vreo trei ani, era să mor de emoţie. Când ai pus două kile de mere într-un lighean, ai turnat apă cu hipermanganat deasupra, merele pluteau şi tu tot turnai... Ţi-am spus că degeaba torni, merele vor pluti oricum, iar apa va curge pe jos, dar reacţia ta a fost absolut entuziastă : „Bravo, flăcăule, aşa-i, vezi ce bine e

când JUDECI ? Numai că eu nu judecasem deloc, era o evidenţă, altele erau lucrurile pe care le judecam şi în care n-aveam cuvânt. Pentru că, aprioric, „tata are întotdeauna dreptate”.

— Te repeţi.

— Nu mă repet, fierb.

— Ei, a spus tata, dar pe un ton mai blând parcă, puţin mirat — deci, tot ce-am făcut noi...

Era ceva ca o scuză târzie în glasul lui, şi n-am răspuns ; am făcut câţiva paşi apăsaţi, înfundându-mi neregulamentar mâinile în buzunare. Vedeam vânăt înaintea ochilor.

Pe urmă mi-am revenit, treceam printre hangarele 2 şi 3, în faţă, aliniate pe bretea, se vedeau IAK-urile escadrilei, nimeream bine, peste câteva minute se porneau motoarele.

— O să vezi o minune.

Când am ajuns lângă aripa primului avion, undeva, spre celălalt capăt al şirului, câteva motoare porniseră deja. Am mângâiat capătul aripii, lacul albastru sub degete, răceala metalului amorţit, tehnicul se foia în cabină, s-a uitat mirat la tata apoi la mine, am zâmbit liniştitor, s-a auzit un declic, aripa fremăta slab sub degetele mele, avionul a icnit, s-a clătinat pe jambe, se încovoiau undeva, răspunzând unor chemări abia auzite, nervurile, lisele, longeroanele prelungi, acoperite cu plăci de durai. Am auzit fâsâitul aerului comprimat în cilindri, elicea a fâlfâit stângace de câteva ori... Atunci a tunat, a fost un tunet plin şi adânc, de metal sănătos, un nor de fum negru a ţâşnit prin eşapamente străpuns de flăcări scurte, roşietice ; fuselajul IAK-ului a vibrat surd şi elicea a început să se rotească uniform, spulberând fumul negru, şi fire subţiri, albăstrii, s-au prelins prin ţevile de eşapament de sub burtă. Motorul ronrăia mersul lui de trezire, cu scurte poticneli punctate de flăcări violete, din ce în ce mai străvezii... Simţeam tot avionul trepidând

uşor sub palma mea, se transmitea vibraţia metalului încălzindu-se în mine, mă cuprindea ca o apă bună, urcau de sub cămaşa mea cu epoleţi şi cu păsări de metal pe epoleţi încrâncenări neştiute, se întindeau braţe fierbinţi, încordate, îmi venea să lipesc obrazul de maşina asta albastră, şi deşteaptă, şi perfectă, care toca aerul balansându-şi mărunt comenzile, ca o prevestire. Se roteau elici spiralând lumina în felii subţiri, care înconjurau fuselajele şi se lipeau de aripi în raze lucioase, de argint azuriu. Am ridicat ochii, cred că se înghesuiau acolo, arzându-mi rădăcina nasului, lacrimi răvăşite de elev de şcoală militară...

Tata mă privea astupându-şi urechile cu palmele, îi vedeam ochii întrebători, aştepta să-i arăt minunea, aşa am priceput că, simplu, tăticul meu nu putea înţelege. Aşa era el făcut.

Am dat din mână a renunţare. Păcat.

Şi atunci am văzut-o pe Lena, subţire, dreaptă, cu salopeta puţin desfăcută la gât, cât să se vadă gulerul rotund al tricoului de bumbac, i-am văzut buzele strângându-se încăpăţânate, ochii în care benzi de lumină galbenă mistuiau domol flăcările întunecate şi mi-am spus că merită să încerc. Există lucruri grele, care nu se iartă, totuşi omul ăsta cu urechi astupate, pierdut între avioane, era tatăl meu.

— Lasă mâinile jos ! am ţipat, inutil, nu mă putea auzi în vuietul acela ; atunci i-am prins încheieturile şi am început să-i depărtez palmele de urechi. S-a opus o clipă, nu înţelegea, îi simţeam muşchii încordându-se sub mâneca hainei, mi-am amintit că taică-meu făcuse ceva sport în tinereţe, gimnastică sau înot. Pe urmă a lăsat palmele jos, se uita la încheieturile pe care degetele mele lăsaseră urme roşii şi albe, hei, erau o revoluţie urmele alea ! şi habar n-avea ce să facă. Cred că îl zăpăcea uruitul motoarelor. Era stingher lângă IAK-urile cu roţi groase şi jambe nichelate, îl ameţea curentul de

aer stârnit de elici; şi iar, a câta oară în ultima vreme, mi s-a făcut milă de tatăl meu cel puternic şi atât de slab. El nu trăise lucruri cărora nu li se poate pune punct, nici nu bănuia că există.

I-am luat mâna, am pus palma cu degetele desfăcute pe tabla albastră a aripii, am apăsat-o de metalul acum cald şi viu.

— Trepidează ! a strigat tata, i se mişcau caraghios buzele vibrând de forţa celor o mie de cai putere dezlănţuiţi în steaua cilindrilor, îi flutura elicea părul, gulerul cămăşii ieşit de sub reverele late, şi mi-am spus că, vezi, de aia merită să încerci. A stat aşa, cu mâna pe aripă, până motoarele s-au oprit, unul câte unul. I-am arătat avionul, îşi lărgise nodul cravatei, a sărit pe aripă, l-am urcat în cabină. Îi luceau ochii sau mi se părea mie că lucesc, se reflectau în pupilele umede parbrizul, marginea nituită a cabinei, tabloul de bord, toate ciudat distorsionate, ca în obiectivul mult bombat al unui ultramodern aparat de fotografiat ; nu m-aş fi mirat mult dacă primul drum după sosirea în Bucureşti ar fi fost la sediul Aeroclubului Central. Mă gândeam să-l rog pe Pirat să fac un zbor cu bătrânul, nu se putea, mă refuza, dar aşa, să ştiu că am dus lucrurile până la sfârşit. Ne-am dus spre zebră, dincolo, pe pista de beton, decolau primele MIG-uri, înaltă clasă, abia la anul aveam să zbor şi eu pe reacţie. Tata a răsucit capul, am auzit trosnetul uşor urmat de fâşâitul aerului despicat, şi aşa, în ochii lui, am văzut racheta spărgându-se într-o floare verde : începea zborul.

— Ei, am întrebat, îmi bătea inima tare, aşteptam răspunsul, mă ameţeau muşchii încă elastici jucând sub haină în tecile lor de piele albă şi curată.

— Frumos, a spus tata, şi impresionant. Unui avion puternic îi simţi puterea numai când îl vezi. Păcat însă că face atâta zgomot.

...Avea dreptate.

*

Lena mi-a scris în şase luni doar două scrisori, dar asta nu m-a îngrijorat prea mult; oricum, ea scria rar. A doua scrisoare însă a fost ciudată, obosită, cumva contorsionată, confuză, ca şi cum ar fi smuls dureros unele cuvinte puse pe hârtie.

„Fără titlu.

Te-am aşteptat, dar nu ne vedem din cauza IAK-urilor tale cu motor de şapte sau opt cilindri în stea ; aş risca să vin până la tine, dar nu cred că merită.

Am reuşit să mă conving că nu mai sunt singură.

Adică fotografia aia a ta a umplut şi a golit camera.

Am pus-o pe pian (locul clasic), şi taică-meu nici măcar nu mi-a spus s-o arunc. S-a mulţumit să zâmbească sarcastic şi a plecat fredonând o melodie. E plin de căi întortocheate, pe care numai el le cunoaşte.

Nu mai pot să fac un pas singură ; sunt păzită ca Beguma, sau de el, sau de Gigi, sau de o mătuşă acră, special dezgropată din provincie şi adusă în Capitală. Tata a început să mă ia în vizite pe la prietenii lui care au băieţi. Se mănâncă sanvişuri cu şuncă sau cu ceafă afumată, se bea vişinată şi vin adus în mare taină cu maşina de la „am eu pe cineva la ţară, nu-ţi spun unde...” Pe urmă băiatul şi cu mine ne aşezăm la televizor, iar cei mari discută politică externă : ce s-ar fi întâmplat dacă lucrurile nu s-ar fi petrecut cum s-au petrecut. Foarte instructiv. Sărmanii. Băiatul încearcă să mă ia de mână, dar eu îl ciupesc.

Acum, bomba : mătuşa cea acră ţine cu mine. Cu noi, dacă vrei. Îi place fotografia ta, o şterge de praf în fiecare zi. Iar liberalismul ei merge până la a-mi duce scrisorile la cutie ; şi pe asta tot ea o s-o ducă, apoi o să mă scarpine în cap şi o să spună : „biata fetiţă orfană”. Şi mâine o să facă de caraulă la poarta şcolii.

Asta e şi bine, e şi rău.

Bine, pentru că golanii nu mă mai acostează pe stradă, iar colegii care îmi făceau curte au renunţat, unul câte unul (mătuşă-mea e grozavă).

Rău, pentru că toată povestea a început să mă obosească.

Când nu e nici o mână prin preajmă, rămân pereţii — pentru cap. M-ai făcut să cred că sunt puternică, dar nu fac altceva decât să mă agăţ de tine. Ştii, atunci când toată puterea se duce dracului — şuierând — şi rămân singură, şi nedumerită, şi cumplit de dezbrăcată, pentru că sunt momente când rămân aşa, şi întind mâna să mă agăţ de mine, şi mâna trece prin mine ca printr-un stâlp de abur — stâlpul ăla de putere care ne alcătuieşte, şi de care simţim nevoia să ne agăţăm uneori. Atunci cobori tu de pe pian, cu ghetele tale de zbor şi cu salopeta aia nu prea curată, iar toate devin deodată neaşteptat de limpezi. Şi mă agăţ cu neruşinare. Atât doar, că NU MAI VREAU SĂ MĂ AGĂŢ DE TINE. Nu trebuie. Vreau să fiu eu. Simplu, fără majuscule. Să mă cunosc, să ştiu cine sunt, ce pot ; după aceea, o să-mi permit luxul să mă împart cu tine.

S-ar putea ca după terminarea şcolii să primesc o bursă la Paris, sunt în mare concurenţă cu Silvia, dar asta n-are nici o legătură cu ce ţi-am scris înainte. Oricum, într-un an, cât ar dura toată povestea, aş veni în ţară de şase ori — nici nu mi-ai simţi lipsa. Sunt curioasă dacă tata mi-ar da voie să plec fără nepreţuita mătuşă.

Lena,
cum îmi spui tu”.

— Poţi să-i pui cruce, a declarat Pisi, după ce mi-a citit scrisoarea. Am ridicat din umeri, am băgat plicul în buzunarul salopetei şi am încercat să nu mă mai gândesc la fată. Uneori chiar reuşeam. Dar seara, când cădeam în

pat sfârşit de oboseală, îmi ardeau încheieturile şi-mi simţeam corpul de plumb, greu de atâta zbor, rămâneau apăsările difuze ale suprasarcinilor în muşchii tescuiţi, în tendoanele zbârnâind, în oasele comprimate, fărâmate şi întinse la loc — atunci îmi aminteam cabana. Zăpada scârţâia sub tălpi, bolta era generoasă, stelele înţepau ochii; mă ghemuiam cu Lena în crăpătura aceea în care greu ar fi încăput un caiac de concurs, şi rămâneam aşa, strânşi unul în celălalt, până adormeam. Somn agitat de elev-aviator, visam avionul agăţat de elice într-o şandelă oprindu-se drept în soare, acele albe săreau bezmetice pe cadranele negre şi părul lung, mirosind fierbinte a vară, se agăţa de mânerul zimţat al manşei. Oftaturile mele se amestecau cu suspinele languroase ale celorlalţi, aerul dormitorului se încingea până la incandescenţă, gata să explodeze, iar prin fluidul acela încins circulau cu viteză ameţitoare, lăsând lungi dâre roşii, poveşti pe lângă care „Love Story” devenea, simplu, un moft. Dimineaţa ne scula plantonul, întotdeauna prea devreme, „Deşteptarea !”, dar cu o bucurie răutăcioasă care mă făcea să-i descarc în piept toate gloanţele din butoiul Coltului greu strecurat sub pernă seara, la culcare. Terminam înviorarea încă nedezmeticiţi, ne trezeam de tot abia sub duş. Trăgeam salopetele pe corpurile ude şi plecam la hangar, zgribulindu-ne în aerul dimineţii. Împingeam avioanele afară, aliniindu-le pe marginea bretelei cu betonul ros de cauciucurile atâtor generaţii de avioane : IAR, SET, Fleet, Potez, PZL, Savoia, Messerschmitt, apoi iar IAR, IL, LA, IAK. Se porneau motoarele, vibra scurt aerul în trâmbe de fum negru-cenuşiu, şi îmi aminteam de tata. Pe urmă urcarea în cabină, paraşuta, chingile strânse, aşteptam racheta verde, rulajul spre start în zig-zag-uri derapate, decolarea. O dată am uitat să pun elicea pe „pas mic”, IAK-ul gonea cu coada ridicată spre marginea aerodromului, se clătina orizontul pe marginea botului

rotund, manşa, motorul urla în draci, avionul bontisa pe pământul uscat fără să se desprindă. În situaţia asta era periculos să forţez avionul, şiruri lungi de MIG-uri argintii îmi năvăleau în cabină, vedeam apropiindu-se biuta şi depozitul de combustibil, am ridicat clapeta forţajului şi am trecut maneta boost-ului dincolo de prag. A fost o manevră disperată, ultima : parcă m-a proiectat în cer o catapultă brutală, motorul trepida, mugind cu elicea în soare, gata să-şi smulgă cele opt buloane care-l fixau pe fuselaj ; am băgat trenul, abia atunci am observat maneta pasului, cu bilă albă în vârf, şi încă, în poziţie de croazieră. M-am înjurat scurt, uite-aşa se rup avioanele. Şi am mai avut un zbor din care reţin doar tremurul spasmodic al pământului în jurul cabinei, planeta noastră masivă şi rotundă sărind înnebunită dintr-un colţ în celălalt al parbrizului, IAK-ul se prăvălea tocind cu elicea piscuri negre de munte, simţeam comenzile întinzându-se la maximum, apoi lăsându-se moi şi fără putere în mâna mea, parcă se desfăceau, deodată, din toate punctele de sprijin tocite cu atâta sârg pentru examen...

...Aterizam, uneori izbeam cu sete avionul albastru de pământ, atunci Piratul ne chema în zebra lui pe roţi şi ne făcea cuvenita morală, peste umărul lui vedeam MIG-urile rulând şi decolând, departe, tocmai la pista de beton. Reacţie, clasă înaltă, un fel de vis umbrit numai de gândul că nu vom putea zbura pe minunea aia de avion. Elevii din anii mari erau un fel de zei binevoitori, şi ne dădeam tăcuţi la o parte din faţa lor. Îmi băgasem odată capul în cabina unui MIG, plecasem ameţit de ce văzusem acolo.

...Apoi spălam avioanele pe burtă, ieşea uleiul, ieşea vaselina neagră, grafitată, în lungi dâre lipicioase, din motoarele chinuite de elevii-aviatori. Frecam tabla întinşi pe spate, picături usturătoare de benzină intrau în ochi, dar asta face parte din meserie, frecam până rămânea vopseaua curată. Avioanele în hangar, husarea, somnul

scurt de după-amiază, cursul de trageri, roata acrobatică, lecţia de paraşutism, bufnetul saltelei sub corpurile elegant azvârlite peste umăr de un judoka cu centură neagră şi cu nu mai ştiu câţi „dani” agăţaţi de centura aceea neagră ; masa de seară, mai mult lăsată în farfurii, si aşternutul patului... Era un ritm fierbinte, căruia habar n-am cum am reuşit să-i fac faţă ; cei care nu ţineau pasul erau zburaţi, fără multe menajamente. Cu toate astea, într-o dimineaţă de duminică, după ce am recitit scrisoarea Lenei, am cerut o scurtă permisie şi am plecat la Bucureşti : epistola aceea era exact genul de scrisoare care-i face pe elevii şcolilor militare să uite de ei şi s-o ia razna.

Am ajuns în oraş transpirat, lipicios ca o prăjitură uitată ia soare ; am scos-o pe Silvia de sub duş şi am trimis-o după Lena, în timp ce eu aşteptam într-un scuar prăfuit, sub zidurile Bisericii Armeneşti. Lena era la ştrand cu familia, troleibuzul ticsit, coadă la bilete, gâfâiam în bluza de uniformă lângă o salcie, Silvia se strecura ca o şopârlă aurie printre cearceafuri, sacoşe cu roşii şi bucureşteni care-şi luau baia săptămânală de soare. Au apărut într-un târziu, Lena părea plictisită şi străină, ricoşau cuvintele pe pielea ei bronzată, ca nişte mingi de cauciuc. Purta un deux-pieces alb, care-o segmenta ameţitor în trei sectoare precise, perfecte, întregindu-se şi adăugându-se într-un chip desăvârşit ; numai că minunea asta nu era Lena mea. Nu era fata cu care fusesem gata-gata să mă înec într-un lac de la marginea oraşului. Mă măsura tăcută, cu ochi pe care nu-i cunoşteam, sugându-şi o şuviţă de păr în colţul buzelor cojite. Şi buzele erau mai altfel — aspre. După vreo douăzeci de minute de uitat unul la altul, mi-a prezentat graţios dosul ei de dansatoare şi a dispărut, dreaptă şi tăcută, după un buchet de umbrele vărgate. Silvia a zâmbit, o amuzase teribil povestea asta, mi-a

spus „la revedere”, a plecat după Lena : îl bănuiam aproape pe Gigi.

Am ridicat din umeri călcând prin nisipul fierbinte, pe mine mă aşteptau IAK-urile în penumbra răcoroasă a hangarului, boturile rotunde, plexiglasul cabinei, manşa grea, tabloul sclipitor de bord pe care ardeau cu luciri rubinii becurile de avertizare.

La sfârşitul lui august am brevetat, am fost avansat elev-caporal, am defilat împreună cu ceilalţi colegi-caporali, apoi m-am repezit la gară.

Bucureştiul m-a întâmpinat torid, ca un oraş de la ecuator, dar în concediul acela am umblat îmbrăcat numai cu uniforma mea de elev-caporal şi cu brevetul de pilot în buzunar. Aşa am sunat la uşa Lenei, am bătut, am sunat iar, cu riscul să mi se deschidă şi să am un meci cu părintele cel dur şi neînţelegător, sau cu viitoarea speranţă a artei cinematografice naţionale ; nu mi-a răspuns nimeni. Am coborât cu liftul STIGLER, literele de alamă erau lustruite cu patimă de maniac, mă privea din oglindă o faţă amărâtă, deloc potrivită cu şapca de aviator. Hoinăream aiurea pe străzi, Dan făcea ascensiuni în Himalaia, fără glumă, îl invitaseră nişte colegi nepalezi, şerpaşi ursuzi îi cărau echipamentul, „Petre, Otto şi cu Feri s-au găsit în pragul verii”... stăteam mai mult în biroul tatii, boţindu-mi pantalonii cu vipuşcă azurie.

O dată n-am mai răbdat, rătăceam printr-un păienjeniş de străduţe, am văzut literele mari : INSTITUTUL DE TEATRU ŞI CINEMATOGRAFIE, am deschis o uşă, am urcat o scară, marmura pereţilor lucea stins, „ce doriţi” distona ţeasta cheală, ochii de şarpe sub pleoapele grele, cu tăcerea răcoroasă, întreruptă vag de zgomote înfundate şi replici pierdute până la şoaptă. Am mârâit numele lui Gigi, „pe acolo”, în fundul unui coridor scurt erau două uşi, una înaltă, galbenă, cu ochiuri asimetrice de geam,

cealaltă joasă, îngustă, mohorâtă, sclipindu-şi neprietenos tăbliţa de sticlă roşie : „Intrarea actorilor”.

Zăboveam cu mâna pe clanţă, replicile se auzeau clar din spatele lemnului băiţuit : „O, Epaminonda, niciodată...”. Am simţit în spate răsuflarea grea, fierbinte, a paznicului chel :

— Nu ! Acolo e scena !

Era ceva în glasul lui care m-a făcut să mă întorc ; îi ardeau ochii în penumbră, nu înţelegeam, mâna zbârcită tremura când mi-a dat jos mâna de pe clanţă :

— Acolo e scena !

M-am şters pe pantaloni de atingerea lui şi am deschis ţeapăn uşa cea galbenă ; câţiva juni cu cămăşi pastelate se învârteau în jurul unui aparat de proiecţie. Nu, Gigi nu era în institut. Nu era nici în Bucureşti, i se pierduse urma de tot, dar toate lămuririle astea mi-au fost date pe un ton superior şi ironic, am spus „pa”, şi m-am retras.

Într-o seară, după scurta plimbare solitară în care m-am chinuit să-mi amintesc, numărul Silviei, am intrat în tutungerie să-i telefonez. Vânzătorul mă privea cu ochi morţi, răceala lipicioasă a metalului verzui, fisa dispărând în orificiul nichelat, la celălalt capăt suna, suna, aşa cum sună telefoanele într-o casă pustie...

— Alo !

— Cu Silvia, am spus. Vă rog frumos, vreau să vorbesc cu... Era plecată la Brăila. De ce Brăila, de ce nu Brăila ? Dar poate stimata doamnă, mama Silviei, ştie să-mi spună unde e Lena ? A râs gutural şi plăcut receptorul de ebonită, un râs sănătos, din adâncul pieptului : de unde să ştie ? Am închis, m-am rezemat de perete, mângâiam cu degetele coperta lucioasă a revistei atârnată într-un stativ de sârmă urmărind literele mari, albe, pe banderola roşie : U..N..I..U..N..

— Vreau să vă rog ceva...

Era în vocea aceea încordarea unui om care s-a hotărât, în sfârşit, să facă un lucru dorit de mult, înăbuşit cu grijă, ieşit din nou la suprafaţă, îndepărtat, ascuns, revenit iar şi iar. Mă priveau, neînduplecaţi, ochişorii negri de pe halatul tutungiului. S-a întins între noi o mână cu degete uscate, tremurătoare :

— Pot să-mi pun o clipă cascheta dumneavoastră ?

...cu panglica de muşama dinăuntru transpirată, pusă, automat pe tejghea. I-am privit faţa îngustă, părul incert lipit de craniul mic, pergamentos, uscat pe dinăuntru cu nisip fin de indienii din Matto-Grosso. Dumnezeule, cascheta mea eroică cu cuc de aur pe capul ăsta, dar era o formă de nebunie blândă, şi am spus : „da”. A apucat-o cu mâna teafără, a trecut dreapta înmănuşată peste cucul stanţat, uşor, ca o amintire, şi dacă privirea de aviator brevetat nu mă înşela, degetele strânse în piele neagră tremurau pe metalul auriu. Abia apoi şi-a pus-o, şapca mea se clătina şi oscila pe creştetul ţuguiat, ca roza vânturilor în acul unui compas de navă.

— Vă mulţumesc mult. Aveţi câteva minute libere ?

Aveam mai multe decât mi-ar fi trebuit. Atunci am fost poftit si trecut cu toată solemnitatea în dosul tejghelei, şi de acolo în spatele perdelei de stambă spălăcită care atârna pe o sârmă, între raft şi perete. Am dat cu genunchiul de un pat de fier, ca cele din dormitorul şcolii militare de aviaţie ; dacă întindeam o mână loveam peretele gol, dacă o ridicam pe cealaltă — atingeam dulapul de placaj galben şi umflat. Într-un loc foile placajului se dezlipiseră şi se văluriseră, ca tabla unui matusalemic Junkers-53.

Am fost invitat să iau loc pe pat, s-a pus de cafea pe un primus scos de sub pat, mirosind cumplit a gaz, dar toate astea cu gesturi moi şi măsurate, parcă s-ar fi oficiat cine ştie ce slujbă păgână. Primusul fâsâia puternic, flăcări galbene jucau potolit după crăpăturile înguste. Mă stingherea privirea fixă a ochilor apoşi de

bătrân, privirea ageră a nenumăraţilor ochişori iscoditori — nasturii de pe halatul spălăcit, mâna înmănuşată şi ţeapănă lovindu-se înăbuşit când de pat, când de dulapul prăpădit, ca şi cum tutungiul nu s-ar fi obişnuit cu imobilitatea ei nici după ani mulţi... Eu aşa mi-l aminteam de când mă înălţăm pe vârfuri în faţa tejghelei ca să-i cumpăr tatii „Informaţia”, cu mâna aceea lipită stângaci de piept. În prăvălie intrase cineva, bătrânul s-a scuzat din ochi, a dispărut, nu mueam de curiozitate să ştiu de ce mă chemase, calculam tocmai cât mai era până începea filmul de la TV, când a apărut iar şi a turnat cafeaua în ceşti. Dar ceşti fine din porţelan subţire, chinezesc, translucid, care distonau şi accentuau mizeria potolită din jur. S-a aşezat lângă mine pe marginea patului, în altă parte n-ar fi avut unde să se aşeze, a înălţat bărbia privindu-mă de sus în jos, a tras aer în piept, ca pregătindu-se pentru un logos nesfârşit şi înţelept. Un sfert de oră, mi-am spus, atât eram dispus să-l ascult, un sfert de oră ; apoi cinci minute până acasă, cinci minute dat drumul şi instalat în faţa televizorului, filmul. În seara aceea s-a dat „Cei şapte samurai”, cu Akiro Kurosawa, dar n-am mai văzut filmul...

— Vă mulţumesc pentru caschetă, a oftat tutungiul şi a mângâiat cozorocul de plastic al şepcii. Spunea „caschetă”, aşa cum spun numai militarii, dar eu mi-am dat seama de asta abia mai târziu. Atunci, mi-am stăpânit greu un gest de nerăbdare şi am sorbit cafea din ceşcuţa chinezească. Porţelanul fin se lipea, se modela pe buze.

— V-am invitat ca să...

Cafeaua tutungiului avea un evident gust de gaz. Bătrânul mă urmărea atent, m-am strâmbat, cred că asta a fost hotărâtor, a tăcut privindu-mă stăruitor, nu credeam că pot fi atât de stăruitori ochii aceia uscaţi ; s-a uitat lung, ca atunci când cântăreşti atent pe cineva şi

ai puse deoparte, de mult, toate greutăţile cu care poţi cântări pe cineva. I se luminase albastru retina spălăcită, mă apăsa privirea albastră între zidurile strimte, lângă dulapul ăla. Era prea albastră.

— O să mă ierţi — trecuse la „tu”, dar tot în modul acela ceremonios, de ambasadă orientală, oare nu îngăduia nici o apropiere, începuse să mă furnice sub piele — mă ierţi, însă înainte de a continua, să-ţi arăt ceva. Poate n-o să mai crezi că sunt atât de scrântit, cât par. Şi o să ai puţină încredere în mine.

A pus ceaşca de porţelan pe capacul primusului, s-a ridicat, îndreptându-se spre dulapul de placaj, l-am auzit mormăind, acompaniat de fâsâitul flăcării galbene : „boşorog scrântit”, dar pe-un ton amuzat şi chicotind, ca şi cum ar fi pregătit o surpriză nemaipomenită. Nu m-aş fi mirat să apară cu un schelet în braţe.

A deschis dulapul, uşa scârţâia strident, aşa cum prevăzusem, nici măcar n-am întins gâtul să văd ce se ascunde în rafturile întunecoase şi adânci ; când s-a întors, ţinea ceva cu mâna sănătoasă, o zdreanţă maro de piele scorţoasă. A venit lângă pat şi, cu mişcări măsurate, oficiind acelaşi ritual numai de el cunoscut, a întins pe pătura roasă şi lustruită, o haină.

Camera din spatele rafturilor era luminată de clasicul bec slab, spânzurat de plafon cu un fir negru şi contorsionat, vrej de viţă sălbatică; crescută aiurea în mijlocul tavanului, dar am văzut clar şi nu mi-am putut stăpâni o exclamaţie uşoară, un fel de „ooh !” nătâng, iar bătrânul a oftat prelung, nu ştiu ce satisfacţie reţinută se împletea în aerul sărac, ieşit din străfundurile pieptului scobit. Pe patul de fier, sub lumina chioară, era întinsă o haină de piele, una dintre bluzele alea cu guler mare, cu buzunare mari pe piept, cu fermoare late şi cu epoleţi tot de piele pe care se înnegreau, roase şi veştejite, galoane de adjutant. Cunoşteam bine hainele astea de piele, din fotografii, din desene, parcă văzusem şi la Muzeul Militar

— asemenea scurte purtaseră piloţii români de vânătoare, cei care făcuseră războiul pe IAR-80. Am privit lung haina de piele scorţoasă ; când m-am uitat din nou la tutungiu am surprins sclipiri repezi, rafale de triumf în ochii noi, albaştri. Atunci am pus ceaşca mea alături de cealaltă, pe capacul primusului, brevetul de pilot mă ardea în buzunar şi m-am ridicat în picioare.

Era una dintre hainele alea de piele lângă care nu puteam sta aşezat.

— Flotila 3-a aviaţie vânătoare de front, a spus bătrânul pe un ton inflexibil, dar se înghesuiau o mie de oameni şi avioane şi un cer sângeros în spatele cuvintelor. S-a aplecat, a îndreptat mânecile ţepene ca nişte burlane, doar acum am văzut că mâneca dreaptă era ruptă de la cot în jos. Adică sfâşiată de-a binelea, ca şi cum o haită de câini bezmetici ar fi tras o noapte întreagă cu colţii de ea.

— O schijă de antiaeriană, a răspuns bătrânul privirii mele întrebătoare. Şi nici măcar una prea mare...

...dar a spus asta ridicând tonul, cu năduf, i se schimonosea gura într-o strâmbătură de desgust, parcă abia coborâse de pe aripa IAR-ului. M-am uitat de la mâneca sfâşiată la mânuşa de piele neagră.

— Să ştii că n-am sărit — s-a grăbit bătrânul să adauge şi era a doua oară când glasul lui spunea ceva peste cuvinte. L-am adus acasă, cu stânga. Asta a fost în 12 aprilie, pe Zvolen.

— Şi după aia?

Umerii halatului vechi s-au ridicat, ascuţiţi, nu interesează ce-a fost după aia. N-a mai fost nimic după aia.

— Aţi făcut şi campania din Ungaria?

A dat aferat din cap :

— Tot ce se putea face.

— Dumnezeule, m-am minunat.

Se zbătea în capul meu o întrebare, nu pentru prima oară, dar acum am întrebat, pentru că trebuia să întreb odată, n-aveam nici o dispoziţie pentru istorie în clipa aia, însă trebuia să înţeleg, era fundamental, ce se întâmplase sub căştile acestor oameni care purtau asemenea scurte de piele în cabina IAR-urilor de vânătoare.

— Vreţi să-mi explicaţi cum a fost asta...

Multă vreme n-o să uit privirea aceea, poate doar atunci când voi şti să discern şi să apreciez subtil o cafea, privirea fierbinte şi îngheţată în acelaşi timp:

— Patria.

...Pentru mine cuvântul pălise, îl foloseau prea mulţi şi de prea multe ori, puteam să-l aud fără să tresar, dar acum s-au dat zidurile strâmte la o parte, stăteam pe un câmp alb, rece, mirosind a fum sleit şi dintr-o dată am ştiut cum arată patria pentru bătrânul acela secătuit. Era un avion de vânătoare zvelt, cu bot rotund şi cu cabina blindată trasă mult înapoi, cu ţevile tunurilor ieşind brumate din aripile fine, savant arcuite şi stăteam într-o băltoacă de ulei ars, lăţită pe zăpada murdară, privindu-l în tăcere şi sugându-mi mâna plină de sânge. Era un avion afumat şi trist, adus la aterizare cu preţul mănuşii din piele neagră şi a tejghelei de tutungerie şi pe aripile ciuruite se rotunjeau, ca nişte sori concentrici, cocardele tricolore.

...Nu ştiu cât am tăcut în doi, lângă patul pe care lucea mat scurta de piele şi zăcea aruncată cascheta mea cu cuc de aur. Bătrânul s-a aplecat, a împăturit haina, a dus-o la loc, în dulap şi când s-a întors avea ochii lui sleiţi, de toate zilele. Se răcise cafeaua în ceştile de porţelan chinezesc de pe capacul primusului stins, dar n-o să ştiu niciodată ce gust ar fi avut până la urmă cafeaua aceea. Tutungiul vorbea precipitat, grăbit să scape de mine, cred că-l înţelegeam — în măsura în care putea fi înţeles.

— Prietena dumitale, de care ai întrebat la telefon, a venit acum vreo două săptămâni şi a vorbit cu cineva, o colegă, am înţeles, căreia i-a dat o adresă. Nu ascult telefoanele altora, dar pe ea o cunoşteam, v-am văzut împreună, ştiam că sunteţi aviator şi — o să mă scuzaţi — am ascultat ce spunea şi am reţinut că pleacă la Cristenau. Asta-i pe lângă Braşov, eu am zburat — s-a poticnit, zborul lui vechi nu mai făcea parte din discuţia noastră — pe lângă Braşov. Prietena dumitale stătea cu spatele la mine şi, iertaţi-mă, am admirat-o, deşi se pare că eu nu-i inspir mare simpatie.

Am mulţumit dând la o parte perdeaua de stambă, am trecut aplecat pe sub capacul tejghelei, am ieşit. M-am gândit să mă întorc şi să scot cucul de la şapcă, să-i desfac ghearele de metal care-l ţin înfipt în stofa cazonă, să-l scot şi să-l dau bătrânului, dar n-avea nici un rost. Cristenau, mergeam spre casă, un troleibuz a trecut zăngănindu-şi tablele şi scoţând scântei violete la capetele troleelor lungi, negre. Cristenau, asta vine pe lângă Braşov, pe unde zburase... În holul blocului am dat de un grup de vecini agitaţi, îşi întrerupseseră şedinţa de comitet şi porniseră, în frunte cu „tovarăşul de la Spaţiu”, să caute un copil abandonat care se tânguia înfiorător în bezna din curte.

Unii spuneau că e un cor de motani, dar taică-meu pretindea sus şi tare, gesticulând patetic, că numai un copil mic, un bebeluş în scutece, părăsit în mod laş de părinţi iresponsabili, poate scoate asemenea sunete sfâşietoare. Au trecut pe lângă mine strivindu-mă de perete şi i-am lăsat să se ducă, vâjâind: eram convins, dar absolut convins, unul din puţinele adevăruri pentru care puteam pune mâna în foc, că o expediţie condusă de tata nu putea descoperi decât un motan jigărit, oţărându-se la luna chinuită, secţionată de antenele de pe acoperişuri. N-am luat liftul, am preferat să urc pe scări, mormăind cuvântul magic: Cristenau.

*

Orăşelul era foarte mic şi foarte teuton, cu casele lui — fortăreţe, înşirate în zid neîntrerupt de-a lungul şoselei. În mijloc avea un scuar, vizavi biserica, o librărie şi o cofetărie, iar pe zidul verde, îngroşat la bază, al cofetăriei, se lăfăia un afiş cu litere roşii vestind concertul având ca soliste pe Helga Salm şi Doina Limbăşanu. Mai erau un deal abrupt, spânzurat deasupra acoperişurilor de ţiglă întunecată şi o cetate veche dar încă întreagă, căţărată pe vârful dealului.

După ce m-am plimbat o oră prin faţa porţilor înalte, întărite cu chingi nituite de fier negru şi după ce am mai stat o oră pe unica bancă din scuar, m-am lămurit că dacă voiam s-o găsesc pe Lena era de ajuns să fiu lângă cofetărie în momentul în care, pârâind şi scoţând fum albastru, un scuter-furgonetă cu cutie verde aducea trigoane abia scoase din cuptorul brutăriei. Şarja de trigoane se repeta cam din nouăzeci în nouăzeci de minute; m-am uitat la ceas, nu era nevoie, apăruse scuterul. Atunci m-am ridicat, am traversat piaţa din faţa bisericii, soarele culca umbra turnului ascuţit de-a curmezişul drumului meu, ca un avertisment. În faţa cofetăriei se strânsese lume, fetele erau blonde, dar nu bronzul greu al Lenei, ci un galben palid şi imaterial, ca soarele nordic prin ceaţă. Am urcat câteva trepte abrupte, cu muchia îmbrăcată în fier negru, am intrat în librărie, era un post de observaţie ideal. Sus, deasupra uşii, a sunat stins un clopoţel. Lena nici n-a ridicat capul, răsfoia o carte, mai mult am simţit-o decât am văzut-o şi abia apoi, după doi-trei paşi năuci pe scândurile date cu păcură, am reuşit să-mi amintesc cum mă cheamă şi ce caut aici. Când naiba intrase? Fata stătea dreaptă lângă raftul din fund, pe jumătate întoarsă spre mine, capul plecat, tricoul de bumbac, numai că nu era cel cu „Make

Love...”, tot alb, dar fără nici o inscripţie în cerc pe piept, fusta portocalie cu bretele şi între bretele, pe tricoul alb... Am strâns pleoapele apăsându-le cu palma, am deschis iar ochii, disculeţe strălucitoare dansau rotindu-se prin penumbra răcoroasă dintre rafturile cu cărţi. Pe tricoul Lenei se vedea o picătură alungită, neagră, plată, migălos şlefuită din oţel aspru de mitralieră. Pe urmă Lena a ridicat capul, nu m-a privit — am văzut-o doar muşcându-şi buzele, a închis cartea, a pus-o la loc în raft făcându-i loc printre alte cărţi, dar toate astea cu mişcări calme, precise, parcă filmate cu încetinitorul — abia apoi s-a apropiat de mine. Se zbătea înnebunit, se spărgea în zeci de scântei, se aduna din nou ceva, în fantastice zig-zag-uri agitate.

— Asta-i pentru trigoane? Degetul meu întins arăta sacoşa din plastic agăţată de cotul arămiu, Dumnezeule mare, ce tâmpit eram ! Lena a şoptit „da”, nu i-am văzut mişcarea buzelor, vedeam numai bijuteria de oţel negru ridicându-se şi coborând agitată, împreună cu ţesătura de bumbac alb.

Am ieşit în stradă, defilau tăcute masive porţi de stejar cu broaşte uriaşe, trotuarul se legăna între şirurile de muşcate tivind bordura şi temeliile străvechi de piatră grosolan cioplită; în mers, braţul fetei atingea mâneca bluzei kaki de uniformă şi căutam să potrivesc pasul şovăielnic al pantofilor cazoni cu tropotul sandalelor albe.

— N-ar fi trebuit să vii militar...

— De ce? Ăstora le plac uniformele.

— N-ar fi trebuit să vii deloc.

Un animal hidos rânjea satisfăcut la capătul unui burlan prins de zid cu inele înflorate de metal; mi-am ferit picioarele de dinţii lui din fontă roasă. Lena mergea cu ochii în pământ, muşcându-şi îndărătnică buzele cojite.

— E mai bine să nu ne mai vedem... o vreme.

— De ce?

— Ţi-am scris.

... chestia cu salopeta şi cum cobor de pe pian cu ghetele mele de zbor ; numai că eu înţelegeam altfel ce scrisese ea acolo. Am încercat s-o apuc de mână:

— Era foarte bine ce mi-ai scris.

Nu ştiam săgeţile galbene izbucnind din ochii fetei, coborându-mi îngheţate în capul pieptului, strângându-se într-un ghem dureros:

— Ce e bine? Că mă agăţ de tine?

— E firesc ca din când în când să ne agăţăm de cineva. E necesar. M-am oprit, răsucindu-mă spre ea ; Lena şi-a întors capul.

— Bine, nu ne certăm. Ai venit să petreci o zi în mijlocul naturii. Cumpărăm trigoane şi mergem la plimbare.

Am arătat cu degetul vârful dealului :

— Cetatea. N-am văzut niciodată o cetate atât de întreagă.

M-a luat de braţ, am reuşit chiar să zâmbesc, aşa a început jalnica noastră plimbare în mijlocul naturii.

...La cetate se ajungea cu un autobuz care urca gâfâind drumul abrupt, mi-am amintit de mastodontul galben-roşu, scoţând fum şi căţărându-se din greu pe drumul îngheţat spre Cotă. Dar de atunci trecuseră şapte luni, aproape opt, reuşisem să iau brevet de pilot pe clasice... Lena privea pe geam, cu siguranţa calmă a celui care a şi luat o hotărâre; n-a tresărit când i-am acoperit cu mâna degetele strânse în jurul barei de pe speteaza scaunului din faţă. Maşina a oprit, icnind, sub zidurile portocalii; de aproape se vedeau cărămizile plate, subţiri, amestecate cu bolovani cenuşii şi stânci roşcate de calcar. Cetatea avea aerul acela liniştit, încărcat de certitudine, al vechiturilor bine păstrate: îmbia la meditaţie. Ne-am aşezat pe un zid scund, nu-i găseam rostul, împărţea în două curtea interioară; subtilitate de constructor de fortăreţe. Curtea avea o

cocoaşă în mijloc, vârful dealului şi jos, lângă intrarea de sub turnul principal, era o tonetă galben-albastră cu răcoritoare. Acolo se instalase o societate veselă, beau Pepsi, mâncau napolitane, ţipetele lor de fericire tulburau liniştea majestuoaselor ziduri. Îi auzeam ca de foarte departe. Se mulase pe mine o armură invizibilă de pâslă grea, vedeam, auzeam, mă mişcăm ca printr-un fluid confuz, nu acceptam ce se întâmpla, puneam între mine şi realitate umile bariere de amânare fierbinte, mă adunasem tot în ghemul dureros din piept şi ghemul se rostogolea rătăcind aiurea prin mine şi ocolind cu încăpăţânare lama aceea precisă, tăioasă : NU. Pe pietroaiele astea se plimbaseră agale, ducând de braţ castelane înfăşurate în lungi voaluri aduse din Orient, domni în costume de zale, cu săbii grele atârnate de centurile din piele de bivol. Uite, poate chiar în locul ăsta...

— Pot să te îmbrăţişez ?

Se mişcau singure, străine, buzele de vată.

— Nu ştiu. Nu cred că are rost.

Stăteam pe lespedea încălzită de soarele ce începea să coboare şi mă uitam la genunchii fetei, ieşind de sub fusta portocalie. N-avea nici un rost. M-am tras lângă ea şi i-am cuprins umerii cu braţul. S-a lipit de mine cu o mişcare bruscă, parcă smulgându-se de undeva; a închis ochii, caldă, îi simţeam sânii strivindu-se de pânza aspră a bluzei mele, coama grea îmi mângâia obrajii, respiraţia scurtă îmi umezea scobitura umărului.

— ...cred că o să plâng puţin...

Cădeam rostogolindu-mă într-un întuneric moale, mirosind încins a vară târzie; plângea deja, lacrimile îmi lipeau călduţ cămaşa de umăr.

— Lena, spune-mi totuşi: de ce ?

— Are importanţă ?

Nu ştiam precis dacă are importanţă.

— Taică-tu ?

— E mai sigur pe el ca oricând...

M-am rezemat de un crenel, cărămida veche se lustruise şi se înnegrise de coatele atâtor generaţii de arcaşi; priveam pajiştea de dincolo de zid, turnul, poarta şi-mi spărgeam capul încercând să înţeleg. Nu era nimic de înţeles. Una din chestiile alea fără „de ce”, chinuite, îndelung gândite şi — simţeam — grozav de necesare, pentru că altfel am trece în goană pe lângă ele, ferindu-ne ochii, cu gâtlejul îngheţat, mânaţi de frica fără nume născută în visele urâte. Atât doar, că acum nu era vis.

— Eu ce o să fac ?

— Ce o să fac şi eu.

Habar n-aveam ce-o să facă ea; începuse să devină „ea”. Nu mai plângea. S-a uitat la ceas, aşa cum te uiţi când vrei să pleci cât mai repede dintr-un loc.

— Haidem, a spus Lena, greu, parcă tăia cuvintele sfâşietor, într-o stâncă vie. Se târau prin aerul cald blocuri mari de piatră neşlefuită, aspră, arzând îngrozitor gâtlejul şi buzele cojite; pluteau lent şi mă izbeau sec în piept, în stomac, peste faţă.

A sărit în picioare şi-a şters obrajii cu dosul palmei, ţinea faţa ridicată, nu se ferea. S-a depărtat de-a lungul zidului spre poartă, se înnoda un fir dureros între noi, întinzându-se incandescent, încordându-se, încercând să reţină. M-am ridicat şi am fugit după ea; am ajuns-o chiar lângă toneta cu Pepsi.

— Hai să bem...

Era acolo o măsuţă albă, cu picioarele de sârmă groasă, contorsionată. Am pus două pahare înalte aburite de lichidul rece, cafeniu, pe tăblia măsuţei. Grupul cel vesel tăcuse, se uitau curioşi spre noi, faţa Lenei mânjită caraghios de lacrimile întinse... A întins mâna, degetele subţiri au apucat paharul, s-au încleştat albe pe sticla brună, au ridicat paharul la gură... Vedeam lichidul dispărând în gâlgâituri scurte, întrerupte, vedeam gâtul fetei mişcându-se, ochii strânşi, cu pleoapele

încreţite, puteai să crezi că-i ţine aşa să-i ferească de soarele ce-i bătea în faţă, era târziu, se termina ziua aceea — ultima; dar eu ştiam că Lena poate să ţină ochii deschişi în soare. Ochii ei ştiuţi, cu banda de metal galben şerpuind misterios...

Şi dintr-o dată am simţit o spaimă scurtă, un gol imens în cap, în piept — se duseseră vâjâind turnurile înalte, zidurile crenelate, copacii piperniciţi crescuţi în lungul zidurilor, eram singur şi îngheţat ca. Atunci când simţi avionul fâlfâind în aer, stins, cu aripile brusc înmuiate, cu elicea fluturând ostenită în ultimele bătăi, cu comenzile întinse la refuz înainte de a ceda brutal sub prăbuşirea răsucită a pământului în jurul aripilor boante — vrie. Aş fi dat orice să mă trezesc mâine pe vremea asta, sau peste un an, dacă se poate, dar în anul acela să se întâmple tot felul de lucruri nemaipomenite, să trec pe reacţie, să catapultez, să salvez un MIG cuprins de flăcări sau să plec pe Lună. Am auzit motorul autobuzului gâfâind la urcuş, nu m-am întors, fixam cu încăpăţânare o pată verde de licheni pe zid, semăna cu Africa, sau cu America de Sud, sau cu orice alt triunghi cu vârful în jos. Am ascultat paşii Lenei foşnind uşor pe pietriş, nu m-am întors nici. Atunci; alţi paşi, uşa maşinii trântindu-se, scrâşnetul schimbătorului de viteze — gata. Abia atunci m-am răsucit...

Am văzut paharele înalte pe tăblia măsuţei cu picioare de fier chinuit, unul plin, încă aburit de lichidul cafeniu dinăuntru, celălalt gol, cu urme lipicioase pe fund. Stăteau unul lângă altul, înălţându-se ca două coloane nesfârşite — două dintre coloanele acelea pe care se sprijină cerul.

Am sărit un parapet înalt, am coborât o scară de piatră şi am ieşit în trombă pe poarta cetăţii.

*

De sus se putea ajunge în orăşel pe două drumuri: şoseaua cu macadam, descriind curbe generoase în coasta dealului, şi o potecă spiralată abrupt, strânsă ca un tirbuşon, care tăia exact pe la mijloc volutele şoselei. Eu am ales a treia cale, cea mai directă: tirbuşonul avea scări abrupte, mărginite de balustrade din ţeava, pierdeam prea mult timp cu treptele înalte, rotunjite de vreme. Coboram în salturi lungi, mi se rostogoleau bolovani mari sub picioare, ca nişte cranii de soldaţi, muşchiul verde îmi intra în pantofi amestecat cu pământ scormonit şi cu aşchii ascuţite de calcar, mă loveam de copaci, frânam agăţându-mă de crengi şi-mi dădeam din nou drumul la vale. Trăsesem cureluşa caschetei sub bărbie, să n-o pierd, dar şapca îmi alunecase pe spate, ţinându-mi ceafa ţeapănă. Alunecam stârnind mici avalanşe; nuiele elastice mă loveau peste ochi, peste mâini. Am văzut acoperişul alb al autobuzului plutind prin desişul verde jos, aproape de capătul buclelor largi. Mi-am acoperit faţa cu mâna şi m-am lăsat să cad, târând bucăţi de piatră, cioturi, jupuind în treacăt frunzele de pe crengile tufişurilor; lăsam brazde adânci în pământul subţire, dezgolind stânca crudă a dealului. Autobuzul scrâşnea din frâne la ultima curbă, am tăiat pieziş poteca-tirbuşon, ţeava verde a balustradei mi-a fulgerat prin faţa ochilor, foarte aproape, mai mult am simţit-o decât am văzut-o. Coboram ca la schi, cantând cu pantofii, lunecând iar, scormonind pământul negru, fărâmicios şi izbindu-mi gleznele de colţii de calcar. Am căzut pe nişte trepte lungi, cenuşii, nimerisem într-o curte înaltă şi întunecoasă ca o fântână, cu pereţi umezi de granit lustruit; în pragul unei uşi deschise stătea o femeie blondă, uitându-se după mine cu palma la gură. M-am ridicat, deasupra se înălţa, dominându-mă, o troiţă

severă, din lemn plesnit de ani, pe coapsa Mântuitorului urca, lărgindu-se, o crăpătură care, sus, despărţea complet capul de trunchiul chinuit. Am traversat în fugă, şchiopătând, curtea aceea; paşii stârneau ecouri vaste şi cascheta, a cărei cureluşă se lărgise, se bălăngănea pe spate, ca pălăriile din pai împletit pe care le purtasem la mare acum două milenii.

Am trecut printr-un gang boltit, muced, pavat cu pietre de râu, pavajul se înclina de la margini spre centru şi prin canalul astfel format curgea lăptos un pârâiaş de apă murdară. Am ieşit aplecând capul şi ridicând picioarele peste pragul înalt al uşiţei tăiate în lemnul masiv al uriaşei porţi care închidea gangul; era aşa groasă şi amintea o uşă de vapor cu pragul acela înalt.

După penumbra pădurii şi întunericul din gang, lumina uscată a străzii ma făcut să clipesc des; ieşisem chiar în piaţa bisericii şi am recunoscut în dreapta, după o casă maro, zidul verde şi gros, în pantă, al cofetăriei. Autobuzul tocmai oprea, mirosind a praf şi a benzină încinsă, în dreptul afişului cu Doina Limbăşanu şi Helga Salm.

Am făcut două salturi lungi, m-am lovit de cineva, am împins cu umărul o spinare strânsă într-o vestă de catifea reiată şi m-am lipit, gâfâind, cu spatele de afiş; simţeam prin cămaşa udă literele roşii, ţipătoare, uscându-mi spinarea transpirată. Portiera autobuzului s-a deschis, era o uşă obişnuită, cu clanţă, nu una din acelea pliabile, automate, cu aer comprimat. A coborât o bătrână, desfăcându-şi anevoie picioarele vânoase şi îndoind mult genunchii ascuţiţi sub rochia largă, cafenie. Se înghesuiau umeri, feţe, mâini, Lena era mai în spate, cam în dreptul şoferului, îi vedeam mâna bronzată, umărul flanelei albe şi o bretea portocalie cu cataramă. Au mai coborât, întorcându-se pe scară şi vorbind tare, câţiva juni în blugi — grupul vesel de sub poarta cetăţii. Apoi am văzut-o pe Lena, întreagă: cădea o rază lată de

lumină, nu ştiu cum, soarele apunea după dealurile violete care în depărtare deveneau munţi, se căsca o trecere abruptă de cer purpuriu prin zidul acela negru, ferestruit, izbucnea dintre munţi o fâşie de lumină caldă-aurie căzând peste fată, înroşindu-i tricoul alb, decolorându-i fusta cu bretele şi poleindu-i braţele, picioarele...

M-a văzut şi a dus mâna la gură, exact cu gestul făcut de femeia din curtea aceea înaltă, umedă; s-a oprit pe scara autobuzului, degetele subţiri strângeau cu putere bara de metal albicios, un om solid, cu înfăţişarea obtuză a celor plini de ei, s-a poticnit, lovindu-se de ea şi împingând-o. Fibrele tari au zvâcnit scurt sub pielea arămie, s-au încordat, s-au rotunjit, s-au destins iar... Era caraghios individul acela plin de el, poticnindu-se de o fată subţire.

Lena se apropia încet, îmi ardeau spatele literele roşii ale afişului, mă usturau obrajii transpiraţi şi zgâriaţi, îi vedeam ochii întunecaţi, pulsa în ei, potolit, o lumină aurie şi încă ceva, care nu se gândeşte în cuvinte. Câteva capete curioase s-au întors, fata n-a văzut, în pupilele ei se oglindeau zidul verde, cascheta rotunjindu-mi caraghios umerii cu epoleţi pe afişul alb, faţa mea — eu eram ? —Nu-mi recunoşteam ochii, trăsăturile adâncite, gura, dar am ştiut că aflase ceva chipul acela nou în apele întunecate ale ochilor Lenei, pentru că zâmbeam.

SFÂRŞIT